

The one and only Magazine devoted to Humour & Music

మె : రూ. 10

హాస్యం

హాస్య-సంగీత పత్రిక

16-31 జనవరి 2003

పేజీలు : 68 + 8

అంతర్వేది శ్రీ లక్ష్మీనరసింహ స్వామి చివ్వు ఆశీస్సులతో..
సూపర్ హిట్ ప్రాంట్స్

ప్రేమలో పావనికట్టి

dts

..... Love is different

బి.ఎ.రాజు బి.జయ పోలూర్ ఘటికాచలం

పి.విజయవర్మ • ఘంటాడిక్కట్ల • జవహర్ రెడ్డి • కృష్ణ • వెంకటేశ్ • రాంబాబువర్మ

వరల్డ్ కప్ విజేత మీరే

ప్రేమలో పావనికట్టి ప్రేక్షకులకు

WORLD CUP 2003 South Africa

సూపర్ హిట్ ప్రాంట్స్ అంబిస్యన్స్ లక్ష్మీ ఛాన్స్!

సాత్ ఆప్రికా వరల్డ్ కప్ క్రికెట్ మ్యాచ్

ప్రత్యక్షంగా చూసే అవకాశం

ఇళి సంగతులు

32

హాస్యం
సంస్కృత సత్కృత

Also available on net - www.haasam.com

హాస్యం - సంగీతం

సీరియల్స్ :

- సద్దాం ఆంటీ ఇంటి కథ
- మల్లాదివెంకటకృష్ణమూర్తి 46
(సి) నీతి చంద్రిక
- రావి కొండలరావు 12
పద్మనాభం ఆత్మకథ 60

కథలు:

- నథింగ్ టు వర్రీ
- సూరేపల్లి విజయ 6
మేరీజాన్ మేరీజాన్... అండే కీ అండే
- కండ్లకుంట శరత్చంద్ర 62

క్లాసిక్స్ లిటరేల్ :

- పద్యాలలో ఏడుపులు
- ఆచార్య తిరుమల 28

బాహురమణీయం :

- ఇద్దరు మిత్రులు (సినీ నవల)
- ముళ్లపూడి వెంకటరమణ 22

శీర్షికలు :

- హ్యూమర్ బాక్స్ 44
చా చా చారస్తా 26
చదువుల్రావు - సత్యమూర్తి 42

స్పెషల్స్ :

- బాహువిశ్వరూపం 19
దిసీజ్ ఖర్మ...దట్సాల్ 15

కవర్ పేజీ ఫోటో కర్టసీ:
తాతాజీ

సీరియల్స్ :

- సరిగమలు-గలగలలు
- వేటూరిసుందరరామమూర్తి
- మాధవపెద్ది సురేష్ 72
కిశోర్ జీవనఝరి
- ఎమ్మెస్ స్వాతి 54

లబితర:

- పండుగంటే నేడే పండుగ...
- చిత్తరంజన్ 9

పాప్ కార్నర్:

- సిలెన్ డియాన్ 34

సినిమా:

ఆపాత(ట) మధురం

- భలే అమ్మాయిలు
- రాజా 67

అర్థంచేసుకుందాం-ఆస్వాదిద్దాం

- ఆనంద్ - జిందగీ కైసీ హై పహిలీ హాయ్
- పి.వి. సత్యనారాయణ రాజు 31

శీర్షికలు :

- ఆడియో రివ్యూ 43
న్యూస్ వ్యూస్ 36, 41

స్పెషల్స్ :

- ఆదినారాయణరావు 51
జావేద్ అక్తర్ 20
ఓ.పి.నయ్యర్ 16

అనుబంధం :

- ఆదినారాయణరావు హిట్స్ 53
వేటూరి అనువాద గీతాలు 74
ఓ.పి.నయ్యర్ హిట్స్ 18

'సెంటర్ స్ట్రీడ్'లో - 'సందడే సందడి'. 'ఈ అబ్బాయి చాలా మంచిడు' సినిమా పాటల పుస్తకాలు కలర్ లో

ముఖచిత్రం: చిరంజీవి, పవన్ కల్యాణ్

మీరు ప్రచురిస్తున్న 'ఇద్దరు మిత్రులు' స్త్రీ శ్రమ చదువు తున్నాను. చిత్రం చూస్తున్న తప్పి కలుగుతోంది. ఆ చిత్రానికి నేను సహాయ దర్శకునిగా పని చేసాను. ఆనాటి నా అనుభవాలు పంపుతున్నాను.
కె.వి.రావు (స్వామి చిత్రానంద)

మీ పత్రిక చాలా బాగుంది. అందరినీ అలరిస్తున్నది. ఈసారి ప్రచురించిన సూర్యకాంతం, మాధవపెద్ది సత్యం గార్ల గురించిన వ్యాసాలు చాలా బాగున్నాయి. మళ్ళీ మళ్ళీ చదివి ఆనందిస్తున్న మేము మిమ్మల్ని అభినందించకుండా ఉండలేం.

తనికెళ్ల భరణిగారి వ్యాసాలు చాలా బాగున్నాయి. ఎందరో మరుగుపడిన మహనీయుల జీవిత విశేషాలను, వారి ప్రతిభ గురించి తెలుపుతూ అందిస్తున్న వ్యాసాలు అందరికీ ఉపయోగపడతాయి.

-మంత్రిప్రగడ శేషాబాయి, సికింద్రాబాదు.

గతకాలపు తెలుగు సినిమా కళా, సంగీత వైభవాన్ని పునశ్చరణ చేస్తూ మీరు ఓ పత్రికను నిర్వహిస్తున్నందుకు అభినందనలు తెలియజేస్తున్నాను. నేటి కళ, సంగీతాలను మీ ప్రయత్నం ఏ మాత్రమైనా సంస్కరించి మార్పు చేయగలిగితే, మీ ప్రయత్నం ఫలించినట్లే అవుతుంది. ఆ తరం నటీనటులు, దర్శకులు, రచయితల చేత ఆనాటి విశేషాలను చెప్పించటం చాలా ఉపయోగకరంగానూ, ప్రయోజనకరంగానూ ఉంది.

ఎం.సత్యనారాయణ, తణుకు

నిన్న వచ్చివెళ్ళిపోయిన మంచి అతిథిలా మళ్ళీ కనిపించని 'విజయచిత్ర' లేని లోటు 'హాసం' పత్రిక తీరుస్తోంది. పత్రిక స్టాండ్ డ్లై రక్షిస్తూ ఉండండి.

డా॥ తాతిరాజు వేణుగోపాల్, పుణే

16-13 డిసెంబర్ సంచికలో సూర్యకాంతం గురించి ప్రచురించిన వ్యాసం చదివాక ఆనందం, బాధ రెండూ ఒకేసారి కలిగాయి. ఆమె ఒక మహానటి మాత్రమే కాదు. ఒక మహాన్నత వ్యక్తి కూడా. నా చిన్నతనంలో ఒకసారి ఆమెను విజయవాడలో కలిసాను. మాటల సందర్భంలో మీ పేరు 'సూర్యకాంతం' అని ఎందుకు పెట్టారు అని ఎవరో అడిగితే దానికామె - నేను దీపావళి అమావాస్య నాడు పుట్టాను. అమావాస్య కాంతిహీనం గనుక మా వాళ్ళు నాపేరు 'సూర్యకాంతం' అని పెట్టారు. ఐతే అది దీపావళి మహత్యం వలన కాబోలు 'సూరేకారం' అయ్యింది. అని చమత్కారంగా జవాబు చెప్పారు. మనదేశానికి మీరు ఏం సేవ చేయాలనుకుంటున్నారు అని ఎవరో అభిమాని అడిగితే దేశానికి సేవ చేసే మహానుభావులకి అడ్డుతగలకుండా ఉండటమే నేను చేసే దేశసేవ అని నవ్వుతూ చమత్కారంగా జవాబు చెప్పారు. అలాంటి వ్యక్తి గురించిన సమాచారం తెలియజేసినందుకు చాలా ధన్యవాదాలు. అలాగే ఈ సంచికలో అలనాటి మేటి ఆమని 'ఈమని' గూర్చి ప్రచురించిన వ్యాసం ఎంతో ఆసక్తితో కూడుకొని వున్నది.

-ముని శ్రీలత.టి.విజయవాడ

సంగీత - హాస్యస్థియుల కొరకు మీరు చేస్తున్న సేవ సదా ప్రసంశనీయం. ఈ పత్రిక మొదటిసారి నేను 25-12-02న చూసి కొని 2 రోజుల్లో

ఆమూలాగ్రం చదివాను. పరవశించాను. కార్టూన్లు, భరణిగారి కాలమ్, పద్మనాభంగారి జ్ఞాపకాలు, మల్లాది సీరియల్, లలిత గీతములను 'నోటేషన్'తో సహా ఇవ్వడం, ముఖ్యంగా పాతపాట లకు పెద్దపీటవేస్తూ హిందీలో ఆణిముత్యాలను మీరు ఎన్నుకున్న విధానం ఎంతో సముచితంగా ఉంది. పాత చిత్రాల్లోని పాటలను నోటేషన్తో సహా ఒక కాలమ్లో ఇస్తే ఔత్సాహిక కళాకారులకు అది ఎంతో ఉపయోగకరంగా ఉంటుంది. సంగీతం నేర్చుకునేవారి సంఖ్య పెరుగుతుంది. మీ పత్రిక దినదిన ప్రవర్తమా నమవుతూ 'సంచలనాన్ని' సృష్టించాలని ఇంతమంచి సేవ చేస్తున్న మీకు పత్రికాముఖంగా అభినందనలు తెలియచేసుకుంటూ...

బలుసు రామకృష్ణారావు
కన్నాపురం ప॥గో॥జిల్లా

(లలిత సంగీతంలో చిత్తరంజన్ గారు ఉదహరించే పాటకు తప్ప మరే పాటకు నోటేషన్ ఇవ్వడం సాధ్యపడదు. - ఎడిటర్)

కొత్తసంవత్సరం 'హాసం' తొలి సంచిక నన్ను ఎంతగా ఆకట్టుకుందో చెప్పటానికి మాటలు రావటం లేదు. ఒక విధంగా చెప్పాలంటే ఎమోషనల్ గా ఫీలయ్యాను. ఆర్.డి.బర్మన్ వర్ధంతి సందర్భంగా గాయకుడిగా తానేమిటో చాలా చక్కగా శ్రీ రామారావుగారు వివరించారు. 'అర్థం చేసుకుందాం...'లో ఆర్.డి.స్వరపరచిన నాకెంతో ఇష్టమైన పాట వెయ్యడం అమితానందాన్ని కలిగించింది. ఆంధ్రా ఆర్.డి.గా పేరు తెచ్చుకున్న సత్యం కూడ జనవరిలోనే మరణించడం యాదృచ్ఛికం. సత్యం స్వరకల్పన చేసిన ఎన్నో పాటలు ట్యూన్స్, ఆర్కెస్ట్రా, రిథం పరంగా ఆర్.డి.బర్మన్ బాణీలకు దగ్గరగా వుండేవి. 70,80 దశకాలలో సత్యంతో పాటు అనేక మంది సంగీత దర్శకులకి ఆర్.డి. మ్యూజిక్ ఇన్స్పిరేషన్ అయింది. 'దిల్ విల్ ప్యార్ వ్యార్' అడియో సేల్స్ ఆర్.డి. బర్మన్ ఎంత గొప్ప సంగీత దర్శకుడో చెబుతున్నాయి. ఇక సువర్ణ సుందరి పాటల విశ్లేషణ సూపర్బ్ గా వుంది. నా కెంతో ఇష్టమైన సినిమా ఇద్దరు మిత్రులు సీరియల్, నా ఫేవరేట్ సింగర్ కిషోర్ జీవన ఝురి, కమేడియన్ పద్మనాభం ఆత్మకథ సీరియల్ గా అందిస్తున్నందుకు థాంక్స్. ఈ సంచికలోనే మీరు అందించిన రెండు నిక్షిప్త చిత్రాలు మాకు అపురూపం, అమూల్యం, నాకు ఇష్టమైన ఇన్ని విశేషాలతో వచ్చిన ఈ 'హాసం' నాకు ప్రియం, ప్రాణం.

- జి.ఎల్.ఎన్.స్వామి, విజయనగరం

ఈ రోజుల్లో సకుటుంబంగా చదవదగిన పత్రిక ఏదైనా ఉందీ అంటే అదే మీ 'హాసం'. ఇప్పుడు అది మా (మన) పత్రికగా మారింది. 1-15 జనవరి సంచికలో "అర్థం చేసుకుందాం ఆస్వాదిద్దాం" శీర్షికలో మీరు ప్రచురించిన నా అభిమాన హిందీ గీతం నన్నెంతగానో అలరించింది. ఇటువంటి మంచి పాటలు మరిన్ని మన పత్రికలో ప్రచురించగలరు. ఇదే సంచికలో మీరు ప్రచురించిన సత్యం హిట్స్ మమల్ని ఎంతగానో మంత్రముగ్ధులను చేసాయి. తనికెళ్లభరణిగారి వ్యాసాలు సింప్లీ సూపర్బ్. అదేవిధంగా బాలుగారిచే ఒక మంచి శీర్షికను (పద సంపదతో పాటు) ప్రచురించవలసిందిగా కోరుతున్నాం. 'హాసం' నిక్షిప్త చిత్రాలు పత్రికకే వన్నె తెచ్చాయి. 'హాసం' ఇలాగే కలకాలం కొనసాగాలని కోరుతూ...

-నారాయణరావుమరియు సంగీతాభిమానులు,
శ్రీకాకుళం.

'దక్షిణాది ఆర్.డి.బర్మన్' సత్యం గారి గురించి నాకు తెలియని విషయాలు తెలుసుకోగలిగాను. 'సరిగమలు-గలగలలు' మాధవపెద్ది సురేష్ గారి వ్యాసంలో హాస్య దర్శకుడు జంధ్యాలగారి విషయాలు బాగున్నాయి. 'బాపు విశ్వరూపం'లో సంక్రాంతి విశిష్టతను తెలియజేసే గ్రీటింగ్ కార్డులు నా హృదయిని మైమర పించినవి. కాని 'కలర్'లో ఇస్తే బాగుండేవి. ఎడిటర్ గారికి ఈ బొమ్మలు ప్రచురించినందుకు నా కృతజ్ఞతలు తెలుపుకుంటున్నాను. మాలాంటి నవతరం వాళ్ళకి, అందులోను బాపుగారి బొమ్మలను ప్రచురించి నందుకు చాలా ప్రయోజనకరంగా ఉంది. సువర్ణ సుందరి విశేషాలు సువర్ణాక్షరాలతో లిఖితంగా ఉన్నాయి.

విజయరాఘవన్.కె, వరంగల్

కిశోర్ కుమార్ కథ చదువుతుంటేనే చాలా బాధ కలుగుతుంటే 'ఓ వీనస్.....' కథ మరీ కంటతడి పెట్టించింది. పేరు 'మధు'రమైనదైనా 'బాల' వయసులోనే జీవితాన్ని చాలించడం హృదయ విదారకం.

'పత్రిక' సకాలంలో పోస్ట్ లో మాకు అందజేస్తున్నందుకు కృతజ్ఞాలము.

'హాసం క్లబ్' పెట్టాలని యోచన. పశ్చిమగోదావరి జిల్లాలో పాఠకులకు విజ్ఞప్తి - ఫోన్ చేస్తే (నా ఫోన్ నెం.254138) మనమందరం కలిసి క్లబ్ పెట్టగలం.

-ఎస్.లక్ష్మీగోపాలం

ముళ్ళపూడి వెంకట రమణగారి రచన "బాపు నుంచి బాపు దాక" - చదివాను. బాపు గీతార్థసారాన్ని ముళ్ళపూడి మాటల్లో (రాతలు కాదు. ఎందుకంటే ఆయన రచన ప్రత్యక్షంగా మనతో ముచ్చటిస్తున్నట్టుంటుంది) ప్రతి తెలుగువాడు చదివి ఆనందించవలసిందే. ఇది నిజంగా బాపు విశ్వరూపమే. ఘంటసాల పాటకు, ముళ్ళపూడి మాటకు, బాపు గీతకు - వార్తకృం లేదు-రాదు. 'బాపు' కొండంత ప్రతిభను 'హాసం' అద్దంలో చూపేడు తున్న సంపాదక వర్గానికి ధన్యవాదాలు.

- పెండ్యాల సుబ్బారావు, కాకినాడ.

సంపుటి : 2 సంచిక: 8

16-31 జనవరి 2003

పేజీలు: 68 + 8

వెల : రూ. 10-00

సంవత్సర చందా : రూ. 200

మేనేజింగ్ ఎడిటర్
ఎమ్మీయస్ ప్రసాద్

ఎడిటర్
రాజా

రిఫరెన్స్ కర్డెసీ
డా॥ కె.వి.రావు
జైమధుసూదన శర్మ

HAASAM HAASYA SANGEETHA PATHRIKA
Flat No. 502, Sri Balaji Nilayam
13-1-212, Motinagar,
Hyderabad-500 018
Ph: 2383 1388 / 5557 0215
email: haasammag@hotmail.com

Printed and Published by:
K.I.Varaprasad Reddy
on behalf of Hummus Infoway (P) Ltd.,
502, Sri Balaji Nilayam,
13-1-212, B.S.P.Colony, Motinagar,
HYDERABAD-500 018
Fax: 040-3541713

Printed at: Kalajyothi Process Ltd.,
1-1-60/5, RTC X Roads,
Musheerabad, Hyderabad-20,

Published at: 502, Sri Balaji Nilayam,
13-1-212, B.S.P.Colony, Motinagar,
HYDERABAD-500 018

Editor: RAJA

Marketed by:
Margadarsi Marketing Pvt Ltd.,
6-3-570, Eeenadu Compound
Somajiguda, Hyderabad-82

The one and only Magazine devoted to Humour & Music

హస్యం

హస్య-సంగీత పత్రిక

32

తెలుగు వారిది విశాల దృక్పథం. ఇతర భాషా సాహిత్యాన్ని మన భాషలో అనువదించుకుని ఆనందిస్తాం; ఇతర ప్రాంతాల వారి సంగీతాన్ని ఆస్వాదిస్తాం, ఆయా కళాకారుల గురించి తెలుసుకునే ప్రయత్నం చేస్తాం. అందుకే 'హాసం'లో అనేక రాష్ట్రాల వారి గురించిన ముచ్చట్లు కనబడతాయి. మరి వారి పత్రికలలో మన ప్రసిద్ధ వ్యక్తుల గురించిన విశేషాలు కనబడతాయా? అని ప్రశ్నించుకుంటే సమాధానం నిరుత్సాహం కలిగిస్తుంది.

వారు కూడా మన గురించి తలచుకునేలా, ముచ్చటించేలా చేయాలంటే మనందరం కృషి చేయాలి. మనవారి గురించి అంతర్జాతీయ స్థాయిలో కాకపోయినా కనీసం జాతీయస్థాయిలోనైనా ప్రచారం జరగాలి. పార్లమెంటులో ఆంధ్రకేసరి పటం ఎంత ఆలస్యంగా పెట్టారో గుర్తు చేసుకుంటే చాలు, మనం ఈ విషయంలో ఎంత వెనుకబడి వున్నామో తెలుస్తుంది. గోవింద వల్లభ్ పంత్ గురించి మన ప్రేమరీ క్లాసు పాఠ్యపుస్తకాలలో ఉంటుంది. కానీ ఆంధ్రకేసరి గురించి, పట్టాభి సీతారామయ్య గురించి ఉత్తరభారతంలోని పాఠ్యపుస్తకాలలో ఉండదు. తెలుగువాళ్లు స్వాతంత్ర్య పోరాటంలో పాల్గొన్నారని చెప్తే ఉత్తరాది వారు ఆశ్చర్యంగా చూడడానికి కారణం ఇదే!

మన నాయకుల గురించే కాదు, కళాకారుల గురించి ప్రచారం సరిగా జరగదు. త్యాగరాజస్వామి మాతృభాష తమిళం అని అనేక జనరల్ నాలెడ్జి పుస్తకాలలో కనబడుతుంది. అంతెందుకు వచ్చేనెలలో ఘంటసాల పై స్టాంపు వెలువడబోతోంది కదా, ఆయన గురించి జాతీయ పత్రికలలో వ్యాసాలు వెలువడుతున్నాయనుకుంటున్నారా? ఆయన ఘనత ఎంతమంది తెలుగేతరులకు తెలుస్తుందనుకుంటున్నారు? ఘంటసాల గురించి తెలుగుపత్రికలలో, తెలుగునాట వెలువడే ఆంగ్ల పత్రికలలో మాత్రమే కనబడుతుంది. తక్కిన వారు- ప్రిన్ ఇన్ ఫర్మేషన్ వాళ్లు ఇచ్చే పదిలైన్ల సమాచారాన్ని ప్రచురించి చేతులు దులుపుకుంటారు.

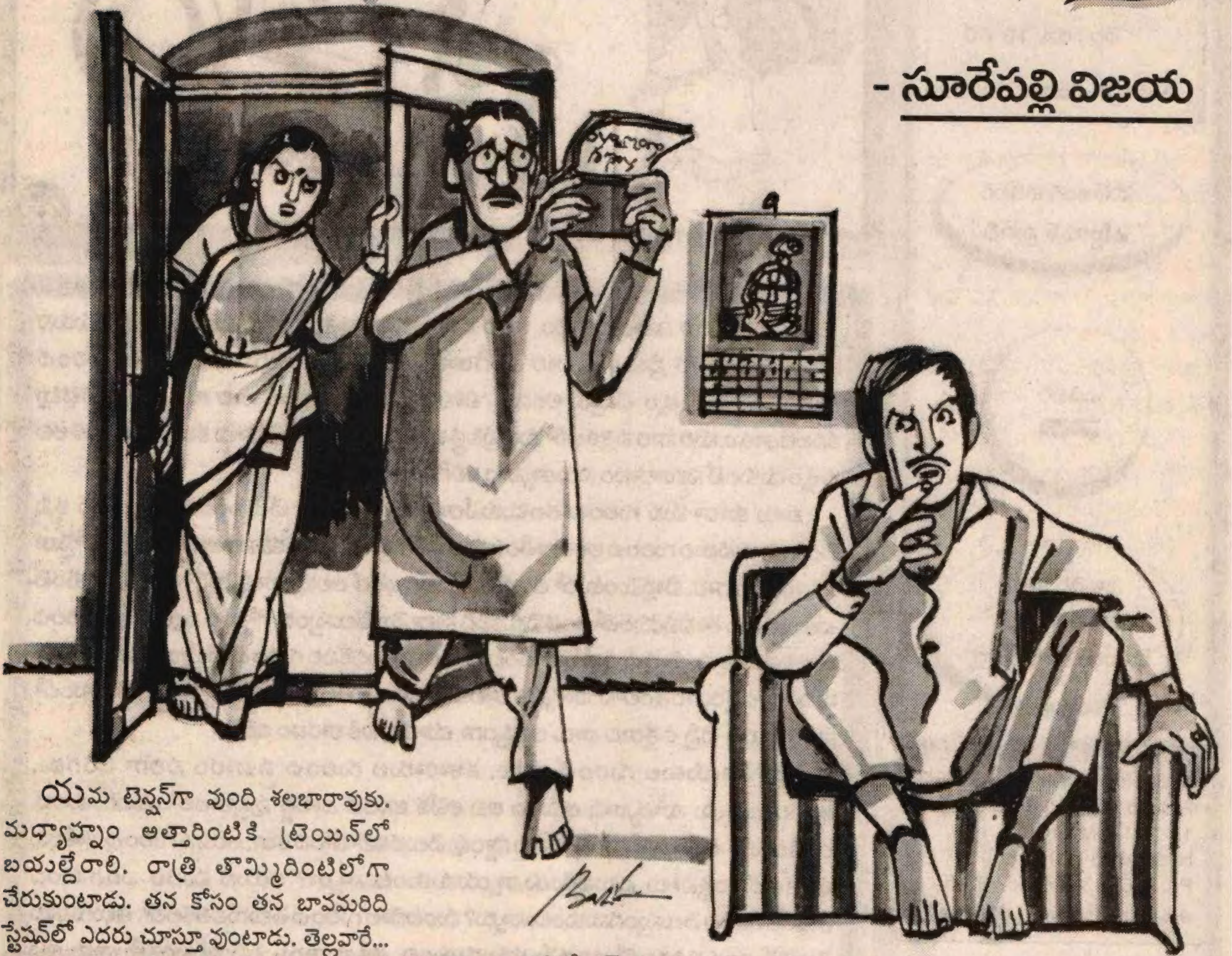
ఈ పరిస్థితి మారాలంటే సంగీతాభిమానులు, పాత్రికేయులు పూనుకోవాలి. హిందీ, ఇంగ్లీషు భాషలలో వ్యాసాలు వ్రాయగల తెలుగువారు ఘంటసాల ప్రతిభ గురించి జాతీయ దినపత్రికలైన టైమ్స్ ఆఫ్ ఇండియా, హిందూస్థాన్ టైమ్స్, స్టేట్స్ మన్.. వంటి పత్రికలకు ఇప్పటినుండీ వ్యాసాలు వ్రాసి పంపాలి. ఆంధ్ర రాష్ట్రం వెలుపల ఉన్న ప్రవాసాంధ్రులు స్థానిక భాషలో నైపుణ్యం సాధించివుంటే తామే స్వయంగా వ్రాయవచ్చును. లేదా అక్కడి జర్నలిస్టులకు ఘంటసాల పాటలు వినిపించి, ఆయన గురించి వివరించి వారిచేత ఆయా భాషా పత్రికలకు వ్రాయించవచ్చు. ఆ వ్యాసాలు చదివిన సంపాదకులకు ఘంటసాల గురించి అవగాహన ఏర్పడి, ఆయనపై గౌరవం కలిగి స్టాంపు రిలీజయ్యే సమయానికి ఆ వ్యాసాలు ప్రచురించడం జరుగుతుంది. తద్వారా ఘంటసాలకు ఎందుకీంత గౌరవం దక్కిందో ఆంధ్రేతరులకు కూడా తెలుస్తుంది. ఈ పాటి కృషి కూడా మనవైపు నుండి జరుగకుండా మన కళాకారులకు జాతీయస్థాయిలో గుర్తింపు లభించటం లేదని ఫిర్యాదు చేయడం వ్యర్థం! ఘంటసాలంటే అభిమానం మాకు ఉందని గొప్పలు చెప్పుకుని ఊరుకోకుండా, ఈ కార్యాచరణకు పూని సత్కృతిని సాధించమని ఘంటసాల అభిమానులకు 'హాసం' విజ్ఞప్తి చేస్తున్నది.

నభింగ్ టు వత్తు

- సూరేపల్లి విజయ

యమ టెన్షన్ గా వుంది శలభారావుకు. మధ్యాహ్నం అత్తారింటికి ట్రయిన్ లో బయల్దేరాల్సి. రాత్రి తొమ్మిదింటిలోగా చేరుకుంటాడు. తన కోసం తన బావమరిది స్టేషన్ లో ఎదరు చూస్తూ వుంటాడు. తెల్లవారే... బావ మరిదికి పెళ్ళిచూపులు. ఎటువంటి పరిస్థితిలోనూ మధ్యాహ్నం ట్రయిన్ కి బయల్దేరి రావల్సిందని భార్య అల్టిమేటమ్.

ఇప్పుడు తను ఆ పెళ్ళిచూపుల కార్యక్రమానికి అటెండవ్ కపోతే, పుట్టింట్లో వున్న తన బెటరాఫ్ తన దగ్గరికి వస్తుందని భరోసా లేదు. పైపెచ్చు మీరు మా తమ్ముడి పెళ్ళిచూపుల ప్రోగ్రామ్ కు రాకపోతే, వరుసగా డైలీ టీవి సీరియల్స్ చూసి చచ్చిపోతానని వార్నింగ్ ఇచ్చింది.

'పోనీ,' వెళ్తే... టేబుల్ మీద ఉన్న అదేదో వీక్లీ కవ్వింది. రాశిఫలాలు చూడమంది. చూసినదాకా ఉండి వెళ్ళద్దని దానిలో రాసివుంటే...? అంతే, ఆ థాట్ రావడంతోనే శలభారావ్ గుండె గుబేలుమంది. రాశిఫలాల కొవ్వొత్తి శలభాన్ని ఆకర్షింపచేసింది. టేబుల్ మీద వున్న అదేదో వీక్లీ చేతిలోకి తీసుకున్నాడు. కళ్ళు మిటకరిస్తూ ఒక్కో పేజీ తిప్పి... సరిగ్గా అక్కడ ఆగిపోయాడు.

గ్రహఫలాలు చెప్పే ఫీచర్ అది.

మకర రాశి దగ్గరికి వెళ్ళి ఆగాడు. ఒకటికి రెండుసార్లు చదివాడు. పలుకుబడి కలిగిన వ్యక్తుల ద్వారా కొన్ని పనులు సాధిస్తారు. అర్థిక పరిస్థితులు ఆశాజనకంగా వుంటాయి. దూర ప్రయాణాల విషయంలో జాగ్రత్త వహించాలి.... ఆ తర్వాత మరి, ఏమీ చదవలేకపోయాడు.

అంటే తాను ఇప్పుడు జాగ్రత్త వహించాలి. తను తొందరపడి వెళ్తే హమ్మో... గుండెలు బాదుకున్నాడు శలభారావు.

ఇక్కడ శలభారావు గురించి కొద్దిగా కాదు, చాలానే చెప్పుకోవాలి. అతనికి రాశిఫలాలు అంటే విపరీతమైన నమ్మకం. రోజూ తన రాశిఫలాలు చూసిగానీ బయల్దేరడు. ప్రతివారం అదేదో పత్రికలో వచ్చే గ్రహఫలాలు, యిదేదో పత్రికలో వచ్చే జ్యోతిష సమాధానాలు చదవకుండా విడిచిపెట్టడు. చదవడమే కాదు... తు..చ...

తప్పకుండా పాటించడం శలభారావు చాదస్తం.

అతని చాదస్తం పరాకాష్ఠ గురించి చిన్న స్లాష్ బ్యాక్ లోకి వెళ్ళిపోవాల్సిందే. అది శలభారావ్ కు కొత్తగా పెళ్ళయిన రోజులు. ఆ వారం గ్రహఫలాల్లో ఈ వారం శ్రీమతితో గొడవలు... అని వుంది. అంతే ఆ గొడవలు ఎవాయిడ్ చేయాలని భార్య దగ్గరికి వెళ్ళడమే మానుకున్నాడు. అట్టి విధంబెట్టిదనిన...

వారం రోజుల తర్వాత మొగుడి మోకాలి మీద ఒక్కటిచ్చింది మిసెస్ శలభారావ్.

'అదేంటి... నేను నిన్నేమన్నానని యిలా కొట్టావ్. నేనప్పుడే అనుకున్నాను. ఈ వారం శ్రీమతితో గొడవలు... అని రాసున్నప్పుడే'... ఉక్రోషంగా అన్నాడు మిస్టర్ శలభారావ్.

"మీ మెదడు చితగ్గడతున్నా" అంది ముక్కు ఎగబీలుస్తూ మిసెస్ శలభారావ్.

"నా మోకాలి మీద కొడితే నా మెదడెలా

పగుల్తుంది" చంకలు గుద్దుకుంటూ అడిగాడు ఓ వెర్రి నవ్వు నవ్వి శలభారావ్.

"ఎందుకు పగల్తు... మీ మెదడుంది అక్కడేగా" తన్ని చంకలు గుద్దుకొని అంది మిసెస్ శలభారావ్.

"అంటే నీ వుద్దేశమేంటి?"

"అది అడగాల్సింది నేను... వారం రోజుల్నుంచి చూస్తున్నాను... మీరు నాకు దూరంగా వెళ్ళి పడుకోవడంలో మీ వుద్దేశం ఏమిటి? ఉప్పుకారం శుభ్రంగా తింటూ కూడా" అంది మిసెస్ శలభారావ్.

"హవ్వవ్వ... అవేం మాటలే... అసలు విషయం ఏమిటంటే అదేదో పత్రికలో ఈ వారం నా గ్రహఫలం బాగాలేదు. శ్రీమతితో గొడవలు... అని వుంది. అందుకే... ఎందుకైనా మంచిదని యిలా" దూరంగా సిగ్గుతో మెలికలు తిరిగిపోతూ చెప్పాడు శలభారావ్.

మరోసారి ఫటామని మోకాలి మీదొక్కటిచ్చి అదేదో పత్రికను ముక్కలు ముక్కలుగా చించింది. మిక్సీలో గ్రైండ్ చేసినట్టు చేసి, బయటకు గిరాటేసింది.

"మీకిదేం పిచ్చి... గ్రహఫలాలు చదివితే చదివారు గానీ ఇలా చేస్తే నేను వూర్కొనంతే..." అంది సీరియస్ లుక్కేసి మిసెస్ శలభారావ్.

ఆ తర్వాత తెల్లవార్లు వాళ్ళిద్దరి మధ్య వార్ జరుగుతూనే వుంది. సదరు శలభారావు మాత్రం యిదంతా తన గ్రహఫలంలో రాసిన రిజల్టేనని బ్లెండ్గా నమ్ముతూనే వున్నాడు.

* * *

ఇలాంటి ఎగ్జామ్పుల్స్ బోల్డు వున్నాయి. రాశిఫలాల్లో ఈ రోజు లావాదేవీలు మంచివికావు... అని వుంటే, చస్తే లావాదేవీలు చేసేవాడు కాదు.

ఆఫీసులో అశాంతి... అని రాసి వుంటే, ఆఫీసు ఎగ్జాట్టేవాడు. అలా ఆఫీసు ఎగ్జాట్టే సమయంలో ఇన్స్పెక్షన్ వున్నా ఆఫీసుకు రానందుకు 'మెమో'లు అందుకున్న యిన్నిడెంట్స్ కూడా బోల్డు వున్నాయి.

అయినా, శలభారావ్ తన పిచ్చి నమ్మకాన్ని మానుకోలేదు. అలాంటి శలభారావుకు ఇప్పుడే సమస్య వచ్చి పడింది.

ఏదేమైనా సరే. తను దూర ప్రయాణం చేయకూడదని డిసైడ్లెపోయాడు. సరిగ్గా అతని కథ అక్కడే టర్న్ అయింది.

* * *

సదరు శలభారావు బావమరిది బావగారి కోసం స్టేషన్లో వెయిట్చేసాడు. ట్రెయిన్ వచ్చింది, వెళ్ళింది. రావల్సిన బావ మాత్రం రాలేదు. పోనీలే నెక్స్ట్ ట్రెయిన్ కు వస్తాడేమోనని చూసాడు. ఆ

ట్రెయిన్ వచ్చేళ్ళిపోయింది.

అలా తెల్లవార్లు అన్ని ట్రెయిన్లు చూసి, ఇక రాదని తెలుసుకుని నిద్రమత్తుతో స్కూటర్ మీద బయల్దేరాడు. రాత్రంతా స్టేషన్లో కళ్ళు పత్రికాయల్లా చేసి, మిడిగుడ్డేసుకుని బావ కోసం ఎదుర్పాడడం వల్ల కళ్ళ మూతలు పడి ఎదురుగా వచ్చే లారీని చూడేడు.

దాని తాలుకు రిజల్ట్ సెకన్స్లో తెల్సింది. కాకపోతే అదృష్టం ప్లస్సు లారీ జస్ట్లో మిస్సుయి స్కూటర్ రోడ్డు పక్కన వున్న ఓ చెట్టుకు గుద్దేశాడు. దట్సాల్.

* * *

పెళ్ళి చూపులకు బయల్దేరాల్సిన పెళ్ళికొడుకు పుత్తూరుకు కట్టు కట్టించుకోవడానికి వెళ్ళాల్సి వచ్చింది. పెళ్ళి చూపుల్లో కాలుఫ్యాక్టర్ అయిన పెళ్ళికొడుకుని చూడలేనని పెళ్ళికూతురు తెగేసి చెప్పేసరికి ఆ సంబంధం క్యాన్సిల్లైంది.

దానికంతటికీ కారణమైన తన మొగుడి మీద పీకల్లాక కోపం వచ్చింది మిసెస్ శలభారావుకు. వెంటనే ఫోన్లోనే క్లాసు పీకాలని డిసైడ్లైంది.

* * *

"హలో... నేనేనండీ... మీరెందుకు రాలేదు" కోపాన్ని గొంతులో బిగపట్టి అడిగింది మిసెస్ శలభారావు.

అది ఆఫీసు అని కూడా చూడకుండా సిగ్గుతో మెలికలు తిరిగిపోయి "ఈ వారం దూర ప్రయాణాలు మంచివి కాదని వుంది. నువ్వెళ్ళాక ఆ పత్రిక మార్కెట్లోకి వచ్చింది. అందుకని..." అటువైపు వున్న మిసెస్ శలభారావుకు కోపం పెరిగిపోయింది. ఎదురుగా వుంటే నాలుగు వడ్డించాలనీ వుంది.

అటువైపు వున్న మిసెస్ శలభారావుకు కోపం పెరిగిపోయింది. ఎదురుగా వుంటే నాలుగు వడ్డించాలనీ వుంది.

"ఛీ... ఛీ... మీ వల్ల మా తమ్ముడికి కాలు ప్రాక్చరైంది. సంబంధమూ క్యాన్సిల్లైంది. మీ రాశి ఫలాల పిచ్చి బిన్ లాడెన్ ఎత్తుకెళ్ళ" అంటూ తిట్టిపోసింది.

"అయ్యో అంత పని జరిగిందా? అయినా మీ తమ్ముడ్ని కూడా రాశిఫలం చూసి స్టేషన్కు బయల్దేరమని చెప్పాల్సింది" అన్నాడు ఉచిత సలహా ఒకటి చేరుస్తూ...

* * *

"అన్నయ్యా ఈ మొగుడు నాకొద్దు! హమ్మో... హమ్మో... మెంటలెక్కి పోతోంది. సినిమాకు వెళ్ళాలన్నా తన రాశిఫలాలు చూసుకుంటాడు. పొరపాటున ఆప్తమిత్రులతో విరోధం అని వుంటే, ఇంక ఆరోజు ఎంత క్లౌడ్స్ ఫ్రెండ్స్ వచ్చినా ముంగిలా వుంటాడే తప్ప, నోరు విప్పడు". అంటూ భర్త నిర్వాకాలని ఏకరువు పెట్టి వాపోయింది మిసెస్ శలభారావు గోపాలంతో.

సదరు గోపాలం మిసెస్ శలభారావుకు అన్న వరుసవుతాడు. గోపాలం శలభారావు ఫ్రెండ్ కూడా!

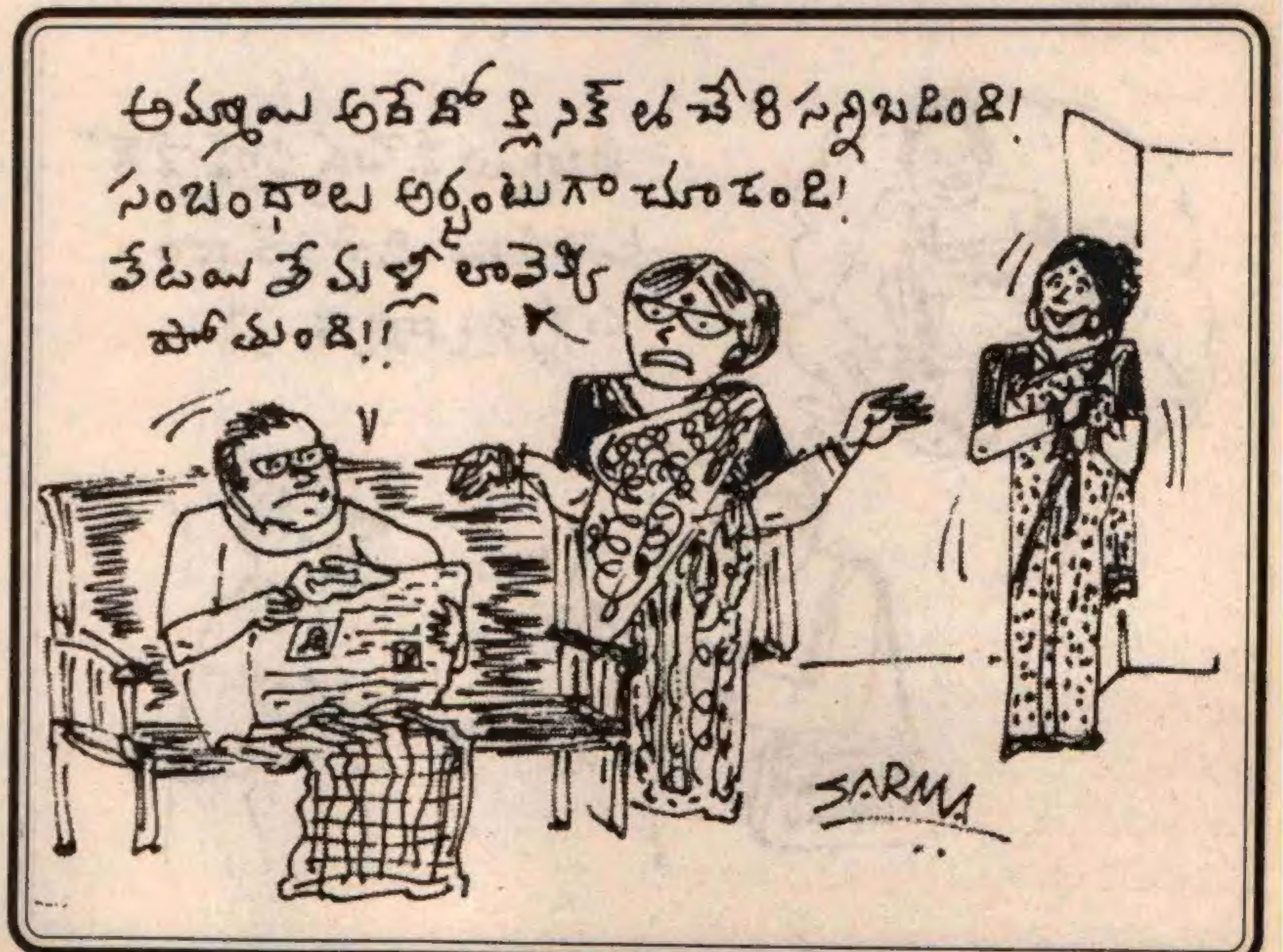
"డోంట్ వర్రీ చెల్లమ్మా... వాడి పిచ్చి నేను కుదురుస్తానుగా" అంటూ అభయహస్తమిచ్చాడు గోపాలం.

* * *

"ఒరే శలభా... యిదేం బాగాలేదురా" సాయంత్రం శలభారావుని టాంక్బండ్కు బలవంతంగా లాక్కొచ్చి అన్నాడు గోపాలం.

"ఏది... ఈ టాంక్బండ్? అవును గోపాలం నా చిన్నప్పట్నుంచీ చూస్తున్నాను. ఈ కంపు తప్ప అన్నీ మారాయి. ఈకంపు ఎప్పుడు పోతుందో" అన్నాడు ముక్కు మూసుకుంటూ...

"ఏంటి కామెడీనా?" కోపంగా అన్నాడు

గోపాలం.

“అదేమిటా... మనుక్కున అంత మాటనేసావ్” శలభారావు అమాయకంగా అడిగాడు.

“నువ్వు పిచ్చిగా రాశిఫలాలు చదవడం... వాటిని పాలో అవుతూ యిబ్బందులు కొని తెచ్చుకోవడం”

“అదా మీ సిస్టర్ గోకిందా... నాకు తెలియదురా... రాశిఫలాల్లో వున్నది మాత్రం ఖచ్చితంగా జరుగుతుంది” శలభారావు చెప్పాడు.

“ఏంట్రా జరిగేది... ఏదో అలా చదివి పాజిటివ్ను చదివి, నెగిటివ్ను ఇలా వదిలేయాలి గానీ, వాళ్ళేదో రాసారని...”

“అంత మాటవకురా” అన్నాడు శలభారావు. గోపాలానికి విషయం అర్థమైంది. వెంటనే రంగంలోకి దిగాడు.

‘అదేదో’ పత్రికలో రాశిఫలాలు, ‘యిదేదో’ పత్రికలో వాటికి సంబంధించిన జవాబులు ఇచ్చేది ఒకప్పటి తన ఫ్రెండ్ ముక్కంటేనని తెలుసుకున్నాడు. ముక్కంటి మందు ప్రియుడని తెలుసు.

ఆపరేషన్ ‘నథింగ్ టు వర్రీ’ మొదలైంది.

* * *

ఆ బార్లో ఓ కార్పర్ టేబుల్ ముందు కూచున్నారు గోపాలం, శలభారావు.

‘ఓరే... శలభా... నువ్వు ఆ పక్క టేబుల్ దగ్గర కూచో... ఓ గెస్ట్ వస్తాడు. మా మాటలు విను మధ్యలో ఇంటర్ ఫియరవద్దు” ఫ్రిక్ట్గా ఇన్స్ట్రక్షన్ ఇచ్చాడు.

మరో అయిదు నిమిషాల్లో ముక్కంటి వచ్చాడు. శలభారావు పక్క టేబుల్ దగ్గర కూచోని, గోపాలం చెప్పినట్టు వాళ్ళని అజ్జర్వ్ చేస్తున్నాడు.

* * *

మొదటి రౌండ్ పూర్తయింది.

“అంటే బాగానే డెవలప్ అయ్యావన్నమాట” గోపాలం అడిగాడు.

“ఏదో లే ఫ్రెండ్... రాశిఫలాలు రాస్తే ఏదో కొద్దిపాటి డబ్బు, యిక రాశిఫలాలకు సంబంధించిన జవాబులంటావా... వాటిలో బాగానే గిట్టుబాటు అవుతుంది”

“అవునోయ్... అసలు నీకు ఏ నక్షత్రాలకు, ఏ రాశి వస్తుందో కూడా తెలియదు. నువ్వెలా రాశిఫలాలు రాస్తున్నావా”

“పిచ్చి గోపాలం కుంజా”

“అదేమిటా.. అంత మాటన్నావ్”

“అది నా ఊతపదంలే... నాలుగు పత్రికలు తిరిగేస్తే అదే వచ్చేస్తుంది”

“మరి ప్రతి వారం వాళ్ళు రాశిఫలాలు ఎలా కరెక్ట్ గా రాస్తావ్?”

ఫక్కున నవ్వాడు ముక్కంటి.

“నాకు తెలిస్తే కదరా కుంజె, నేను చెప్పడానికి, ఏదో ఒకటి రాస్తాను. ఈ వారం ఆరోగ్యం బాగుండదు అని రాస్తే, వచ్చేవారం బావుంటుందని రాస్తాను. ఈ వారం ధనలాభం అని రాస్తే వచ్చే వారం వ్యాపారంలో నష్టం అని రాస్తాను”

“ప్రతీవారం ఎలా రాస్తావురా”

“ఆ రాశిది, ఈ రాశికి, అటు ఇటు మార్చి రాస్తా... బోర్ కొడితే ఏదో ఒకటి వూహించి రాస్తా”

“మరి ప్రజలెలా నమ్ముతారా”

“ఎలా ఏమిటా... రాసింది జరిగితే రాశిఫలం ప్రభావం అనుకుంటారు. రాసింది జరగలేదనుకో ఖర్మనుకుంటారు... లేదా... మరచిపోతారు... వచ్చేవారం మళ్ళీ చూస్తారు”

“ఎన్ని టాలెంట్లున్నాయీరా నీలో... అవునా... మొన్న యిదేదో పత్రికలో నా పెళ్ళివుడు? అని ఓ పాఠకుడు రాస్తే 2009లో పెళ్ళి, 2010లో పుత్రయోగం 2015లో ఉద్యోగం, 2025లో విదేశ ప్రయాణం, 2040లో అనారోగ్యం అని సమాధానమిచ్చాను.... అంత కాలిక్యులేటెడ్ గా ఎలా చెబుతావ్ రా”

ఫక్కున నవ్వాడు ముక్కంటి.

“అలా రాస్తే తప్ప, రాసే నాకు, చదివే పాఠకులకు ఫ్రిల్లుండదు... యింతకీ నీకా డౌట్ ఎందుకు వచ్చిందిరా” అడిగాడు ముక్కంటి మూడో రౌండ్ లో

“ఆ ప్రశ్న పంపింది నేనే, మా నాన్న జన్మ నక్షత్రం వంపించా... ఆయన పోయి పదేళ్ళయింది. అసలు నీది నువ్వు కరెక్టుగా రాసుకోగలవా? ఈ వారం ఇలా మందు యోగం ఉందని రాసుకున్నావా?” అడిగాడు గోపాలం.

మందు గొంతులో నుంచి ముక్కులోకి జారిపోతున్న ఫీలింగ్ కలిగింది ముక్కంటికి.

‘సారీరా ఫ్రెండ్... అయినా ఏదో బుద్ధి తక్కువై అలా రాసాను... మరేమీ అనుకోకు... ఆ రెండు పత్రికల్లో రాసి, నాలుగు డబ్బులు వెనకేసుకుంటున్నా... అన్నట్టు నీకో జోక్ చెప్పనా బాసూ... ఆ పత్రికల్లో నా ఫీచర్ ఎప్పుడు పీకేస్తారో నాకే తెలియదు. అప్పుడప్పుడు ఆ టెన్షన్ తో మందు కొడతా మందుయోగం అని రాసుకోలేదు కానీ వాహనయోగం అని రాసుకున్నా. ఎవడైనా కనీసం లిప్టయినా ఇవ్వకపోతాడా?” అని నవ్వాడు ముక్కంటి.

అదంతా వింటున్న శలభారావుకు ఒళ్ళు మండింది. తన చేతిలో వున్న బీరు బాటిల్ ముక్కంటి నెత్తిమీద పగలకొట్టి మిగిలిన బీరు తన నెత్తిమీద గుమ్మరించుకోవాలన్న ఆలోచన వచ్చింది. తనెంత షూలిష్ గా నమ్మాడు. అనవసరంగా తన టైం, బుర్ర వేస్ట్ చేసుకున్నాడు.

* * *

శలభారావుకు బుద్ధిచ్చింది. రాశిఫలాలు, సమస్యలు సమాధానాలు చదవడం లేదు. తనలాంటి మూడ నమ్మకం వున్నవాళ్ళకు తన స్టోరీ ఎక్స్ పీరియన్స్ చెబుతున్నాడు. ఏదైనా పాజిటివ్ గా తీసుకోవాలని అలాంటివి చదివి వర్రీ అవొద్దని...నథింగ్ టు వర్రీ... అని చెబుతున్నాడు శలభారావు.

ఆ రోజు రాత్రి ముక్కంటి తూలుతూ రోడ్డు మీద నడుస్తున్నాడు. సరిగ్గా అప్పుడే ఓ స్కూటర్ వచ్చి ముక్కంటిని గుద్దేసింది. అంబులెన్స్ లో హాస్పిటల్ కు వెళ్ళాల్సి వచ్చింది. ఆ విధంగా వాహనయోగం కలిగిందతనికి!

“అబ్బాయి ఓ పెద్ద సెంక్స్ వేర్
కంపెనీ లో డిజైన్ గా
ఎన్నేస్తున్నాడు!!”

ప్రముఖ గాయకుడు,
స్వరకర్త లలిత సంగీత
విద్వాంసుడు, వాగ్గేయకారుడు
ఎం.చిత్తరంజన్
సమర్పిస్తున్న శీర్షిక ఇది.
ఫోన్ నెం. 040-7402993

హరి కాంభోజిలోని యీ స్వరాలకు అన్యస్వరమైన కాకలినిషాదాన్ని మిశ్రమంచేసి కొంతజానపద సంగీతశైలిని కూడా జోడించి ఈ పాటకు బాణీని కూర్చాను. ఈ స్వరాల మిశ్రమంతో జానపద, సంగీత ధోరణిలో బాణీలెన్నిటిలో చాలాకాలంగా మనకు స్వరకర్తలు అందిస్తున్న విషయం, సంప్రదాయ జానపద గీతాలలో కూడా యీ మిశ్రమ పోకడలు దర్శనమిచ్చే విషయము 'హాసం' అక్టోబరు 16-31, 2002 సంచికలో నేను ప్రస్తావించడం జరిగింది. అదే విధంగా 'పండుగంటే నేడే పండుగ' అనే ఈ దేశభక్తి గీతానికి మిశ్రహరికాంభోజి స్వరాలు ఆధారంగా సంగీతం కూర్చబడింది. 1947లో స్వాతంత్ర్యం సిద్ధించిన తర్వాత 1950 వ సంవత్సరం జనవరి 26వ తేదీన మనదేశం ప్రజాస్వామ్య దేశం(రిపబ్లిక్ దేశం)గా ఏర్పడింది. ఆ రోజునుండి ప్రతిఏడూ జనవరి 26వ తేదీన 'గణతంత్ర' దినోత్సవాన్ని(రిపబ్లిక్ దినోత్సవం) ఎంతో వైభవంగా జరుపుకుంటున్నాము. ఎన్ని ప్రాంతాలున్నా, ఎన్ని భాషలున్నా, 'భిన్నత్వంలో ఏకత్వం' నినాదంగా ఐక్యతతో దేశప్రగతికై శ్రమించడమే ధ్యేయంగాగల జాతి మనది.

సకల మతాలను కలుపుకునే సాగరాత్మగల చరిత్ర మాది'(కృష్ణశాస్త్రి), 'భేదాలు వాదాలు మానాలి నేడు - ఒక మాటగా మనము నిలవాలి నేడు(దాశరథి), 'నీది నాది ఏనాటికి - మన అందరిదీ దేశం(వింజమూరి శివరామరావు), 'ఒక్కమాటపై నిలచి ఒక్క బాటలోనడచి - ఇలలో భారతాంబ ఖ్యాతి పెంచుదాం(డా॥

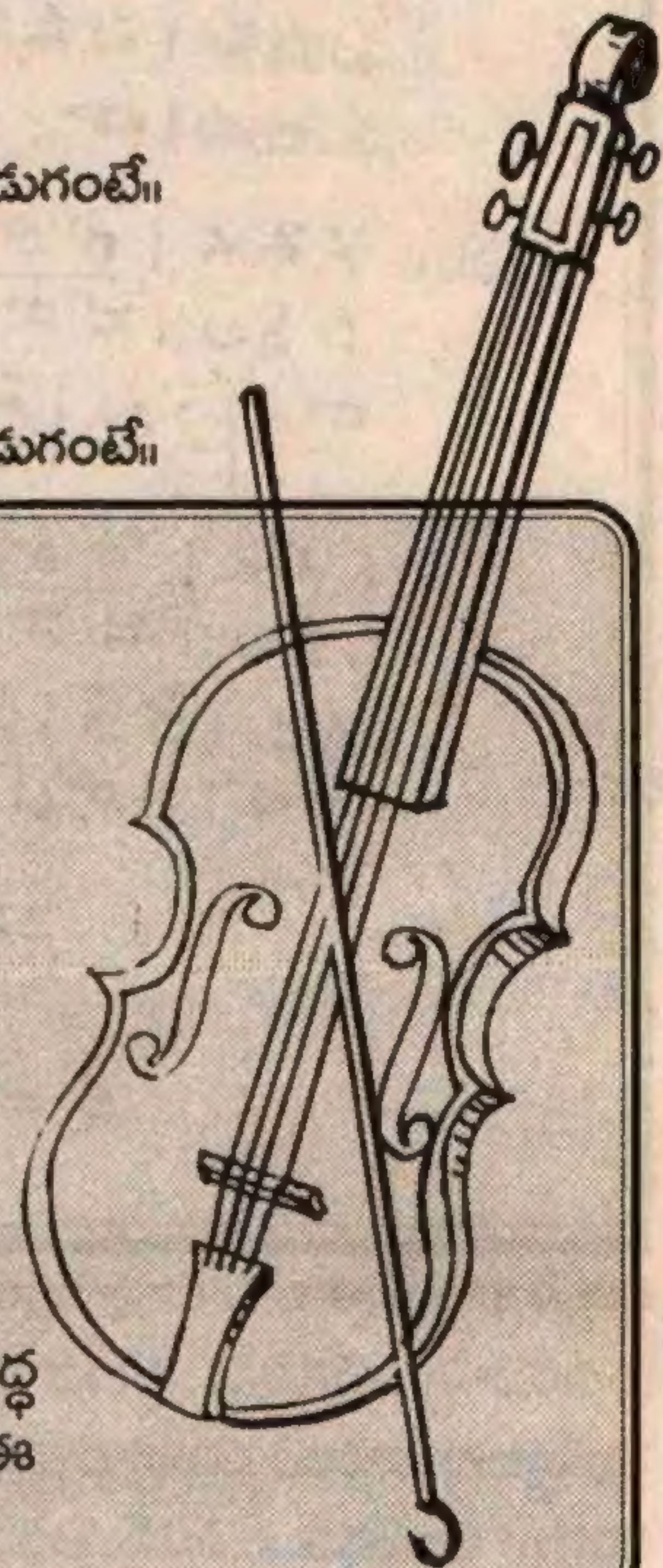
లలిత సంగీతం

పండుగంటే నేడే పండుగ...

- ప॥ పండుగంటే నేడే పండుగ
పల్లెకైనా కొత్త ఢిల్లీకైనా
పేదవాడకైనా సిరులమేడకైనా   ॥పండుగంటే॥
- చ॥ భాషలన్నీ సమతాభాషలైన రోజు
కులమతాలన్నీ భరత కులాభిమతమైనరోజు   ॥పండుగంటే॥
- చ॥ సకలజనానందం ఓ...
సకలజనానందం మన సంస్కృతియైన రోజు
నవభారత నిర్మాణం నాగరికతయైనరోజు   ॥పండుగంటే॥
- చ॥ ప్రజలే పాలకులైన ఓ...
ప్రజలే పాలకులైన పర్వదినం నేడు
బాధలు భేదాలు మరచిపాడుకొనేరోజు   ॥పండుగంటే॥

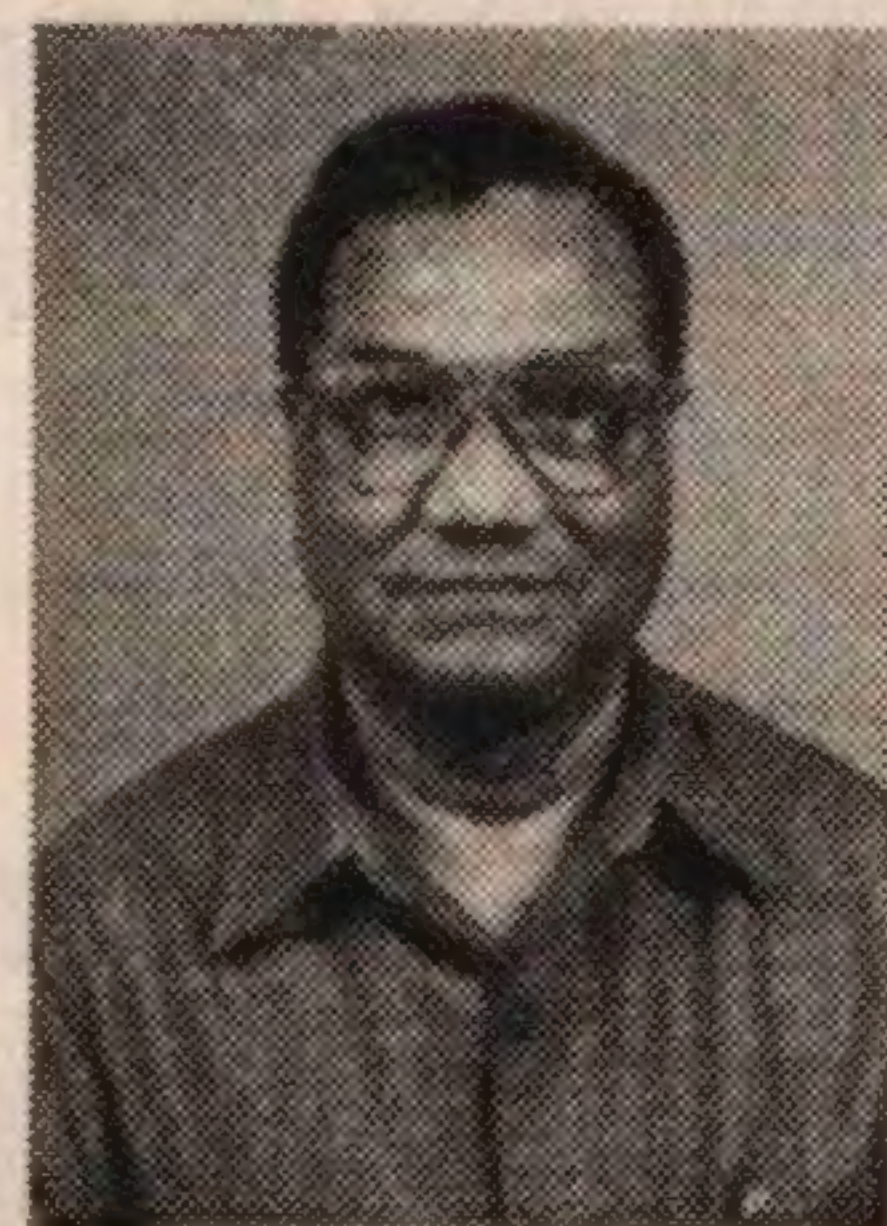
రచన : డా॥ జె.బాపురెడ్డి
సంగీతం : ఎం.చిత్తరంజన్
గానం : బృందగానం
రాగం : మిశ్రహరికాంభోజి
-రాగ్ మాత్రి ఖమాజ్(హిందుస్తాని సం॥)
తాళం : త్రిశ్రగతి (కర్ణాటక సం॥)
- దాద్రా (హిందుస్తాని సం॥)
హరికాంభోజి స్వరాలు
ఆరోహణ : స రి గ మ ప ద ని స
అవరోహణ : స ని ద ప మ గ రి స

- షడ్జము, చతుశ్చతి రిషభం, అంతరగాంధారం, శుద్ధ మధ్యమం, పంచమం, చతుశ్చతిధైవతం, కైశికి నిషాదం -ఈ రాగంలోని స్వరాలు.

పద్మినీదేవి), 'దేశము మీరై తేజము మీరై ఒకటిగా వుంటే చాలదా- ప్రగతిని కోరే భారతమంతా వెన్నెల వుంతగా మారదా' (డా॥ఆచార్య తిరుమల) ఇలా 'ఎందరో కవులు సకల మతసామరస్యాన్ని, సర్వమానవ సౌభ్రాతృత్వాన్ని ప్రబోధిస్తూ గావించిన రచనలు అనంతఖ్యాకంగా వెలువడినాయి. 'ప్రజలే పాలకులైన పర్వదినం నేడు- పండుగంటే నేడే పండుగ' అని ప్రఖ్యాత కవి డా॥ జె. బాపురెడ్డి రిపబ్లిక్ దినోత్సవానికై వ్రాసిన యీ పాటను బృందగీతంగా ఆకాశవాణి హైదరాబాద్ కేంద్రం జనవరి 26, 1982 నాడు "మాతృవందనం" కార్యక్రమంలో ప్రసారం చేసింది.

డా॥జె.బాపురెడ్డి

ప్రయోజనాత్మక తాత్విక భావుకతకు సమాహారమైన ప్రతిరూపం శ్రీ బాపురెడ్డి. పద్యం, గేయం, వచనం మొదలైన అన్ని ప్రక్రియలలోను

ఆధునికాంధ్ర సాహిత్యంలో అగ్ర శ్రేణి కవుల వరుసలో నిలబడతారు డా॥బాపురెడ్డి. ప్రకాశించే ప్రతిభకు, ప్రజాస్వామిక ప్రగతి శీలతకు, పరిమళించే వద చిత్రాలకు,

'సిగ్గుతున్నది నాకు శ్రీనివాసా
నెరిసిన తలనీలాలను నీకీయాలంటే'

మొదలైన మధుర గీతాలు ఆ క్యాసెట్లోనివి.

ఇంకా 'ఆరాధనా లహరి', 'సప్తగిరి బాలాజీ' వంటి భక్తి గీతాల క్యాసెట్లు రెడ్డి గారివి రిలీజ్ చేయబడినవవి.

వీరు In quest of Harmony, loving for life మొదలైన అనేక ఆంగ్ల కావ్యాలను కూడా రచించారు. వీరి తెలుగు, ఇంగ్లీష్ కావ్యాలను తమిళ, కన్నడ యిత్యాది పలు భారతీయ

భాషలలోనే కాక, జర్మన్, స్పానిష్ టర్కిష్ కొరియన్ భాషలలోకి సైతం తర్జుమా చేయడం జరిగింది.

రెడ్డిగారు సుమారు 36 దేశాలలో పర్యటించి తమ తెలుగు కవితా సౌరభాలను ఆయా దేశాలలో వెదజల్లి తెలుగు భాష ఔన్నత్యాన్ని చాటారు.

ఆంధ్రప్రదేశ్ సాహిత్య అకాడమి అవార్డు-1971 (బాపురెడ్డి గేయాలు'-కావ్యానికి), మొరాకోలో జరిగిన వరల్డ్ కాంగ్రెస్ ఆఫ్ పాయెట్స్ సభలో వరల్డ్ అకాడమి ఆఫ్ ఆర్ట్ & కల్చర్ వారిచే

డాక్టరేట్ డి.లిట్ ప్రదానం(1984), 'దాశరథి లిటరరీ అవార్డు', 'జాషువా అవార్డు', 'ఋతురాగం' టెలి సీరియల్లోని గీత రచనకు 'బెస్ట్ లిరికిస్ట్ అవార్డు' (నంది అవార్డు) మున్నగు అవార్డులు, గౌరవాలు అసంఖ్యాకంగా వీరిని వరించాయి. వీరి సాహిత్యంపై పరిశోధన చేసి ఎం.ఫిల్, పి.హెచ్.డి. డిగ్రీలు పొందిన వారున్నారు.

బాపురెడ్డి గారి పట్టిపూర్తి సంచికగా వెలువడిన 'బాపురెడ్డి సాహితీ భారతి' ఆయన సాహితీ విరాట్ స్వరూపాన్ని, విశ్వమానవ ప్రేమతత్వాన్ని ఆవిష్కరించింది.

మిశ్రహరి కాంభోజి రాగం ఆధారంగా కొన్ని సినీ గీతాలు

పాట

1. లాలూ దర్వాజ లక్ష్మరు బోనాల్ పండుగకు
2. ప్రతిరాత్రీ వసంత రాత్రీ ప్రతి గాలి పైరగాలి
3. రానిక నీ కోసం సఖీ రాదిక వసంత మాసం
4. ఎంత బాగా అన్నావు ఎవ్వరు నేర్చిన మాటరా
5. ముద్దబంతి పూలుపెట్టి మొగలి రేకుల జడనుచుట్టి
6. ఓ రంగయ్యో పూల రంగయ్యో

చిత్రం

1. మొండి మొగుడు పెంకి పెచ్చాం
2. ఏకవీర
3. మాయని మమత
4. అమ్మమాట
5. కలసివుంటే కలదు సుఖం
6. వెలుగు నీడలు

గానం

1. ఎస్.పి.శైలజ
2. పుంటసాల, బాలు
3. పుంటసాల
4. సుశీల
5. పుంటసాల, సుశీల
6. పుంటసాల, సుశీల, బృందం

సంగీతం

1. యం.యం.కీరవాణి
2. కె.వి.మహదేవన్
3. అశ్వత్థామ
4. రమేష్ నాయుడు
5. మాస్టర్ వేణు
6. పెండ్యాల

హిందీ

1. ఆవో బచ్చో తుమ్మే దిఖాయే రూస్కీ హిందుస్తాన్ కే
2. హమ్ లాయే హై తూఫాన్ సే కిస్తీ నికాల్ కే
3. నన్నేమున్నే బచ్చే తేరీ ముత్తీ మేర్యా హై
4. కర్ గయారే కర్ గయారే కర్ గయా ము రుపే జాదూ

1. జాగృతి
2. జాగృతి
3. బూట్ పాలిష్
4. బసంత్ బహార్

1. ప్రదీప్, బృందం
2. రఫీ
3. మన్నాడే, ఆశాభోస్లే, బృందం
4. లత, ఆశా

1. హేమంత్ కుమార్
2. హేమంత్ కుమార్
3. శంకర్ జైకిషన్
4. శంకర్ జైకిషన్

SUBSCRIPTION/RENEWAL COUPON

Name : ..... Age: ..... Profession: .....

Address: .....

..... Ph. No. .... (O) ..... (R) email: .....

I am enclosing DD/Cheque/M.O. Receipt No..... Dated ..... for Rs. 200/- (225/- in case of outstation cheques) favouring HUMMUS INFOWAY (P) Ltd., payable at HYDERABAD for Subscription/Renewal (incl. Postal Charges) of 24 issues of 'HAASAM HAASYA SANGEETHA PATHRIKA' starting from Issue No..... (..... month, 2003)

Date:

Signature

Mail to: HUMMUS INFOWAY (P) LTD., 502, SRI BALAJI NILAYAM, 13-1-212, BSP COLONY, MOTINAGAR, HYDERABAD - 500 018. Ph: 2383 1388 / 5557 0215, email: haasammag@hotmail.com

Note: If chq/DD is not drawn on Hyderabad Add Rs. 25/- towards collection charges

సీరియల్

12

ప్రిన్సిపల్స్

రెవి హులరెచ

జరిగిన కథ

ఒక ఊళ్లో ఒక ధనవంతుని కుమారుడు సినిమా తీస్తానని పట్టుబడతాడు. ఒక మాజీ దర్శకుడు వచ్చి వాళ్ళకు సినిమా తీయడంలో సాధక బాధకాలు చెప్తానని గేడు. "నిర్మాత హీరోయిన్ మోహంలో పడడం వల్ల నా మొదటి సినిమా ఫెయిలయింది. ఆకలికి మాడుతుండగా ఫలానా అనే ఒకతను వచ్చి కొత్త నిర్మాత వద్దకు తీసుకెళ్లాడు. కథ గురించి చర్చించాక ఊరెళ్ల డబ్బులు తెస్తానని చెప్పి నిర్మాత మాయమయిపోయాడు. ఆకలిబాధలు తాళలేక ఓ పెద్ద డైరెక్టరు వద్ద అసిస్టెంటుగా జాయిన్ అవుదామని వెళ్లాను. అక్కడ మాటలు పడలేక మానేసాను. ఫలానా వచ్చి తిండి పెట్టించి ఓ హీరోయిన్ కథ చెప్పాడు..."

(ఇక చదవండి)

"...దాంతో అందరికీ మోహం మొత్తింది. 'ఓసి దీని గర్వం' అనుకున్నారు. ఇదే శాశ్వతమనీ తనెప్పుడు ఇట్లాగే ఉంటాననీ అనుకుందామె. ఆమె మీద అందరికీ ఆసక్తి పుట్టింది. ఆమెని గురించి అందరూ విన్నారు, రాను రాను వేషాలు

తగ్గిపోయాయి. కొన్నాళ్ళకు కారు ఆమ్మేశారు, పెద్ద ఇళ్ళు మార్చేసి, చిన్న ఇంటికి పోయారు. ఇప్పుడెక్కడా వేషాలు లేవు. మళ్ళీ మొదటిస్థితికి వచ్చి - ఫేదపట్టాల్లో పడి కొట్టుమిట్టాడుతూంది. విన్నారా గురూగారూ - మిడిమిడి బాగ్యాన్ని

చూసి మురిసిపోతే ఎంత అవకతవకో! దీన్నే "నడిమంత్రపుసిరి" అంటారు. తానప్పుడు వీలంతా కొనేసేదానిలాగా మాట్లాడేది. ఇప్పుడేమయింది? అంచేత ఈ రోజు వేషం వచ్చిందని నేను పొంగిపోకూడదు. మీ దగ్గర

రూపాయుందని మీరు ఉబ్బిపోకూడదు." అని లేచాడు ఫలానా.

"ఏం?" అన్నాను.

"ఏం లేదు, ఊరికే, మూమెంటు ఒక్కలాగే ఉందని, కాస్తా మార్చాను. గురూజీ - వాల్లెవర్ డబ్బింగు చిత్రం తీస్తున్నారట."

"డబ్బింగు చిత్రం తియ్యడమేమిటోయ్?"

"అదేలేండి - డబ్బింగు చేస్తున్నారుట - బ్రె చెయ్యరాదా? ఏదయినా పాత్రకు గొంతు యిద్దురుగాని!"

"వద్దులేవోయ్ - మనకు లేనిపోనిది. ఒక్కటి చెబుతా విను. మనకు తెలియనిదాని జోలికి మనం పోకూడదు. పోతే ముప్పు తప్పదు."

"దాని మీద కథ చెబుతారా ఏమిటి కొంపదీసి - ఒడ్డులేడ్డురూ - వినే ఓపిక లేదు .... అదెవరు గురూగారూ. మన సలహాలా ఉన్నాడు గదూ .... ఉండటమేమిటి - ఆయనే. ఏవండోయ్ .... సలహాలవారూ, రండి... రండి" అని పిలిచాడు ఫలానా. ఎటో పోతున్న సలహా మా వేపు చూసి, మా దగ్గరకు వచ్చాడు.

"ఏమిటండీ సలహాలుగారూ, ఇంతవని జేయించారే?" అన్నాడు ఫలానా.

"ఏమైంది?" అన్నాడు సలహా - ఎటో చూస్తూ.

"నాటకం ఆడకండి - సినిమా తియ్యండి గాని! మీకు తెలీదా - మన నిర్మాతగారు ఎట్లా వెళ్ళిపోయిందీనూ."

"తెలిస్తే? అతనిష్టం. అతను సినిమా మానుకున్నాడు. మనమెవరం చెప్పటానికి చెందటానికి - యూ సీ ...."

"ఐసీ - " అన్నాడు ఫలానా చిరాగ్గా.

"మీరు వారికి నరిగా సలహా యిచ్చివుండొచ్చుగదా - ఐనా, వస్తాను, చెప్తాను, చేస్తాను అని చెప్పి ఇంతలో మోసం చేసి వెళ్ళిపోతే ...." అన్నాను నేను.

"అరేరే! వాట్ డూ యూ మీన్, ఇటీజ్ ...."

"తెలుగులోకి డబ్ చేదురూ, చస్తున్నాం" అన్నాడు ఫలానా.

"అబ్బాయ్ ఫలానా - ఇందులో ఇంత వర్రి కావటానికి ఏముందో అర్థం కావటంలేదు. ఈ ప్రకారంగా సినిమాలు తీస్తామని మనుషులు రావటం, బోర్డులు కట్టటం, కొంత హంగు చెయ్యటం .... ఇదంతా ఈ సీమ'లో మామూలే గదా! ఇంకానయం, మనవాళ్ళు ఇంకా బోరు కొట్టలేదు. అందుకు సంతోషించండి" అన్నాడు సలహా వెళ్ళిపోతూ.

"పోనీ మాకేదన్నా సలహా ఇవ్వండి" అన్నాడు ఫలానా.

సలహా వినిపించుకోలేదు, అట్లాగే పోతున్నాడు.

"ఓ సినీతి కథేనా సెలవివ్వకుండా వెళ్తున్నారు -" అన్నాడు మళ్ళీ.

"పోనీ వూరుకోవోయ్," అన్నాను నేను.

"దొంగ చచ్చినోడు. వీడే చేసి ఉంటాడేమిట? గురూ అనలు ఇట్లాంటివాళ్ళు వీల్డులో చాలామంది ఉన్నారు. వాళ్ళు పోతేనేగాని - పీల్డు బాగుపడదు" అన్నాడు ఆవేశంగా ఫలానా.

"అనవసరంగా నోరు పారేసుకోకు, సలహా చెప్పినట్టు సలహా మాత్రం ఏం చేస్తాడు? అతనూ మనలాగానే అవస్థపడుతున్నాడేమో!" అన్నాను నేను.

"ఇటువంటివాళ్ళు ఏమి అవస్థపడరు గురూ - డబ్బుపెట్టిన వాళ్ళని మధ్యన ఇరికించి తమాషా చూస్తారు. మీకో కథ చెప్తాను వినండి. ఆ మధ్య - ఒక డబ్బున్నాయన సినిమా తియ్యటానికి వచ్చాడు. వాళ్ళకేం తెలుస్తోంది? మన సలహాలంటి మనిషి ఒకడు దొరికాడు. వాడి ఆధారంగా చిత్రనిర్మాణయత్నం కొనసాగింది. అనలాయన ఈ మనిషికి డబ్బివ్వటమే నన్నమాట. ఇతనేం కావాలన్నా, ఏం చెయ్యాలన్నా అతను చేసేవాడు. ఈ మనిషితన యిష్టులందర్ని పెట్టాడు. తానే పెద్ద ప్రాడ్యూసర్లే పోజు కొడుతూ కార్లమీద తిరుగుతూ ఇతరుల ధనం మీద సాఖ్యాలు పొందసాగాడు. గులాంల దగ్గర్నుంచి అందరూ ఇతనికి సలాంలు కొట్టేవారు. ఈ విధంగా సంచరిస్తూ అతను 'డబ్బు' కొట్టేశాడు. ఆ డబ్బు పెట్టిన మనిషిపాపం - ఇక్కడ ఉండేవాడే కాదు. స్టార్లకు ఇంత ఇవ్వాలి, అంత ఇవ్వాలి అని చెబుతూ తాను మిగుల్చుకొంటూ ఉండేవాడు. చివరకు ఏమయిందో తెలుసా గురూ? చిత్రం విడుదలై - నాలుగయిదు వారాలు కూడా పోలేదు. నిర్మాత చాలా నష్టపోయాడు. కానీ, కానీ కూడా

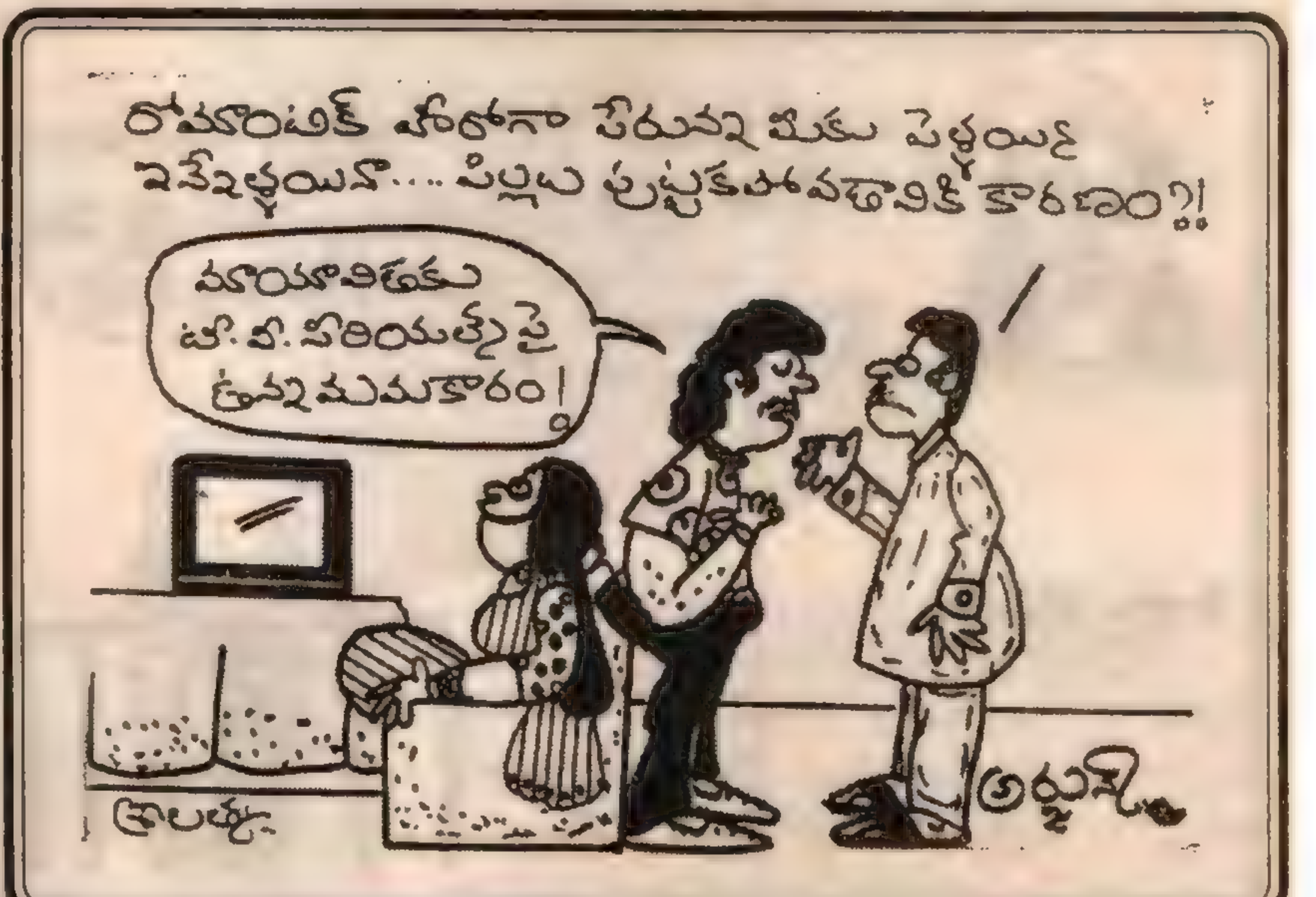
పెట్టుబడి పెట్టకుండా - కార్లమీదా, నోట్లమీదా తిరిగి, 'పోజు' కొట్టి అధికారం చెలాయించిన ఈ మనిషి లాభం సంపాదించాడు. ఆ డబ్బు పెట్టి స్వంతంగా చిత్రం తీస్తున్నాడని వింటున్నాను. వింటున్నారా గురూ! ఎంత అన్యాయమో, ఎంత ద్రోహమో" అని ముగించాడు ఫలానా.

"ఏమైతేనేం - మనం ఇవాళ ఫేదపడుతున్నాంగదా" అన్నాను నేను - ఏమీ చెప్పలేక.

ఆ రాత్రి చాలాసేపటిదాకా ఫలానాకు కారురాలేదు. మాటంగు కాన్సిల్ ఐందేమో తెలీదు. ఉన్నడబ్బులేవో పెట్టి, ఇద్దరం సర్దుకుని ఎదో తిన్నాం. ఎనిమిది గంటలనుంచీ ఫలానా వాళ్ళను తిడుతూనే ఉన్నాడు.

"ఇదే గురూ - ఒకటైముండదు - ఒక వేళ ఉండదు, చూశారా - కారు పంపుతానన్న పెద్దమనిషి ఎంత మోసం చేశాడో - పోనీండి. కాలేషిటు కాన్సిలు ఐతే. ఆ మాటయినా చెప్పాలా - అదీ చెప్పరు. అందులో నాలాంటి వర్తమానుడికి అడిగినా సరే, చెప్పరు. చీ చీ - ఇప్పుడు ఉందనుకోవటమా - లేదనుకోవటమా - ఉందనుకొని ఇక్కడ ఇట్లా తెల్లవారేదాకా జాగరం చెయ్యటమా - లేదనుకొని ఎవడిగదికోపోయి నిద్రపోవటమా - ఇక్కడ ఉంటే రాకనూ పోవచ్చు - పోతే రానూ రావచ్చు - ఏమి కాన్ఫ్లిక్ట్ సీను క్రియేట్ చేశాడో చూశారా - ఆ ప్రాడక్షన్ మానేజరు!" అన్నాడు ఫలానా.

మేము అక్కడ రాత్రి వదలకొండు గంటలదాకా ఏవేవో మాట్లాడుకుంటూ కూచున్నాము. పదకొండు గంటలకు కారొచ్చి ఆగింది. కార్లోంచి ఆ ప్రాడక్షన్ మానేజరు - రావయ్యా, తొందరగా! ఇంకా కూచున్నావు" అని

కసిరాడు - తప్పంతా ఫలానాదే ఐనట్టు.

"ఎమ్మింటికి వస్తాన్నారుగా - తిండిలేదు, తిప్పాలేదు - ఇక్కడ తపస్సు చేస్తూనే ఉన్నాను" అన్నాడు ఫలానా లేస్తూ.

"అక్కడ చూదాం పద! సినిమా కంపెనీలో తిండితిప్పలూ ఎవడికి మాత్రం ఉన్నాయి? నువ్వేదో టైము చెబుతున్నావు, ఎనిమిదింటికి వస్తానంటే, పదకొండుకు వస్తానని అర్థం అన్నమాట. ఎలాగంటావా - పెద్ద తారలు ఏడింటికి వస్తామని పదింటికొస్తున్నట్లు. లే, లే" అన్నాడు ప్రొడక్షన్ మానేజరు.

"బావుంది" అని ఫలానా మా ఫ్రెండు కూడా వస్తాడు .... కాస్త చోటు యివ్వరూ" అన్నాడు.

"రా - రా పుష్పక విమానం ఇది, ఎక్కించు" అన్నాడు. ఫలానా ఎక్కి నన్ను రమ్మన్నాడు. కారునిండా పాతిక ముప్పై మంది జనం ఉన్నట్టున్నారు. ఎక్కడా కాలుపెట్టుకోవటానికి కూడా స్థలం లేదు.

"నేను రానే" అన్నాను.

"రండి గురూ, సరదాగా, ఇక్కడేం చేస్తారు? రండి .... ఇదిగో ఇక్కడ కాళ్ళు ఇరికించి - ఇట్లా వంగుని నిలబడవచ్చును. ఎంతసేపు అరగంటలో స్టూడియోలో దిగుతాం" అన్నాడు ఫలానా. నేను ఎక్కాను. తలుపు వెయ్యకమునుపే ఆ కారు 'డగడగడగ'మంటూ స్టార్టయింది. సాధారణంగా ఐదు నిముషాల్లో చేరవలసిన స్టూడియోకు అరగంటలో చేరుకున్నాం - ఫలానా చెప్పినట్టే దిగేసరికి కాళ్ళు నొప్పులు - వొళ్ళునొప్పులు.

"ఎనిమిదింటికి బయలుదేరి నడిచివచ్చేసినా హాయిగా వచ్చేవాళ్ళం కదా" అన్నాను నేను కారుదిగి ఫలానాతో.

"మరే కానీ - మనం లోకువయిపోతాం గురూ - రంగు వేసుకుందాం" అని మేకప్

రూముకేసి బయలుదేరాడు. తెలిసిన వాళ్ళవరైనా కనిపించి - "ఏం ఇలా వచ్చారు?" అని అడుగుతారేమోనని భయంతో నేను నెమ్మదిగా అతని వెనకాలే వెళ్ళాను.

మేకప్ రూం నిండా జనం ఉన్నారు. "ఇంకో గంట పోతే గాని మేకప్ వెయ్యను" అని కసురు కున్నాట్ట - మేకప్ అసిస్టెంటు. ఫలానా వచ్చేశాడు.

"పోనీండి గురూ. కాసేపు సెట్లోకి వెళ్ళివద్దామా?" అన్నాడు ఫలానా.

"నేను రాను" అన్నాను.

"రండి గురూ గారూ, విశేషాలూ, వార్తలూ తెలుస్తాయి. మీకేం భయంలేదు.

తెలిసినవాళ్ళవరైనా కనిపించి అడిగితే, పని మీద వచ్చానని చెప్పండి. సెట్లో బిజీగా ఉన్నట్లు పోజుకొట్టండి. "ఏం పిక్చరు డైరెక్టు చేస్తున్నారని అడిగితే - ఇంకా పేరు పెట్టలేదు" అని చెప్పండి. ఇటువంటి గప్పాలు చెప్పకోవటానికే చిత్రాలకు ముందుగా పేర్లు పెట్టరు. రండి" అని లాక్కెళ్ళాడు.

సెట్టుదగ్గరకు వెళ్ళగానే - అంతా సందడిగా ఉంది. సెట్టునిండా జనం ఉన్నారు. ఇద్దరుముగ్గురు పెద్దతారలున్నారు. చిన్న వేషాలు వేసేవాళ్ళు చాలామంది ఉన్నారు. రెండుపాన్లు రొదచేస్తూ తిరుగుతున్నాయి. "అంద బేబీ కొండా! పోడు ... ఇది పెరిసుపల్లు ....ఉన్నం పెరిసు .... వున్నం .... వున్నం .... బాన్ బాన్ - ఫిక్స్" అని అరుస్తున్నాడు కెమెరామాన్. గుమ్మం దగ్గర ప్రొడక్షన్ ఆయన కనిపించి -

"ఏంవయ్యా - ఇక్కడికొచ్చావ్ - వెళ్ళి రంగేసుకో" అన్నాడు ఫలానాతో.

"బావుంది గురూ - అక్కడికెళితే గంటయ్యాక రమ్మంటాడు. ఇక్కడికొస్తే మీరు అక్కడికి పొమ్మంటారు. ఏంటి గురూ మీరు కాన్ ఫ్లెక్టు సీనుమీద కాన్ ఫ్లెక్ట్ సీను పెట్టేసి

చంపేస్తున్నా"రన్నాడు ఫలానా.

"ఏంటయ్యా కబుర్లు చెబుతావ్ - పదకొండు గంటలకొచ్చి" అన్నాడు పైగా ఆయన.

"మరో మేకప్ మనిషిని పెట్టరాదా?" అన్నాడు ఫలానా.

"ఏం - నువ్వెస్తావా డబ్బు" అని. అతను తగ్గి - "లేదయ్యా నీ షాటు రెండు, మూడు గంటలప్పుడుగాని రాదు. అందుకనే ముందుగా నిన్ను తీసుకొచ్చి ఇక్కడ బాధపెట్టడం ఎందుకని, పదకొండుకు తీసుకొచ్చాను" అన్నాడు నవ్వుతూ.

"సరే - నా కేదేనా టిఫిను, కాఫీ ...." అన్నాడు ఫలానా.

"ఏకంగా రెండవనీ - బ్రేక్ చేదాం. బ్రేక్లో టిఫిను, కాఫీ .... మంచినీళ్ళునూ," అని ప్రొడక్షన్ మనిషి వెళ్ళిపోయాడు.

"ఆహా! గురూ, చూశారా?" అన్నాడు ఫలానా నా వేపు తిరిగి.

నేనేం అనలేదు, అటూ ఇటూ చూస్తూ ఉండగా, తెలిసిన ఒకాయన కనిపించి - విష్ చేశాడు.

"బాగున్నారా?" అన్నాను.

"మీ దయవల్ల"

"ఏమిటి పిక్చరేదేనా మొదలెడుతున్నారా, లేదా?" అని అడిగాను నేనే. ఒకవేళ అటువంటి ప్రశ్న ఏదన్నా నన్ను అడుగుతాడేమోనని భయం వేసి.

"ఆ(ఎక్కడండి .... ఫిల్ము లేదు, మనం ఎక్కడ ఇబ్బంది వడతాం. కొన్నాళ్ళలో మనదేశంలోనే ఫిల్ము ఉత్పత్తి జరుగుతుందటగా - అప్పుడైతే మనిష్టం" అన్నాడు - వెళ్ళిపోతూ.

ఆ రాత్రి ఇంకెవరూ కనిపించలేదు. రెండు గంటలకు ఫలానా మొహానికి కాస్త తెల్లరంగూ, ఎర్రరంగూ పులుముకుని వచ్చాడు.

"చూశారా - గురూ ఈ మహద్భాగ్యానికే ఇంత సేవయింది. ఏదో స్పెషల్ మేకప్ అనుకున్నాను. రంగు సరిగా వెయ్యవయ్యా అంటే - "చాలు, లాంగ్షాట్లో ఉంటావు - కనిపించదు" అని పంపేశాడు" అన్నాడు ఫలానా. ఆ తర్వాత ఓ రొట్టెముక్కా, ఇంత కాఫీ యిచ్చారు. నాకివ్వటానికి చాలా తటపటాయించి, ఆ తర్వాత యిచ్చినట్లు అర్థమైంది. ఎంచేతనంటే, అందరికీ ఇచ్చేసిన అరగంటకుగాని నాకు ఇవ్వలేదు.

తెల్లవారిపోయి, ఆరుగంటలై పోయింది. కాలేషిటుయి పోయింది. ఫలానాకు షాట్ రాలేదు. రంగు తుడిచేసుకుని పొమ్మన్నారు. వస్తే మళ్ళీ కబురుచేస్తాం అన్నారు. ఆ అవస్థను తలచు కుంటూ - ఇద్దరమూ నిద్రలేక తూలిపోతూ, కళ్ళుమండిపోతూ - పార్కుదగ్గర దిగి ఒక చెట్టుకింద చేరి, గడ్డిలోపడి చిత్తుగా నిద్రపోయాము. (ఇంకావుంది)

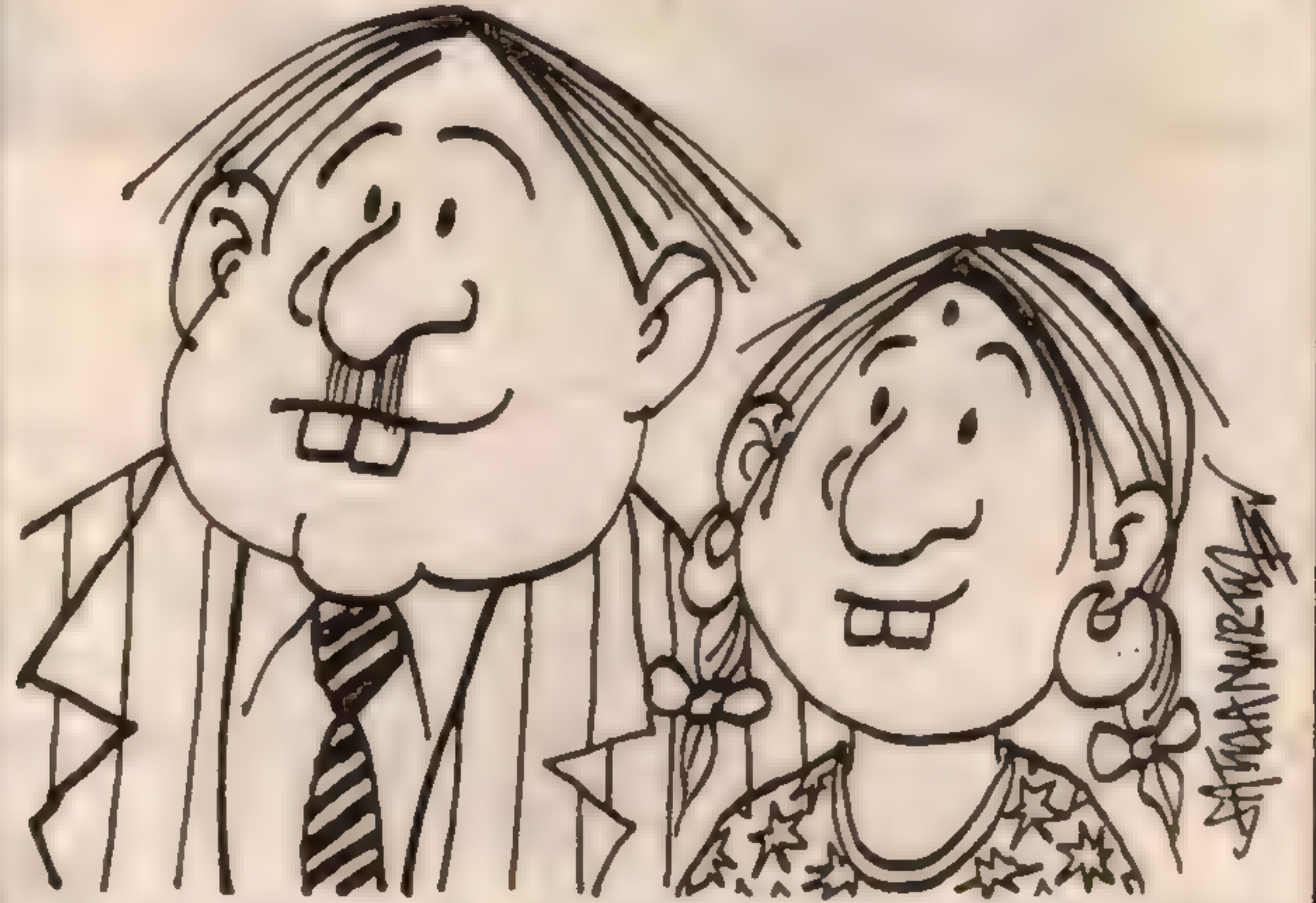

దిశీజ్ ఖర్క్... దట్టాల్...!

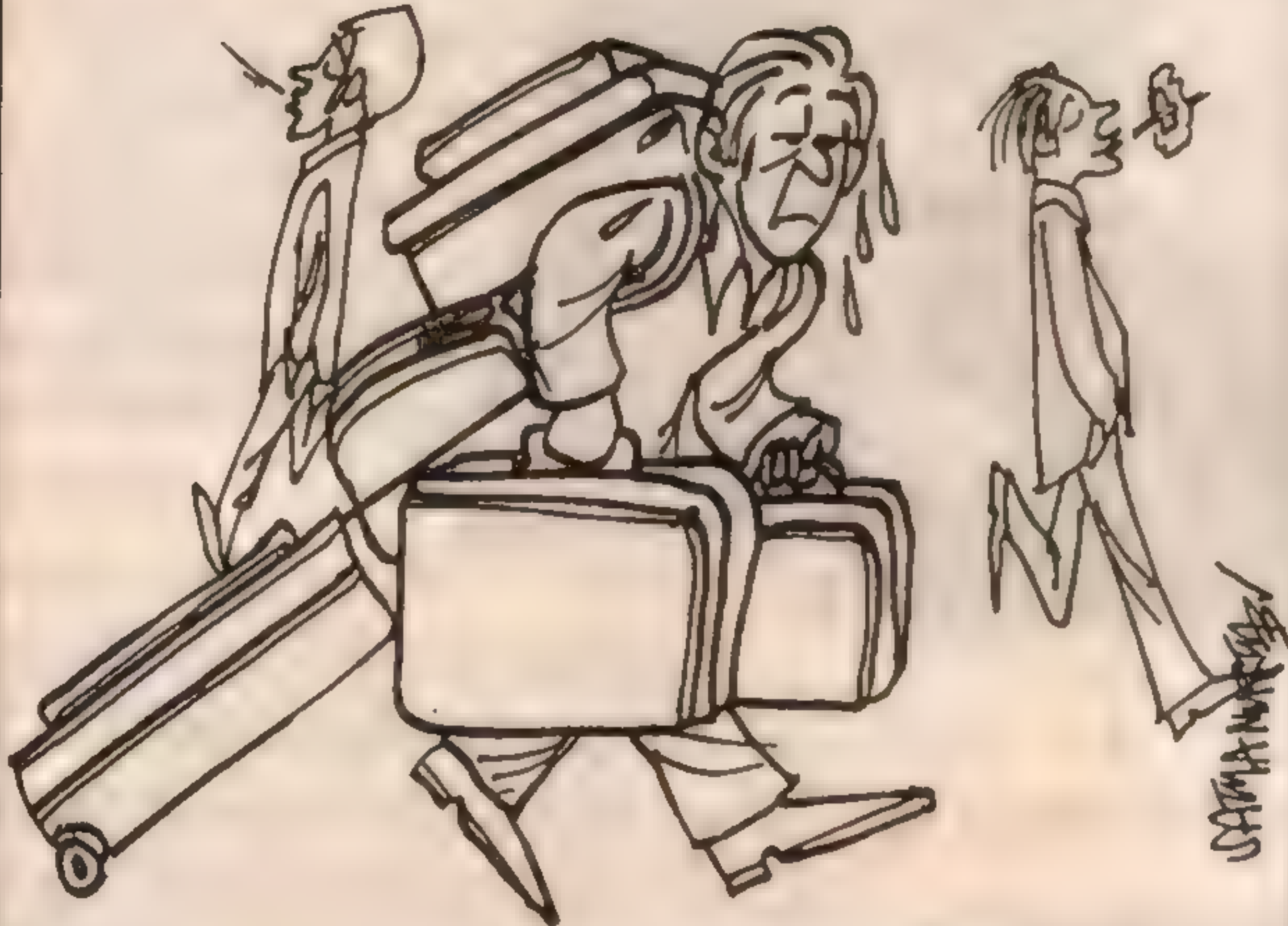
సత్యమర్శి

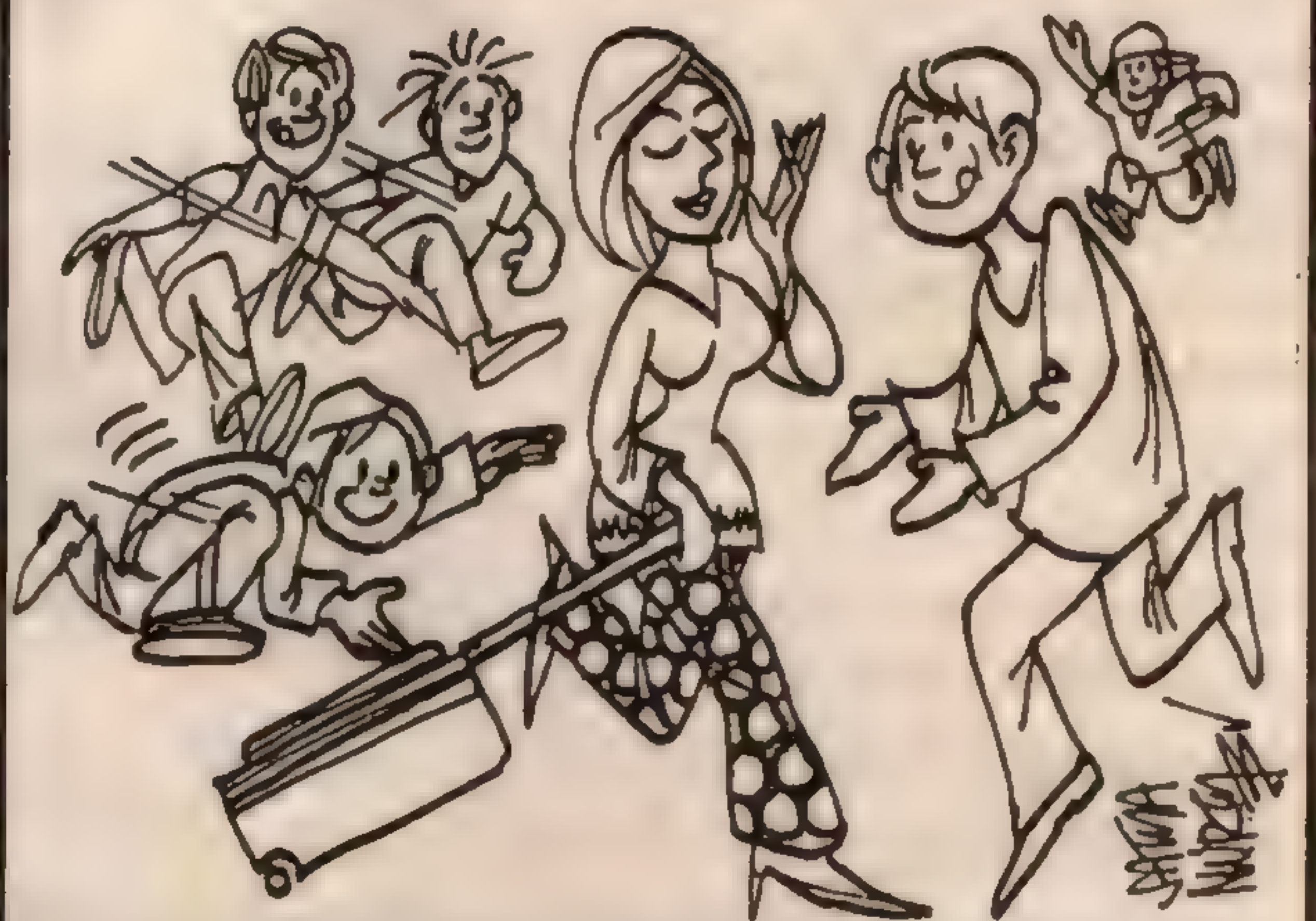
మీ అమ్మగారు చాలా అందంగా ఉంటారు...

అయినా నీకు మీ నాన్నగారి పోలికలు వస్తాయ్.

మీరు రైల్వేస్టాన్కి చాలా సామాన్లు మోసుకుంటూ వెళ్తుంటే, ఫ్రెండ్స్ అంతా చూసి చూడనట్లుండి ఎవరూ సాయం చెయ్యరు...

అంతకి అట్టే సామాన్లు లేకపోయినా పది మంది ఫ్రెండ్స్ గుమిగూడుతారు- నేను మోసుకొస్తానంటే నేను మోసుకొస్తానని.

మీరు చాలా జాగ్రత్తగా అన్నీ చూసి చూసి తింటారు- బరువు పెరగకూడదని. వినా మీరు తెగ ఊరిపోతుంటారు....

మీ ఫ్రెండ్ ఇష్టం వచ్చినట్లు, దొరికిందల్లా తింటూంటుంది. వినా సన్నగా ఉంటుంది.

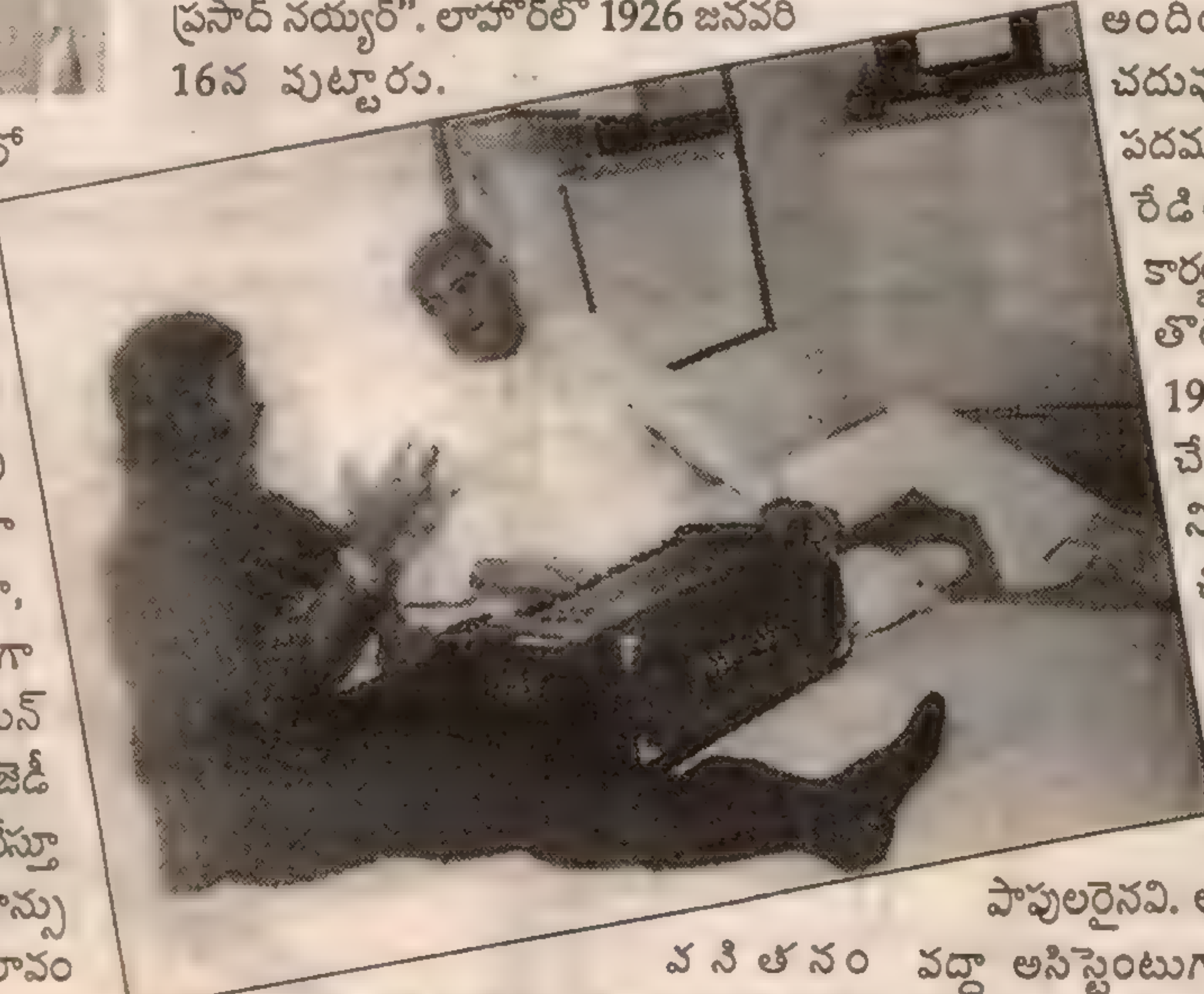
“మూర్ఖులు కచేరి మొదలుపెట్టి, కాలానికి కర్ణ కఠోరమైన రణగొణ ధ్వనులను వినిపిస్తుంటే - తెలివైనవారు నిగూఢమైన సంగీత నాదంలా నిశ్శబ్దం పాటిస్తారు” అన్న మాటలు ఓ.పి.నయ్యర్ విషయంలో సరిగ్గా సరిపోతాయి.

ఓ.పి.నయ్యర్

ట్యూన్స్ కట్టి సినీ సంగీతంలో ఇంద్రజాలాన్ని సృష్టించినవాడు “ఓ.పి. నయ్యర్”. తన మెలోడియస్ మ్యూజిక్ తో యావత్ భారత ప్రజలను పరవశానందసాగరంలో ఓలలాడించిన సంగీత దర్శకు డాయన. జనవరి 16న 77వ ఏట ప్రవేశిస్తున్న నయ్యర్ సాబ్ పూర్తిపేరు “ఓంకార్ ప్రసాద్ నయ్యర్”. లాహోర్ లో 1926 జనవరి 16న పుట్టారు.

అభిమానం పెంచుకున్నారు. గులాం హైదర్, షైగల్, కానన్ దేవిల గానమంటే చెవికోసుకునేవారు. సినిమాల్లో హీరోగా నటించాలని, అందమైన హీరోయిన్లతో కలిసి డాన్స్ చేయాలని కలలు గన్నారు. కాని ఎందరో అందాల తారల డ్యూయెట్లకు సంగీతం అందించేవాడిగా ఎదిగాడు. చదువుకునే రోజుల్లోనే 1937లో పదమూడేళ్ల వయస్సులో లాహోర్ రేడియోలో చిన్నపిల్లల కార్యక్రమంలో వినిపించే పాటలకు తొలిసారిగా ట్యూన్స్ కట్టారు. 1950లో సినీ రంగప్రవేశం చేశారు. 1951లో పంచోలి అనే నిర్మాత తీసిన “ఆస్ మాన్” చిత్రానికి తొలిసారిగా సంగీత దర్శకత్వం నెరిపారు. ఈ చిత్రంలోని “పమ్ పమ్ పమ్ బాజా బోల్”, “దేఖో జాదూ భరే యే నైనా” పాటలు

వ నీ త నం
నుండే సంగీతం, గానం, కవిత్వం పట్ల

హిందీ చిత్రసీమలో 60 దశకంలో రెబెల్ గా పేరొందిన షమ్మీకపూర్ మెలికలు తిరుగుతూ మెడ ఓ పక్కకి వంచి “చుప్పే వాలే సామ్మె ఆ” అంటూ గంతులు వేసినా, ఒక్కచూపులో మనుసునుదోచే ముంతాజ్ తన ఒంటిని విరుస్తూ “యే హై రేష్మి జల్పొంకా అంధేరా” అని హాస్యీగా పాడినా, మహోన్నత నటుడు గురుదత్ పెద్దగా నవ్వుతూ ప్రియురాలితో “సున్ సున్ సున్ సున్ జాలిమా” అని ఆలపించినా, ట్రాజెడీ కింగ్ దిలీప్ కుమార్ గాలికే హెచ్చరికలు చేస్తూ “ఉడే జబ్ జబ్ జల్పేతేరీ” అంటూ డాన్సు చేసినా- వీటన్నిటిలో కనిపించే ఒక ఏకీభావం ఉంది. తెలిగ్గా చెప్పాలంటే ఈ పాటలకి

పాపులరైనవి. అయితే ఏ సంగీత దర్శకుడి వద్దా అసిస్టెంటుగా పనిచేయకుండానే ఈ అవకాశం వచ్చింది. ఇందుకు ముందు 1945లో సి.హెచ్. ఆత్మచే “ప్రీతమ్ ఆన్ మిలో” ప్రైవేట్ పాటకు ట్యూన్స్ కట్టి ప్రాచుర్యంలోకి వచ్చారాయన.

నయ్యర్ ఆ తరువాత సంగీతం సమకూర్చిన ఆస్ మాన్, బాజ్, చమ్ చమా చమ్ చిత్రాలు వరసగా ఫెయిలయినవి. అయితే గురుదత్ “ఆర్ పార్” నుండి ఆయన దశ తిరిగింది. అనంతరం గురుదత్ తో సి.ఐ.డి., మిస్టర్ అండ్ మిసెస్ 55 చిత్రాలకు సంగీతం అందించారు. “బహారే ఫిర్ బీ ఆయేంగే” కూడా నయ్యర్ సంగీతంతో తయారైనదే. గురుదత్ అయితే “నయ్యర్ స్వరాలు కూర్చేది పదాలకు కాదు భావాలకే” అని ప్రసంశించారొక సందర్భంలో.

నయ్యర్ సాబ్ సంగీతంలో షంషాద్ బేగం, గీతారాయ్, ఆ తరువాత ఆశాభోంస్లే పాడిన పాటలే ఎక్కువ. విశ్వఖ్యాతిగాంచిన లతా మంగేష్కర్ చే ఒక్కపాట కూడా పాడించకుండా సంగీత దర్శకుడుగా వెలుగొందడం అనితరసాధ్యం. ఓసారి ఆయనే స్వయంగా

ఓ.పి.నయ్యర్ సంగీతం ఇచ్చిన కొన్ని పాటలు, చిత్రాలు

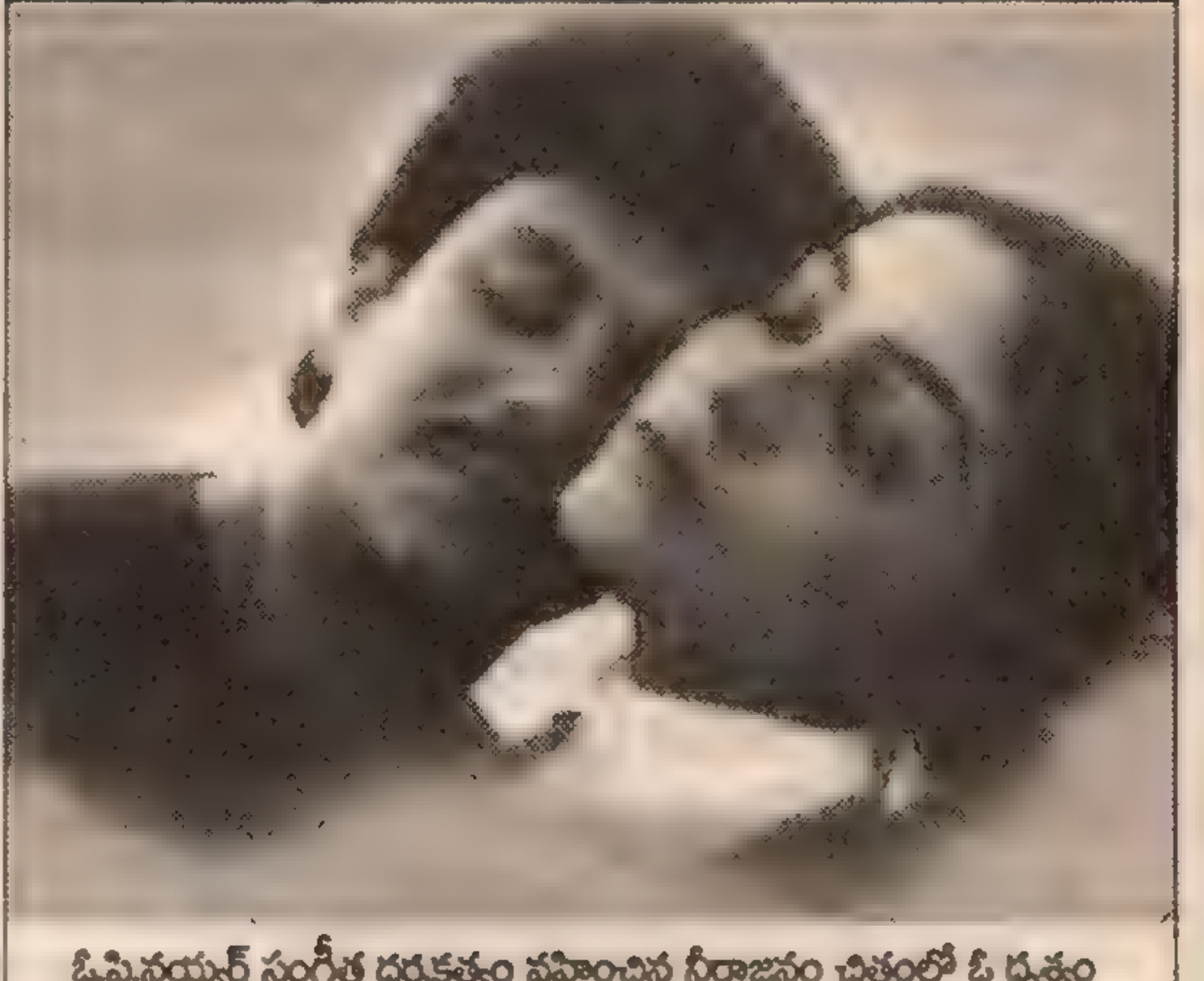
కబీ ఆర్, కబీ పార్	ఆర్ పార్	1954
లేకే పహలా పహలా ప్యార్	సి.ఐ.డి.	1956
మాంగేకే సాథ్ తుమ్హారా	నయాదేర్	1957
ఇక్ ఫర్దేశిమేరా దిల్ లేగయా	ఫాగున్	1958
మేరానామ్ చిన్ చిన్	హౌరాబ్రిడ్జి	1958
బహుత్ శుక్రియా బడే మెహర్ బానీ	ఏక్ ముసాఫిర్ ఏక్ హాసీనా	1962
బందా పర్వర్	ఫిర్ వహీదిల్ లాయా హూ	1963
దీవానా హువా బాదల్	కాశ్మీర్ కీ కబీ	1964
యే హై రేష్మి జల్పొంకా అంధేరా	మేరేసనమ్	1965
ఆప్ కే హాసీన్ రుఖ్ పర్...	బహారే ఫిర్ బీ ఆయేంగీ	1966
మేరా ప్యార్ వో హై	యే రాత్ ఫిర్ న ఆయేంగీ	1966
వో హాసీన్ దర్ద్ దేదో	హాయ్ సాయా	1968
ఆంఖోంమే కయామత్ కీ కాజల్	కిస్మత్	1968
చల్ అకేలా	సంబంధ్	1969
రూప్ తేరా ఐసా	ఏక్ బార్ ముస్కే రాదో	1972
చైన్ సే హమ్ కో	ప్రాణ్ జాయే పర్ వచన్ నా జాయే	1974

వాణిజయరామ్, దిల్ రాజ్ కార్ వంటివారిని ప్రోత్సహించినా వారెందుకో అంతగా వెలుగులోనికి రాలేకపోయారు. మధ్యప్రదేశ్ ప్రభుత్వం లతామంగేష్కర్ అవార్డుకు ఎంపిక చేయగా "బ్రతికి ఉన్న వారి పేరు అవార్డు మిటి?" అని తిరస్కరించడం నయ్యర్ సాబ్ కే చెల్లింది.

దశాబ్దాల నీనీ జీవితంలో ఆయన సంగీతం

ఓపి నయ్యర్ సంగీత దర్శకత్వం వహించిన నీరాజనం చిత్రంలో ఓ దృశ్యం

"వందేళ్లకో లతా పుడితే రెండు వందల ఏళ్లకో ఆశా పుడుతుంది" అని ప్రకటించి ఆషా పాటల జెండాను హిమాలయంపై ఎక్కించిన వారాయన. ఇంకా చెప్పాలంటే లతామంగేష్కర్ ని కాదని హిందీ చిత్రసీమలో బతికి బట్ట కట్టినవాడు నయ్యర్. 'లత బేస్ వాయిస్ నా స్వరాలకు ఇమడదని' ప్రకటించిన ధైర్యశాలి ఆయన.

నయ్యర్ క్లాస్ మ్యూజిక్ కి రఫీ-ఆశాల గాత్రం ఒద్దికగా ఇమిడిపోయింది. వీళ్ల కాంబినేషన్ 80 దశకం దాకా ఓ వెలుగు వెలిగింది.

లతను కాదని ఆషాను ఆకాశానికెత్తిన నయ్యర్ మూడోతరానికి చెందిన కృష్ణాకల్లె,

నెరిపిన చిత్రాల సంఖ్య రాశిలో తక్కువే అయినా వాసిలో వాటి విలువ గొప్పది.

తెలుగులో నయ్యర్ చేసింది ఒక నీరాజనం' చిత్రమే. అదీ చాలాకాలం పాటు సినిమాలకు దూరంగా ఉండి మళ్ళీ సనిచేసిన చిత్రం ఇది. ఈ చిత్రం ఆడియో నేటికీ హిట్ స్టేజ్ లోనే ఉందంటే ఆయన మెలోడియస్ మ్యూజిక్ వల్లనే. "దక్షిణాది గాయకులలో బాలు, జానకి నమర్బలైన వారు. రిహార్సల్ లేకుండానే బాణీని పట్టియ గలిగిన మధురగాయకుడతడు. జానకి తెలుగు వారికి దేవుడిచ్చిన వరం. ఆమె లత, ఆశాలకు ఏ విధంగానూ తీసిపోదు. కొన్ని సందర్భాల్లో ఆమె

వారిద్దరినీ కూడా అధిగమించగలదు" అని ప్రశంసిస్తారాయన.

తాను పంజాబీ అయినా ఇంత వరకూ ఏ ఒక్క పంజాబీ చిత్రానికి సంగీతం చేయకపోవడం విశేషం. నయ్యర్ సాబ్ ను తెలుగువారు ఆత్మీయునిగా భావిస్తారు. 1998లో హైద్రాబాద్ లో సన్మానించారు. 1995 డిసెంబర్ లో ఆయన పాటలతో సంగీత విభావరి నిర్వహించారు. హిందీ చిత్రరంగంలో నేడెందరో గొప్ప సంగీత కారులున్నారు. మరెందరో రావచ్చు. కాని నయ్యర్ మాత్రం ఒకే ఒక్కడు.

- హెచ్.రమేష్ బాబు

సంగీతానికి సంబంధించిన సమితులు, సమాజాలు నిర్వహించేవారు ఈ కూపన్ గింపి మాకు పంపితే 'హాసం' వద్ద ఆడియో క్లబ్ డేటాబేస్ తయారవుతుంది. మాకందిన వివరాలు 'ఆడియోక్లబ్బ్' శీర్షిక ద్వారా పాఠకులకు తెలుపుతాం. దీనివల్ల ఈ క్లబ్బ్ పరస్థరం సహకరించుకునేందుకు, సమన్వయం సాధించేందుకు ఉపయోగపడుతుంది.

'హాసం' ఆడియో క్లబ్ డేటా బేస్

సంస్థ పేరు:.....

స్థాపించిన సంవత్సరం:.....

ఉద్దేశ్యము:..... సభ్యుల సంఖ్య:.....

అధ్యక్షుడు:.....

పిన్ కోడ్ నెం:.....

కార్యాలయం ఫోన్ నెంబర్, ఈ మెయిల్:.....

కార్యనిర్వాహక సభ్యులు 1.

☎

2.

☎

3.

☎

సంప్రదించవలసిన వ్యక్తి, (ఫోన్ నెంబరుతో సహా):

తేదీ:.....

ఓ.పి.నయ్యర్ పాట్య

చిత్రం: కాశ్మీర్ కి కబీ (1964)

రచన: యస్.హెచ్.బహదూర్

గానం: రఫీ, ఆశాభోష్లీ

అ : ఓ... ఆ...

ఆ : హాయి... ఇషారో ఇషారో మే దిల్ లేనే వాలే
బతాయే హు నర్ తూనే సీఖా కహాసే

అ : నిగాహో నిగాహో మె జాదూ చలానా
మెరీ జాన్ సీఖాహై తుమ్ నే జహాసే

అ : ఓ మెరే దిల్ కో తుమ్ ఛాగయే మెరీ క్యాఖీ ఇన్ మే ఖతా
ముయ్యే జిస్ నే తడపా దియా యహీ ఖీ వో జాలిమ్ అదా
యహీ ఖీ వో జాలిమ్ అదా
యే రాజాకి బాతేయే మజ్నాతే కిస్సే
అలగ్ తో నహీ హై మెరీ దాస్తా సే

ఆ : ||ఇషారో||

అ : హో మొహోబ్బత్ జో కర్ తే హై హమ్
మొహోబ్బత్ జతాతే నహీ

ధడ్ కనే అప్ నే దిల్ కీ కభీ

కిసీ కో సునాతే నహీ కిసీ కో సునాతే నహీ

మజా క్యా రహా జిందగీ ఖుద్ కర్ దియా హో

ముహబ్బత్ కా ఇజ్హార్ అప్ నీ జాబాసే

అ : ||నిగాహో||

అ : హో మానాతే జానే జహా లాఖో మె తుమ్ ఏక్ హో
హమారి నిగాహో కీ భీ కుచ్ తో మగర్ దాగ్ దో
కుచ్ తో మగర్ దాగ్ దో

బహారో కో భీ నాజ్ జిస్ పూల్ పర్ థా

హోహి పూల్ హమ్ నే చునా గుల్ సితాసే

ఆ : ||ఇషారో||

చిత్రం: నీరాజనం (1989)

రచన: సి.నారాయణరెడ్డి

గానం: బాలు, జానకి

నిను చూడక నేనుండలేను (2)

ఈ జన్మలో మరి ఆ జన్మలో (2)

ఇక ఏ జన్మకైనా ఇలాగే...

||నిను||

ఏ హరివిల్లు విరబూసినా నీ దరహాసమనుకుంటిని

ఏ చిరుగాలి కదలాడినా నీ చరణాల శృతి వింటిని

నీ ప్రతిరాకలో ఎన్ని శశి రేఖలో (2)

||నిను చూడక||

నీ జత గూడి నడయాడగా జగమూగింది సెలయేరుగా

ఒక క్షణమైన నిను వీడినా మది తొణికింది కన్నీరుగా

మన ప్రతి సంగమం ఎంత హృదయంగమం (2)

ఆ : ||నిను చూడక||

చిత్రం: ఫిర్ వోహి దిల్ బాయా హూ (1963)

రచన: మజ్రూ సుల్తాన్ పురి

గానం: రఫీ

లాఖోం హై నిగాహ్ మె జిందగీకి రాహ్ మె సనమ్ హసీన్ జవా
హోటోం మె గులాబ్ హై అంఖో మె శరాబ్ హై

లేకిన్ వో బాత్ కహా

||లాఖో హై||

లబ్ హై కిసీకి జాదుకా జాల్ రంగ్ డాలె దిల్ పె కిసీకా జమాల్

తాబా ఏ నిగాహ్, కె రోకత్ హై రాహ్ (2)

దెఖో లేలేకె తీర్ కమాన్ హాయ్

||లాఖో ||

జానూన దీవానా మై దిల్ కా కౌన్ హై ఖయాలోంకి మరికా (2)

భిగి భిగి రుత్ కి ఛావో తలె మాన్ లో కహి వో ఆన్ మిలె (2)

కైసె పెహచాను, కి నామ్ నహీ జాను (2)

కిసె ధూంధె మెరె అరమాన్

||లాఖో||

కభి కభి వో ఏక్ మాహ్ జబి డోల్తి హై దిల్ కె పాస్ కహి (2)

హైజో యహీ బాతే తో హోంగి ములాకాతే

||హైజో||

కభి యహా నహితో వహా... హోయే ||లాఖో హై నిగాహ్ మె||

చిత్రం: సావన్ కి ఘటా (1965)

రచన: యస్.హెచ్.బహదూర్

గానం: ఆశాభోష్లీ

హోల్లే హోల్లే సాజనా భీరె భీరె బాల్ మా

హోహోహో ఊ ఊ ఊ

జర హోల్లే హోల్లే చల్లో మొరే సాజ్ నా

హమ్ భీ పీచే హై తుమ్ హైరె

||జర||

కైసె భిగి భిగి ఋత్ హై సుహాని కైసె ప్యారే నజారే

||జర||

పడేగయీ జినాబ్ మైతో ఆప్ కే గలే

అబ్ తో నిభాయే బగ్గెర్ నచలే

||పడే||

ప్యార్ కె సఫర్ మె హోతేహి రహంగె జగ్ డే హజార్ సనమ్

ప్యార్ కె దివానె చల్తేహి రహంగె ఫిర్ భి మిలాకె కదమ్ సజ్ నా

హోతేహి రహంగె మీల నజర్ కె మీల మీరే ఇషారె

||జర||

దేఖ్ లీ హుజార్ మైనే ఆప్ కి వఫా

బాతోంహి బాతోంమె హోగయీ కఫా

||దేఖ్ లీ||

దిల్ కొతో దిల్ బర్ లేహి చుకీ హు దిల్ కో కరానలో

ముయ్యే మేరా ప్యార్ దో

దునియా తవార్ దో

లేనేకి బాత్ కరో సజ్ నా

తుమ్ జో నహితో కైసె లగేగీ

జీవన్ నయ్యా కినారె

||జర||

చిత్రం: మేరే సనమ్ (1965)

రచన: మజ్రూ సుల్తాన్ పురి

గానం: ఆశాభోష్లీ

జాయియే ఆప్ కహా జాయేంగె

ఏ నజర్ లాట్ కె ఫిర్ ఆయేగి

ఏ నజర్ లాట్ కె ఫిర్ ఆయేగి

దూర్ తక్ ఆప్ కె పీచే పీచే

దూర్ తక్ ఆప్ కె పీచే పీచే

మేరీ ఆవాజ్ చెలీ జాయేగి

||జాయియే||

అఅఅ...అఅఅ...అఅఅ...అఅఅ...

ఆప్ కో ప్యార్ మేరా యాద్ జహా ఆయేగా

కోయీ కాంటా వోహి దామన్ సె లిఫట్ జాయేగా

కోయీ కాంటా వోహి దామన్ సె లిఫట్ జాయేగా||జాయియే||

జిందే వురోగే మెరీ బేతాబ్ నిగాహో కి తరాహ్

రోక్ లేంగి కోయి డాలి మెరీ బాహోకి తరాహ్ (2) ||జాయియే||

దేఖ్ యే చైన్ మిలేగా న కహి దిల్ కె సివా

ఆప్ కా కోయి నహి, కోయి నహి దిల్ కె సివా (2) ||జాయియే||

బాపు విశ్వరూపం

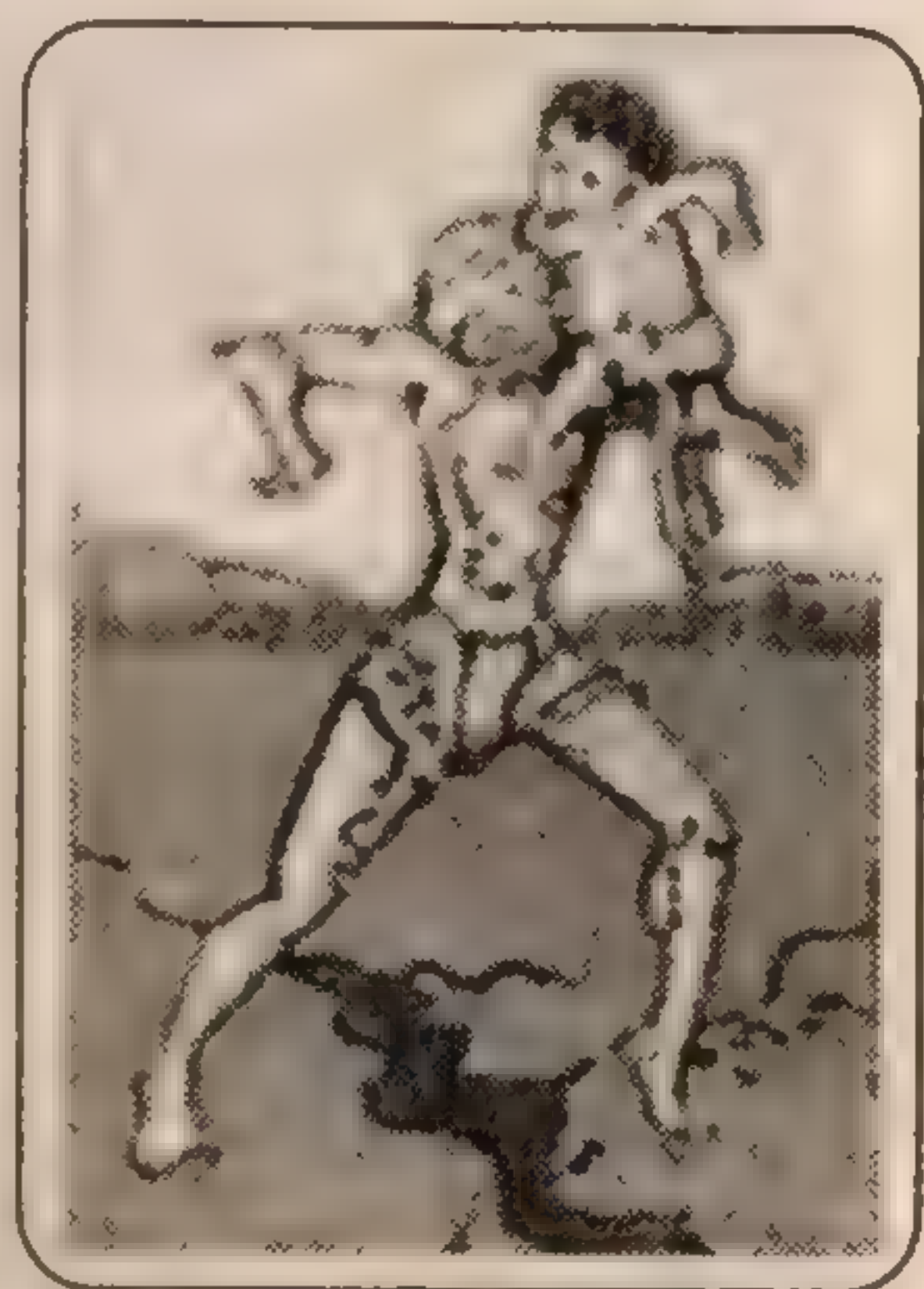
4

బాపు అనగానే అందమైన అమ్మాయిల బొమ్మలు, దేవుళ్ల బొమ్మలు మాత్రమే గుర్తుకువస్తాయి కొందరికి.

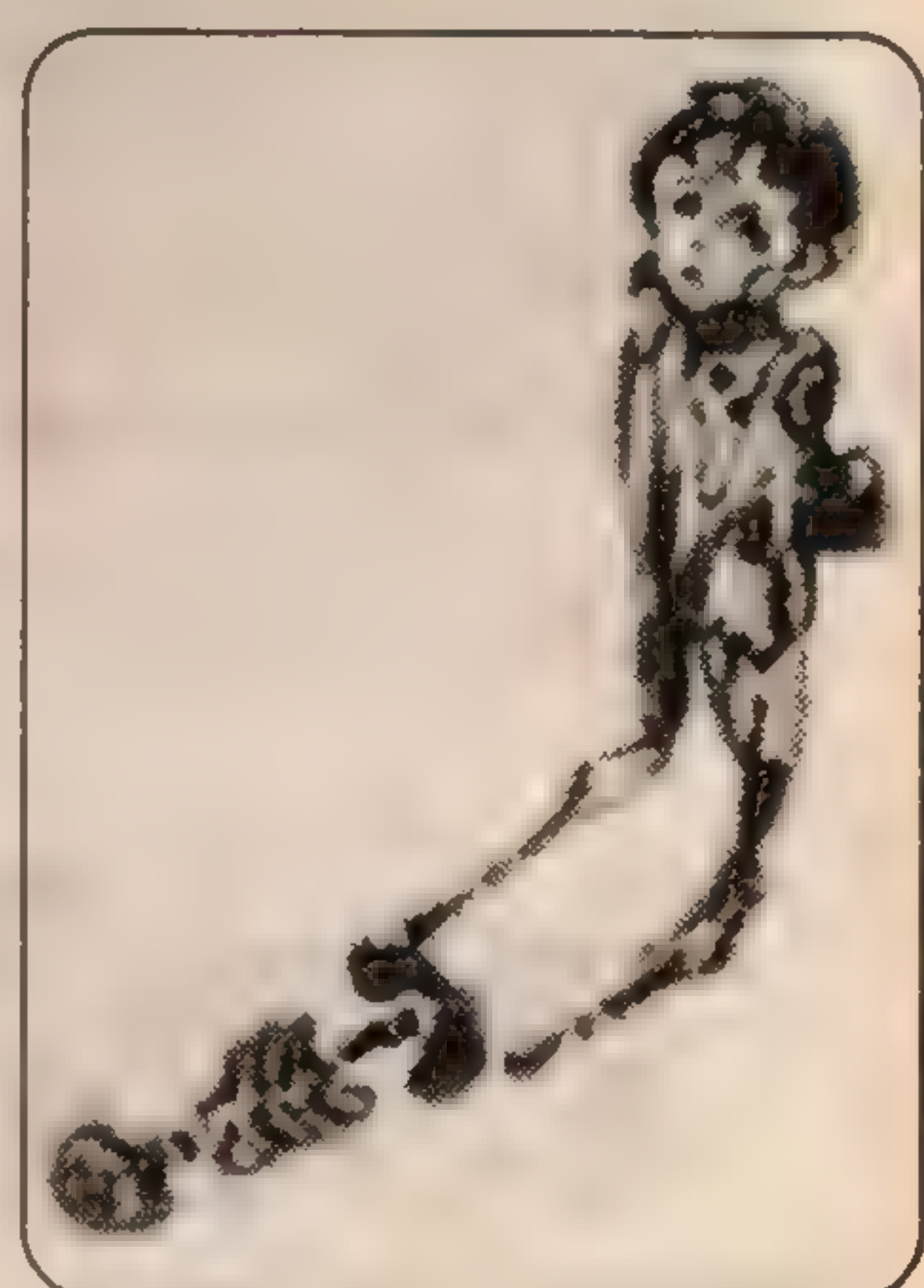
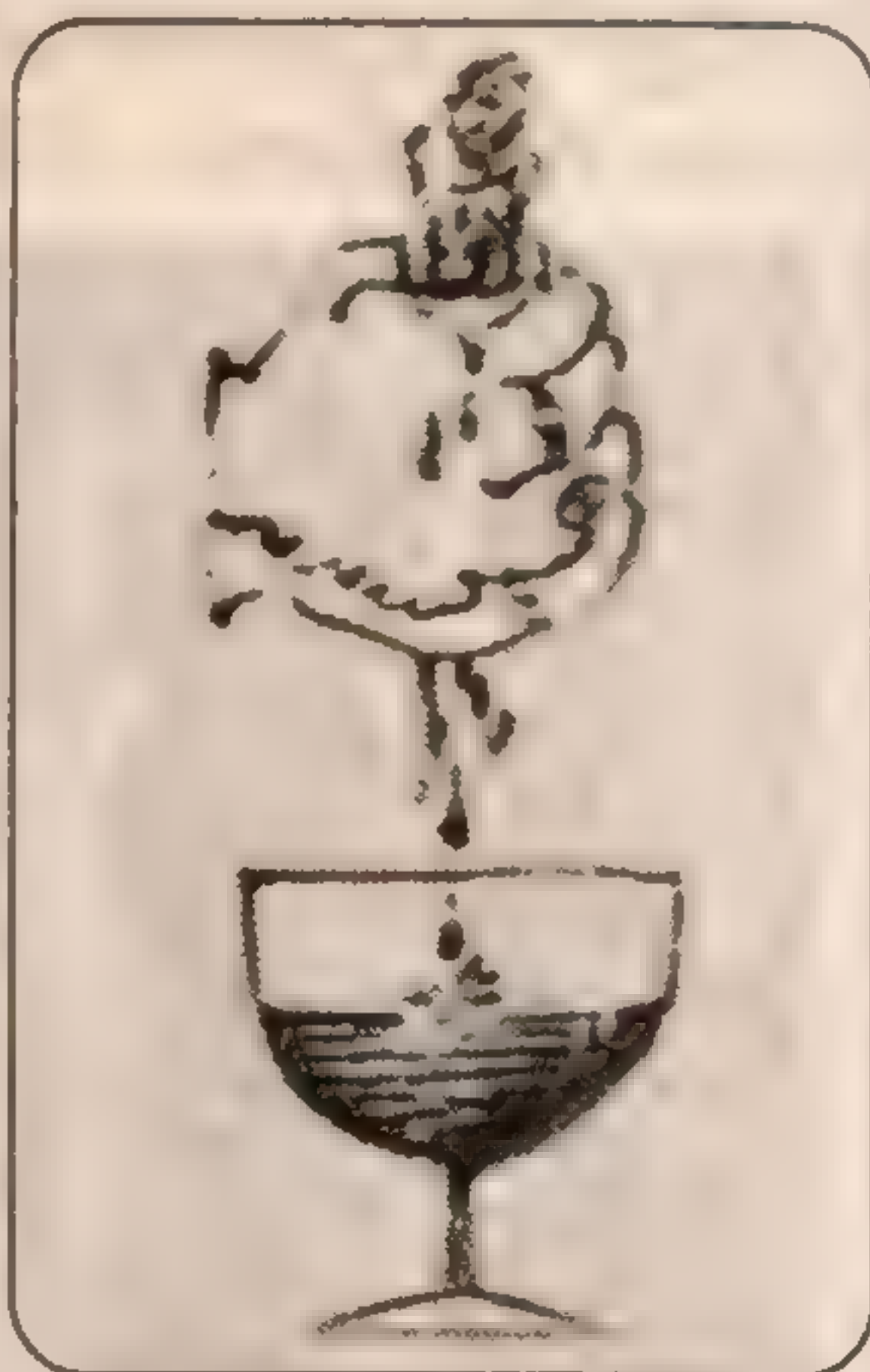
కథ సబ్జెక్ట్ బట్టి, సందర్భం వచ్చినప్పుడు బాపు సమాజం పట్ల తన అవగాహనను తెలియపరచారు. పేద ప్రజల నిర్భాగ్యపు బ్రతుకులకు కుంచెతో రూపం కల్పించారు. క్రింద నిచ్చిన ఉదాహరణలు చూడండి. అవే ఆయిల్ పెయింటింగులుగా అంతర్జాతీయ కాన్వేన్స్ కి ఎక్కి ఉంటే ప్రపంచ ప్రఖ్యాతులయ్యేవారు బాపు. ఎందుకంటే లిపికి పరిమితులున్నాయి. చిత్రానికి లేవు. విశ్వంలో ఏ మూలనున్న పేదవాడి కైనా ఆకలి బాధ, ఆకలి భాష ఒక్కటే! ఈ బొమ్మలతో ఐడెంటిఫై చేసుకుంటాడు.

ఈ జనవరి 26 కు భారత్ రిపబ్లిక్ ధిర్బడి 53 ఏళ్లు కావస్తోంది. అయినా ఆకలిచావులను మట్టుపెట్టలేకపోయాం. సమాజంలోని హీనుల, దీనుల దురవస్థ గురించి వేదికలెక్కి ఉపన్యసించకపోయినా, వ్యక్తిగత సంభాషణలలో బాపు గారు ఎంతో ఆవేదన వ్యక్తపరుస్తారు. చిన్నపిల్లలకు వీడియోపాఠాలు వంటి కష్టతరమైన ప్రాజెక్టు బాపు, రమణలు అంగీకరించడానికి కారణం - వారికి సమాజ స్థితిగతుల పట్ల గల ఆవేదనే!

ఎంతటి ఆవేదన లేకపోతే ఈ చిత్రాలు రూపుదిద్దుకునే వంటారు !?

ఒకదాంట్లో ఓ పేదవాడు కొరతవేయబడి వున్నాడు. అతను శిలవ ఎక్కినది మన పాపాలకోసమే! (స్వామి వివేకానంద చెప్పినదే!) అతని స్థితిగతులపట్ల మనం చూపిన నిర్లక్ష్యం వల్లనే! మరొక చిత్రంలో తనను కబళించజూసే విషసర్పం తో పోరాడుతున్నాడు. అది నిత్య సంఘర్షణ! ఆ ఆట ఆపేందుకు వీలులేదు. వదిలిపెట్టినా ఆ చిలువ అతన్ని మ్రింగకమానదు. ఆ చివర పేదలు ఎక్కువగా నమ్ముకునేది భూమినే. ఆర్థిక కారణాల వల్ల స్వంతదారులు ఆ భూమిని పంచుకున్నప్పుడు దాని వల్ల నష్టపోయేది ఎవరో వేరే చెప్పాలా?

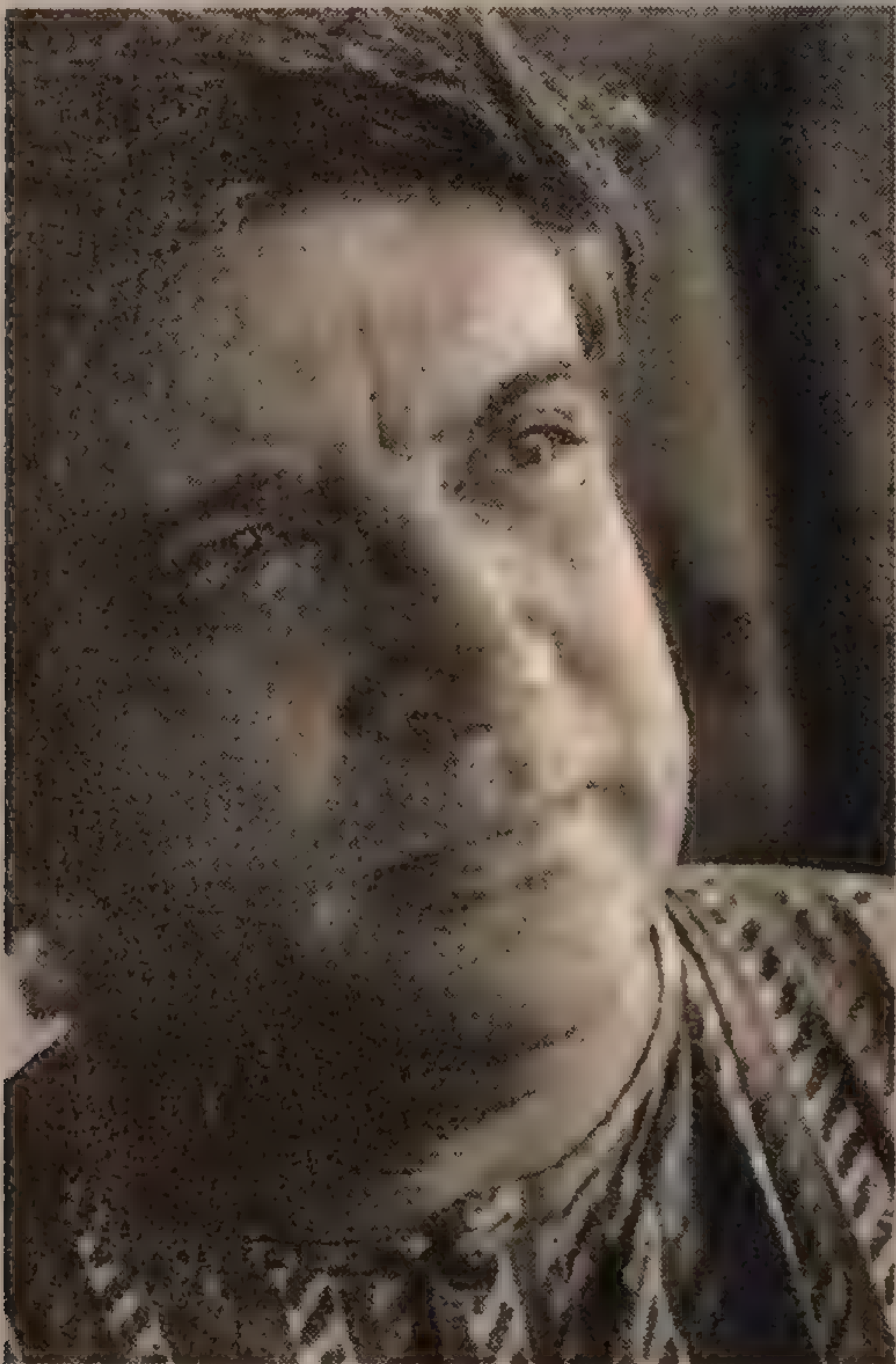

ఈనాటి పౌరుడి స్థితి చూడండి. ఖాళీ కడుపుతోనే జీవితాన్ని ఈడ్చుకు వచ్చేస్తున్నాడు. ఆ చివర రేపటిపౌరుడి ఈ నాటి దుస్థితి. వేరే ఎక్స్ ప్లరేలు అక్కరలేదు. సూర్యకాంతి చాలు అతను నడిచే అస్థిపంజరం అని చూపడానికి. మధ్యలో ధనికులు పేదలను హింసించే విధం చూడండి. కొందరికి పేదల రక్తం రెడ్ వైన్ అయితే, మరి కొందరికి వారి కళేబరాలు పులిగోరు పతకాలు!

నాలుగు దశాబ్దాల నాటి మాట ఇది. బొంబాయిలోని లెక్కలేనన్ని దారూ ఖానా (మద్య విక్రయ కేంద్రం)లో అదొకటి. దాని యజమానికి ఒకటి సినిమా పట్టి. ఎప్పటికైనా తాను ఓ సినిమా తీస్తాననే ఆకాంక్ష అతనికి బలంగా ఉండేది. అందుకేనేమో సినిమా వాళ్లంటే అతనికి మహా అభిమానం. సినిరంగంలో అడుగుపెట్టాలని వచ్చిన అనేక మంది ఔత్సాహికులకు ఆ దారూఖానా అడ్డా అయింది. వారందరికీ ఆ యజమాని ఉచితంగా మద్యం పోసేవాడు. అక్కడికొచ్చే వారిలో సుభాష్ ఘాయ్, శత్రుఘ్నసిన్హా వంటి వారున్నారు. వారంతా తరువాతి కాలంలో బాలివుడ్ సిని ప్రముఖులై పోయారు. అలా అక్కడికి వచ్చేవారిలో 19 ఏళ్ల కుర్రవాడు ఉన్నాడు. అతను టీకెటికీ డబ్బులు లేక మద్యప్రదేశ్ నుండి రైల్వే టి.సి.సి బతిమాలి బొంబాయికి వచ్చాడు. ఓ సత్రం యజమానిని బతిమాలి ఉచిత నివాసం ఏర్పరచుకున్నాడు. అతను ప్రసిద్ధ ఉర్దూ కవి జన్ నిసార్ అక్తర్ కుమారుడు. తండ్రిలాగే తన భావోద్వేగాలకు అక్షర రూపమిచ్చి కవిత్వం రాయనారంభించాడు. ఆకలి, ఆశయం, ప్రేమ, ఏకాంత వేదన, దుఃఖంను అత్యంత వ్యూహంగా కవిత్వీకరించేవాడు. అయితే అంత త్వరగా సినిమాకు రచనలు చేసేందుకు అతనికెవ్వరూ అవకాశమివ్వలేదు. ఎలాగైనా సినిమాలకు పనిచేయాలని కమాల్ అమ్రోహి స్టూడియోలో క్లాపర్ బాయ్గా చేరాడు. ఒకరోజు అతనికి ఓ మూల 'పాకీజా' చిత్రానికి వాడిన దుస్తులు, లభించిన అవార్డులు కనిపించాయి. ఆనందోద్వేగాలతో వాటిని చేతుల్లోకి తీసుకున్న ఆ కుర్రవాడు నేనూ భవిష్యత్తులో ఇలాంటి ఉన్నత దశకు చేరుకోగలనా అని మనసులోనే అనుకున్నాడు. అతని కలలు త్వరలో నిజమవుతాయని అతనికి తెలియదు. నాటి ఆ పిల్లవాడే సుప్రసిద్ధ సిని స్క్రిప్ట్ రచయితగా, గేయ రచయితగా ఎదిగిన "జావేద్ అక్తర్".

జనవరి 17న జావేద్ అక్తర్ 58వ జన్మదినం సందర్భంగా...

క్రియేటివ్ సినీరైటర్

**జావేద్
అక్తర్**

1945 జనవరి 17న గ్వాలియర్లో జన్మించారు జావేద్. ఆయన పుట్టిన మరుక్షణమే కొడుకు పుట్టాడన్న వార్త వినగానే నిసార్ అక్తర్ తన మిత్రులతో కలిసి ఆసుపత్రికి వెళ్లాడు. ముస్లిం కుటుంబాల్లో శిశువు పుట్టగానే చెవిలో ఆజాన్ చదివి వినిపిస్తారు. కానీ జావేద్ చెవిలో అతని తండ్రి కమ్యూనిస్టు మానిఫెస్టోలోని ఓ పేరాను చెవిలో చదివి వినిపించారు. ఈ సంఘటనే అతనిని నాస్తికత్వం, అభ్యుదయం వైపు మళ్లించింది. భోపాల్ లోని సోఫియా కాలేజ్లో చదువుకున్నారు జావేద్ అక్తర్.

కవిత్వంతో కలం యాత్ర ప్రారంభించిన జావేద్ అక్తర్ తండ్రి గొప్ప కవి. వారి ఇల్లే ఓ పెద్ద గ్రంథాలయం. కె.వి.అబ్బాస్ "ఇంక్విలాబ్" గోర్ఖి, "అమ్మ", గోగోల్, చెకోవ్, పుష్కిన్, కిషన్ చందర్, రాజేందర్సింగ్ బెడి, ఇస్మత్ చుగ్తాయ్ వంటి వారి రచనలు చదివి సాహిత్యాభిలాషను పెంచు కున్నారు. సినిరంగంలో తన అదృష్టాన్ని పరీక్షించుకునేందుకు 1964 అక్టోబర్ 4న బొంబాయిలో కాలుమోపిన ఆయన తొలుత కమాల్ అమ్రోహి వద్ద నెలకు 50 రూపాయల వేతనంపై క్లాపర్ బాయ్గా కుదిరారు. 1965లో ఎస్.ఎం. సాగర్ వద్ద అసిస్టెంట్ డైరెక్టర్గా చేరారు. సాగర్ తీసిన "సర్ హది లుటేరా" చిత్రానికి స్క్రిప్ట్ రైటర్గా కుదిరారు. ఈ చిత్రంలో హీరో సలీంఖాన్. ఆనాటి పరిచయం తరువాత జావేద్ సలీంతో కలిసి "సలీం-జావేద్"గా జోడి రచయితలుగా కొనసాగాలనుకున్నారు.

సలీంతో కలిసి జావేద్ తొలుత బి-గ్రేడ్ సినిమాలకు పనిచేయడం ప్రారంభించి 60 దశకాంతం నాటికి తమ ప్రతిభను నిరూపించుకుని ఇండస్ట్రీలో స్థిరపడ్డారు. 1970 దశకంలో తమ కలం పదునుతో అద్భుతమైన పాత్రలను సృజించారు. రాజేష్ఖన్నా నటించిన 'హాథీమేరా సాథీ'

"హవాహవాయీ" (మిస్టర్ ఇండియా) పాటతో గేయ రచయితగా జావేద్ హవా ప్రారంభమయింది.

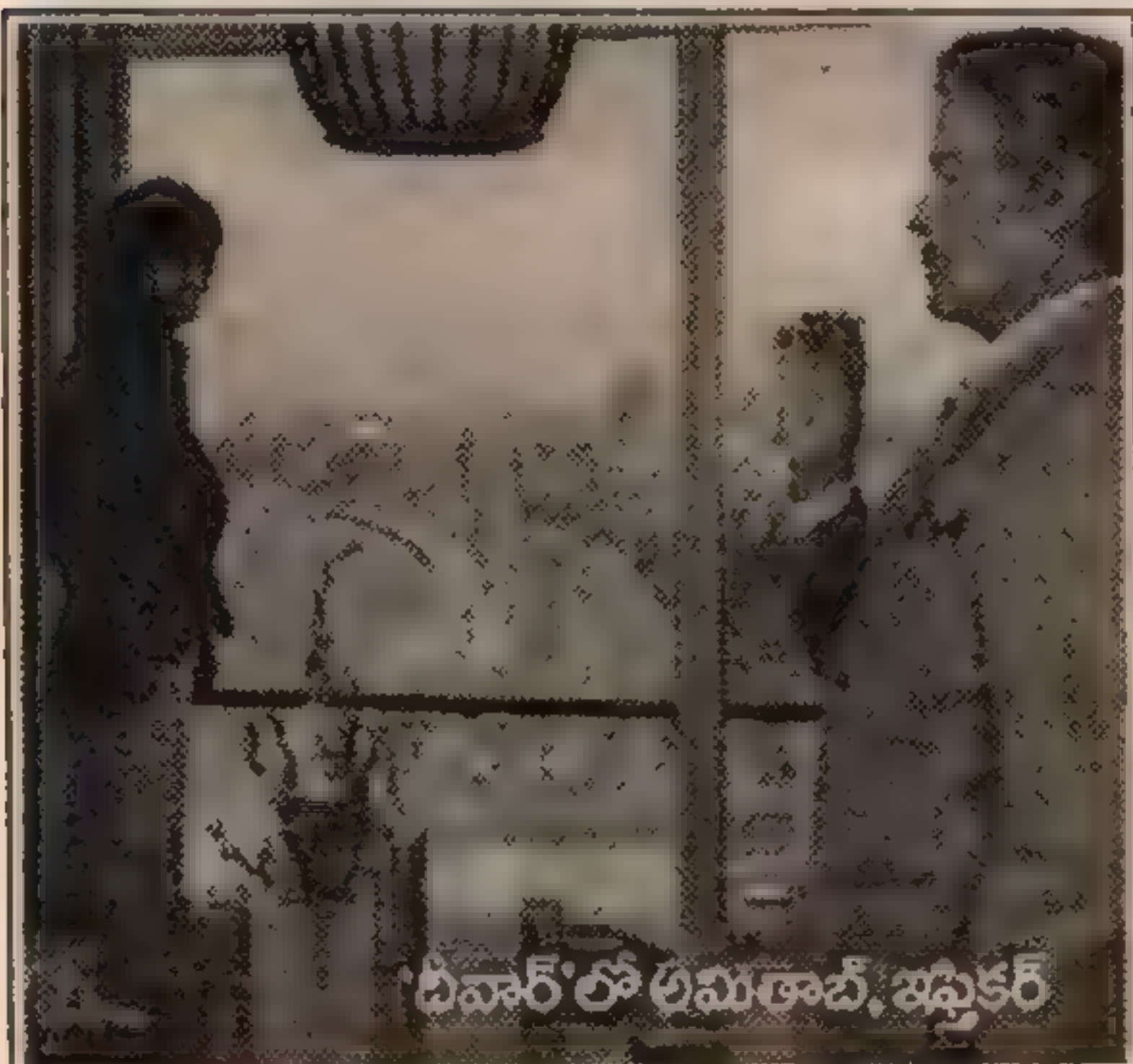
భార్య శబానా ఆజ్ఞతో

సూపర్ హిట్ తో ఎదురులేకుండా పోయింది.

పోతే హిందీ సినీ సీమలో అమితాబ్ షెనామినా సృష్టించింది సలీం-జావేద్ లే. "షోలే", "జంజీర్", "దీవార్" చిత్రాలు అమితాబ్ కు స్టార్ డమ్ కల్పించి పెట్టాయి. దీవార్ లోని, 'విజయ్', జంజీర్ లోని 'తేజ్' షోలే లోని 'గబ్బర్ సింగ్' పాత్రలు నేటికీ సినీ అభిమానులకు మరుపురావు. అమితాబ్ ఒక సందర్భంలో నా 'నటనా జీవితంలో రెండవ దశలో సలీం-జావేద్ ల రచనలతో తయారైన చిత్రాలతోనే పైకెదిగాను. అయితే వారిద్దరూ విడిపోవడం నా కెరీర్ కు ఇబ్బంది కలిగింది. ఎందుకంటే వారిద్దరూ శక్తివంతమైన రచయితలు' అని పేర్కొన్నారు. సలీం తో కలసి జావేద్ ఇంకా 'అందాజ్', 'సీతా బెర్ గీతా', 'ఆబీదావ్', 'యాదోంకి బారాత్' చిత్రాలకు రచన చేసి 1980లో వారిరువురూ విడిపోయారు. ఆ తరువాత సలీం 'నామ్' వంటి చిత్రాలకు రచన చేసినా రాణించలేక పోయారు.

కాగా జావేద్ సినీ రచనా జైత్రయాత్ర నిరాటంకంగా కొనసాగింది. త్రిశూల్, మషాల్, శక్తి, విధాత (1982), సిల్ సీలా, అర్జున్, బేతాబ్, మిస్టర్ ఇండియా, స్వర్గ సె సుందర్, మై ఆజాద్ హూ, చివరిసారిగా 'ప్రేమ్' చిత్రానికి స్క్రిప్ట్ సమకూర్చారు. అయితే జావేద్ అక్టర్ 'మిస్టర్ ఇండియా' చిత్రం నుండి గేయరచయితగా కొత్త అవతారం ఎత్తి సంచలనం సృష్టించారు. శ్రీదేవిపై చిత్రీకరించిన "హవా హవాయి" పాట ఓ సంచలనం. ఆ తరువాత తేజాబ్ లో "ఏక్ దో లీన్" పాటతో మారుమీ దీక్షిత్ కూడా నెంబర్ వన్ స్థానానికి చేరుకుంది. తరువాత "దర్మియాన్" లో టాబు కోసం ఓ పాట రాశారాయన.

గజిబిజి పదాల అల్లికలే డిమాండ్ కలిగి ఉన్న నేటి కమర్షియల్ సినీ రంగంలో నిలద్రొక్కుకోగలిగిన జావేద్ అక్టర్ "కళాత్మక, కమర్షియల్ చిత్రాల మధ్య అగాధ ముందనుకోను. కమర్షియల్ సినీమా కమర్షియల్ గానే ఉండాలి. అయితే సృజనాత్మక, సౌందర్యాత్మక విలువల పట్ల నాకు గౌరవం ఉంది" అంటారు. అందుకే వ్యాపార సినీమాల్లో ఆయన రాసిన పాటల్లో

దీవార్ లో అమితాబ్, షుక్ర

హిందీ తెరపై యాంగ్రి యంగ్ మన్ కు ప్రాణ ప్రతిష్ఠ చేసినది సలీం-జావేద్ లే.

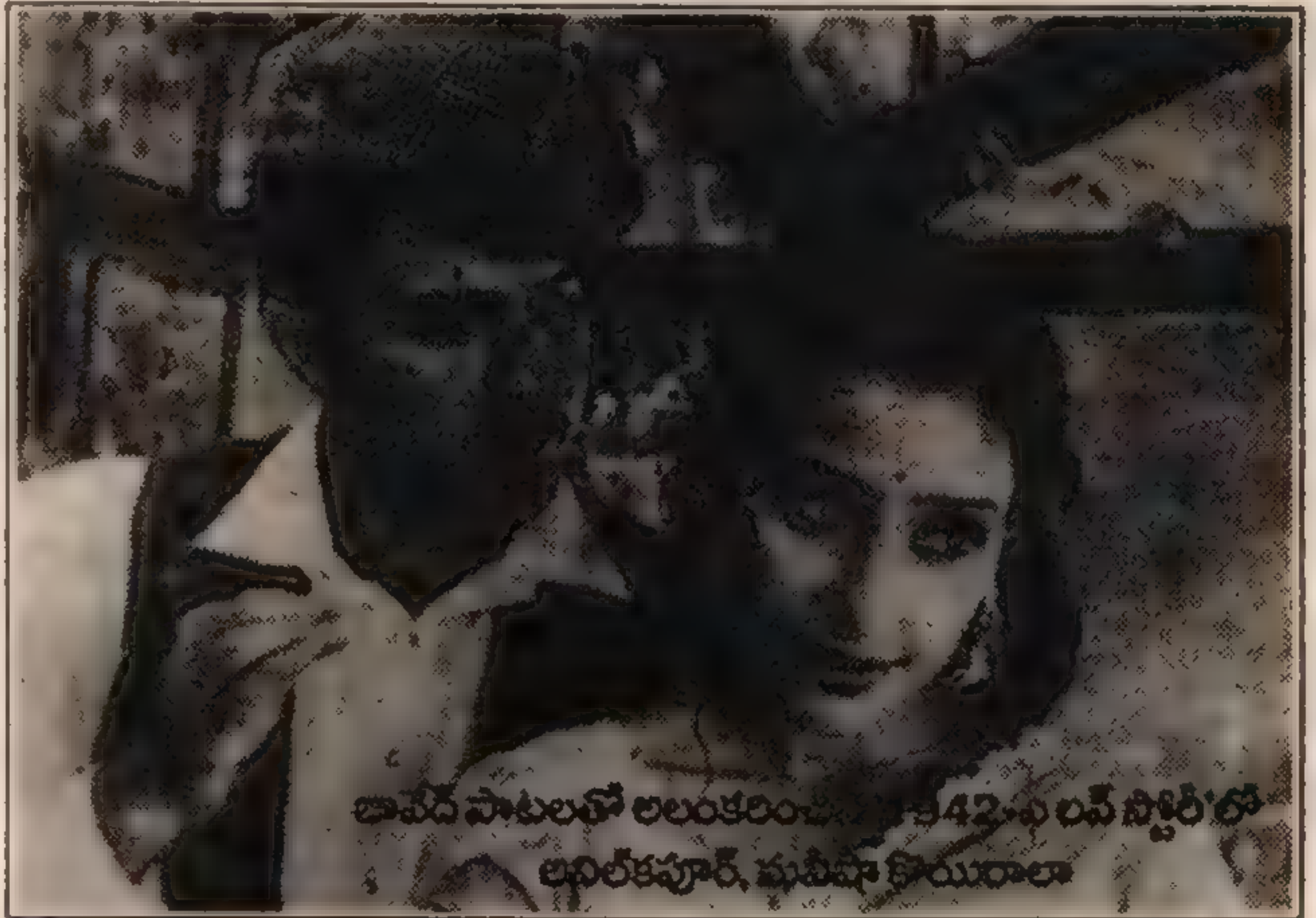
ఆశ్శీలత, అనభ్యత ఉండవు. జీవితంలోని అన్ని కోణాల పట్ల ఆసక్తి చూపి అప్పుడప్పుడూ ఆహ్లాదాన్ని కూడా కోరుకునే సంపూర్ణ మానవుడి కోసమే కళ" అంటారాయన.

అయితే 1994 లో "1942 ఎ లవ్ స్టోరీ" చిత్రంలో రాసిన పాటలు హిట్ అవడంతో ఒక్కసారిగా చేవచచ్చిన హిందీ సినీ పాటకు కొత్త

జవజీవాలు ఏర్పడినవి. "ఏక్ లడ్ కీ కో దేఖా తో ఐసా లగా" పాట ఆయనను ఒక్కసారిగా టాప్ లిరిక్ రైటర్ ను చేసింది. 1942 ఎ లవ్ స్టోరీ లోని మూడు పాటలు ఆయన టూన్స్ ను అనుసరించి రాశారు. 1942 ఎ లవ్ స్టోరీ తరువాత "పాపాక హతే హై" సినీమాలోనూ ఈయన రాసిన పాటలు ఆయా చిత్రాల విజయానికి కారణమైనవి. నిజానికి కూడా ఈ రెండు చిత్రాల తరువాత హిందీ సినీమాల్లో పాటల స్థాయి పెరిగి చెత్త పాటల రాక ఆగిపోయింది. ఇలా పాటల రచయితగా సినీరంగంలో కొత్త ధోరణులను పాదుకొల్పడం జావేద్ వల్లనే సాధ్యమైంది.

'నామ్' లోని 'చిట్టి ఆయీ హై', 'హాకీకత్' లోని 'హోకే మజ్ బూర్ ముయె బులాయా హోగా', బోర్డర్ లోని 'సందేసే ఆతే హై', బెర్ ప్యార్ హోగయా, విరాసత్, సప్నె, సాజ్, దస్తక్, కబీ న కబీ, డుష్ కేట్, 'దిల్ జలే', తదితర చిత్రాల్లోని "చందారే చందారే కబీతో జమీవర్ ఆ... బైరంగే బాత్ కేంగే" "ప్యార్ హువా చుష్ కేసే... ఏ క్యా హువా చుష్ కేసే" (1942 ఎ లవ్ స్టోరీ) వంటి అద్భుతమైన పాటలు రాశా రాయన.

యాష్ మో ప్రా నుండి మొదలుకుని శ్యాంబెనెగల్, శంకర్ జైకిష్, రమేష్ సిప్పి, ఆర్థీబర్మన్, నేటి ఎ.ఆర్. రహమాన్ ల దాకా తన కలం బలంతో ఇండస్ట్రీలో కొనసాగుతున్న సినీ కవి జావేద్. ఇంకా విచిత్రమేమిటంటే "1942 ఎ లవ్ స్టోరీ" లోని 'ఏక్ లడ్ కీ...' పాట విడుదలైన తొలినాళ్లలో దీనికి సాహిత్యం అల్లింది ఓ 50 ఏళ్ల వ్యక్తి అంటే ఎవరూ నమ్మ లేదు. నడివయసులోని మీరు ఈ పాటలు ఎలా రాయగలిగారంటే ఆయన

జావేద్ పాటలతో లలంకరించిన 1942 ఎ లవ్ స్టోరీ లో అనిల్ కపూర్, ముచీషా కొయిరాజా

నవ్వుతూ "నేను ఓ ముప్పై ఏళ్లు వెనుక్కు వెళ్లి రాశానంతే" నంటారు.

1970 నుండి నేటిదాకా ఆయన ఏటా ఏదో ఒక అవార్డు అందు కుంటూనే ఉన్నారు. 1997లో "మర్ సె నికల్ తీ..." పాటకు ఫిలింఫేర్ అవార్డు అందుకున్నారు. 1995లో "1942 ఎ లవ్ స్టోరీ" చిత్రానికి గాను "ఫిలింఫేర్", జాతీయ స్థాయిలో ఉత్తమగేయ రచయిత అవార్డులను అందు కున్నారు. పాడిన కుమార్ సానూకూ జాతీయ అవార్డులు వచ్చాయి. 1999లో "పద్మశ్రీ" తో భారతప్రభుత్వం సన్మానించింది. 1976లో ఢిల్లీలో జరిగిన చలన చిత్రోత్సవంలో సలీం-జావేద్ లు రాసిన 'షోలే' గురించి ప్రసిద్ధ దర్శకులు రే వ్యాఖ్యానిస్తూ ఇటువంటి అద్భుత చిత్రం నిర్మితమవడం భారతదేశానికే గర్వకారణం అని ప్రశంసించారు. తన పాటలతో ఎందరో తారలను హీరో, హీరోయిన్లుగా మలచిన ఘనత ఆయనకే దక్కుతుంది. స్క్రిప్ట్ రైటర్ గా తూటాల్లాంటి మాటలతో, నరాలు బిగుసుకుపోయే సన్నివేశాలతో, పగ ప్రతీకారం మార్పు, కదలతో భారతదేశంలో ఒక తరాన్ని పూర్తిగా ప్రభావితం చేసిన జావేద్ మారుతున్న ప్రేక్షకాభిరుచికి అను గుణంగా తన బాణీని మార్పుకుని నవతరాన్ని ఆకట్టుకుంటున్నారు. నవ్య చిత్రా నాయిక షబానా ఆజ్మీ జావేద్ అక్టర్ శ్రీమతియేననేది విదితమే.

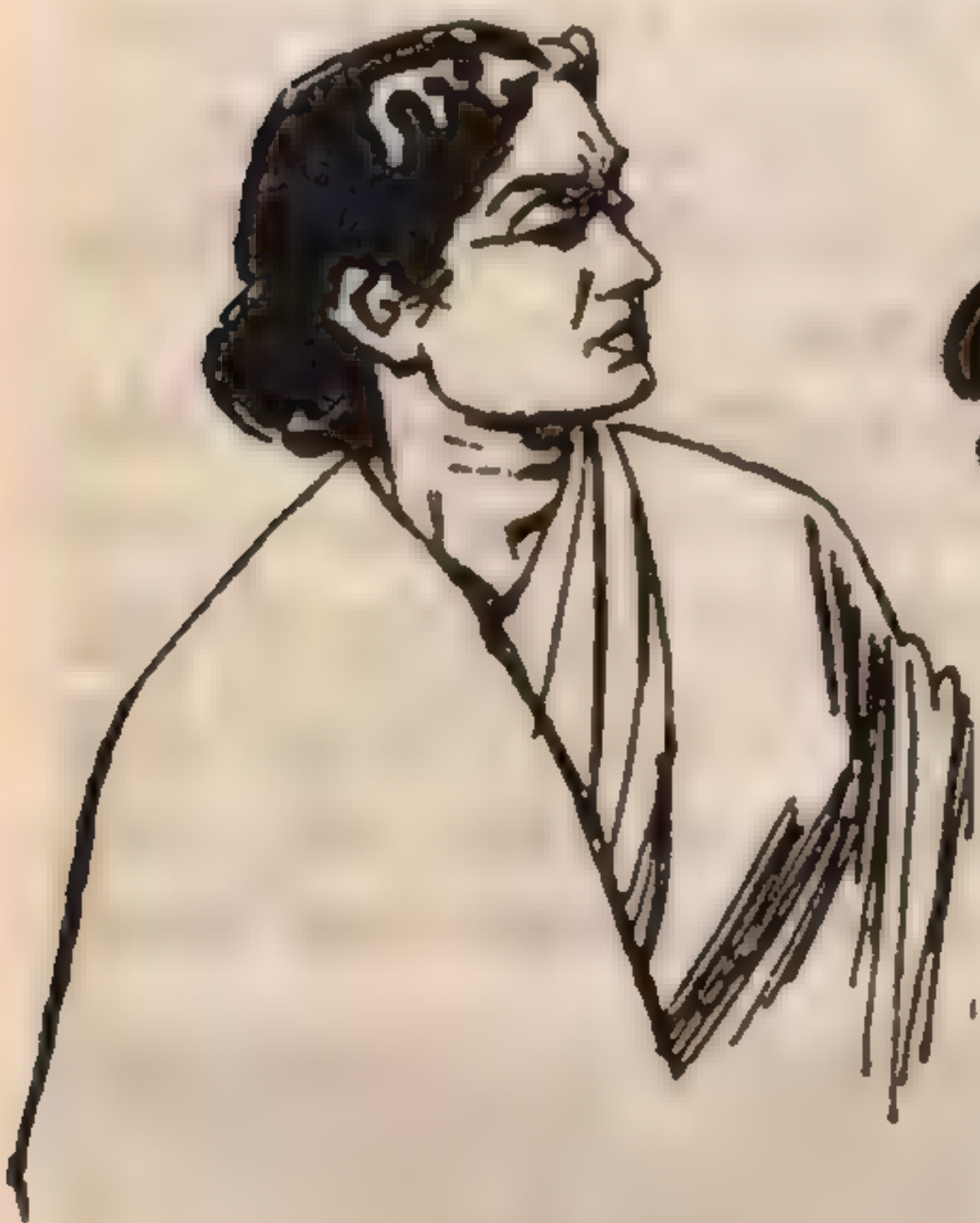
హిందీ సినీ పాటకు సాహితీ విలువల సాబగులద్దిన సాహిర్, శైలేంద్ర, అంజాన్, ఇందీవర్, అసద్ బోపాలి వంటి కవులకు ఒక మేలైన కొనమెరుపుగా చెప్పుకోదగిన వారు జావేద్ అక్టర్.

- హెచ్. రమేష్ బాబు

అజయ్ అనే శ్రీమంతుడికి విజయ్ అనే నిరుద్యోగి తారసిల్లుతాడు. విజయ్ కి తల్లి లేదు. తండ్రి అప్పులు చేశాడు. చెల్లెలు మినా కాపురం చిక్కులో పడింది. అజయ్ కి బాల్యంలోనే తల్లి. ఇటీవలే తండ్రి పోయాడు. మేనేజర్ భానోజీదే పెత్తనమంతా. ఒక సంవత్సరం పాటు తమతమ స్థానాలను మార్చుకుని పరిస్థితులను ఎదుర్కొనాలని ఇద్దరూ నిశ్చయించుకుంటారు. మినాను అత్తవారింటికి వెళ్లి బావ బుజ్జని బెదిరిస్తాడు అజయ్. బుజ్జ తండ్రికి తెలియకుండా వచ్చి మీనాను కలుస్తాడు. అజయ్ స్థానంలో వచ్చిన విజయ్ మేనేజరు భానోజీ నగలు కాజేసాడని, దొంగ వీలునామా సృష్టించాడని కనుగొంటాడు. పరిస్థితులు అదుపులోకి తీసుకొనేంత వరకు భానోజీతో సన్నిహితంగా ఉండమని అత్తయ్య ఉపదేశిస్తుంది. (ఇక చదవండి)

అక్షరాస్యనా? ఇద్దరు మిత్రులు

సీరియల్ - నంబు 9

రచన : ముక్తపూడి వెంకటరమణ

తన ఉద్యమానికి అత్తయ్య ఆమోదం, ఆశీస్సుకూడా లభ్యం కావడంతో, ఆవిడ చెప్పిన ప్రకారం స్వయంగా కూడా వ్యవహారాలు చక్కబెట్టుకోడం ప్రారంభించాడు విజయ్.

రాబడి పన్నుకోసం భానోజీగారు చేయబోయిన భారీ బుణం మానిపించాక, ఒకనాడు విజయ్ తిన్నగా ఇన్ కంటాక్టు ఆఫీసుకు వెళ్ళాడు. వెళ్ళేముందు, కొన్నేళ్లుగా అజయ్ తండ్రి ఎంతెంత పన్ను కట్టిందీ, వేళ ప్రకారం కట్టిందీ లేనిదీ చిరా పుస్తకాలలో చూసుకున్నాడు.

నేను ఆమెరికానుంచి తిరిగి వచ్చేసరికి, ఇన్ని చిక్కులు ఒక్కసారిగా ఎదుర్కోవలసి వచ్చింది. ఇంతవరకూ గడువుకు ముందే ఇన్ కంటాక్టు చెల్లిస్తూ వచ్చాం. ఇప్పుడు దయచేసి కొంత వ్యవధి ఇచ్చారంటే, వాయిదాలమీద టాక్సుఅంతా చెల్లిస్తాను' అన్నాడు.

'ఐ అండర్ స్టాండ్ మిస్టరజయ్ బాబూ కానీ, ఆఖరివాయిదా చెల్లించేవరకూ మీ ఆస్తి అన్యాయక్రంతం చెయ్యనని సెక్యూరిటీ బాండు రాసివ్వాలి ఉంటుంది' అన్నాడు ఆఫీసరు.

'అలాగే'

'అయితే, డాక్యుమెంటు తయారు చేయించి తెప్పిస్తాను, సంతకం చేసి వెడుదురుగాని.'

విజయ్ సందిగ్ధంలో పడ్డాడు. బాండు రాసేముందు అజయ్ కి చెప్పాలి. ఇలాంటి ముఖ్యపత్రంపైన, అతని సంతకం అతనే పెట్టడం మంచిది. తను చేస్తే అది అపరాధం కావచ్చు...

'మా లాయర్ని కూడా కన్ఫిరమ్ చేసి రేపు ఉదయం వస్తాను' అన్నాడు.

* * *

'మా లాయరు' గారు మాంచి హుషారుగా ఉన్నారు. ఆయన కొత్త జీవితంలో కొత్త నమస్కరణతో ఆడుకుంటున్నారు. ఒక్కొక్కటి గెలుచుకుంటున్నారు.

తను 'మెట్టిన' ఇంటిని ఆనంద పరచడంతో ఆనందం పొంది,

పుట్టినంటిని, దాని గొడవలను పూర్తిగా మర్చిపోయారు. చదివిన చదువు సార్థకం అయ్యేలా పనిచేస్తున్నారు.

బి.కామ్ చదివిన విజయ్ ఎలాంటి ఉద్యోగాలు వెదకి, ఏవి దొరక్క నిన్నుహ చెందాడో తెలీదుగాని, లక్షాధికారి అజయ్ బాబూ, అమెరికా వెళ్ళి ఆటోమొబైల్ ఇంజనీరింగ్ చదివిన అజయ్ బాబూ

అయిదారొందలు జీతం అందుకునే అర్హతగల అజయ్ బాబూ అవసరాన్ని బట్టి, ఆపద గడవడానికి, ఒక చిన్న గరాజ్ లో వంద రూపాయల మెకానిక్ ఉద్యోగం చేపట్టడానికి వెనుకాడలేదు. అది గౌరవ హాని అనుకోలేదు. పైగా తన కుటుంబం వీధిన పడకుండా గౌరవం కాపాడుతున్నది అదేనని నమ్మి ఆనందించాడు.

హడావుడిగా ముస్తాబవుతున్నాడు అజయ్. రూమ్మని ఈల పాట పాడుకుంటున్నాడు. మినా లోపల వంట చేస్తోంది.

'మినా! అయిపోయింది టైము. కారేజీ ఏది?'

'సర్దేస్తున్నాను అన్నయ్యా! ఒక్క క్షణం' అంది మినా.

గుమ్మంలో కారు హారన్ వినపడి, అజయ్ వీధిలోకి తొంగి చూశాడు. తానెరిగున్న స్వరం, తానెరిగున్న

కారు ఒక్కసారిగా ఆశ్చర్యపోయి వచ్చి, ఆనందపడి లేచి వీధిలోకి పరుగెత్తాడు, తన కారు, తన మాజీ దుస్తుల్లో తన మిత్రుడు.

'హలో! విజయ్ ఏమిటిలా వూడిపడ్డారు? ఇంటిమీద బెంగ పెట్టుకున్నారా?' అన్నాడు అజయ్ ఉత్సాహంగా నవ్వి.

విజయ్ ఒక్క క్షణంసేపు అజయ్ ని తేరిపార చూశాడు... తను తన యింట్లో వున్నప్పుడు ఇంత ఉత్సాహంగా ఎన్నడూ లేడు. ఎక్కడిదీ ధైర్యం? ఎక్కడిదీ ఉత్సాహం?...

'బెంగ గాదు. పెద్ద చిక్కులో పడ్డాను' అన్నాడు తేరుకుని.

అజయ్ కొంచెం ముందుకు వంగాడు.

కారులో విజయ్ తన పెల్ట్ హాట్ ఇంకొంచెం కిందికి లాక్కున్నాడు. ఎవరైనా హఠాత్తుగా ఇద్దరినీ చూసి కెప్పుమనకుండా.

'ఇన్ కంటాక్సు, వాయిదాలమీద చెల్లించేందుకు పర్మిషన్ తెచ్చాను. సెక్యూరిటీ బాండుమీద సంతకం పెట్టమన్నారు. నేను సంతకం చేస్తే తేడా తెలిసిపోవచ్చు' అన్నాడు నెమ్మదిగా.

'దానికేముంది! గవర్నమెంట్ నేనే వెళ్ళి సంతకం చేసి వస్తాను' అన్నాడు అజయ్.

'తప్పదు మరి. అందుకే మీకు అజయ్ బాబు డ్రెస్ తెచ్చాను' అంటూ ఒక చిన్న సూట్ కేసు అందించాడు విజయ్.

అజయ్ ఆ పెట్టి తీసుకుంటూ నవ్వాడు.

'అయితే, అజయ్ బాబూ!

దారిద్ర్యపు జీవితం ఎలా వుంది?' అన్నాడు విజయ్.

అజయ్ పకాలున నవ్వాడు-విజయగర్వంతో నవ్వాడు. సగం దరిద్రం తీరిపోయింది. ఇప్పుడు శ్రీవారు ఉద్యోగం చేస్తున్నారు. ఉద్యోగం-కృష్ణా గరాజ్ వర్క్స్ లో మెకానిక్' అంటూ సగర్వంగా తన ఖాకీ చొక్కాను మరోసారి సర్దుకున్నాడు.

"బాగుంది. అక్కడ అంత ఐశ్వర్యం పెట్టుకుని, ఇక్కడ మెకానిక్ గా పనిచేస్తున్నారన్నమాట. మిమ్మల్ని చూసి సంతోషించాలా? జాలిపడాలా?" అన్నాడు విజయ్-బాధను నిట్టూరుస్తూ.

"కాదు; అభినందించాలి. అమెరికాలో మూడేళ్ళు ఇంజనీరింగు చదివాను. ఎందుకు వృధాపోవాలి?"

"కొడుకు ప్రయోజకుడయ్యాడని మా నాన్న సంతోషిస్తున్నాడా?" అన్నాడు విజయ్.

అజయ్ నవ్వాడు. "ఆహా! ఇదంతా ఆ శ్రీరాముని దయ చేతను అంటాడు. ఉద్యోగం ధర్మమా అని భక్తులకు ప్రసాదాలు ఘనంగా అందుతున్నాయి"

విజయ్ ఏదో అనబోతూ ఉండగా, "అన్నయ్యా" అంటూ మినా

వీధిలోకి వచ్చింది. విజయ్ తన బోపి కిందకి దించుకుని తలవంచేసుకున్నాడు.

"ఇక్కడున్నావా. అయిదు నిమిషాలు ఆగావంటే భోజనం వడ్డిస్తాను" అంది మినా.

దీవంలా వెలిగిపోతున్న చెల్లెల్ని చూసి విజయ్ హృదయం ఆనందంతో ఉక్కిరిబిక్కిరి అయిపోయింది.

"లేదమ్మా. జమిందారు గారు వచ్చారు. అర్జంటుగా కారు రిపేరు చెయ్యాలట. భోజనం

కారియర్ లో నువ్వే తీసుకురా. ఈ సూట్ కేసు లోపల పెట్టు. బావ వస్తేనే వచ్చేదాకా ఉండమనూ. మాట్లాడాలి. మీ కబుర్లలో చెప్పటం మర్చిపోయావ్" అన్నాడు అజయ్.

"పో అన్నయ్యా" అంటూ, సిగ్గుతో లోపలికి పరుగెత్తింది మినా.

"అజయ్! అయితే, చెల్లెలి కాపురం సరిదిద్దారన్నమాట. మీ మేలు మర్చిపోలేను. నా జీవితాంతం మీకు ఋణపడి వుంటాను. నిజంగా మా చెల్లెమ్మ అదృష్టవంతురాలు" అన్నాడు విజయ్.

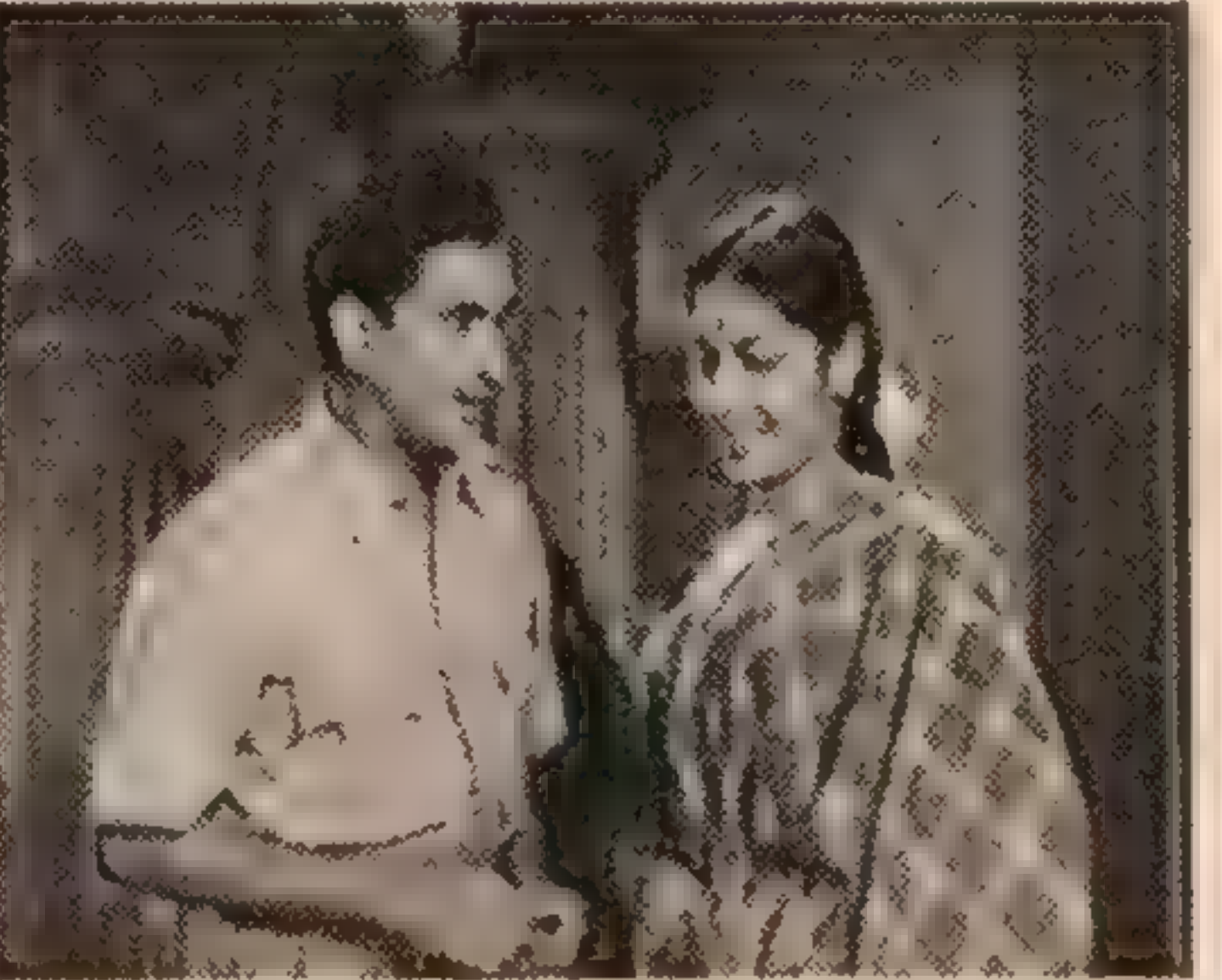
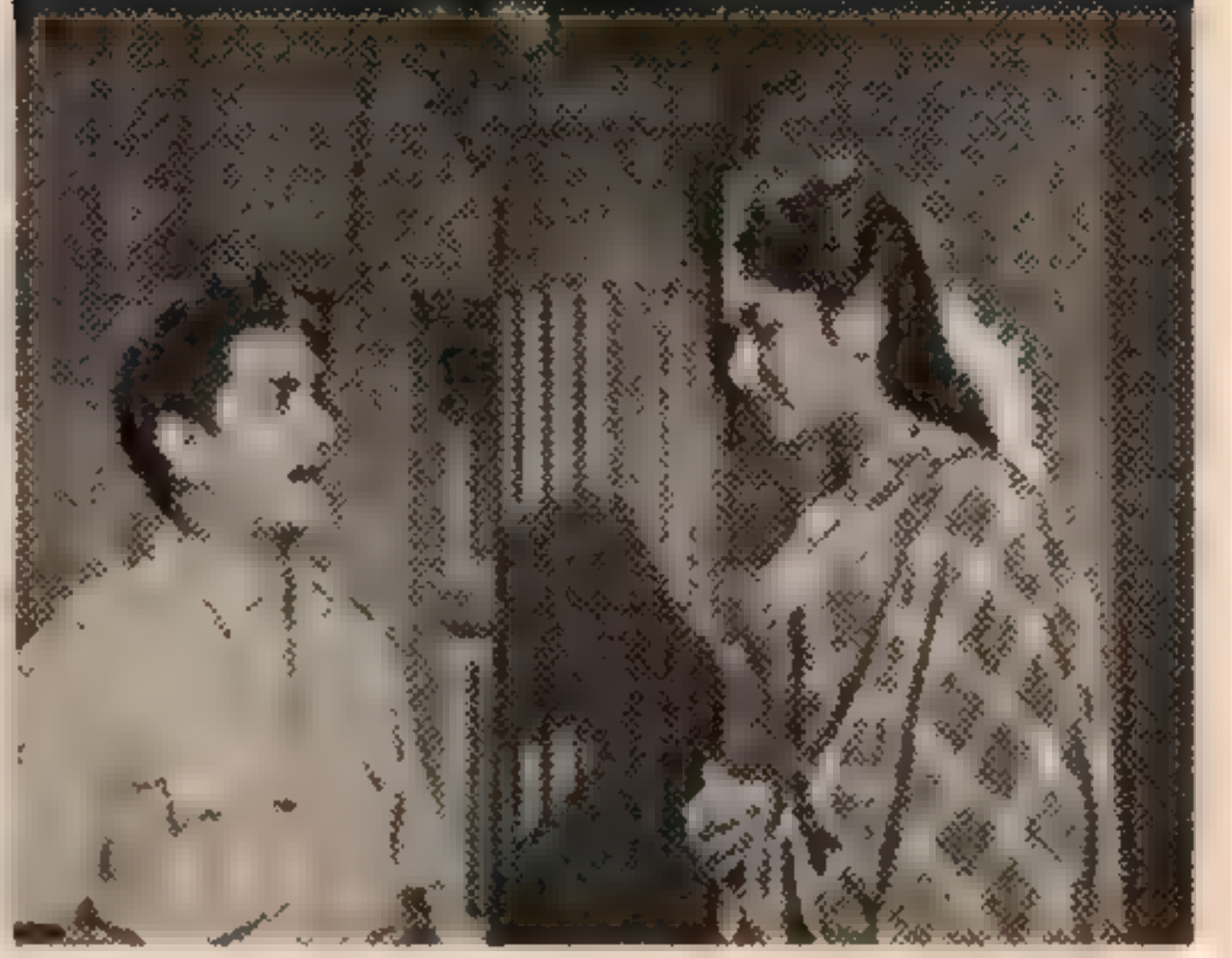
"నో, నో! మీ చెల్లెలు కాదు. మా చెల్లెలు. ఇప్పుడు మినా ఎంత ఆనందంగా ఉందనుకున్నారు?"

"ఉండదూ మరి? ఇంతమంచి అన్నయ్య దొరికాక-" అన్నాడు విజయ్. అంత మంచి చెల్లెలు దొరకడం వల్ల అజయ్ ఎంత ఆనందపడుతున్నాడో, దానివల్ల అతని జీవితంలో అలవాట్లలో, దృక్పథాలలో ఎన్ని మార్పులు వచ్చాయో అజయ్ కే తెలుసు.

మొన్నటిదాకా ఆస్తి లావాదేవీల చిక్కులు తప్పించుకుందికీ, చుట్టూ వున్నవారు తప్పే గోతులకు దూరంగా ఉండడానికి, బ్రాంఠీ, బ్రాందీ సేవించేవాడు. ఇప్పుడు జీవితం పట్ల, కాయకష్టం పట్ల, కష్టపడితే వచ్చేఫలితం పట్ల, తోటి మనుషుల పట్ల గౌరవం ఏర్పడింది. ఆత్మవిశ్వాసం బలపడింది. పగటి కలలలోకి పారిపోయే దురలవాటు పోయింది. చేతగాని వేళ బ్రాంది సేవించే అలవాటు కూడా పోయింది. కొత్తలో ఒకటిరెండు రోజులు బుద్ధి.... బార్ రూముల మీదికి షికారెళ్ళింది కాని, చేత డబ్బు లేదు. ధరలు ఆకాశాన్నంటాయి.... ప్రొహిబిటివ్ రేట్స్ అన్న మాటకి కొత్త అర్థం తోచింది. నవ్వుకున్నాడు. పైగా తను ఆ రొంపిలో పడితే తన 'చెల్లె'లు మినా, తండ్రి దాసుగారు-ఇక తలెత్తుకుంటారా! తన మొహం చూస్తారా అని భయం వేసింది. అసహ్యం కలిగింది. వాళ్ళ జీవితం బాగుచేయబోయి తన జీవితం కూడా బాగుచేసుకున్నాడు...

మొత్తం మీద బాగు చెయ్యడమే అతని నిత్య వ్యాసంగం అయిపోయింది. కృష్ణా గరాజ్ వర్క్స్ లో కార్లు, ఆటోలు అయితేనేం, ఇటు జీవితాలయినేం-మరమ్మత్తు వ్యాసంగం. లొంగని సమస్య అంటే మరి సరదా. దాన్ని జయించి, దానిమీద సవారి చేసేదాకా ఊరుకోడు.

రెండు రోజుల్నించి అతనికి లొంగక తప్పలు పెడుతున్న తాజా సమస్య ఒక డొక్కు ఆటోరిక్షా. లొంగకపోవడానికి దానికి చాలా బలం వుందని కాదు. మరి శిధిలం అయిపోయింది. ఈ పక్క తంతే, ఆ పక్క రేకు ఊడేలా వుంది.

ఫోర్మన్ "విజయ్", తన కింది వర్కర్లకు పనులు పురమాయిస్తూ, నలహాలిస్తూ హోరాహోరీగా ఆటోతో కుస్తీ పడుతున్నాడు. కొంచెం అవతలగా ఓ లారీ మీద పనిచేస్తున్న ప్రకాష్ అటోచ్చి చూసి నవ్వాడు. "ఇంకా ఈ కీలు గుర్రంతోనే తంటాలు పడుతున్నావా విజయ్?" అంటూ.

"గుర్రం బాగానే ఉంది. కీళ్ళే కొంచెం లూజ్ అయ్యాయి. సరిచేశానులే" అన్నాడు అజయ్.

"అసలు నా అనుమానం, బండి కదుల్తుందా అని!"

"ఇన్సల్ట్ ఇన్సల్ట్. ఇప్పుడు ట్రయలుకి తీసుకెళ్తున్నాను చూడు. గగారిన్ అంతరిక్ష యాత్ర చేసినట్టు, హైద్రాబాదంతా ఆటో రిక్షా యాత్ర చేసి వస్తాను."

"గుడ్ లక్ వెళ్ళరా!"

అజయ్ సీటులో కూర్చుని ఇంజన్ స్టార్టు చెయ్యబోయి, నవ్వి, 'అలాచూస్తావేం బ్రదర్. కొంచెం తొయ్యాలి మరి ఊ. ఓ చెయివేయ్' అన్నాడు.

ప్రకాష్ ఓ చెయ్యి వేశాడు. ఆటోరిక్ష, 'అంతరిక్ష' అంత హడావుడిచేసి భూనభాలదరగొట్టి ముందు దూకింది.

నైజాం స్ట్రీల కళాశాల ప్రాంతానికి వచ్చేసరికి, ఆటో రిక్షా ఉత్సాహం హెచ్చించింది. స్థల మహత్యం కావచ్చు. బస్ స్టాప్ లో చూడచక్కని చిన్నదొకతె, ఒక్కరై నిలబడింది. చూడగానే, కాలేజీ పిల్ల అనిపించేలా వుంది; కాలేజీ పిల్లలు, అలా చూడగానే తమని గుర్తు పట్టేలా ఉండాలని ఉద్దేశ పూర్వకంగా ముస్తాబవుతారా అన్నది గిట్టనివాళ్ళు అడగాల్సిన ప్రశ్న. ఆ పిల్ల మాత్రం దారిన పోయే దానయ్యలు తనని రెండోమారు చూసి, ఈల వేస్తున్నారా అని గమనించే ధోరణిలో లేదు. బస్ కోసం చాలా ఆత్రంగా ఎదురుచూస్తోంది. ఇంకారాలేదని విసుక్కుంటూ ఉండకపోతే, ఆమె విశాల నయనాలు చూసినవారు "ఇవి సరోజాలే" అనుకునేవారు. ఆటో రిక్షాని చూడగానే, సరోజాలు విప్పారాయి. అందమైన చెయ్యి 'పతాకహస్తం' (భరతనాట్యం బాపతు కాదు) పట్టి అందంగా ఊగి, ఆగమని సైగ చేసింది. కాని, అది ఆమెను దాటి సాగిపోవడంతో, ఇంకో అందమైన చెయ్యి కూడా పైకిలేచి, రెండో దాంతో కలిసి చప్పట్లు కొట్టింది.

"ఏయ్... ఆటో రిక్షా" అంది ఆ పిల్ల సుతారంగా.

ఐదారు గజాల అవతల ఆటో ఆగింది. ఈమె శ్రావ్యమైన పిలుపు దానికి వినబడిందనడానికి సావకాశం లేదు. ఇంతకుముందు చూసిన దానికే ముగ్ధురాలైపోయి ఆగి ఉండాలి.

"అద్దెకు గాడీ కట్టేవాళ్ళకి అంత స్పీడేమిటి, ఆపమన్నా వినిపించుకోకుండా" అందా పిల్ల ధుమ ధుమ లాడుతూ.

రథసారథి అజయ్, అపరాధిలా తలాడించాడు. "తమర్ని చూడగానే రకీమని ఆపుదామనుకున్నానండి. కాని తస్మాదియ్యా. రోల్స్ రాయిన్. ఆగందే. తమర్ని ఎక్కడికి తీసుకెళ్ళాలండి?" అన్నాడు చక్రల్లాంటి కళ్ళు తమషాగా తిప్పుతూ.

"సైఫాబాద్ పోనీ" అంటూ బండిలో ఎక్కి కూర్చుంది.... సరోజదళనేత్రి.

"అయితే దిగండి నేను సికందరాబాద్ పోతున్నా" అన్నాడు అజయ్.

"ఏవిటయ్యా నీవాలకం. డబ్బు పుచ్చుకొని తీసుకెళ్ళడాని కూడా గీర్వాణమే?" అందా పిల్ల కోపంగా తలెగరేస్తూ.

"అంతగా అవనరం అయితే రానూపోనూ ఛార్జీలు ఇవ్వండి తీసుకెళ్ళతాను" అన్నాడు పిల్లాడు మరి తిక్కగా.

"ఇంకా నయం మీ ఇంటిదాకా ఇవ్వమన్నావుగాదు. వెళ్ళవోయ్ వెళ్ళు. మరోటి దొరక్కపోడు."

"మీకు తెలీదుకాబోలు. ఇవాళ ఆటోరిక్షాల సైక్."

"నిజం! అయితే నువ్వెలా కడుతున్నావ్" అందాపిల్ల తెలివిగా.

కాలేజీ పిల్లే సందేహం లేదనుకున్నాడు అజయ్. దూరంగా బస్సు కనబడింది. ఇంకో నిమిషం పోతే ఆటో రిక్షా కూడా రావచ్చు.

"ఎక్కండెక్కండి. మీకు తోచిందే ఇవ్వచ్చులండి. మీకు మాత్రం తెలీదా" అన్నాడు కంగారుగా.

"అలా దారికిరా" అంటూ బండెక్కిందా అమ్మాయి.

రథాన్నొక తోపుతోసి, ఇంజన్ ని మేల్కొలిపి, "ఇంతకీ సైఫాబాద్ లో ఎక్కడకండి?" అన్నాడు అజయ్.

"కృష్ణాగరాజ్ వర్క్స్ లేదా అక్కడికి."

"కృష్ణా గరాజ్ కా!" అన్నాడు అజయ్ ఉలికిపడి.

"అవును. ఏం?"

"ఏం లేదండి అదయితే నాకు బాగా తెలుసు. నా గాడీని అక్కడికే సర్వీసింగ్ కి ఇస్తూ వుంటాను" అంటూ ఒక్క ఊపుతో ఆటోని ముందుకు నడిపాడు.

ఎంత జోరుగా పోయినా ఆ పిల్ల అనూమనూ అనటం లేదు. విసుగెత్తి, కొంత దూరం పోయాక, హఠాత్తుగా బ్రేకు వేశాడు. ఆటోరిక్షా హైజంప్ సాధకం చేసింది ఒక్కసారిగా. బండిలో పిల్ల కెవ్వుమంది.

అజయ్ తృప్తిగా నవ్వాడు.

"అదేమిటండీ, బ్రేకువేస్తే అంత కంగారా?" అన్నాడు ఆనందంగా.

"ఇదేం బ్రేకయ్యా! మనిషి ఎగిరివడేట్టు?" అరిచింది అమ్మాయి.

"నిన్ననే రిపేరు చేయించానండీ! బ్రేకులు నరిగా వనిచేస్తున్నాయో లేదోనని."

ఎవడో పోకిరీ అన్నట్టు ముఖం చిట్టించుకుంది-సరోజ దళనేత్రి. ఇంకో నిమిషానికి బండి హోరుచేస్తూ, అంతకు రెండింతలుగా హోరు మంటున్న వర్క్ షాప్ దగ్గర ఆగింది.

"ఉ, ఎంతైంది. చెప్పు" అంది అమ్మాయి దిగి.

నాగేశ్వరరావు సరసన నటించడానికి ఇద్దరు హీరోయిన్స్ కావాలి. వారిలో ఒకరుగా రాజసులోచనను బుక్ చేశారు. రెండవ పాత్రకు హీరోయిన్ దొరకటం కష్టం అయింది.

చాలామందిని చూశారు. ఒకవైపు షూటింగ్ ప్రారంభమైంది. ఇంక నాలుగు రోజుల్లో సెకండ్ హీరోయిన్ సెట్లో ఎంటర్ అవ్వాలి.

ఒకరోజు వాహినీ స్టూడియోలో షూటింగ్ జరుగుతుండగా పక్క ఫ్లోర్లో వేరే షూటింగ్ నుండి వచ్చింది ఇ.వి.సరోజ. “వణక్కం సార్... ఎన్న సార్ నీంగల్ సింగిల్ వెర్షన్ దా ఎడికరింగ్: ఎనక్కు వేషమే ఇల్లామపోచ్చి”- నమస్కరిస్తూనే నిట్టూర్చింది. దుక్కిపాటి మధుసూదనరావు ఒక్కసారి ఇ.వి.సరోజను పరిశీలనగా చూశారు. ఆ అమ్మాయి అంతకు ముందు ‘తోడికోడళ్లు’ చిత్రంలో డాన్స్ చేసింది. ‘తెలుగు నీడలు’ తమిళ వర్షన్లో నాగేశ్వరరావు భార్యగా (తెలుగు వర్షన్లో గీరిజ) నటించింది.

‘ఈ చిత్రంలో హీరోయిన్ వేషం ఇస్తాము చేస్తావా!’ అన్నారు మధుసూదనరావు. ఆశ్చర్యంగా నమ్మలేనట్లుగా చూస్తూ ‘మీరు ఒక్కవర్షన్ కదా తీస్తుంది. నాకు తెలుగురాదు కదా’- అంది అరవంలో...

‘అదంతా నీకెందుకు? నువ్వు చేస్తావా చెప్పు’ అన్నారాయన. ఆనందంతో ఎగిరి గంతేసింది ఆ అమ్మాయి. వెంటనే ఫ్లోర్లోకి వెళ్లి సెకండ్ హీరోయిన్ దొరికింది అని ప్రకటించేశారు మధుసూదనరావు.

“ఎవరు?” - అన్నారు అందరూ ఆసక్తిగా.

“ఇ.వి.సరోజ.”

‘ఆ అమ్మాయికి తెలుగు అక్షరం ముక్క కూడా రాదు కదా!’ సందేహం వెలిబుచ్చారు ఆదుర్తి సుబ్బారావు, నాగేశ్వరరావు. మధుసూదనరావు జోక్ చేస్తున్నారనుకున్నారు వారంతా. “అదంతా నేను చూసుకుంటాను. మీకు అంగీకారమేనా చెప్పండి” అనుమతి కోరారు మధుసూదనరావు.

క్షణసేపు ఆలోచించి ఓ.కె. అన్నారు ఆదుర్తి. వెంటనే ఆ అమ్మాయిని భాయం చేశారు. ఆ అమ్మాయి ధరించే పాత్ర డైలాగ్లన్నీ తమిళంలో వ్రాయించి ప్రాక్టీస్ చేయించే బాధ్యతను తనూ, అసోసియేట్ డైరెక్టర్ కె.వి.శ్యానాథ్ తీసుకున్నారు. ఆ పాత్రకు ఎవరితో డబ్బింగ్ చేయించాలనుకున్నారో ఆ అర్టిస్టును పిలిపించి, ఆమె డైలాగ్లన్నీ రిహార్సల్ చేయించి, అదే మాడ్చులేషన్లో టేప్ చేయించి ఆ టేప్ సహాయంతో తమిళలిపిలో రాసుకున్న డైలాగులు ఇ.వి.సరోజతో ప్రాక్టీస్ చేయించారు.

షూటింగ్ సమయానికి లిప్ మూవ్మెంట్తో సహా పర్ఫెక్ట్గా తయారుచేశారు ఇ.వి.సరోజను.

ఈ విధంగా ఇ.వి.సరోజను తెలుగులో హీరోయిన్గా పరిచయం చేసింది అన్నపూర్ణ సంస్థ.

“మీటర్ పని చెయ్యటం లేదు. మీకు తోచిందివ్వండి” అన్నాడు అబ్బాయి! స్టయిలిష్గా జేబుల్లో చేతులు పెట్టుకుని.

“ఈ మాత్రం దానికేనా డబుల్ ఛార్జీలడిగావు?”

అంటూ పర్చు తీసి చిల్లర తియ్యసాగింది ఆ అమ్మాయి.

“అదేమిటి భాయీ! మా చెల్లెలి దగ్గర డబ్బు కొట్టేస్తున్నావ్”

అజయ్ వెనక్కి తిరిగాడు ప్రకాష్.

“ఓ, మీ సిస్టరేనా? అందుకేనేమో అంత టెక్కు” అన్నాడు అజయ్.

పద్మ మాట్లాడలేదు.

“ఏం లేదు బ్రదర్. ఆడపిల్ల అలసిపోతుందని లిప్తు ఇచ్చాను. కనీసం థాంక్స్ అయినా చెప్పకుండా డ్రైవర్ అని ఇన్సల్టు చేస్తోంది” అన్నాడు అజయ్.

“పద్మా! ఆయన మా మెకానిక్ మిస్టర్ విజయ్.”

పద్మాక్షులు అలవోకగా చూశాయి. వాటిలో కృతజ్ఞత, క్షమించమన్న వేడుకోలుకాక, మరి ఒకటి

రెండూ అర్థాలూ

తాత్పర్యాలూ కల్గి అయిన

వయినం ఆ చూపుల

నందుకొన్న చిరునామా

దారుడికే తెలుసు. “మెనీ

మెనీ థాంక్స్” అని

రాగయుక్తంగా ప్రకటించిన

ముత్యాల నరాలలో

సింగ్సాంగ్ రాగం ఒకటే

కాక, మరికొన్ని

రాగాలు-నరాగం, అనురాగం

లాంటివి-మిళాయింపయ్యాయన్న వైనం కూడా అతగానికే తెలుసు.

తెలుసుకున్న వైనం, క్షణంలో సగంలో ప్రసారితాలయిన తిరుగుటపా

చూపులు చదువుకొన్న పద్మకే

తెలుసు.

అంతలోనే పద్మ

చూపులు అజయ్ భుజాలు

దాటి అవతలికి వెళ్ళాయి.

“అరే! నువ్వా మీనా!

ఇక్కడకొచ్చావేం? ఈ

కారియర్ ఎవరికి?” అంది

పద్మ.

“మా అన్నయ్యకి” అంటూ మీనా వచ్చింది.

“ఓ అలాగా... మీనా! ఈయన మా అన్నయ్య ప్రకాష్. ఈ గరాజ్లోనే పని”

“భలే... మా అన్నయ్య ఫ్రెండు మీ అన్నయ్యన్నమాట”

ఆశ్చర్యంలోంచి అప్పుడే మేలుకున్న అజయ్, “ఇంతకీ మీరు ఒకరికొకరు ఎలా తెలుసు?” అన్నాడు.

“చెప్పవే మీనా. వాళ్ళు పరిచయాలు చెయ్యకపోయినా మనం ఫ్రెండ్సుమనీ”

“పద్మ హైస్కూలులో నా క్లాసుమేటన్నయ్యా” అంది మీనా.

“ఇన్నాళ్ళు చెప్పలేదేం పద్మా” అన్నాడు ప్రకాష్.

“బాగుంది. ఎవరికో చెల్లెలుంటే అది మా మీనాయే అవుతుందని కలగన్నానా” అంది పద్మ-‘ఎవరికో’ వంక ఓరగా చూస్తూ.

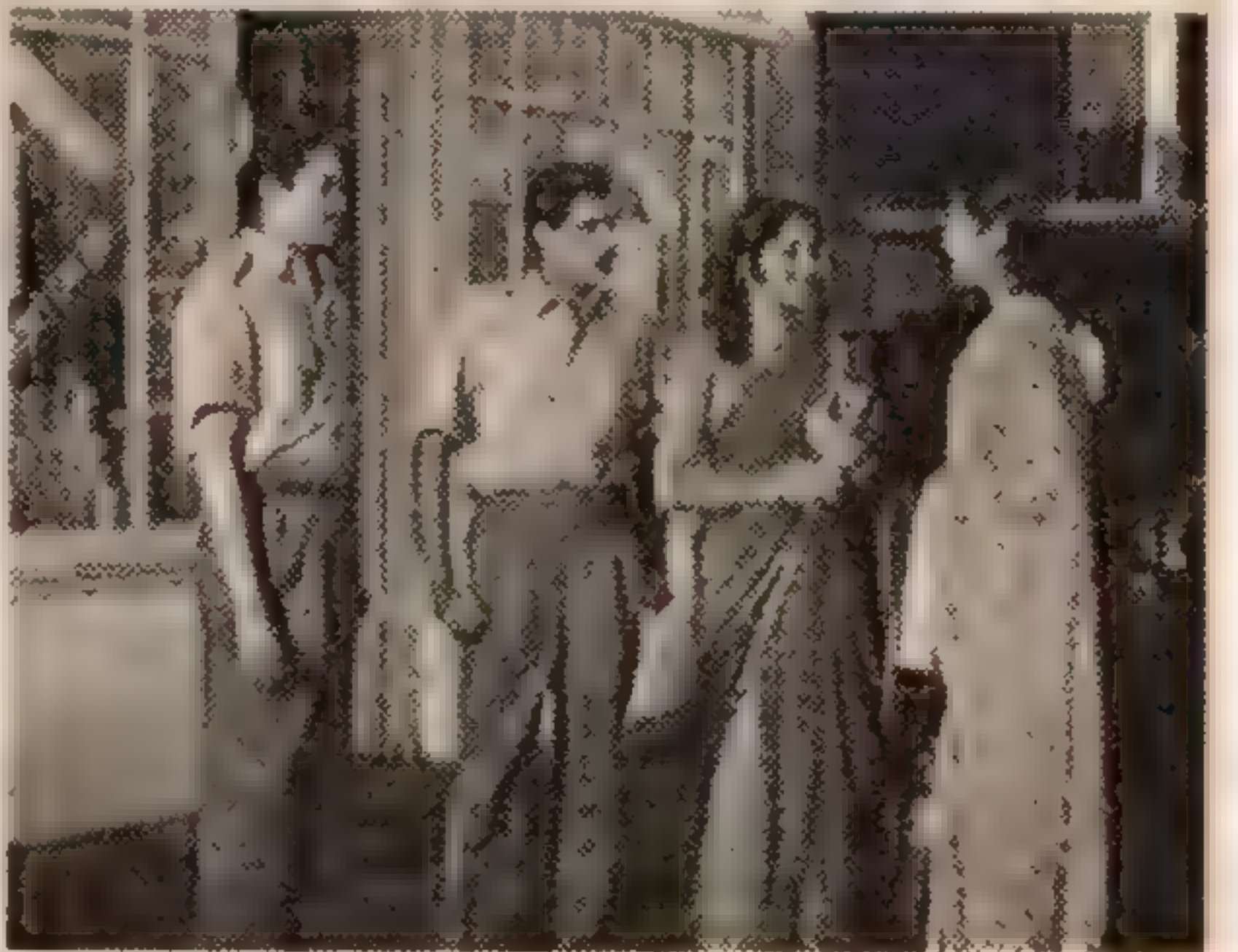
‘ఎవరికో’ గారూ ఆ పనే చేస్తున్నందువల్ల పద్మ సిగ్గుపడి వాచీ చూసుకుని “రండన్నయ్యా నాకు టైమవుతుంది. రా మీనా భోంచేస్తూ మాట్లాడుకుందాం” అంది కంగారుగా.

“ఏం బ్రదర్, ఇవ్వాల ఇక్కడ భోజనం అంటున్నారు. ఏ(ఎటి) విశేషం?” అన్నాడు అజయ్. ప్రకాష్ జవాబు చెప్పేశాడు.

.... ఇవాళినుంచీ పద్మకు పరీక్షలు. ఇంట్లో వంట పెట్టుకుంటే కుదరదని భోజనానికి ఇక్కడికే రమ్మన్నాట్ట...

“అయితే, పరీక్షలయ్యేదాకా మనకి బంతిభోజనాలన్నమాట” అన్నాడు అజయ్-బంతిపూల రథం లాంటి, తనలో మనోరథం లాంటి పద్మకేసి నూటేబై పదకొండోసారి ఓరకంట చూస్తూ....

(ఇంకా వుంది)

కొంటెకోశ్చెన్లు-తుంటరి జవాబులు

చేపలు ఇంటికి
రెవలం అంటే
ఇదే...

శ్రీ భమిడిపాటి వెంకటేశ్వరరావు, చందానగర్.

❖ కుస్తీ పట్టే ఖనిజం?

♦ గ్రాఫైట్

వి.మంజురాణి, హైద్రాబాద్

❖ కొంప కొల్లెరు అయితే?

♦ ఏం ఫర్వాలేదు... కొల్లెరులో చేపలు ఎక్కువ కాబట్టి అవి అమ్ముకుని బ్రతకొచ్చు.

నిశాపతి, హైద్రాబాద్.

❖ నారా చంద్రబాబునాయుడుగారు అన్ని విషయాల్లో తెగ దూసుకెళ్ళిపోతారు. అదెలా సాధ్యపడుతుందాయనకు?

♦ ఆయన పేరులో 'నారాచం' అనే పదం ఉంది. నారాచం అంటే... 'బాణం' అన్నమాట. మరి దూసుకెళ్ళిపోవడం వింతేముంది ?

డబుల్ రోల్

ఎదగాలి.. ఇంకా
ఎదగాలి
వీరవంశ
స్వప్న
చెప్పకొని

'చిరాకు'గా వున్నప్పుడు నాదగ్గరకి 'రాకు'

- బి.వి.రావు, రుద్రారం.

అతను అందర్నీ 'దగా' చేసి 'ఎదగాలి' అని అనుకొంటాడు.

- హెప్పీ & నిషి, బాలాజీనగర్

'దోర' కాయలలో 'ఇదోరకం'

- బి.వి.సాజన్య, జవహర్ నగర్ కాలనీ.

చిలిపి లిపి

మీ Row GUM
T.B. Row
GUM

KKC

- కేకేసి (కేక వేసి)

బి.వి.రావు, రుద్రారం.

Row Tea

- రోటీ

Row Gum

- రోగం

వై.కీర్తిసాగర్, ఏలూరు.

ఈ రూటే వేరు

అబ్బాయ్!
లోగో...లోగో...

లోగో

- తక్కువగావెళ్ళు

- బి.శ్రీరాం, రుద్రారం.

వేవ్ రెయిన్

- అలజడి

- ఎల్.శ్రీనివాసరెడ్డి, కొంగర కలాన్

సమ్మిట్స్

- లెక్కల సమయాలు

- దేవరం సతీష్ కుమార్, జగిత్యాల

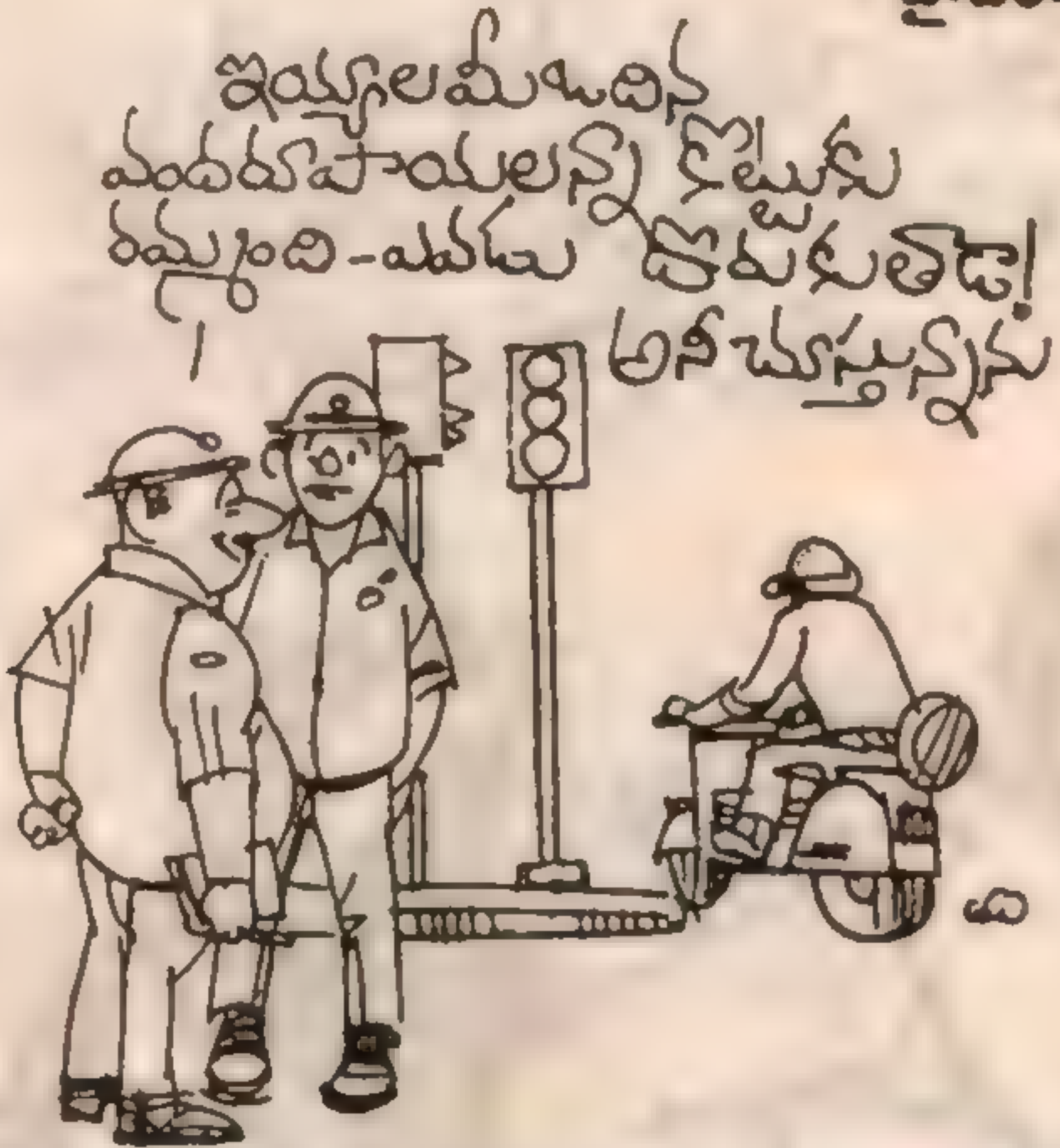

చిలిపి కవిత

ఫెయిలయ్యే విద్యార్థికి పరీక్ష రాసినప్పుడే
తెలిసిపోతాయి తను చేసిన పొరపాట్లు
హార్డ్ ఫెయిలయ్యే మనిషికి ముందే
పట్టేస్తాయి చెమట్లు
ఏ ఫెయిల్యూర్ కైనా ముందే
ఉంటుంది ఇంటిమేషను
హైదరాబాదులో ట్రాఫిక్ సిగ్నల్స్ ఫెయిల్యూర్ కి
మాత్రం ఉండనే ఉండదు ఇండికేషను

ఎమ్.త్రేష్

- హైదరాబాద్

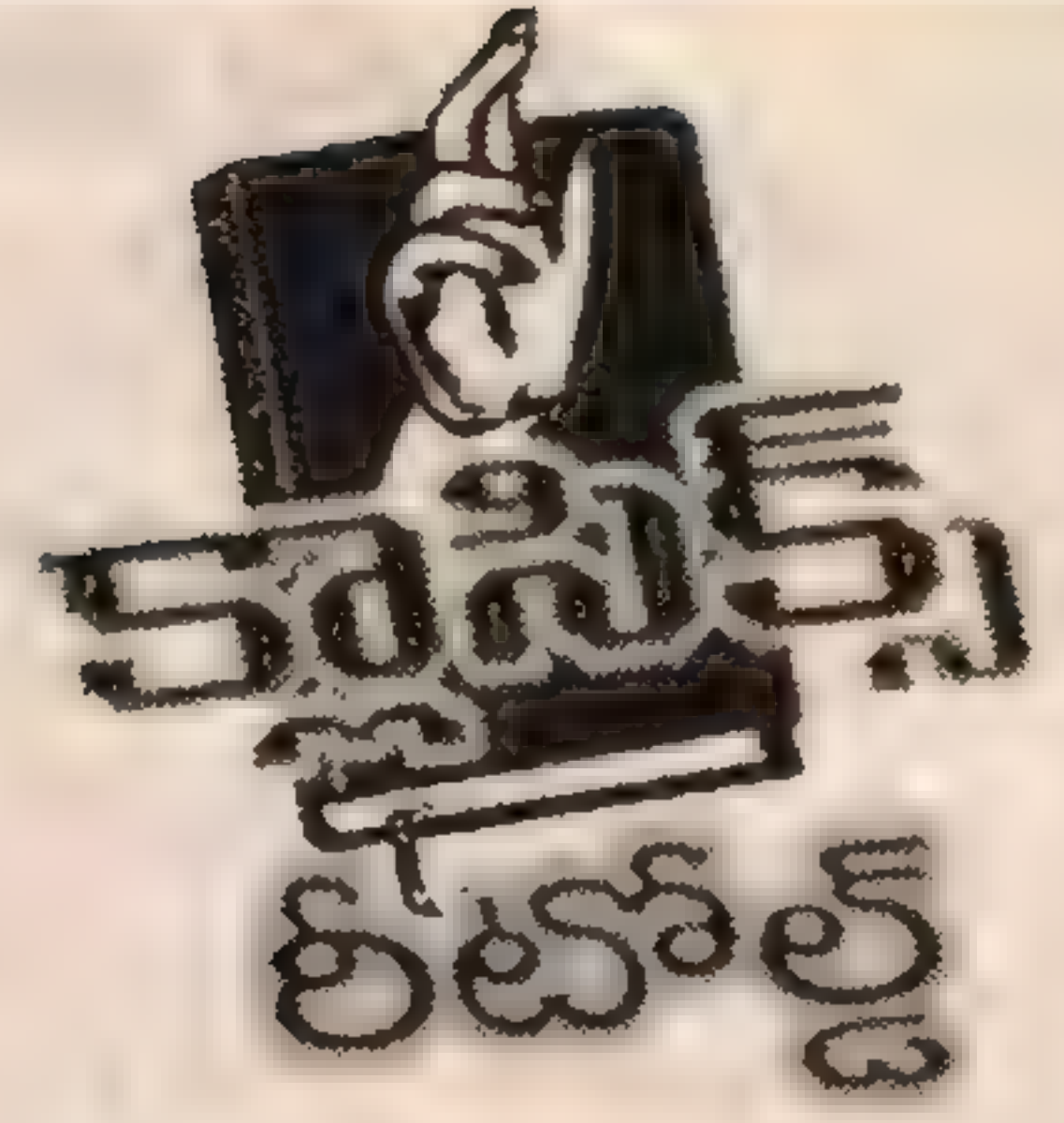

పేరు - రిపేరు

అలనాటి ఆణిముత్యాల
గురించి నేటి తరానికి అనువైన శైలిలో తెలిపే

నవ్యుత్పాదాలు

- ఆచార్య తిరుమల

పద్యాల్లో ఏడుపులు

నేను చెప్పలేదు...!
నీల కోకలంటే పుస్తకాలంటే
విడిగా పెట్టుకోవలసి...

జీవితం దుఃఖమయం. ప్రతిజీవి ఏడుస్తూ పుట్టి ఏడుస్తూ ఏడిపిస్తూ రాలిపోతుంది. ఇది రోదన శీలం కలది కాబట్టి రోదసి అయ్యింది. ఈ దుఃఖాన్ని నాశనం చేసేవాడు కాబట్టి "రుద్ ద్రావయతి రుద్రః"- శివుడు రుద్రుడయ్యాడు. స్వర్గానికి 'నాకం' అనిపేరు. అంటే దుఃఖం లేనిదని అర్థం. అందుకే అంతా ఆనందాన్ని వెదుక్కుంటూ ఉంటారు. ఆ ప్రయత్నంలోనే జీవితం గడిచిపోతూ వుంటుంది.

ఏడుపు మీద అపారమైన సాహిత్య సృష్టి జరిగింది. వాల్మీకి మహర్షి శోకమే శ్లోకమై, అదికావ్యమైన రామాయణానికి కారణమయ్యింది. తెలుగు సాహిత్యంలో కవులు ఏడుపును చాలా బాగా పోషించారు. శ్రీనాథ మహాకవి కాశీ ఖండంలో-

కొసరి వసంతకాలమున కోయిల క్రోల్చిన భంగినేడ్చిన
బ్రీసరుహ నేత్ర కొండ చటిఁ బెద్ద యెలుంగున వెక్కి వెక్కి వె
క్క సమగు మన్యువేగమునఁ గాటుక కన్నుల నీరు సోనలై
యుసిరిక కాయలంతలు పయోధరముల్
దిగజాటునట్లుగన్!!

అంటాడు. ఉసిరికాయలంత కన్నీటిబొట్టు రాలినడేలా పెద్ద గొంతుతో వసంత కోకిల్లా వెక్కి వెక్కి ఏడ్చిందట! భీమఖండంలో - ఏడు రోజుల పాటు అన్నం దొరక్క అలమటించే వ్యాసుని అన్న పూర్ణా దేవి ఒక యిల్లాల్లై పిలిచి-

"ఏడు దినంబు లన్నమున కెడ్డము పుట్టిన
యంత మాత్రలో నేడుచు చున్నవాడవు మునీశ్వరీ
నేడును నీదు ధీరతుల్ పాడరి పోయెనే?" అని
మందలిస్తుంది. శివరాత్రి మాహాత్మ్యం కావ్యంలో శ్రీనాథుడు నాయకని-
ఏల ఏడ్చెదు చెప్పవే యిందు వదన!
విపుల శోక భరంబున వెక్కి వెక్కి
త్రాట గుచ్చిన కొత్తముత్యాల వోలె
చన్నుగవ నున్న వీ బాపు జలకణములు!!

అంటాడు. రాలే కన్నీటిబొట్టు కొత్త ముత్యాల్లా వున్నాయట! పోతన మహాకవి-

కన్నీరు పెట్టుకుంటూ కనిపించిన సరస్వతీదేవిని "కాటుక కంటినీరు చనుఁ గట్టు పయింబడ నేల యేడ్చెదో, కైటభ దైత్య మర్దనుని గాదిలి కోడల?" అని ఊరడించాడు. అంతేకాదు, తన నారాయణ శతకంలో "మానం బొప్ప జపించు వేద మటవీ మధ్యంబులో నేడ్చగున్" అంటాడు. హరిపాద సేవ లేకుండా వేదాన్ని జపించటం అడవిలో ఏడుపులాంటిదంటాడు. ధూర్జటికవి కొడుకుల్లేరని ఏడ్చేవాళ్లనుద్దేశించి-"కొడుకుల్ పుట్టరటంచు నేడ్చు రవివేకుల్ జీవన భ్రాంతులై. కొడుకుల్ పుట్టరె కారవేంద్రున కనేకుల్ వారిచే నేగతుల్

బడసెన్?" అని బుద్ధి చెప్పాడు.

అల్లసాని పెద్దన తన మనుచరిత్ర కావ్యంలో, ముక్కు తిమ్మన తన పారిజాతాపహరణం కావ్యంలో, భట్టుమూర్తి తన వసుచరిత్ర కావ్యంలో తమతమ కథానాయికల ఏడుపుల్ని గూర్చి చాలా అందమైన పద్యాలు రాశారు.

పాటున కింతులోర్తురె! కృపా రహితాత్మక! నీవు త్రోవ ని
చోట భవన్నఖాంకురము శోక కనుంగొనుమంచు(జూపి య
ప్పాటల గంధి వేదన వెపందిడి యేడ్చె కల స్వనంబుతో
మీటిన విచ్చు గబ్బి చను మిట్టల నత్రులు చిందు వందగన్!!

అని పెద్దన రాస్తే-

ఈసున బుట్టి దెందమున హెచ్చిన కోప దవానలంబుచే
గాసిలి యేడ్చె ప్రాణవిభుకట్టెదురన్ లలితాంగి పంకజ
శ్రీ సఖమైన మోముపయి చేల చెరంగిడి బాలపల్లవ
గ్రాస కషాయకంఠ కలకంఠ వధూ కల కాకాలే ధ్యనిన్ !!

అని ముక్కు తిమ్మన రాస్తే-

ఆ జాబిల్లి వెలుంగు వెల్లి కలదాయన్ లేక రాకా నిశా
రాజశ్రీ సఖమైన మోమున బటాగ్రం బొత్తి యెల్లెత్తి యా
రాజీవానన యేడ్చె కిన్నెర వధూ రాజత్కరాంభోజ కాం
భోజీమేళ విపంచికా రవ సుధా పూరంబు తోరంబు గాన్!!

అని భట్టుమూర్తి రాశాడు. ఈ మూడు పద్యాలలోనూ కథానాయిక లెలా ఏడ్చారనే విషయాన్ని తీసి పక్కన పెట్టి, తెనాలి రామకృష్ణ కవి - 'అలసాని పెద్దన అటు-ఇటుగా ఏడ్చాడు. ముక్కు తిమ్మన ముద్దు ముద్దుగా ఏడ్చాడు. భట్టుమూర్తి బావురుమని ఏడ్చాడ'ని రాయలవారి సభలో వెల్లడించటం గిలిగింతలు పెడుతుంది.

తురగా వెంకమరాజు అనే కవి ఒకసారి తాళ్లూరులో ఒక కమ్మవారింట పెళ్లి జరుగుతుంటే కవిసత్కారం చేస్తారని ఆశించి వెళ్తే, ఆ యజమాని "ఇప్పుడీ కవుల ఏడుపేమిటి? వెళ్లు!" అని కసురుకున్నాడట! వెంటనే తురగా కవి కోపంతో

పెండ్లి పేరంటాండ్రు పెనురంకులకు నేడ్వ
బాజా భజంఠ్రీలు పప్పుకేడ్వ
రాజబంధువులంత రంకు ముండల కేడ్వ
బాజారువెలదులు పసుపుకేడ్వ
వచ్చిపోయేడి వారు వక్క లాకులకేడ్వ
గుగ్గిళ్లకై పెండ్లి గుర్రమేడ్వ
పల్లకి బోయాలు భత్యాలకై యేడ్వ
బలు పురోహితుడు నేబులకు నేడ్వ
హారతి రూకల కాడుబిడ్డలు నేడ్వ
కుర్రవాండ్రందరు కూటికేడ్వ
అల్లుడనాథ యంచత్తమామలు నేడ్వ
కట్నంబుకై గ్రామకరణ మేడ్వ
పెద్దమగండని పెండ్లి కూతురునేడ్వ
పిల్ల చిన్నదటంచు పెనిమిటేడ్వ
చాల్చుగానిన్ని యేడ్చుల సాగెబెండ్లి
సరస తాళ్లూరు లోపల విరసముగను
నర్ర పేరయ్య చేసే నీ నాటి కహహ!
కమ్మకులమున జన్మించి ఘనులు నవ్వ!!

అని ఓ పెద్ద పద్యం చెప్పి తిట్టుకుంటూ పోయాడట! పాపం! ఆ నర్రా పేరయ్య ఎవడో! అనవసరంగా కొరివితో తల గోక్కున్నాడు. సుమతీ శతక కారుడు ఆడవారి నేడిపించటం మంచిది కాదంటూ-

కులకాంత తోడ నెప్పుడు

కలహింపకు పట్టి తప్పు ఘటియింపకు మీ

కలకంఠి కంఠి కన్నీ

రొలికిన సిరియింట నుండ నొల్లదు సుమతీ!!

అంటాడు. కరుణాశ్రీగారి 'పుష్పవిలాసం' కవిత పువ్వుల ఏడుపే కదా! ఆయన కరుణారస పోషణలో దిట్ట. 'కుంతీ కుమారి' కవితలో

దొరలు నానంద బాష్పాలో పారలు దుఃఖ

బాష్పములోగాని యవి గుర్తుపట్టలేము

రాలుచున్నవి ఆమె నేత్రాలనుండి

బాలకుని ముద్దు చెక్కుటద్దాలమీద!!

అంటారు. ఆత్రేయ- "నవ్వినా ఏడ్చినా కన్నీళ్లే వస్తాయి.

ఏ కన్నీటినకాల ఏముందో తెలుసునా" అన్నాడు. కరుణాశ్రీ గారివి గుర్తుపట్టలేని కన్నీరు. 'ఊర్మిళా కుమారి' కవితలో ఆయన ఊర్మిళని ఓదారుస్తూ-

పైట చెఱంగుతో పుడమిపై బడకుండగ నద్దు కొమ్ము నే

కాటుక కన్నుదామరల కాలువలై ప్రవహించువేడి క

న్నీటి కణాలు, క్రింద పడనీయకు! ఉత్తమ సాధ్యమైన నీ

బోటి వధూటి బాష్పములు భూమి భరింపగ లేదు సోదరీ!!

అంటూ గొప్ప పద్యం చెప్పారు. ఇక, దేవులపల్లి కృష్ణశాస్త్రిగారి కవిత మూర్తి భవించిన శోకదేవతలా కనిపిస్తుంది. "కన్నీటి కెరటాల వెన్నెలేల?" అని ప్రశ్నించుకుంటూ, "నాకు కన్నీటి సరుల దొంతరలు గలవు" అని ప్రకటించు కుంటూ ఏడ్వ ఏడ్వలేక ఏడ్చుకుంటూ "ఒక్క కోకిలమ్ము కోయని యేడ్చె" అనటమే కాకుండా "కురియుమురా కన్నీటిని, మరి మరి నిలపింపుమురా!" అంటూ మనకు కూడా సలహాయిస్తారు. జాషువాగారు 'శృశానవాటిక'లో "కన్నీటంబడి క్రాగిపోయినవి నిక్కంబిందు పాషాణముల్" అనటమే కాకుండా- "ఏడువ కన్న! నిన్నువలె నేడిచినా రొకమారు భూపతుల్ గూడ" అని పురిటికందు నూరడించారు. 'దీపావళి' కావ్యంలో వేదులవారు

ఎడ తెరిపిలేని కన్నీటి జడులదడిసి

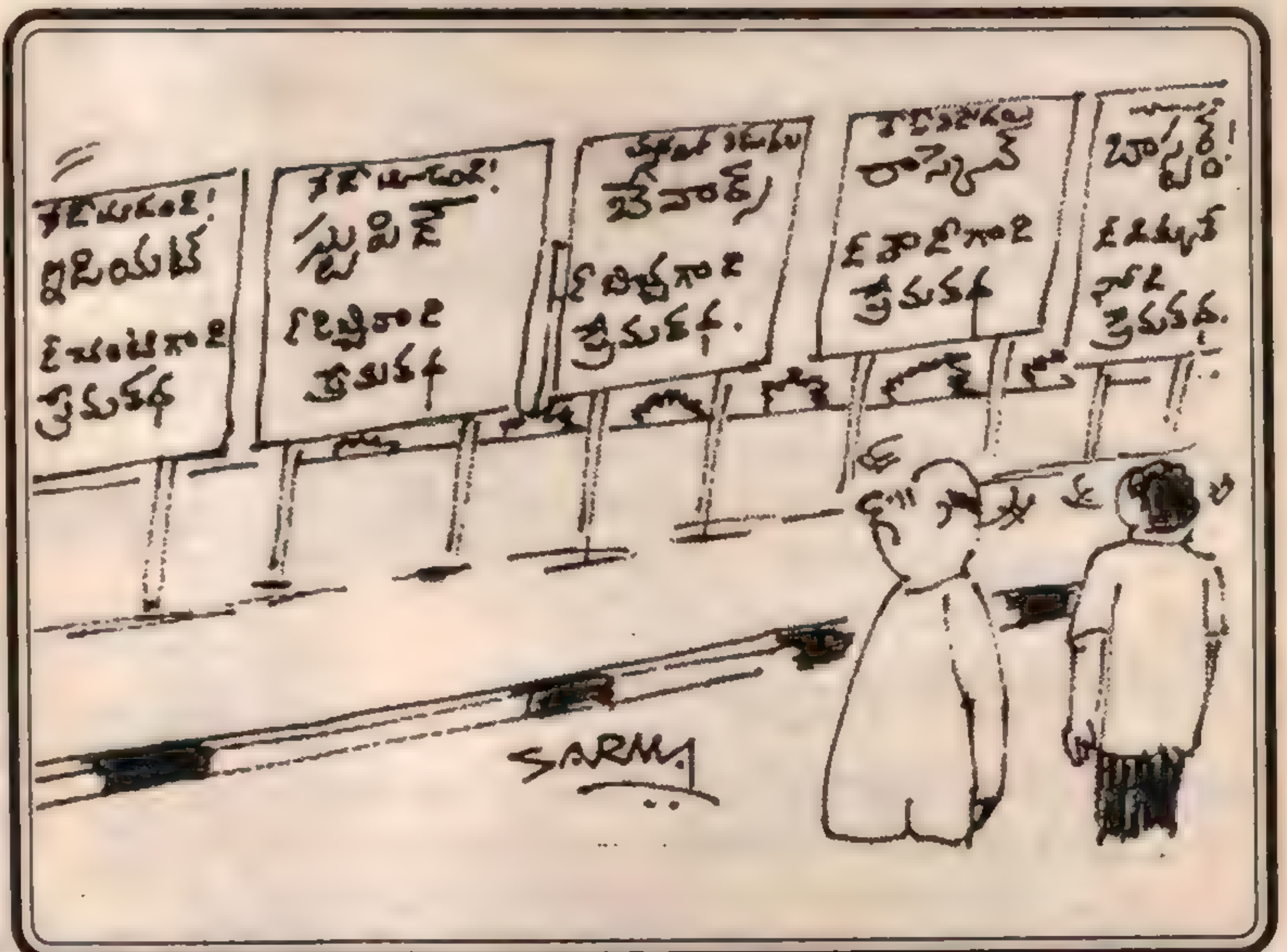
పంకి లమ్మైన జీవన ప్రాంగణమున

గొంతు విప్పక లోలోన కుమిలి కుమిలి

యెంత యేడ్చిన పగిలిపోదీ యెడంద!!

అంటారు. ఆయనది జీవన ప్రాంగణం బురదైపోయేటంత ఏడుపు! భావ కవుల కవితల్లోనే కాకుండా స్ఫూర్తి కావ్యాల్లో కూడా కావల్సినంత ఏడుపుంది.

"బాలానాం రోదనం బలం"- పిల్లలకి ఏడుపే బలం కాగా పండితులు..

“బోద్ధార్ మత్సర గ్రస్తా:-” అని అసూయతో ఏడుస్తారు. అలాగే తక్కువ వారు ఎక్కువ వారిని చూసి ఏడుస్తుంటారని-

తక్కువ తరగతి గల నరు

దెక్కువ యగువాని గాంచి యేడ్చుచునుండున్

చక్కగ కరి విధింజన

కుక్కలుగని మొఱగకున్నె గువ్వల చెన్నా!!

అని చెన్నడు చెప్తాడు. అంటే ఏడుపు వెనక చాలా అర్థాలుంటాయని అర్థం చేసుకోవాలి. సంస్కృతంలో అర్థగాంభీర్యంతోవున్న రెండు శ్లోకాలు పరిచయం చేస్తాను.

కేశవం పతితం దృష్ట్యా-భీమం చైవ గతాయుషం

రురుదు: కౌరవాస్పర్యే పాండవా: హర్ష నిర్భరా:!!

ఈ శ్లోకానికి చనిపోయిపడిన కేశవుని, భీముని చూసి కౌరవులందరూ ఏడిస్తే, పాండవులంతా సంతోషించారని అర్థం కానీ ఆ తాత్పర్యం ఇక్కడ పొసగదు. అసలు అర్థమేమిటంటే, నీటిలో పడి భయంకరంగా వున్న శవాన్ని చూసి (కేశవం=నీటిలో శవం) (భీమ=భయంకరం), నక్కలు (కౌరవ=నక్క) ఏడిస్తే, కొంగలు (పాండవ=కొంగ) సంతోషించాయి.

ఇలాగే, రామాయణ కథతో మరో శ్లోకం చూడండి.

హతో హనుమతా రామ: సీతా సా హర్ష నిర్భరా

రుదంతి రాక్షసాస్పర్యే హాహ రామో హతో హత:!!

ఈ శ్లోకానికి రాముడు హనుమంతుని చేత హతుడైతే సీత సంతోషించి, రాక్షసులందరూ ఏడుస్తున్నారని అర్థం. కానీ అసలు అర్థం వేరు. ఏమిటంటే- (“హనుమతా+ఆరామ:” - హనుమంతునిచే నాశనమైన ఆరామం అంటే

వనం) ఆరామం నాశనమయ్యిందని రాక్షసులంతా ఏడుస్తుంటే సీత సంతోషించిందని అర్థం.

ఒక కవిగారు అంత్యదశలో వుండగా ఆయన అభిమానులు వచ్చి ‘మీరెప్పుడూ మీ శ్రీమతి మీద కవిత్వం చెప్పలేదు. ఇప్పుడైనా ఏదైనా చెప్పండి’ని అడిగారట. వెంటనే ఆయన-

“ఆనాడు నా వెంట రమ్మంటే ఏడ్చింది

ఈనాడు నా వెంట రాలేక ఏడ్చింది.” అని చెప్పి కన్నుమూశాడట! మా గురువులు బ్రహ్మశ్రీ, చల్లా కృష్ణమూర్తిశాస్త్రిగారు తమ కృష్ణశతకంలో-

ఎవని యేడ్చు వానిదే యందువేగాని

యేల చెప్పవిట్టు లేద్వమనుచు

నింత చెప్పరాని వింత గుణాలు నీ

కేడ నుండి వచ్చికూడె కృష్ణ!!

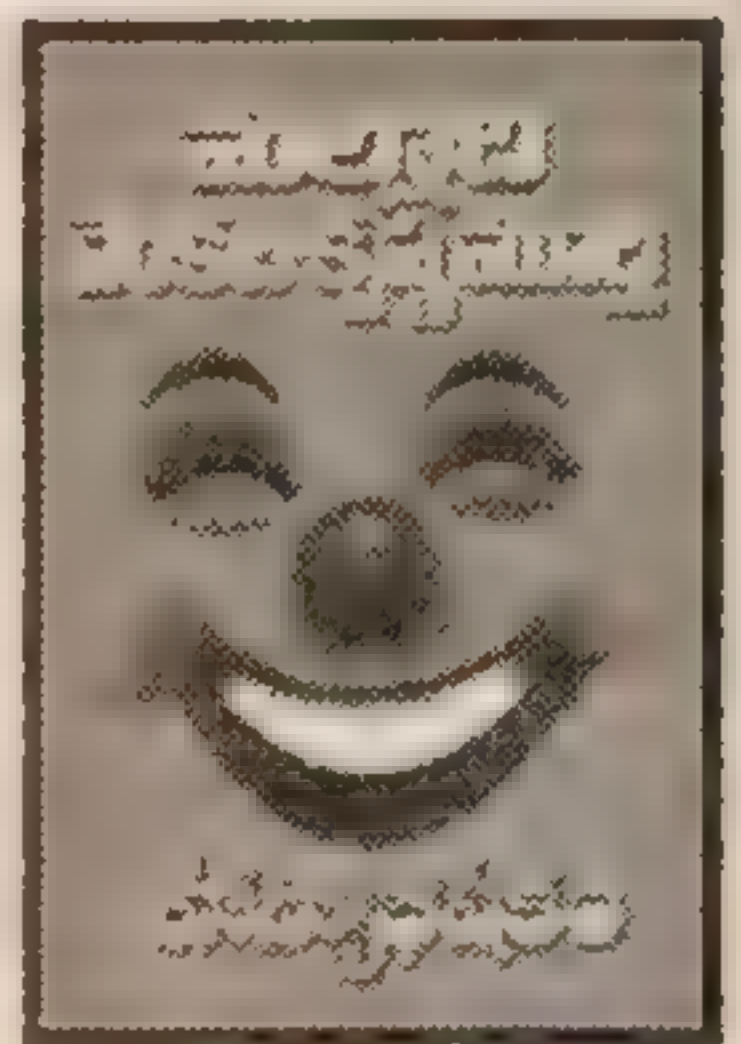
అని విషాదాన్ని వేదాంతీకరించారు. నేను నా ‘రుద్రాక్షలు’ కావ్యంలో “కన్నీళ్ల రుచి తెలియకుండా కవి ఎలా అవుతాడు?” అన్నాను. అంటే కాదు, మరోచోట- “ఎవ్వరెవరి నోదార్తురెంత దమక? ఎవరి యేడుపు వారిని ఏడ్వనిమ్ము” అని కూడా అన్నాను. ఏదైనా సరే, విషాదంతో మొదలై వేదాంతంతో ముగిసిపోతుంది. అది తాత్త్విక స్థితి.

చివరగా ఓ జోక్:- ఓ కుర్రాడు ఏడుస్తున్నాడు “ఎందుకేడుస్తున్నా?” వంటే “నా తమ్ముడు రూపాయి బిళ్ల మింగేశా”డని మళ్ళీ గట్టిగా ఏడుస్తున్నాడు. “వాడు కదా మిగింది. నీ కెందుకురా అంత ఏడుపు?” అంటే “అది నా రూపాయి బిళ్ల” అంటూ మళ్ళీ ఏడుపు!

హాస్యాభిషేకం

మల్లాది వెంకట కృష్ణమూర్తి కొత్తపుస్తకం- ‘హాస్యాభిషేకం’ అనే జోక్స్ కలెక్షన్ బుక్ లో ఆయన పలురకాల జోకులు అందించారు. ఆపుస్తకంలో మూర్ఖులపై జోక్స్ అందించిన హాస్యానికి మచ్చుతునకలు కొన్ని:-

వెంగళాపు తన మిత్రుడితో కలిసి అడవికి వ్యాహళికి వెళ్లారు. మిత్రుడు ఓ సింహాన్ని చూసి దానిమీదకో రాతిని విసిరాడు. అది దానికి తలగడంతో పెద్దగా అరుస్తూ మీదికి రాసాగింది.

“చెట్టుక్కు త్వరగా” చెప్పాడు మిత్రుడు వెంగళాపుతో.

“నేనెందుకు ఎక్కాలి? రాయి విసిరింది నీవు కాబట్టి, అది నీ మీదకి వస్తోంది” జవాబు చెప్పాడు వెంగళాపు.

* * *

ఒకరోజు న్యూయార్క్ లోని పంతొమ్మిదో అంతస్తులోని ఓ ఆఫీసులో పనిచేస్తున్న ఒకతనితో ఎవరో కిందినించి అరుస్తూ చెప్పారు. “శ్రీనివాస్ గారు! మీ అమ్మాయి ఆమని యాక్సిడెంట్ లో మరణించింది.”

అది విని ఆదుర్దా పడ్డ అతను ఏం చేయాలో తోచక, పైనించి కిందికి దూకేసాడు. క్రింద పడుతుండగా పదో అంతస్తుకి చేరుకున్నాక, తనకి ఆమని అనే అమ్మాయి లేదని గుర్తొచ్చింది. అయిదో అంతస్తుకి చేరుకోగానే తనకసలు పెళ్ళి కాలేదని గుర్తుకు వచ్చింది. ఒకటో అంతస్తుకి చేరుకోగానే తన పేరు శ్రీనివాస్ కాదని వెంగళావుని గుర్తుకు వచ్చింది.

* * *

వెంగళాపు ఓ చీరల షాపులో సేల్స్ మెన్ గా చేరాడు. ఆ షాపు యజమాని తను కొత్తగా కొన్న ఫోర్డ్ కారులో వచ్చాడు. కారు బయట పార్కు చేసి ఆయన పూజ చేయడానికి దేవుడి పూజా మందిరం వైపు వెళ్ళాడు. కొద్ది

నిమిషాల తర్వాత వెంగళాపు ఆయన దగ్గరికి పరుగెత్తుకుంటూ వచ్చి చెప్పాడు.

“సార్! సార్! మీ కొత్త కారుని దొంగలు ఎత్తుకెళ్ళారు”

“అరే! మరి నీవు వాళ్ళని ఆపలేదే!” ప్రశ్నించారాయన గంభీరంగా.

“అంతకంటే మంచి చేశాను సార్! ఆ కారు లైసెన్స్ నెంబరు రాసుకున్నాను” చెప్పాడు వెంగళాపు.

* * *

వెంగళాపు పొరుగింటివాడు తన బెడ్ రూం గోడలకి పింక్ రంగు వేయించదలచుకున్నాడు. వెంగళాపు కూడా తన ఇంట్లోని బెడ్ రూంకి పింక్ రంగు వేయించు కున్నాడని, తమ ఇద్దరి బెడ్ రూంపైజా ఒక్కటే అని తెలుసుకున్నాక అతను వెంగళాపునని అడిగాడు బెడ్ రూంకి ఎన్ని లీటర్లు రంగు కొన్నారని.

“పద్దెనిమిది లీటర్లు” జవాబు చెప్పాడు వెంగళాపు. అతను 18 లీటర్లు రంగు కొన్నాడు. కాని ఆరు లీటర్లు మిగిలిపోవడంతో, తేడా ఎక్కడ ఉందో అర్థంకాక వెంగళాపుని మళ్ళీ కలిసి అడిగాడు.

“18 లీటర్లు రంగుకొంటే ఆరు లీటర్లు మిగిలినదేమిటి?”

“ఎందుకు మిగలదు? నాకూ ఆరు లీటర్లు మిగిలాయి” జవాబు చెప్పాడు వెంగళాపు.

అరంజీసుకుందాం

ఆస్వాదిద్దాం

ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రభుత్వం ప్రతిష్టాత్మకమైన ఎన్.టి.ఆర్. అవార్డును హ్యాపికేస్ ముఖ్యర్థికి ప్రకటించిన సందర్భంగా....

జిందగీ కైసీ జై పహలీ హాయ్

విధం	అంబే (1970)
రచయిత	యంగో
సంగీతం	బి.వి. నాగం
గాయం	మనూషే, బృందం
కవిత్వం	గాజీబ్, బి.నాగ్, అమలాదేవి బచ్చన్, సుమతీ సాహెబ్

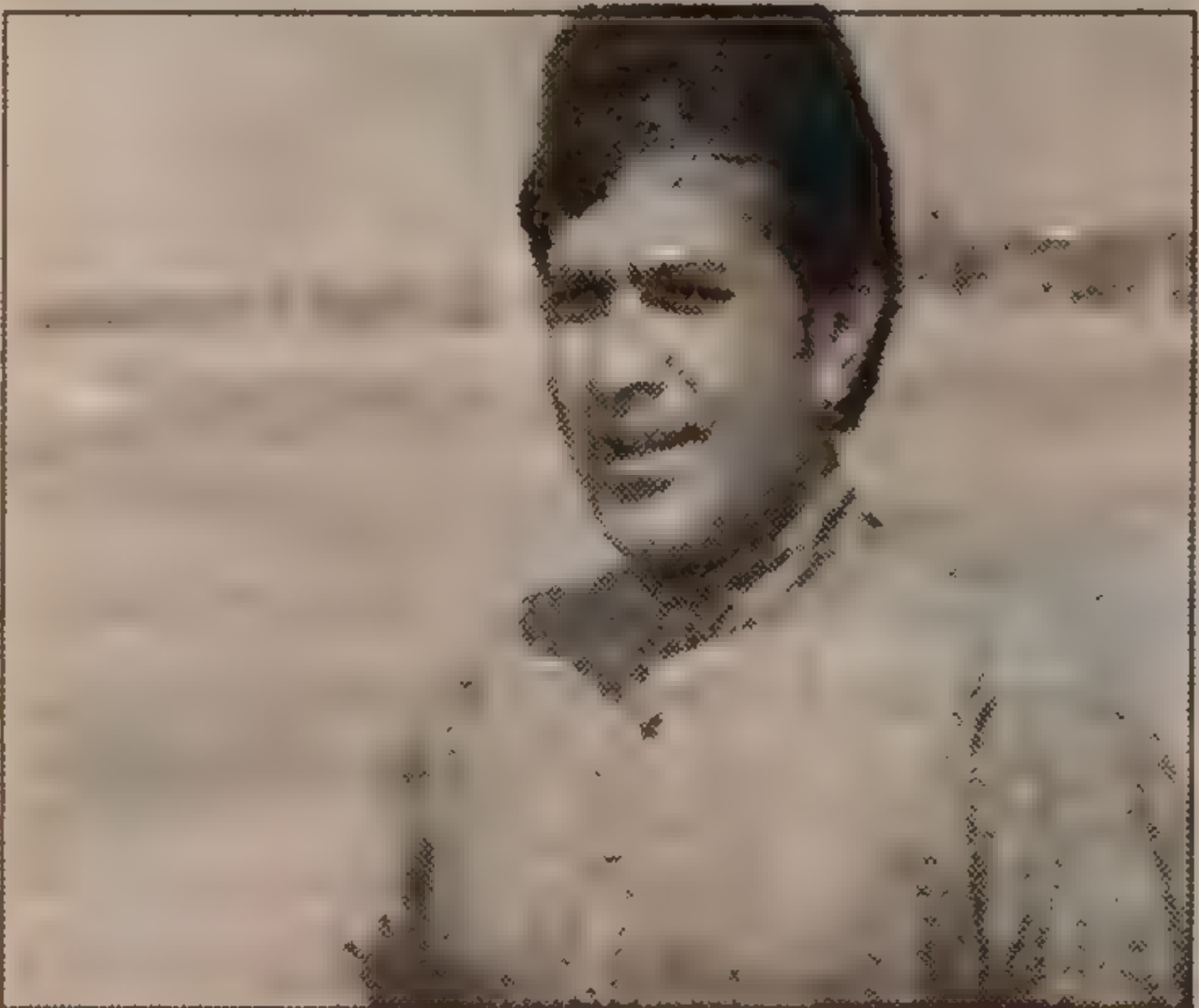
అంబే ప్రభుత్వం వారి	అంబే
అంబే ప్రభుత్వం వారి	అంబే
అంబే ప్రభుత్వం వారి	అంబే
అంబే ప్రభుత్వం వారి	అంబే
అంబే ప్రభుత్వం వారి	అంబే
అంబే ప్రభుత్వం వారి	అంబే
అంబే ప్రభుత్వం వారి	అంబే
అంబే ప్రభుత్వం వారి	అంబే
అంబే ప్రభుత్వం వారి	అంబే
అంబే ప్రభుత్వం వారి	అంబే

హ్యాపికేస్ ముఖ్యర్థి

హ్యాపికేస్ ముఖ్యర్థి తన గురువైన బిమల్ రాయ్ పంథాలో చక్కని సాంఘిక చిత్రాలు తీసినంత నేర్పుతోనే మంచి కామెడీ చిత్రాలు కూడా తీశారు. కంటతడి పెట్టించే పాత్రలు, గిలిగింతలు పెట్టే పాత్రలు, గుండెల్లో బాధ దాచుకుని చిరునవ్వులు చిందించే పాత్రలు, ఔదార్యం గల పాత్రలే కానీ ఆయన చిత్రాలలో దుష్టపాత్రలు చాలా తక్కువ కనిపిస్తాయి. నైతిక విలువలు, కుటుంబ విలువలకు ప్రాధాన్యతనిచ్చే ఈ పాత్రలతో ఆయన చిత్రాలు సహజత్వానికి దగ్గరగా ఉంటాయి. సినిమా మాధ్యమంపై ఆయనకున్న పట్టు ఎలాంటిదంటే సూపర్ స్టార్లు కూడా ఆయన చిత్రాలలో నటించడానికి ఎదురుచూస్తూ ఉండేవారు. ఆయన మీద ఉన్న నమ్మకంతో కథ ఏమిటని కూడా అడగకుండా నటించేవారు. సినిమా రంగానికి ఆయన అందించిన సేవలకు గుర్తింపుగా భారత ప్రభుత్వం ఆయనకు

పద్మవిభూషణ్, దాదా సాహెబ్ ఫాల్కే అవార్డుల వంటి అత్యున్నత పురస్కారాలు ఇచ్చి సత్కరించింది. ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రభుత్వం ఆయనకు ఎన్.టి.ఆర్. అవార్డు ఇవ్వబోతోంది.

1922లో కలకత్తాలో జన్మించిన హృషికేశ్ ముఖర్జీ తొలుత బిమల్ రాయ్ వద్ద అసిస్టెంట్ డైరెక్టర్ గా, ఎడిటర్ గా పనిచేశారు. దర్శకుడిగా ఆయన తొలిచిత్రం 'ముసాఫిర్' (1957). ప్రయోగాత్మకమైన ఈ చిత్రంలో దిలీప్ కుమార్ నటించారు. ప్రఖ్యాత మలయాళం చిత్రం 'చెమ్మిన్' నిర్మాణ సమయంలో హృషికేశ్ ముఖర్జీ ఎంతో సహకారం అందించారు. మొదట్లో ప్రధానంగా సాంఘిక ఇతివృత్తాలతో చిత్రాలు రూపొందించారు. తరువాత తక్కువ బడ్జెట్ తో కుటుంబ కథా చిత్రాలు, హాస్య ప్రధాన చిత్రాలు తీశారు. 'అనాడీ', 'అనుపమ', 'సత్యకామ్', 'ఆనంద్', 'గుడ్డీ', 'అభిమాన్', 'నమక్ హరామ్', 'చుప్ కే చుప్ కే', 'గోల్ మాల్', 'ఖాబ్ నూరల్' వంటి క్లాసిక్ చిత్రాలను అందించారు. సెన్సార్ బోర్డ్, నేషనల్ ఫిల్మ్ డెవలప్ మెంట్ కార్పొరేషన్లకు చైర్మన్ గా పనిచేశారు. 1999లో చాలాకాలం విరామం తర్వాత 'రూర్ బోలే కౌవా కాటే' చిత్రానికి దర్శకత్వం వహించారు.

'ఆనంద్' చిత్రకథ హృషికేశ్ ముఖర్జీకి మంచి స్నేహితుడైన రాజ్ కపూర్ కి ఎదురైన అనుభవాల నుంచి పుట్టిన కథ. రాజ్ కపూర్ మిత్రుడొకరు తీవ్ర అస్వస్థతలో ఉండి కూడా నవ్వుతూ నవ్విస్తూ ఉండడం, ఆయన కోసం రాజ్ కపూర్ కలవరపడటం చూసి ముఖర్జీ ఈ చిత్ర కథను రూపొందించారు. ఆనంద్ క్యాన్సర్ వ్యాధి సోకిన ఒక అనాథ యువకుడు. ఆర్నెల్ల కంటే ఎక్కువ బతకనని అతనికి తెలుసు. చికిత్స కోసం ఢిల్లీ నుంచి బొంబాయి రావడంలో అతని ముఖ్య ఉద్దేశం బొంబాయి చూడాలనే. తాను బతికి ఉన్న కొన్నాళ్ళూ హాయిగా ఉండాలనుకునే స్వభావం అతనిది. బొంబాయిలో అతనికి డాక్టర్ భాస్కర్ బెనర్జీతో పరిచయమవుతుంది. క్యాన్సర్ స్పెషలిస్ట్ అయిన భాస్కర్ తన నయం చేయలేని కేసుల వల్ల, తన చుట్టూ ఉన్న పేదరికం, ఆకలి వల్ల నిస్సహాయత అనుభవిస్తూ అసంతృప్తితో ఉంటాడు. ఆనంద్ స్వభావం చూసి చకితుడవుతాడు. హాస్పిటల్ లోని మరో డాక్టర్, అతని భార్య, హాస్పిటల్ లోని సిస్టర్ ఆనంద్ కలుపుగోలుతనానికి, మంచితనానికి ముచ్చటపడి అతణ్ణి ఆదరిస్తారు. వీరందరికి అతని పరిస్థితి గురించి తెలిసే దృశ్యాలను, వారి ప్రతిక్రియలను ఎంతో ప్రావీణ్యంతో మలిచారు ముఖర్జీ. భాస్కర్ ఆనంద్ ని విడిచి ఉండలేనంతగా అతనికి దగ్గరవుతాడు. భాస్కర్ ప్రేమించిన అమ్మాయి తల్లితో మాట్లాడి ఆనంద్ వారి పెళ్ళి కుదురుస్తాడు. తన గురించి అందరూ ఎంత ఆరాటపడుతున్నారో వారందరూ బాగుండాలని అతనూ అంతే తాపత్రయపడతాడు. అతనికి ఒక ప్రేయసి ఉండేదని, తన వ్యాధిగురించి తెలిసి ఆమెకు వేరే పెళ్ళి చేశారని తర్వాత చెప్పటంతో అతని ఔన్నత్యాన్ని ఇనుమడింపజేశారు ముఖర్జీ. చివరికి మరణించేటప్పుడు కూడా తన చనిపోతే భాస్కర్ తట్టుకోలేడని బాధపడతాడు ఆనంద్. అతను చనిపోయే సమయానికి భాస్కర్ పక్కన లేకపోవడం, వారిద్దరూ అంతకుముందు రికార్డ్ చేసుకున్న టేప్ వింటూ ఆనంద్ చనిపోవడం, భాస్కర్ తిరిగి వచ్చి ఆనంద్ ని మాట్లాడమని కుదపటం, టేప్ లోంచి 'బాబూ మొషాయ్' అంటూ ఆనంద్ మాటలు వినిపడటం-ఇవన్నీ ఈ కథకు పతాక సన్నివేశమంటే ఇలాగే ఉండాలనిపించే విధంగా చిత్రీకరించారు ముఖర్జీ. ఈ కథా సారాన్ని వేదాంత ధోరణిలో ఒక్క పాటలో రాయించుకుని 'జిందగీ కైసీ హై పహాలీ' పాటను రూపొందించారు. చిత్రీకరణలో జీవితానికి సంకేతంగా గాలి పడగలను వాడుకున్నారు. దారం వదలగానే ఆకాశంలోకి సాగిపోయే గాలి పడగలలాగే ఒకనాడు అన్నీ వదిలి వెళ్ళిపోతాడు మనిషి. అది ఎప్పుడు అనేది అప్రస్తుతమనేది ఆనంద్ ఫిలాసఫీ. ఆనంద్ గా రాజ్ కపూర్, భాస్కర్ గా అమితాబ్ బచ్చన్ నటించారు. ముఖర్జీ తొలి చిత్రానికి పనిచేసిన సలీల్ చౌధురి ఈ చిత్రానికి సంగీతం అందించారు.

జిందగీ అంటే జీవితం. పహాలీ అంటే చిక్కు, ప్రశ్న. హాసాయే అంటే నవ్విస్తుంది అని. రులాయే అంటే ఏడిపిస్తుంది అని.

'జీవితం ఎలాంటి చిక్కు ప్రశ్న కదా!
నవ్విస్తుంది ఓసారి, ఏడిపిస్తుంది ఓసారి'

జీవితం పరమార్థం ఏమిటనేది మనిషికి అనాదిగా ఒక చిక్కు ప్రశ్నగానే ఉంది. సుఖ దుఃఖాలను అనుభవిస్తూ సాగిపోతుంటాడు మనిషి.

మన్ అంటే మనసు. జాగ్నా అంటే మేలుకోవటం. పీచే అంటే వెంట. సప్నే అంటే కలలు. భాగ్నా అంటే పరుగెత్తటం. రాహ్ అంటే బాటసారి.

'అయినా మనసు మేలుకోదు
కలల వెంట పరుగు మానుకోదు
ఒకరోజు ఈ కలల బాటసారి
వెళ్ళిపోతాడు కలల్ని దాటి ఎక్కడికో'

జీవితాన్ని పూర్తిగా నియంత్రించలేనని తెలిసి కూడా మనిషి ఎన్నో కలలు కంటాడు. అవి నిజం చేసుకోవటానికి ఆరాటపడతాడు. ఒక కోరిక తీరితే మరొకటి పుట్టుకొస్తుంది. చివరికి ఒక రోజు తన కోరికల్ని వదిలేసి వెళ్ళిపోతాడు.

మేలా అంటే జాతర. అనేక రకాల కార్యకలాపాలు జరిగే ఒక చిన్న రోకమనే అర్థం చెప్పుకోవచ్చు. సంగ్ సంగ్ అంటే కలిసి. భామోషి అంటే

మౌనం. అకేలీ అంటే ఒంటరిగా అని.

'ప్రపంచమనే ఈ సంతలో
ఆనందంతో కేరింతలు కొట్టి
దుఃఖంతో రోదించిన వారే
కొంతకాలానికి మౌనాన్ని ఆశ్రయించి
ఒంటరిగా తరలిపోతారు ఎక్కడికో!'

తమ బంధుమిత్రులతో తమదైన ప్రపంచం ఏర్పర్చుకుంటారు. సుఖదుఃఖాలను ఎదుర్కొంటూ ఉంటారు. ఎంత పరివారం ఉన్నా చివరికి ఒంటరిగానే వెళ్ళిపోతారు. ఆనంద్, భాస్కర్, అతని ప్రేయసి బీచ్కి వెళ్ళినపుడు ఆనంద్ పాడే పాట ఇది. అప్పుడే అతని వ్యాధి గురించి తెలిసిన భాస్కర్ ప్రేయసి ఇంత చలాకీ మనిషిని వదిలి దేవుడు కూడా ఉండలేకే అతణ్ణి తన వద్దకు రప్పించుకుంటున్నాడేమో అంటుంది. ఆమె భావాలకు, భాస్కర్ భావాలకు, ఆనంద్ భావాలకు అద్దం పడుతుంది ఈ పాట. సుఖదుఃఖాలను సూచించడానికి సముద్రాన్ని చూపించటం, చివరికి ఆనంద్ చనిపోయినపుడు టేప్ తెగిపోయి గిర్రున తిరగటం వంటి టచెస్ హ్యూమిరేక్ ముఖర్జీ ప్రతిభకు తార్కాణాలు.

- పి.వి.నత్తనారాయణ రాజు

1950

నౌషాద్ స్వరపరిచిన 'బాబుల్', 'డాస్తాన్' చిత్రాలు అద్భుత విజయాలను సాధించాయి. నౌషాద్, షకీల్ ల భాగస్వామ్యం స్థిరపడింది. 'మషాల్' చిత్రంలోని 'ఊపర్ గగన్ విశాల్' పాటతో ఎస్.డి.బర్మన్, మన్నాదే ల కాంబినేషన్ చక్కటి విజయాన్ని సాధించింది. హిందీసీమ వదిలివెళ్ళిపోవాలనే ఐడియా బర్మన్ డ్రాప్ చేయడం జరిగింది.

'అఫ్సర్' చిత్రానికి సంగీతం ఇవ్వడంతో దేవ్ ఆనంద్ స్వంత నిర్మాణ సంస్థ నవకేతన్ తో ఎస్.డి. బంధానికి పునాది పడింది.

విశ్వామిత్రర్ అదిల్ రాసిన 'జట్ భోల్ దే', 'సాధా కే ఘర్ చోకరియా దో' అనే రెండు వ్యంగ్య గీతాలను త్రనిద్ధ క్యారెక్టర్ ఆర్మిన్ మన్మోహన్ కృష్ణ గానం చేశారు. 'నైనా దీవానే', 'పక్ నహీమానే' లు హిట్ కావడంతో సురయ్యా తన అగ్రస్థానాన్ని కొనసాగించింది.

హిందీ సినీ సంగీతంలో విశిష్ట గౌరవాన్ని సంపాదించుకున్న మదన్మోహన్ 'ఆంఖే' చిత్రం ద్వారా రంగప్రవేశం. ఆ చిత్రంలో పనిచేసిన గీత రచయితలలో ఒకరైన రాజా మెహబ్ అలీఖాన్ తో కలిసి తర్వాత ఒక టీముగా ఏర్పడి చక్కటి గీతాలను అందించారు. ఈ చిత్రంలోనే 'ముర్ఖు సే నైన్ మిలానా బిఫి పాస్ కర్కే' అనే కామిక్ పాట కూడా ఉంది.

దర్శకుడు రాజ్ భోస్లా 'రైల్ మే జియా మోరా' పాట ద్వారా సింగర్ గా పరిచయమయ్యారు. దరిమిలా రాజ్ భోస్లా, మదన్మోహన్, రాజా మెహబ్ అలీఖాన్ లు 'పో క్రాన్ ఫీ', 'మేరా సాయా' వంటి మ్యూజికల్ హిట్ చిత్రాలు అందించారు.

'అర్జూ' మ్యూజికల్ గా సూపర్ హిట్ అయింది. 'పి దిల్ ముర్ఖు వన్ జగహ్ లే చల్' పాట తలత్ మెహమూద్ కు చక్కటి బ్రేక్ నిచ్చింది. అనిల్ బిశ్వాస్ ఆఖరి సక్సెస్ ఇదే అనుకోవచ్చు.

నందీప్ సినీ సంగీతంలో
మలుపులే-మిళిమిలే
గౌరవం

మదన్ మోహన్

రాజ్ భోస్లా

తలత్ మెహమూద్

నూతన్

రచయితలు పనిచేయటం ఓ రికార్డుయితే, అదే సంవత్సరం 'రామ్ దర్జన్' అనే భక్తి చిత్రానికి గురు సంగీత దర్శకులు పనిచేయటం మరో విశేషం.

'హమాల్ బేదీ' చిత్రం ద్వారా నూతన్ సినీ రంగ ప్రవేశం. అదే చిత్రంలో 'తుర్ఖు క్యా దుల్హా భాయే రీ బాంకీ దుల్హనియా' అనే పాటకూడా పాడారు. స్నేహల్ భట్టర్ ఈ చిత్రానికి సంగీత దర్శకుడు.

'జోగన్' చిత్రం సూపర్ హిట్ అయింది. బుల్ సె.రాణి సంగీత నిర్దేశకత్వంలో రూపొందిన 15 పాటలలో 12

పాటలను గీతారాయ్ పాడటం విశేషం. సి.రామచంద్ర స్వర రచనలో వెలువడిన 'సమాధి', 'నర్ గమ్', 'సంగ్రామ్', 'సంగీతా' చిత్రాలు విడుదలయితే మొదటి మూడు సంగీతపరంగా హిట్. లతా, అమీర్ బాయిల ద్వారా యెట్ 'గోరే గోరే ఓ బాంకీ చోరే', 'మైహూ ఎక్ ఖల్లాసి' (రామచంద్ర కూడా పాడారు) పాటలు పెద్ద హిట్ అయ్యాయి.

'ఎర్ దేకో' హిట్ కావటం గులామ్ మొహమద్ ('పాకీజా' ఫేమ్) కు దక్కిన పెద్ద విజయం.

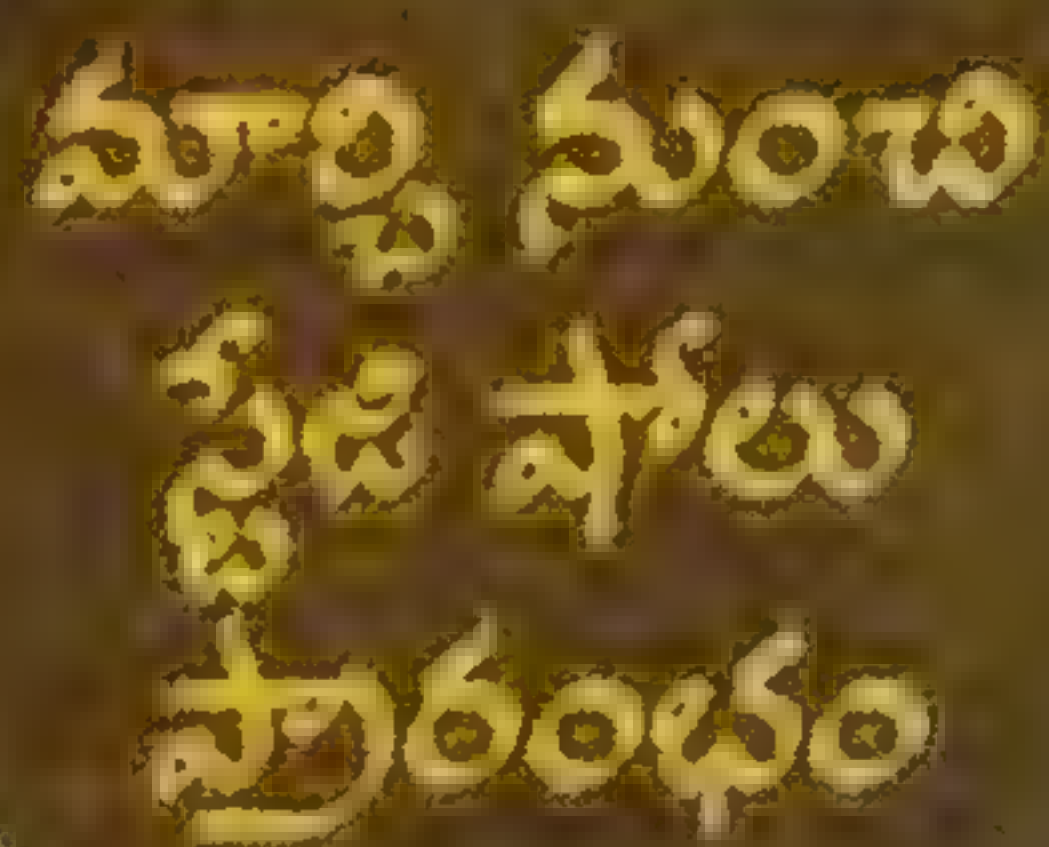
హన్స్ రాజ్ బహల్ చిత్రం 'కిన్ కి యాద్' ద్వారా గీత రచయిత వర్మా మాలిక్ హిందీ చిత్ర రంగ ప్రవేశం. గతంలో వీరిద్దరి కాంబినేషన్ లోనే పంజాబ్ లో రూపుదిద్దుకున్న 'జగ్గు', 'లచ్చి' చక్కటి విజయాలను సాధించాయి.

'జోగన్' చిత్రం లో
దిలీప్ కుమార్, నర్గిస్

சிவன் இயான்

- 1982 లో యమాహా వరల్డ్ సాంగ్ ఫెస్టివల్ (టోక్యో) లో గోల్డ్ మెడల్
- 1983లో ఆమె పాట 'డి అమూర్.' 7 లక్షల కాపీలు అమ్ముడుపోవడంతో ఫ్రాన్స్ లో అవార్డు
- ఈ గౌరవం పొందిన తొలి కెనడియన్ సింగర్ డియానే!
- డబ్లిన్ లో 1988లో జరిగిన యూరోవిజన్ పాటల పోటీలో బహుమతి

ఆల్బమ్స్

- ✓ 1990 లో తొలి ఇంగ్లీషు ఆల్బమ్ 'యూనిజాన్' విడుదల
- ✓ సింగిల్ 'వేర్ డజ్ మై హార్ట్ బీట్ నా' అమెరికాలో టాప్ ఫైవ్ లో ఒకటి.
- ✓ 1992 లో రెండో ఆల్బమ్ 'సిరెన్ డియాన్'.
- ✓ దానిలోని 4 పాటలు టాప్ 40 హిట్స్ లో చోటు చేసుకున్నాయి
- ✓ పెబో ప్రైవేట్ లో కలిసిపాడిన 'బ్యూటీ అండ్ ది బీస్ట్..' గ్రామీ అవార్డు గెలుచుకుంది
- ✓ 1993 లో 'ది కలర్ ఆఫ్ మై లవ్' విడుదల.
- ✓ ఆ ఆల్బమ్ లోని సింగిల్ 'ది పవర్ ఆఫ్ లవ్..' హిట్ 100 లో నాలుగువారాల పాటు నెం.1 గా నిలిచింది.
- ✓ 1996 లో 'ఫారింగ్ ఇంటూ యూ' విడుదల.
- ✓ 1997 లో రిలీజయిన 'టైటానిక్' సాండ్ ట్రాక్, 'రెట్స్ టాక్ ఎబౌట్ లవ్' రెండూ హిట్స్
- ✓ టైటానిక్ పాటకు బెస్ట్ ఓరిజినల్ సాంగ్ గా ఆస్కార్ బహుమతి లభించింది
- ✓ డియాన్ కు ఇది రెండో ఆస్కార్ - తొలిది 'ది బ్యూటీ అండ్ ది బీస్ట్' పాటకై!
- ✓ 'రెటర్న్ టు ఎబౌట్ లవ్' 2 కోట్లు 80 లక్షల కాపీలు అమ్ముడుపోయింది.
- ✓ 1998 లో 'రీజ్ ఆర్ స్పెషల్ టైమ్స్' ఆల్బమ్ విడుదల
- ✓ 1999 లో 'ఆల్ ది వే..' ఇది అన్నిటికంటే పెద్ద హిట్.

గత ఏడాది మధ్యలో రిలీజయిన 'ఎ న్యూ డే హేజ్ కమ్' కూడా సక్సెస్!

విడుదల : ఆదిత్య
వెల : రూ. 38/-

మార్కెట్లో
ఉన్న
కొత్త క్యాసెట్లు

విడుదల : సోహన్
వెల : రూ. 38/-

విడుదల : ఆదిత్య
వెల : రూ. 30/-

విడుదల : జైన్
వెల : రూ. 19.99/-

విడుదల : మయూరి
వెల : రూ. 38/-

స్టార్ వ్యూస్

చిత్రకు పుత్రికాదయం

బహుభాషా గాయని చిత్ర డిసెంబరు 19న ఒక ఆడపిల్లకు జన్మనిచ్చారు. మాతాశిశువులు క్షేమం. ఈ సందర్భంగా చిత్ర దంపతులకు సినీ సంగీత ప్రయులందరి తరపున 'హసం' శుభాకాంక్షలను తెలుపుతోంది.

గాయకుడు రాజేష్ హీరోగా

“ఓరి నీ ప్రేమ బంగారం కానూ...”

‘ఎటో వెళ్ళిపోయింది మనసు’ (నిన్నే పెళ్ళాడతా), ‘బాగున్నారా బాగున్నారా... బావగారు బాగున్నారా’ (మాస్టర్) ‘గుడిగంటలు మోగిన వేళ’, ‘ఓ ప్రేమ ఎందుకని’ (నిన్నే ప్రేమిస్తా), ‘మేఘమై నేను వచ్చాను’ (నువ్వు వస్తావని), ‘కష్టించకే ఓ ప్రేమా’ (రాజా) వంటి ఎన్నో గీతాలను ఆలపించి ఆంధ్ర ప్రేక్షకులను అలరించిన నేపథ్య గాయకుడు రాజేష్ ఇప్పుడు తెరపై హీరోగా కనిపించడానికి రంగం సిద్ధమైంది. నూతన చిత్ర నిర్మాణ సంస్థ ‘మైత్రీటాకీస్’ దీనికి సన్నాహాలు చేస్తోంది.

ప్రముఖ హాస్యనటుడు ఏవీయస్, సుప్రసిద్ధ సంగీత దర్శకుడు మణిశర్మలు నెలకొల్పిన ఈ బ్యానర్ లో రాజేష్ హీరోగా పరిచయం కాబోతున్నారు. తెలుగు, తమిళ, కన్నడ, హిందీ భాషలలో నేపథ్య గాయకునిగా ఇప్పటివరకు దాదాపు మూడు వేలకు పైగా పాటలను పాడిన రాజేష్ తెలుగు, కన్నడ రాష్ట్ర ప్రభుత్వ అవార్డ్స్ కూడా అందుకున్నారు. తెరవెనుక నేపథ్య గాయకునిగానే కాక తెరపై హీరోగా అలరించడానికి సిద్ధమైన రాజేష్ ఈ సందర్భంగా మాట్లాడుతూ కన్నడ, తమిళ భాషల్లో హీరోగా ఎన్నో అవకాశాలు వచ్చినప్పటికీ తెలుగులో ఏవీయస్, మణిశర్మ గార్ల కాంబినేషన్, చిత్రకథ ఎంతగానో నచ్చటం వల్ల అంగీకరించినట్లు తెలిపారు.

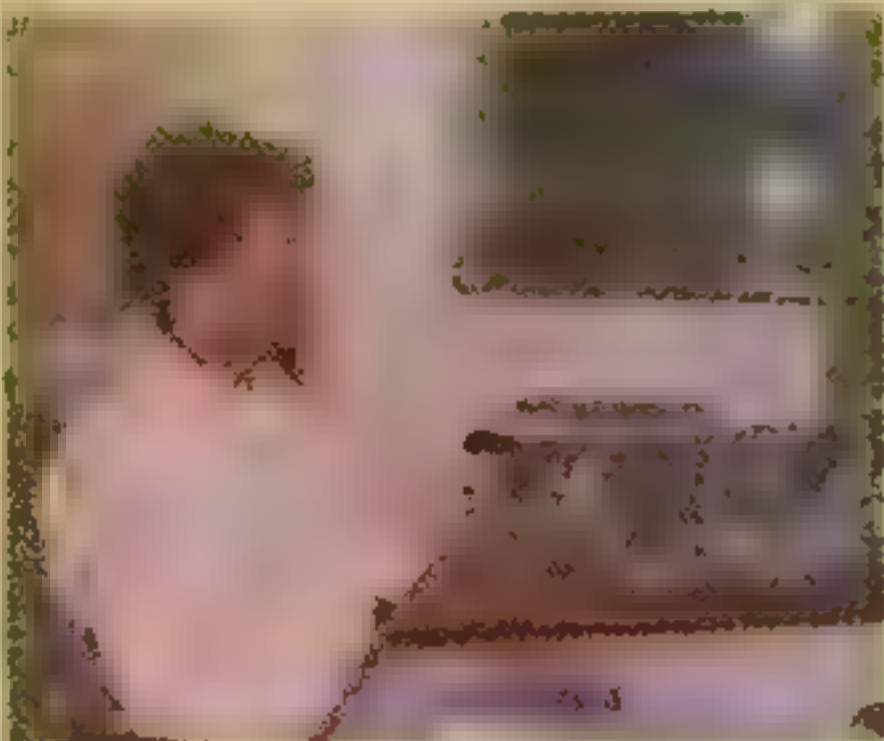
ఈ వినోదాత్మక సంగీతభరిత ప్రేమకథా చిత్రం ‘ఓరి నీ ప్రేమ బంగారం కానూ’ జనవరిలో పాటల రికార్డింగ్ జరుపుకుని, ఫిబ్రవరి 10 నుంచి షూటింగ్ కార్యక్రమాలను ప్రారంభించుకుని సింగిల్ షెడ్యూల్ లో నిర్మాణ కార్యక్రమాలను పూర్తి చేసుకుంటుందని చిత్ర దర్శకుడు ఏవీయస్ తెలిపారు. హీరోయిన్ తో పాటు ఇతర నటీనటుల వివరాలు త్వరలో ప్రకటించడం జరుగుతుంది.

ఈనెల 22 ఐడుదల

సి.అన్నపూర్ణ టీవీ ఛానెల్ సమర్పించి

ఒకే రచయిత
సింగిల్ కార్డ్ తో
జంట నగరాల నుంచి
వయొలిన్స్ పై వస్తున్న
తొలి క్యాసెట్

సన్నీ సాండ్ ఇంజనీర్

ప్రాధ్యూసర్
ఎ.వి.యస్.ప్రకాష్

కర్త స రిజటల్ స్టూడియో, అమూర్ పేట్.

ఆర్ట్ : కె.నాగేశ్వర్

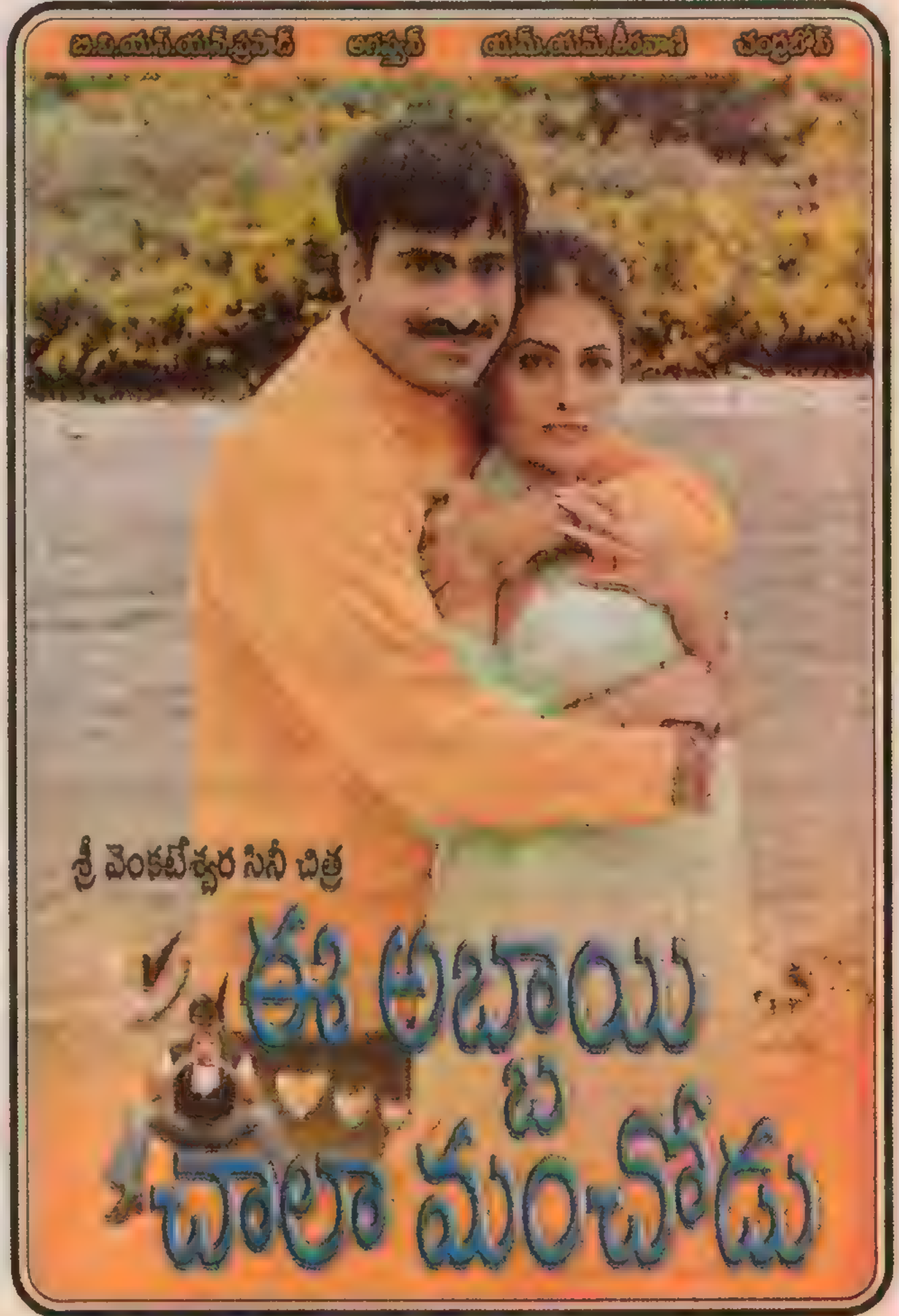
క్రమం 8

క్రమం 1

క్రమం 8

క్రమం 1

చందు : అందాలొలికే శ్రీమతిగారూ చిరుబుర్రు మీకేలా
ఓయిలాలో... ఓయిలాలో... ॥2॥
పండువంటి భార్యమణికి బుంగమూతి కోపాలా
ఓయిలాలో... ఓయిలాలో... ॥2॥
గజ : ఓసోసో! ఇంతోటి బీసీనాటి పాటకేనా... బీబీసీ బిల్డప్ ఇచ్చారు?
చం : అద్దదే నీవో... నేను బీటు కొట్టానంటే ఈ స్టేట్ దర్దరిల్లిపోవాలి అరే... ఏనుకోరా...
చం : పందిబై పందిబై పండ్లమంటే పందిబై...
జరబద్దం వినరోయ్ జగమేలే అమ్రోరురోయ్
బాలు : ఇంటి వెలుగు శ్రీమతోయ్ అచ్చతెలుగు సామెతోయ్
ఆరి అంటి ఎవరోయ్ ఆ ఆదిపరాశక్తిరోయ్
చం : చేతిలో... త్రిశూలం లేకపోయినా
తన మనసంతో... విశాలం జరదేభోనా...
ము : ఈ దునియాలో... వీళ్ళు మనకు భార్యలు కావడమే లక్ష్మ్యం ॥2॥
చం : మీ ఆకు పూజ మహామవలై మంచుగున్ననే
కా : నువ్వు అందాల భార్యవని పొంగిపోతినే
బాలు : ఎన్ని జన్మలెత్తిన నీ రుణం తీరునే
కా : నువ్వేదికొన్న కిమ్మనక గమ్మునుందునే
ము : అప్పలక్కి ఇప్పలక్కి గృహలక్కిలు మీరేకదా ॥ పందిబై ॥
చం : భార్యగా... నవలెన్నో చేసుకుంటు సహనమెంతో చూపుకునే
అడదాని సానమెంత గొప్పదిరో...
తల్లిగా... స్త్రీమూర్తి ఎలువ ఎవరెన్ను ఎత్తురో
బాలు : దేవతలెవరంటే శ్రీమతులేరో
కా : దేవుడు మనకిచ్చిన బహుమతులేరో
బా : మన సతులు గుణవతులు భారతాన పతివ్రతలు
సతులేకడ పతులకు కొండంత అందరో
తను లేకుంటే మగ బతుకొక బుద్ధిబండరో ॥2॥
చం : చెంగుచెంగుమంటు చక్కని పావలు చంకనెక్కితే సందడేరో... ॥ పందిబై ॥
బా : హైబా... లేత జున్ను ముక్కలాంటి మొక్కజొన్న పాత్తులాంటి
గుమ్మపాల పొంగులాంటి పోరిరో
చం : హాయరబా... హాయలు చూస్తే బలేకిసమిస్ ప్యారిరో
కా : నీటు చూస్తే మనమే బస్సీ సవారే
బా : చాందినీ రూపలో కుస్తాబహారే
చం : అది అడుగెడితే చార్మినారే అయిపోతది సోనాటవరే
కా : లగిజగి జడ ఎగిసిపడే జలుగు వయారే
ఇది బిగి నడుములు మెలికపడే సెలుకు సఫారీ ॥2॥
చం : దీని రంగు చూసి మేని పొంగు చూసి
పొగలెరిరా నాదిలేపూరా
బాలు : అరే... పందిబై పందిబై గట్టజూసవేందిబై
మనుగుంది రంబాయ్ దాన్ని దీస్తానోర ముంబాయ్ ॥2॥ ॥ పందిబై ॥

సంగీతం

2

సందడే సందడే

గజ : బోందానా... బడ్డనా...
మను : బెంగాలీ... మిర్చీనా...
ప్రియ : కలకత్తా... కాళీనా...
మను : రుచులను వురిగి బుసలు కొడుతూ తెలియని మత్తులో తూగుతారా...
ప్రియ : రసికత పెరిగి రమణులంటూ ఊసరవెల్లిగ మారుతారా...
గజ : భార్యంటే అలుసారా...? ॥బోందానా॥
మను : సావిత్రి, అనసూయ... కాలమసలు కాదిదిలే మీకు మేము ఎక్కువలే
గజ : మీ ఫేసుకు మీసాలా...
ప్రియ : విశ్వరూప అందాలు మిటకరించి చూస్తారే గుటకలేస్తూ ఉంటారే
మను : మీరంతటి హీరోలా...
గజ : మేమంటూ లేకుంటే మీరంటూ ఉంటారా
మను : రుచులను వురిగి బుసలు కొడుతూ తెలియని మత్తులో తూగుతారా
ప్రియ : రసికత పెరిగి రమణులంటూ ఊసరవెల్లిగ మారుతారా
ముగ్గురు : సరి ఉంటే సవతేలా...? ॥బోందానా॥
ప్రియ : మీరెంతటివారైనా కాంతదాసులేకడరా
కాంక్షలొక చాలునురా కథలెందుకురా మగదా...
గజ : రంగంలో దింపిది రంగసాని ఎవరైనా
గొంతుకొరికి చంపయినా బెజవాడ దుర్గనేరా
మను : కన్నులో మేమున్నా... గుండెలో వేరొకరా...
ప్రియ : రుచులను మరిగి బుసలు కొడుతూ తెలియని మత్తులో తూగుతారా...
మను : రసికత పెరిగి రమణులంటూ ఊసరవెల్లిగ మారుతారా...
ము : సరి అంటే సవతేలా...? ॥బోందానా॥

రచన: కృష్ణసాయి 6 గానం: అనురాధ శ్రీరామ్, నిత్య సంతోషిణి

హని : హాయ్... గైస్ అంజ : హాయ్... హంద్స్
మంజ : హాయ్... స్టేట్ హాట్ హని : హాయ్... స్టాట్
ముగ్గురు : హాయ్ హాయ్ దీనేజీ సీజన్... డోంట్ ఆన్స్ ఎనీ రీజన్ ॥2॥
ద్రీమ్ సాంగ్... పాడేద్దాం... షీక్ డాన్స్ ఆడేద్దాం...
ప్రియ : ఇపోదాం... ఫ్లయింగ్ కిస్... ఇచ్చేదాం...
చిక్కుకునడకల... ఇకలక హాయలుతో... పసిఫిక్ అందరి చూపిస్తాం... హాయ్...
హని : జేమ్స్ లో... క్యాటి వాకింగ్ జంక్ షో... బాయ్స్ వెయిటింగ్
అంజ : పబ్ లో... చీట్ చాటింగ్ డిస్కోలో... డ్రమ్ డాన్సింగ్...
మంజ : సన్ శేన్... మా ఇంట్రడక్షన్ ఎట్రాక్షన్... మాలాని ఫ్యాషన్
హని : ఎప్రిల్... ఎంజాయ్ అకేషన్
అంజ : ఎ.బి.ఎమ్... కార్లు ఉందిలే... ఏదైనా మాకు సార్వమే
మంజ : స్పెసిగాళి... సోటిమేములే... నర్సింగ్... ఇష్టమేనులే... ॥ద్రీమ్ సాంగ్॥
అంజ : ట్రంపాసిక్... కాలేజీ... ఎంజాయ్... దీనేజీ...
మంజ : ఎఫ్.బి.వి... టూ ఈజీ... ఎం.బి.వి... సోక్రేజీ
హని : ఈమెయిలో... సిగ్నల్ ఇసాం... నాన్ స్టాప్ గా చాటింగు చేస్తాం
అంజ : బాయిస్ లో... బాంగాలు చేస్తాం...
అంజ : పార్టీస్ లవ్ కి... గ్రామ్ ఫోను... సీక్రీటీస్ లవ్ కి... టెలిఫోను
మంజ : ఎయిటీస్ లవ్ కి... మైక్రోఫోను... లేటెస్ట్ లవ్ కి... సెల్ ఫోను
హని : I Want you... I miss you
I love you handsome... ॥ద్రీమ్ సాంగ్॥

సందడే సందడే

7

సంగీతం

రచన: చంద్రబోస్

1

గానం: ఎన్.పి.బాలు, చిత్ర

తనన... ఆహ... ఏహ ఏహ...
అ : ఓసారి నీ చేయ్ తాకి ఓసారి నీ చెంపనొక్కి
ఓసారి యింతేదో చెయ్యాలా
అ : ఓసారి నీ కాలేజీకి ఓసారి నీ ఒళ్లె రక్కి ఓసారి పడేదో కావాలా
అ : పోగే... ఆ : దిగనీ
అ : సోగసే... ఆ : కందనీ... అనుభూతి మనదైన వేళ ఏహ ఏహ... ॥ఓ సారి॥
అ : ముద్దాడనా
అ : పెదవిని వలదని నడుమును ముద్దాడుకో
అ : వాటేయనా
అ : ఎదురుగా వలదని వెనుకగా వాటేసుకో
అ : చిన్నంగ నీ చెవిని స్వేదించనా మన్నంగా నీ వేళ్ళ నిమిరేయనా
ఆ పై లంఘించి విజృంభించి వివరించనా ఏహ ఏహ...
నిదురా... ఆ : వదిలే
అ : బెదురా... ఆ : లేదులే... చూడాలి శృంగార మేళా ॥ఓ సారి॥
అ : వేధించనా
అ : సరసము సగమున విడిపడి వేధించుకో
అ : వడ్డించనా
అ : అడగని క్షణమున ఎగబడి వడ్డించుకో
అ : నా కట్టు వస్త్రాలు వదిలేయనా నీ గట్టి ఒత్తిళ్ళు ధరియించనా
అంజ అయిపోతే తెగసిగ్గిసి తలవంచనా ఏహ ఏహ...
అ : వ్రతమే... ఆ : చెడనీ
అ : ఫలమే... ఆ : అందనీ... చేరాలి స్వర్గాల మూల ॥ఓ సారి॥

రచన: చంద్రబోస్

2

గానం: కళ్యాణ్ మాలిక్, సునిత

అ : చందమామ కథలో చదివా రెక్కల గుర్రాలుంటాయని
నమ్మడానికి ఎంత బాగుందో
బాలమిత్ర కథలో చదివా పగడపు దీపులు వుంటాయని నమ్మడానికి ఎంత బాగుందో
నా కోసం రెక్కల గుర్రం ఎక్కి వస్తావని పగడపు దీవికి నువ్వే నమ్మ తీసుకెళ్తావని
యిక ఏనాటికీ అక్కడే మనం వుంటామని నమ్మడానికి ఎంత బాగుందో ॥2॥
అ : నువ్వే నాకు ముద్దొస్తావని నేనే నీకు ముద్దొస్తావని నమ్మడానికి ఎంత బాగుందో ॥2॥
అ : పరహుల బాటలోన రతనాల తోటలోన వజ్రాల మేడలోన బంగరు గదిలోన
అ : విరితెనెల్లో పాలల్లో తానాలాడేనీ
అ : నెలవంకల్లో వెన్నెల్లో భోంచేసి
అ : నలు దిక్కుల్లో చుక్కల్లో చిలుకలు చుట్టేసి
అ : చిలకే కొరికి
అ : దరికే జరిగి మురిపెం పెరిగి మరినువ్వే నాకు ముద్దొస్తావని
ముద్దులోన ముద్దువుతావని ॥నమ్మడానికి॥
అ : ఎగిరేటి ఏనుగుచ్చి పలికేటి జంకల్లో నడిచేటి చేపల్లో అడవికి రమ్మనగా
అ : ఆ కోనల్లో కొమ్మల్లో ఊయ్యాలాగేసి

రచన: చంద్రబోస్

6

గానం: ఎన్.పి.చరణ్

కనిపించవమ్మా... ఓ పూలకొమ్మ వస్తున్నా... నీకోసం
వినిపించుకోవమ్మా... ఓ జాబలమ్మా యిస్తున్నా... సందేశం
చీకట్ మూసిన ఆకసం నేనని జరిగిన కథ యారోజు వివరించనీ... ॥కనిపించవమ్మా॥
నాలో... లోలో... నీమమతల నీగురుతుల దేవతకళ కొలువుందనీ
ఎన్నో... ఎన్నెన్నో... విధిరాతల చెడుచేతల విషజ్వాలలు రగిలాయనీ
నీ చూపు నిప్పుల్లో దూకేసినా నా కంటి నిల్వలోనే తేలనా
మదిలే తెరచి ప్రమిదే చేసి మన వలపుల దీపాన్ని వెలిగించనా... ॥కనిపించ॥
నేనే... విన్నా... అనురాగపు తెరచాటున అనుమానం వుంటుందనీ
నేడే... అంటున్నా... అనుమానపు తెర వీడగ అనుబంధం బిగిసేననీ
మేఘాన దాగున్న ముత్యానిగా శిశిరాన దాగున్న చైతానిగా
ఎదుటే పడనీ మనకే వీడనీ నువ్వు నిలిచిన హృదయాన్ని చూపించనీ... ॥కనిపించ॥

రచన: చంద్రబోస్

7

గానం: కిరవాణి, గంగ

ఒలపొక కీర్తనో పేకాటకే పెద్ద పీట వేస్తే
ఒసామా బిన్ లాడెన్ అన్నమయ్య వి.సి.డి. చూస్తుంటే
మదోన్నా మాపుళ్ళమ్మ జాతరకొచ్చి ఫోక్ సాంగ్ కొడితే
సహారా ఎయిర్ లైన్స్ సత్తెనప్పని సంతోష ఆఫీస్ తెరిచేస్తే ॥విద్వారం॥
గులాబ రేకుల్లో గుండె జబ్బుకే మందే కనిపిడితే
జిలేబి పానకంతో నడిచే కారులు ఇండియాకు వస్తే
మసాలా దోసెల మీద పచ్చడి మీద పె.హెచ్.డి. చేస్తే
పాలంలో దుక్కిని దున్నే రేతుకి సైతం లక్షల్లోనే సెల్లు బిల్లు వస్తే ॥విద్వారం॥
సినీ తారలు వాన పాటలో నాభి చూపకుంటే - బొడ్డారం... బొడ్డారం... బొడ్డారం
సిటి రోడ్లపై యమా స్పీడులో పడవలు వెళుతుంటే - తెడ్డారం
బందరు లోని మిరాయి కొట్లో స్వీట్ లేకుంటే - లడ్డారం
బాడీలోని రక్తం రంగు బ్లాక్ అయిపోతే - రెడ్డారం
తెలుగు ఫిల్మ్ లో తెలుగు పాటలు తెలుగు తెలిసిన తెలుగు వాళ్ళతో
ఈ రోజుల్లో పాడించారంటే ॥విద్వారం॥
కరెంటు బల్బులపై మణుగురు పురుగులు యుద్ధం ప్రకటిస్తే
సిమెంటు రేకులతోటి కాకులు చిలకలు గూళ్ళు కట్టుకుంటే
కొమ్మపై కోకిల గొంతుకు జలుబే చేసి విక్స్ వాడుతుంటే
నాన్ వెజ్ కిందం నేను మానేసానని పులి కుందేలుకి ఫోన్ చేసి చెబితే... ॥విద్వారం॥
పుంజు పెట్ట సరసమాడగా ఆఫ్లో పుడుతుంటే - గుడ్డారం... గుడ్డారం... గుడ్డారం
తెలుగు భాషలో అక్షరాలుగా ఎక్స్ వై లు వుంటే - బెడ్డారం
ఉగాది పచ్చడి చిల్లి చిక్కిన కరిని వడ్డిస్తే - పుడ్డారం
డన్ లిప్ కంపనీ తాటాకులతో చాపలు చేస్తుంటే - బెడ్డారం
సోమవారము మొదలు పెట్టిన చిత్రపాంసల టీ.వి సీరియల్
మంగళవారమే ముగింపుకొచ్చేస్తే ॥విద్వారం॥

సంగీతం

సంగీతం

ప: సందడే... సందడే... సందడే... సందడే
 ఈ పోరగాళ్ళు ఒక్కచోట చేరనంటే
 ఈ తుంటరిళ్ళ చేయి చేయి కలిసినంటే
 పనికిరాని ఇత్తడినైనా... బంగారం చేస్తారా...
 చాగుక్కుడి మనవలు వీళ్ళు... విడియాల వేస్తారు...
 అద్దుతాలు చేస్తారు... వీళ్ళకెవరు సాటిలేరురా...
 చ: హాట్... హాట్... కన్నె మనసునీ... క్షణాలలో పట్టేస్తారా...
 స్వీట్... స్వీట్... సాంగ్ పాడుతూ... నిషాలలో... ముంచేస్తారా...
 కొరుకున్న కానుకతో చేతబెట్టి
 కట్టుకున్న దానికళ్ళు కప్పుతారా
 మూడుకళ్ళ శివుడికైన అందకుండా...
 ముద్దుగుమ్మ తోటి ట్రాకు నడుపుతారు...
 ఇంటి పుడ్డు ఆ వైపు... ఫాస్టు పుడ్డు యీవైపు
 రెండు నోళ్ళ కేటుగాళ్ళు వీళ్ళనయ్యా...
 వీళ్ళు... ఎక్కడున్నా అంచులేని సందడేనయ్యా...
 చ: ప్లేట్... తిరగబడ్డది పసందుగా ఓ సంసారి
 తాడే... త్రాచుపాములా వెంటాడితే ఏందారి
 కడుపులోని బాధనేమొ కక్కలేరు...
 కళ్ళముందు సాగుతోంది చూడలేరు...
 సీటు కింద మంటనేమొ ఆర్పలేరు...
 స్వీట్గాళ్ళతో రొమాన్సు చెయ్యలేరు...
 పేకమేడ కట్టారా కూరిపోయి చెడ్డారా
 అబ్బదీని తన్నదియ్య ఏమిసేసురో... అరే
 ముందునుయ్య... వెనక గొయ్య వింత చూడరో...
 ||సందడే||

రచన: సామవేదం షణ్ముక్తశర్మ 4 గానం: టిస్సు, సుజాత

అ: ఐ యామ్ ఇన్ లవ్
 ఆమె: .....జోనా... జోనా... ప్రేమలోనా అపుడే పడ్డానా...
 అ: ఏదేమైనా ఈ హైరానా తప్పదమ్మ ఎప్పుడైనా...
 ఆ: ఇన్నాళ్ళుగ ఎదలో దాగిన రూపం ఎదుర్కొనబడగా...
 ఆ: అంతా నువ్వే కాగా... ఆనందం నువ్వైతేగాని నీ సొంతమే చేరుకున్నాగా...
 ఎటు నువ్వేతుచూ వున్నా... నువ్వేదే దారులోన నీ నీడనై నేనున్నా...
 అ: నువ్వే నవ్వంగానె... నీ దోసిలి పడుతూ వున్నా...
 ముత్యాలనే అందుకున్నా...
 నీ చెక్కిలి నొక్కులోని నే చిక్కుకుపోతూ వున్నా... నీ చెంతనే చేరుకున్నా...
 ఆ: హృదయమా... అంతే పట్టనివ్వదమ్మప్రేమమహిమ...
 అ: ప్రేయతమా... అంతే పట్టనివ్వదమ్మప్రేమమహిమ...
 అ: కనురెప్పలో దూరి... నా కలగా నువ్వే చేరి
 నా లోకమే నువ్వైతేగాని మారి...
 పువ్వుల పరికమంత నీ జాడను అందిస్తుంటే నీ జంటనే చేరారీ...
 ఆ: నాలుగు దిక్కులోనా నీ చిత్రాలే చూడారీ
 నా గుండెలో నువ్వందారీ...
 నా ఊపిరిలో... గాలి నీ పేరే జపియించారి నీ కోసమే బ్రతకారి...
 ఆ: చిరమగా... నీ మాయల్లో ముంచితావేళ మదిని
 ||జోనా||
 ||టెనా||

సందడే సందడే సందడే సందడే

రచన: కృష్ణసాయి 2 గానం: రఘు కుంచె, సుదీప్, నిత్య సంతోషిని

అ: రావే రాజకుమారి...
 ఆ: రారా రాజకుమారి...
 అ: రావే రాజకుమారి స్వామిరుపై లలా షికారు చేసాడూం చలో వయ్యారి
 ఆ: రారా రాజకుమారి అయ్యాలే నేతయారూ ఇంట్లోకిన్నో కొనారి తమరూ
 గజ: అహహ... రంగుల టీవీ
 అ: టీవీ... టీవీ... చూస్తే కళ్ళకు పోని దేవీ
 ప్రి: ఒహోహోహో... వాషింగ్ మెషినా
 అ: వాషింగ్... మెషినా... డ్రైసింగ్లో ఏవన్ నేను...
 వ: అహహ... మిక్సర్ గ్రెండర్
 అ: మిక్సర్... గ్రెండర్... లేదా పక్కింట్లో పెట్టేసేయ్ టెండర్
 వ: అహహ... చల్లని కూలర్
 అ: కూలర్... కూలర్... సమ్మర్ పోనీ చూద్దాం డియర్
 గజ: ఒహోహో... లేదెస్ట్ ఫ్రెజ్డూ
 అ: ఫ్రెజ్డూ... ఫ్రెజ్డూ... కొందామంటే లేదే గుజ్జూ...
 ప్రి: అహహ... డబలూ కాటూ...
 అ: డబలూ... కాటూ... ఫస్ట్ నైటు అయ్యాక కొంటానే ఒట్టు...
 గజ: అహహ... వజ్రపు రింగూ...
 అ: రింగూ... రింగూ... ఇన్వెస్టరాయికే... అది సరి తూగూ...
 ప్రి: లలలలలా ఫారిన్ సెంటూ...
 అ: సెంటూ... సెంటూ... చర్మరోగాల ఆయింట్టెంటూ...
 వ: అహహ... గాగ్రా ఛోళే
 అ: ఛోళే... ఛోళే వామ్మో చెయ్యరీ ఆ బ్యాంకే ఛోరీ...
 ప్రి: నా టైం బ్యాదు వీడేం మొగుడూ...
 అ: బిర్లా కాదే నీ హజ్జెండూ...
 వ: ఏదీ కొనదు పైగా ప్రాడూ...
 అ: ఇతే ఇన్ క్రిం కొంటా చూడూ
 గ: పేటకు మీసం మూరెడు పెంచి వంచించాడే నిలువున ముంచీ...
 ప్రి: వ: ఛీచిచిచీ... సిగ్గేలేదా
 ఇ: ధూధుధుధూ... రోషం రాదా
 ము: ఛాఛఛఛా... బిల్లవ అంతా
 అ: సారి... సో సారి... ఎక్స్ ట్రింగ్ సారి!!!
 ||రావే||
 ||రావే||

రచన: భువనచంద్ర 3 గానం: శ్రీరామ్, కుషీ మురళి, హనుమంతరావు

సాకి: కాలికేస్తే వేరికేసి వేరికేసి కాలికేయ
 గోలుమాలు గాళ్ళ బేచే వచ్చేచూడరా..
 కంటిలోని పాపనేనీ కళ్ళముందే మాయచేయ
 కోడెగాళ్ళ వింతగాధ చూడుసోదరా..
 మహా మాయగాళ్ళు... మాటలెన్నో చెప్తారు...
 వీళ్ళతోటి పెట్టుకోకురా..
 ||నమ్మదానికి||

సందడే సందడే సందడే సందడే

రచన: చంద్రబోస్ 5 గానం: ఎస్.పి.బాలసుబ్రహ్మణ్యం

తలకు కొబ్బరి నూనెతో, పురే హ్యాండ్ షర్ట్ తో
 చేతులో ఇక్లమ్ గైడ్ తో, జేబులో సిటిబస్సు పాస్ తో
 కదలి వస్తున్న ఓ తెలుగు విద్యార్థి...
 చదవడానికెందుకురా తొందర, లవ్వు చేయడమే నేర్చుకోరా ముందరా...2||
 ఫస్ట్ పీరియడ్ లవ్ తెలుగు... ఇందులో...
 అమ్మాయిని మాటలోకెట్టా దించారో అమ్మాయి అందాన్ని ఎట్లా పొగడారో
 ఎట్లా దించారో ఎట్లా పొగడారో
 ఆ పెల్లకు ప్రేమలేఖ ఎట్లా రాయారో
 ఫస్ట్ పీరియడ్ లోన నువ్వు తెలుసుకో ఫస్ట్ సైట్లోనే లవ్వు చేసుకో
 సెకండ్ పీరియడ్ లవ్ మాధమాటిక్స్
 అమ్మాయితో అనుబంధం కూడేట్లాగో
 అమ్మాయితో మొహమాటం తీసేడేట్లాగో కూడేట్లాగో తీసేడేట్లాగో
 ఆ పెల్ల ఫ్రెండ్స్ ని భాగించేడేట్లాగో
 సెకండ్ పీరియడ్ లోన నువ్వు తెలుసుకో సెకండ్ థాట్ నువ్వు దూసుకెళ్ళపో
 థర్డ్ పీరియడ్ లవ్ హాస్టరీ
 అమ్మాయి నాన్నగారు పంచేస్తుంటాడో
 అమ్మడికి ఆస్తిపాస్తులెంతెంతన్నాయో పంచేస్తుంటాడో ఎంతెంతన్నాయో
 ఆ పెల్లకు పెళ్ళకాని అన్నయ్యలు ఎందరో
 థర్డ్ పీరియడ్ లోన నువ్వు తెలుసుకో హార్డ్ వర్క్ చేసి లవ్వు గెలుచుకో
 ఫోర్త్ పీరియడ్ లవ్ ఫిజిక్స్
 మాగ్నెట్ లా మనవైపు ఎట్లా లాగాలో
 తన ఒంట్లో కరెంటును ఎట్లా పెంచారో ఎట్లా లాగాలో ఎట్లా పెంచారో
 యాక్టునుకు రియాక్టును ఎట్లా యివ్వారో
 ఫోర్త్ పీరియడ్ లోన నువ్వు తెలుసుకో గుర్తు వుండేలా వర్క్ చూపుకో
 ఫిఫ్త్ పీరియడ్ లవ్ కెమిస్ట్రీ
 విడిపోని లవ్ బాండ్ ఎట్లావేయ్యారో
 ఒకటయ్యే ఈక్వేషన్ ఎప్పుడు రాయారో
 ఎట్లావేయ్యారో ఎప్పుడు రాయారో
 ఆపైన ప్రాక్టికల్స్ ఏమేం చెయ్యారో
 ఫిఫ్త్ పీరియడ్ లోన నువ్వు తెలుసుకో
 డెప్త్ పంచేసుకో డేర్ చేసుకో
 లాస్ట్ పీరియడ్ లవ్ సాఫ్ట్ వేర్
 అమ్మాయి ఇంటిగోడ ఎట్లా దూకారో
 ఎవడైనా అడ్డొస్తే ఎట్లా కొట్టారో ఎట్లా దూకారో ఎట్లా కొట్టారో
 అమ్మాయిని తీసుకొని ఎట్లా పురకారో
 లాస్ట్ పీరియడ్ లోన నువ్వు తెలుసుకో
 లాస్ట్ దాకా తనతో లైఫ్ పంచుకో
 ||చదవ||
 ||చదవ||

రచన: చంద్రబోస్ 3 గానం: కిరవాణి, గంగ

అ: ఒక మనసుతో మనసుకి ముడి ఎట్లా వేస్తావు
 ఆ ముడి ఒక కొంగుముదయ్యేదాకా పూరుకోవు...ప్రేమా...
 అ: పసిపాపలో ముసినవ్వలా కపటాలు లేని ప్రేమ
 ముని మాపులో మరుమల్లెలా మరీనాలు లేని ప్రేమ
 ఆ: అర చేతిలో నెలవంకలా తెరచాటు లేని ప్రేమ
 నది గొంతులో అల పాటలా తడబాటు లేని ప్రేమ
 అ/ఆ: మనసుల కలిమిది ఫలితం ప్రేమ
 తనువుల లాకిడి కాదు సుమా
 అనంత జీవ యాత్రలోన తోడు ప్రేమ...ప్రేమా...2||ఒక||
 అ: అధరాలలో తడిమెరుపులా మెరిసేది కాదు ప్రేమ
 హృదయాలలో ధృవతారలా అలరారుతుంది ప్రేమ
 ఆ: పరువాలతో కరచాలనం చేసేది కాదు ప్రేమ
 ప్రాణాలలో స్థిరబంధనం నెలకొల్పుతుంది ప్రేమ
 అ/ఆ: మమతల అమృత పర్లిగే ప్రేమ
 కోర్కెల అలజడి కాదు సుమా
 నిశీధిలోను విడిపోని నీడ ప్రేమ ప్రేమా... ||ఒక||

రచన: చంద్రబోస్ 4 గానం: స్థిత

నవమల్లిక నేనై పూచానోయ్
 నా పరిమళంమంతా రాచానోయ్
 గ్రహించే గాలివి నువ్వే స్మరించే చినుకువి నువ్వే
 ధరించే సిగవై చేరుకోరా సుందరా...
 నువ్వే ముఖ చిత్రం అయిన పుస్తకమై వున్నాను
 ప్రతి ఒక పేజీ వదలక చదువుకుపావున్నాను
 శ్వాస మరిగిందోయ్ ఆశ తరిమిందోయ్
 ఫోష గుండెల చాటున పెరిగిందోయ్
 పైట నిలబడదోయ్ మాట తడబడెనోయ్
 పూట గడవని పరువం అడిగిందోయ్
 రోజు నీపేరే రామనామంలా ఆలపించాను నమ్మరా
 ఒక్క రోజైనా సేతలా నన్ను స్వీకరిస్తేనే చాలురా
 పువ్వు పూజకని పండు విందుకని నీకు తెలుసును కదరా సుందరదా
 నేను మగువనని నాది సొగసు అని అంతా తెలిసిన మీదట ఎందుకిలా
 పరులకో న్యాయం నాకు ఓ న్యాయం ప్రియతమా నీకు న్యాయమా
 నేను మగ అయితే మువ్వ మగువైతే తక్షణం నిన్నే ఏలనా
 ||నువ్వే ముఖ|| ||నవ||
 ||నువ్వే ముఖ|| ||నవ||

పశ్చిమగోదావరి జిల్లాలో ఎస్.కె.పిక్చర్స్ పంపిణీ సంస్థను స్థాపించి అనతికాలంలోనే మంచి గుర్తింపు గల సంస్థగా తీర్చిదిద్దిన 'సంతోషం' పత్రిక పబ్లిషర్ ఓ ఎడిటర్ సురేష్ కొండేటి తన సంస్థ విజయోత్సాహాన్ని తన సహచర పాత్రికేయ బృందంతో జరుపుకున్నారు. డిసెంబర్ 30వ తేది 2002 కు వీడ్కోలు తెలుపుతూ... 2003కు స్వాగతం పలుకుతున్న శుభశరణంలో జరిగిన ఈ వేడుకలకు

యావత్ సినీ పాత్రికేయులంతా కలిసిరావడం ఓ విశేషం. వాసిరాజు ప్రకాశం ముఖ్య అతిథిగా విచ్చేసి-పత్రికా నిర్వాహణలో అర్థిక పరమైన సమస్యలే కాకుండా వృత్తిపరమైన ఎన్నో విమర్శలను ఎదుర్కొనవలసివస్తుందని వాటన్నింటినీ అధిగమించి ఎస్.కె.పిక్చర్స్ పంపిణీ సంస్థను స్థాపించి సక్సెస్ కావడం చాలా ఆనందించదగిన పరిణామం అని అన్నారు.

ఎస్.కె.పిక్చర్స్ అధినేత, సంతోషం సినీపత్రిక సంపాదకుడు సురేష్ కొండేటి మాట్లాడుతూ "లోగడ పశ్చిమ గోదావరి జిల్లాలో నేను కొన్ని చిత్రాలు పంపిణీ చేసినప్పటికీ, ఎస్.కె. పిక్చర్స్ విజయయాత్ర ప్రారంభమైంది మా త్రం "స్టూడెంట్ నెం.1" చిత్రంతో. నిజానికి ఆ చిత్రం పంపిణీ హక్కుల కోసం జిల్లాలోని ఎన్నో ప్రముఖ పంపిణీ సంస్థలు పోటీపడ్డాయి. అయినప్పటికీ నన్ను ప్రోత్సహించాలనే ఉద్దేశ్యంతో, నా మీద అభిమానంతో రాఘవేంద్రరావుగారు, అశ్వనీదత్తగారు "స్టూడెంట్ నెం.1" డిస్ట్రిబ్యూషన్ రైట్స్ ఇచ్చారు. ఆ చిత్రం సంచలన విజయం సాధించి, మా సంస్థకి చక్కని గుర్తింపు తెచ్చిపెట్టింది. 'స్టూడెంట్ నెం.1' చిత్రం అయిదు కేంద్రాల్లో వంద రోజులు విజయవంతంగా ప్రదర్శించబడింది. 2002లో పశ్చిమగోదావరి జిల్లాలో మా ఎస్.కె.పిక్చర్స్ ద్వారా విడుదలయిన 'సంతోషం', 'అల్లరిరాముడు', 'ఇడియట్', 'తొట్టిగ్యాంగ్' చిత్రాలు విజయవంతమై నాతోపాటు ఎగ్జిబిట్ టర్లందరికీ మంచి లాభాలు తెచ్చిపెట్టాయి. అన్నింటికీ మించి 'సురేష్ కొండేటి కొంటే ఆ సినిమా హిట్ అనే సినిమెంట్ సినిమా పరిశ్రమలో ఏర్పడినందుకు ఆనందంతో నా కళ్ళు చెమరుస్తున్నాయి. నేను డిస్ట్రిబ్యూషన్ చేసే సినిమాలు తక్కువ అయినా, ఎన్ని సక్సెస్ ఫుల్ సినిమాలు చేశామనేదే నాకు ముఖ్యం. ఈ మధ్య మెగాస్టార్ చిరంజీవిగారు 'సంతోషం' శతదినోత్సవంలో మాట్లాడుతూ "వేగం ఎక్కువయితే దానితో పాటు రిస్క్ ఎక్కువ అవుతుంది. సేక్స్ గా గమ్యం చేరుకున్నవాళ్ళకే విజయం లభిస్తుంది" అని చెప్పిన మాటలు నాకు

దిశలోనే తక్కువ చిత్రాలు చేస్తూ, నాతో పాటు తెచ్చిపెట్టే సక్సెస్ ఫుల్ చిత్రాలు అన్నారు.

'హాసం' పత్రిక సంపాదకులు కొండేటి 'వార్త'లో వరిచాయం సినిమా పత్రిక పెడతావని, కారు నిజ మయ్యాయి. ఇప్పుడు ఇంకో చిరంజీవితో సురేష్ కొండేటి సినిమా జరుగు తుందని జరగాలని కోరు అన్నారు.

సూపర్ హిట్ పత్రిక ఎడిటర్ బి.ఎ.రాజు

దృక్పథంతో తీసుకొని తను అనుకున్న లక్ష్యాన్ని పొందే వ్యక్తి సురేష్ కొండేటి. ఒకే ఏడాది నాలుగు విజయవంతమైన చిత్రాలను వరుసగా తమ సంస్థద్వారా పంపిణీ చేయడం గ్రేట్ గా ఫీలవు తున్నాను" అని అన్నారు.

'సెలార్' ఇన్ ఛార్జ్ ఎడిటర్ మోహన్ గోటేటి మాట్లాడుతూ "వృత్తిలో దూసుకుపోయే గుణం నిండుగా సురేష్ లో వుంది. అతనితో తమ ప్రాజెక్టును రూపొందించడానికి చాలామంది ప్రముఖులు ఈ రోజు వున్నారు" అని అన్నారు.

'శివరంజని' ఎగ్జిక్యూటివ్ ఎడిటర్ నాగేంద్ర కుమార్ మాట్లాడుతూ "సురేష్ కొండేటి కృష్ణాపత్రికలో పని చేస్తున్నప్పుడు నన్ను చిరంజీవి స్టైల్ కావాలని అడిగారు. నేను అప్పటికే స్టైల్స్ అన్నీ వేరే వాళ్ళకు ఇచ్చి ఒకే ఒక స్టైల్ నాకు అవసరం వస్తుందేమోనని భావించి వెంటనే ఇవ్వలేక పోయాను... తరువాత స్టైల్స్ డ్లాండ్ లో షూటింగ్ లో వున్న చిరంజీవి గారి నుండి నాకు ఫాక్స్ మేసేజీ వచ్చింది. సురేష్ కొండేటికి స్టైల్ ఇవ్వని! ఆ సంఘటన ఒక్కసారి నన్ను నేను మరిచిపోయేలా చేసింది. అంటే... తన పనిని సమర్థవంతంగా నిర్వహించడానికి వెనుకడుగు వేయని వాడతను" అని అన్నారు.

'వృత్తిలో టైం పంక్తువాలిదీని ఖచ్చితంగా పాటించే సురేష్ భారతీయుడు చిత్రం ఆడియో ఆవిష్కరణకు చెన్నై నుండి విచ్చేసిన నిర్మాత ఎ.ఎం.రత్నంని తెల్లవారు ఝామున 3 గంటలకి ఇంటర్వ్యూ చేసి తరువాతరోజే పేపర్ లో వచ్చేటట్లు చేసి అందరిని ఆశ్చర్యపరిచాడని, ఇలాంటి సంఘటనలు ఎన్నో అతడు తన కెరీర్ లో చేశాడని' సూపర్ హిట్ పత్రిక పాత్రికేయుడు జగన్ పేర్కొన్నారు.

సూపర్ హిట్ పత్రిక ఫోటో గ్రాఫర్ సాయి రమేష్ మాట్లాడుతూ పపని చేసినా ప్లానింగ్ తో చేయడం ఆయన అలవాటు. అతనిలో అతనికే తెలియని ఏదో పవర్ అతడిని నడిపిస్తోంది అని అన్నారు.

ఇంకా ఈ వేడుకలో చిత్రం ఎడిటర్ ఎల్.బాబూరావు, సీనియర్ పాత్రికేయులు వినాయకరావు, ప్రభు, పసుపులేటి రామారావు, పొట్లూరి వెంకట్రావు, గీత రచయిత భాస్కరభట్ల రవికుమార్, ఆంధ్రప్రభ సినీ పేజీ ఇన్ ఛార్జ్ భగీరథ, ఇతర ఆశ్చర్య మిత్రులు తమ శుభాభిందనలు తెలిపారు.

ఇంతమంది ప్రశంసలను అతి తక్కువ కాలంలో పొందిన సురేష్ కొండేటి పంపిణీ చేసిన చిత్రాలను ఒక్కసారిగా సింహావలోకనం చేసుకుంటే - వాటిలో అధిక శాతం చిత్రాలు మంచి సంగీతం,

హాస్యంపై ఆధారపడినవే కావటం చెప్పుకోదగ్గ విశేషం. భవిష్యత్తులో విజయాన్ని స్వంతం చేసుకోవాలనుకొనేవారు ఈ అంశాలపై దృష్టిని సారించటం అవసరమని ఈ పాత్రికేయ సమావేశం పరోక్షంగా తెలియజేస్తోంది.

రాజా

బి.ఎ.రాజు

మోహన్ గోటేటి

నాగేంద్ర కుమార్

జగన్

సాయి
సాయి రమేష్

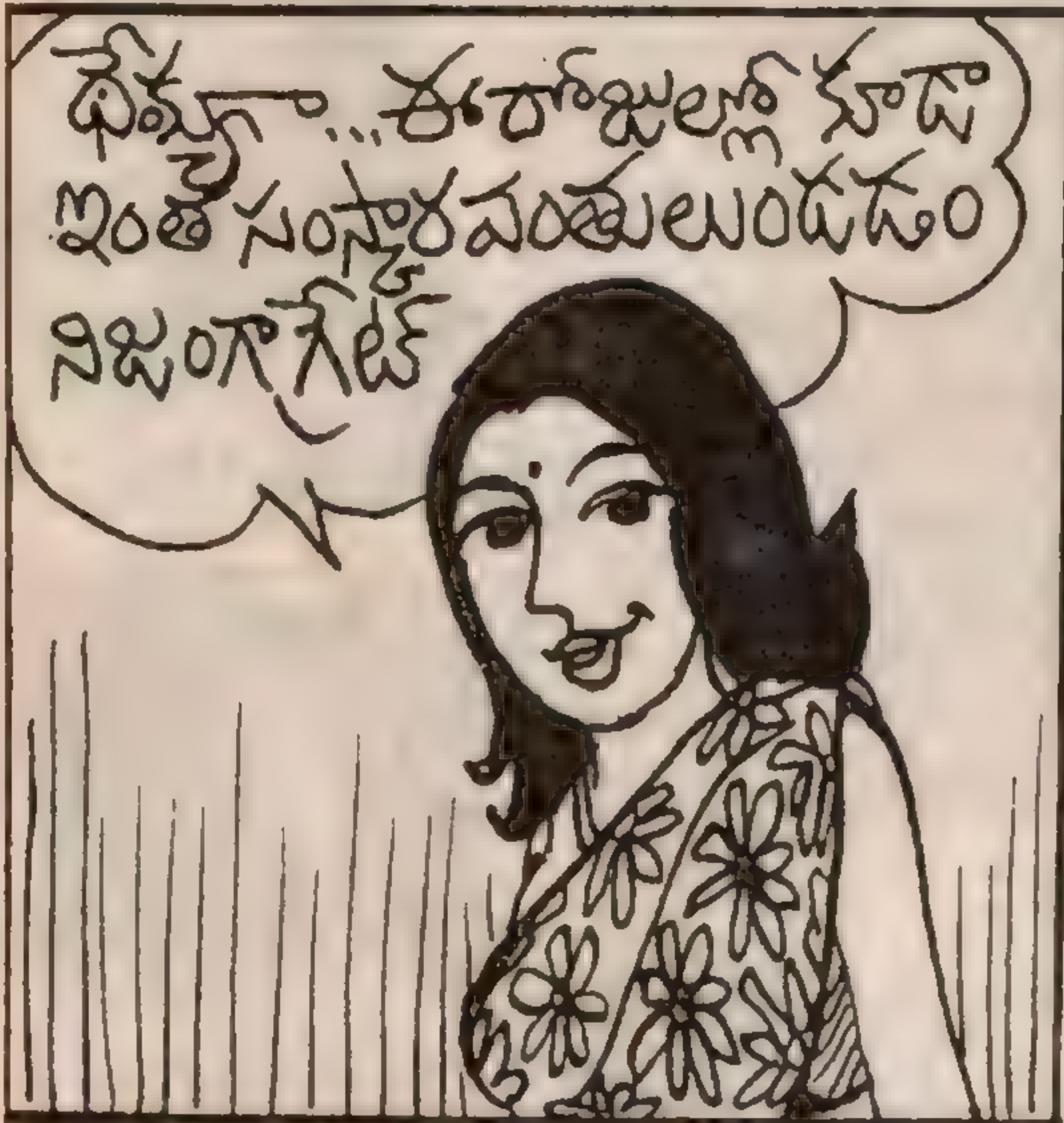

సత్యమర్శి

లిఫ్ట్ పట్టా

ఎడిక్యూవర్ సర్వీస్ మిస్

ధేన్యా... ఈ రోజుల్లో కూడా ఇంత సంస్కార పంతులుండడం నిజంగా గేట్

ఇతరులకు సేవ చేయడం నా జీవిత పరమావధి. నేను బాన్నప్పట్టిందే అంతే

ఎక్కండి... ఎక్కడుకే వెళ్ళాలా చెప్పండి

ఈ సుపత్రికే... నన్ను కాదు, ఈ బామ్మగారేని డాప్ చేయండి

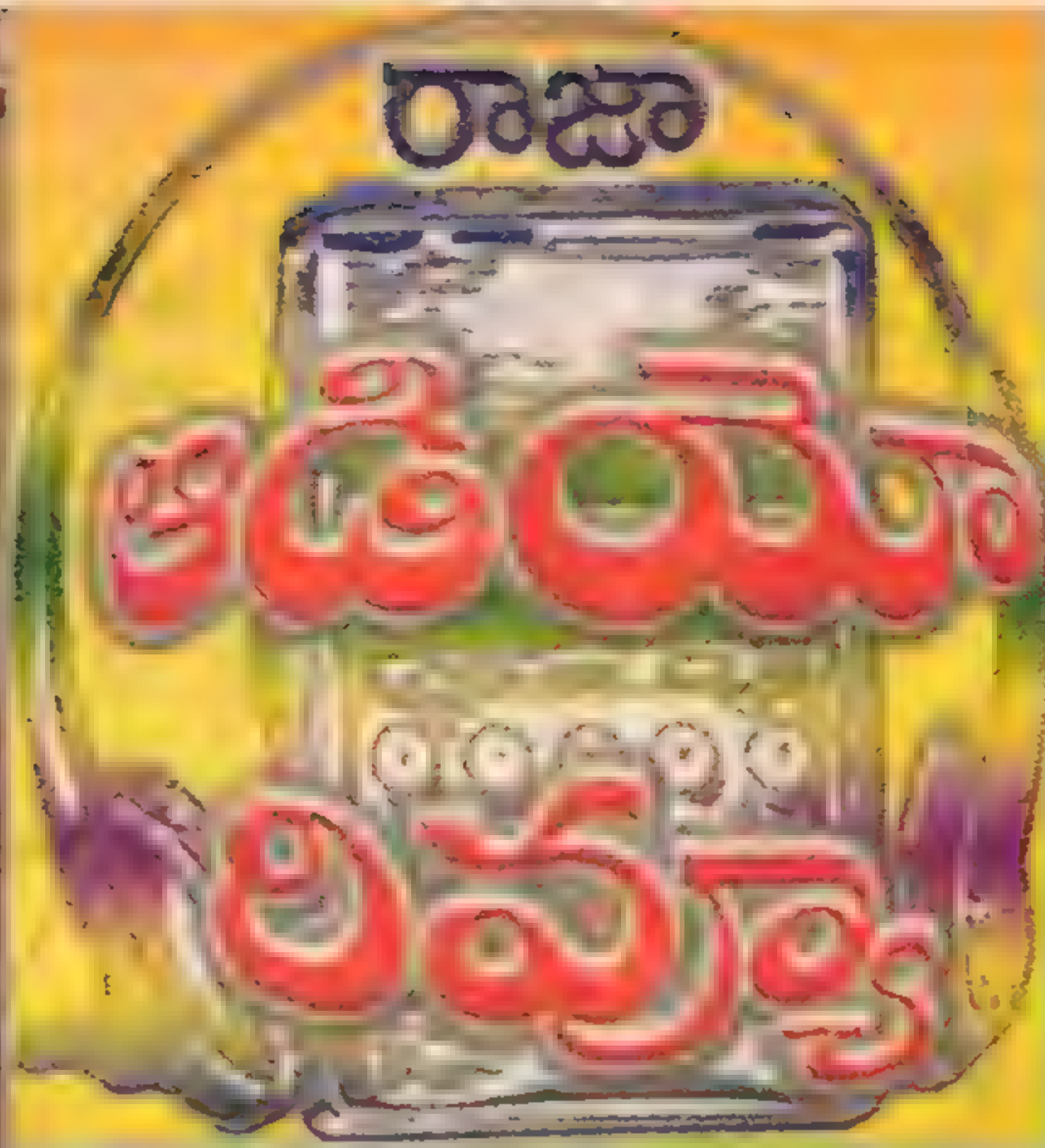

విడుదల : ఆదిత్య
30 : 1991

గతంలో డ్రైవర్ బాబు, దాగుడుమూతల దాంపత్యం, అదిరింది అల్లుడు వంటి చిత్రాలను తీసిన నిర్మాత బి.వి.యస్.యస్. ప్రసాద్ ప్రముఖ తమిళ దర్శకుడు అగస్త్యన్ దర్శకత్వంలో రవితేజ హీరోగా నిర్మించిన 'ఈ ఆబ్బాయి చాలా మంచోడు' సినిమా ఆడియో విడుదలయింది. ఈ చిత్రానికి కీరవాణి సంగీత దర్శకుడు కాగా పాటలన్నిటినీ చంద్రబోస్ రాశారు.

బాబు, చిత్ర పాడిన 'ఓసారి నీ చెయ్యే తాకి' పాట హిట్ సాంగ్ ఆఫ్ ది ఆడియోగా పేర్కొనాలి. ఇప్పటికే ఈ పాట పల్లవి విజిల్ సౌండ్ తో ఛానల్స్ ద్వారా పాపులర్ అయి పోయింది. 'వాతాపి గణపతింభజే' వంటి భక్తి గీతం ద్వారా మామూలు శ్రోతలకు కూడా పరిచయం వున్న 'హంసధ్వని' వంటి రాగాన్ని ఆధారంగా చేసుకొని ఓ శృంగార గీతాన్ని అత్యంత ఆకర్షణీయంగా రూపొందించటంలో కీరవాణి ప్రతిభ అణువణువునా తెలుస్తూనే వుంటుంది. పాటలో 'చిన్నంగ నీ చెవిని స్పృశి యించనా/ఆపై లంఘించి/విజృంభించి' లాంటి వాక్యాలు, పదాలు చెవికింపుగా వినబడుతుంటే అసలీ పాట బాలూ పాడకుండా ఏ ఉత్తరాది గాయకుడి నోట పడివుంటే ఎన్ని చిత్ర హింసలతో బైటికొచ్చి వుండేదో తల్చుకుంటే ఒళ్ళుగుర్పొస్తుంది. ఇక చంద్రబోస్...సరే...ప్రేమించటంలో "కొత్తకోణాలు" అక్షరానుభూతితో అందించాడు

కీరవాణి సోదరుడు కళ్యాణ్ మాలిక్, సునీత పాడిన 'చందమామ కదలో చదివా' పాటలో సంగీతం సాహిత్యం సమపాళ్ళలో తూగేయి. ఎగిరేటి ఏనుగొచ్చి, పలికేటి జింకలొచ్చి, నడిచేటి చేపలొచ్చి అడవికి రమ్మనగా లాంటి- కలల్లోనూ, గ్రాఫిక్స్ లోనే మాత్రమే సాధ్యమయ్యే-ఊహల్ని పోగేసి వాటిని 'నమ్మడానికి ఎంత బాగుందో' అని అంటుంటే-వాటిని మనోహలకంపై ముద్రించుకుని వింటుంటే ఎంత బాగుందో!? శివరంజని రాగచాాయలలో రూపొందిన ఈ పాటలో 'తడివేదాలు' అంటూ చంద్రబోస్ చేసిన పద ప్రయోగం బావుంది.

కీరవాణి, గంగ పాడిన 'ఒక మనసుతో ఒక మనసుకి ముడి ఎట్టా వేస్తావో' పాట తెలుగు సినీ సంగీత చరిత్రలో చాలా కాలం పాటు నిలిచిపోయే పాట. ఎవరు పాడినా సరే వారికి ప్రశంసల్ని, ప్రయిజుల్ని తెచ్చిపెట్టే పాట. పాడుకుంటున్న కొద్దీ మనసుని మధురానుభూతితో బరువెక్కించే పాట. వింటున్న కొద్దీ చెవిలో అమృతం పోసినట్టునిపించే పాట. యమన్ కళ్యాణి రాగంలోని జీవస్వరాలన్నిటినీ రస స్పర్శతో నిమిరి అతి మృదువుగా మలచుకున్న పాట.

ఇక ఈ పాట పల్లవిని రిథమ్ లేకుండా మొదలు పెట్టి 'ప్రేమా' అనే పదం దగ్గర తబలాతో ఊపందించడం- అదే పదాన్ని ముగిస్తున్నప్పుడు వయొలిన్ వాంపింగ్ తో ముగించటం ఎంత హాయిగా వుందో విన్నవారికీ తెలుస్తుంది. పాటలో 'ప్రేమా' అనే పదం వచ్చిన ప్రతిసారి ఒక్కొక్క పద్ధతిలో వయొలిన్ ని వయొలినిస్ట్ కళ్యాణ్ ద్వారా వాయింపజేసిన పద్ధతి- కీరవాణి పట్ల గౌరవాన్ని ఇనుమడింపజేస్తుంది. 'ప్రేమా' అంటూ కీరవాణి తీసిన ఆలాపన వింటుంటే-అలనాటి 'కానిస్టేబుల్ కూతురు'(1963) సినిమాలోని "చిగురాకుల ఊయలలో ఇలమరచిన ఓ చిలుకా" పాటలో పల్లవి అంతంలోనూ, చరణాల నుండి పల్లవిని అందుకునేటప్పుడూ పి.బి.శ్రీనివాస్, సుశీల తీసిన ఆలాపనలు (ముఖ్యంగా... మా చెల్లెలు బాల

సుమా....ఏమెరుగని బేల సుమా... అంటూ 'సుమా' దగ్గర వచ్చే ఆలాపన) గుర్తొచ్చి ఆపాత మాధుర్యంతో హృదయం నిండిపోతుంది. పాత సంగీత దర్శకుల మెలోడీస్ ని టేపుల్లో భద్రపరచుకుని రెగ్యులర్ గా వింటూ మెమొరీ కార్డ్స్ లో బలోపేతం చేసుకునే కీరవాణి వంటి ఇప్పటి సంగీత దర్శకులతో ఇలాంటి 'అనున్యజనాలు' మరింత తీయదనంతో బైటికొస్తుంటాయి. అలాగే ఈ పాటలో 'మనసుల కలిమిడి ఫలితం ప్రేమా' / 'మమతల అమృత వర్షిణి ప్రేమ' లాంటి వాక్యాలకు జత పడిన ట్యూన్ లోని నడక-గోవుల గోపన్న' సినిమా కోసం ఘంటసాల స్వరపరచి సుశీల, జె.వి.రాఘవులు, తదితరులతో పాడిన 'ఈ విరి తోటల లోగిలిలో' పాటలోని 'నీ హృదయంలో నిండెను కాంతి/ ఎందుకు సందియమిటు రావేలా' అనే రెండు వేర్వేరు వాక్యాలతో ట్యూన్ ని నడిపిన పద్ధతిని గుర్తుచేస్తుంది. ఇక సాహిత్య పరంగా చెప్పాలంటే ఇప్పటి వరకు చంద్రబోస్ రాసిన పాటలలో ఎన్నదగిన పాటయింది. సాహిత్య పరంగా విశ్లేషించాలంటే చరణాలలోని ప్రతి వాక్యాన్నీ ఉదహరించి తీరాలి. ఈ పాటద్వారా అటు కీరవాణి ఇటు చంద్రబోస్ చాలా అవార్డులను పొందే అవకాశం వుంది.

'హాయ్ రబ్బా' స్మిత పాడిన "నవమల్లిక నేనై పూచానోయ్" పాట- ఇవాళ వస్తున్న ఇండి పాప్ గీతాలకు ఏవిధంగానూ తీసిపోని స్థాయిలో వుంది.

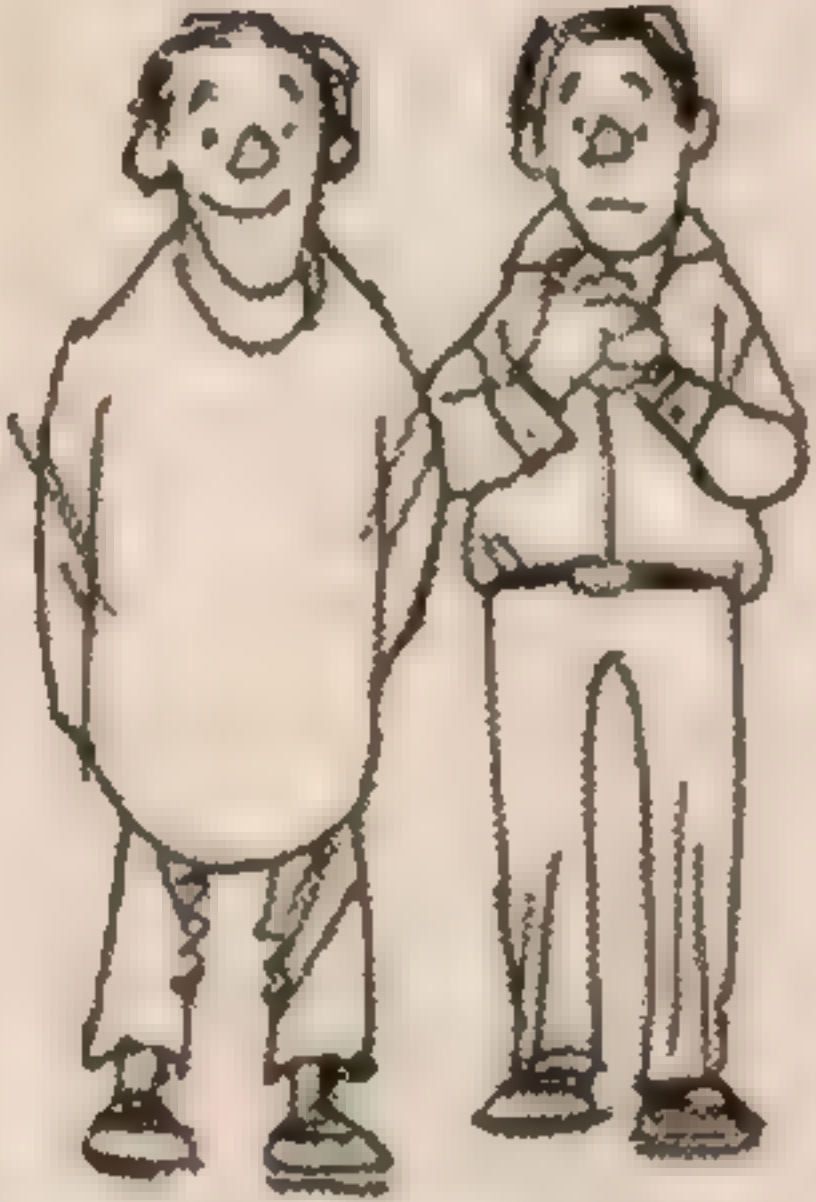
బాలూ పాడిన 'చదవడానికెందుకురా తొందరా లవ్వచెయ్యడమే నేర్చుకోరా ముందరా' పాటలో మొట్టమొదట సాహిత్యం ఆకట్టెసుకుంటుంది. కాలేజీలో నేర్చే తెలుగు, మాథ్, హిస్టరీ, ఫిజిక్స్, కెమిస్ట్రీ, స్పోర్ట్స్ సబ్జెక్ట్స్ ని ప్రేమ సోపానాలకు ముడి పెట్టి - వాటిని పీరియడ్స్ గా విభజించి - టోటల్ గా పాస్ అవ్వాలంటే ఏంచెయ్యాలో పాట ద్వారా తెలిపిన స్క్రీమింగ్ - శ్రోతలను ఆకర్షించటంలో నూటికి నూరు మార్కులు కొట్టేసి డిగ్రీని చంద్రబోస్ చేతిలో పెట్టేస్తుంది. కీరవాణి, బృందంతో పాడిన 'ఒలంపిక్ క్రీడల్లో పేకాటకే పెద్ద పీట వేస్తే' అన్న పాటలో బొడ్డారం, తెడ్డారం, లడ్డారం, గుడ్డారం, జెడ్డారం, పుడ్డారం, బెడ్డారం, అంటూ రకరకాల విడ్డూరాన్ని తమాషాగా కామన్ చేయటం కొంత (మందికి) విడ్డూరంగానే వున్నా అందులోని చమత్కారాన్ని గ్రహిస్తే 'వెల్ సెడ్డూరం' అని నవ్వేసుకునే అవకాశాలు లేక పోలేదు. నిజానికి "తెలుగు ఫిల్మ్ లో తెలుగు పాటలు తెలుగు తెలిసిన తెలుగు వాళ్ళతో ఈ రోజుల్లో పాడించారంటే విడ్డూరం" అనే వాక్యమే వెల్ సెడ్డూరం.

ఇన్ని పాటల ఇన్నిరకాల విజృంభణల మధ్య యస్.పి.చరణ్ పాడిన 'కనిపించావమ్మా' పాట, కల్పన పాడిన తిల్లాన కొంచెం వెనకబడినట్టుని పించినా ఈ రెండూ కూడా మంచివే!

“రచయిత గున్నారావని పోలీస్‌లు అరెస్ట్ చేసారట”
 “ఏం? ఎందుకని?”
 “అసలు పేరుతో ఒక పెళ్ళి, కలం పేరుతో ఇంకో పెళ్ళి చేసుకున్నాడట.”

“మా అల్లుడికి మరీ అనుమానం, తోపం రా”
 “ఏం జరిగింది?”
 “పలకరింపుగా నవ్వా అంతే! నన్ను చూసి నవ్వుతావా అని అలిగి వెళ్ళిపోయాడు”.
 “అసలు అల్లుణ్ణి చూసిన తర్వాత నీ మొహంలో నవ్వెలా వచ్చింది?”

“నాకు విడాకులు కావాలి లాయర్‌గారూ”
 “ఎందుకు?”
 “మా ఆవిడ నాకు రోజూ గుడ్లతో ఆమ్లెట్ వేస్తోంది”
 “మంచిదే కదా?”
 “ఏం మంచి... ఆవిడ వేసేది బల్లిగుడ్డు, పాముగుడ్లతో..”

“ఏంటి గురూ ఎన్నడూ లేనిది ఇవ్వాల మారావేషంతో దొంగతనానికి బయలుదేరావేంటి?”
 “ఇవాళ కన్నం వేయబోయేది మా ఇంటికే”
 “???”

“సిగరెట్ తాగే వాళ్ళకన్న పక్కనుండి అది పీల్చేవాళ్ళకు కాన్సర్ వచ్చి చచ్చే అవకాశం ఎక్కువట” చైనీ నెత్తికరైన భర్తతో అంది ఆండాళ్.
 “అందుకేగా నేను తాగేది” భార్య మీదకు పొగ వదులుతూ చెప్పాడు.

“సార్ అర్థ రూపాయెస్తుంది” కండక్టర్‌తో చెప్పాడు గోవిందం
 “నీ అడ్డన్ చెప్పు. యం.ఓ. చేస్తా. ప్రస్తుతానికి నా దగ్గర చిల్లరేదు”
 “???”

“కట్నం పాతికవేలేగా! అదనంగా వదిరూపాయిలిచ్చారేంటి?” పెళ్ళికొచ్చిన బంధువు ఆశ్చర్యపోతూ అడిగాడు.
 “ఓ అదా మా అల్లుడు ఆటోడ్రైవర్‌లే. మీటర్ మీద పదన్నమాట.”

“ఏం పిన్నీ వంటయ్యిందా?”
వక్కింటావిడ్డి పలకరించింది
ఆండాల్.

“లేదు. వచ్చి చేసి పెట్టకూడదూ?”

“నిన్న ఈగల మందిచ్చావ్ అది ఇల్లంతా చల్లినా ఈగలు
చావలేదుమిటి?”

“భలే వారే సార్ మీరు! ఆ మందు ఈగల నోట్లో
పోయాలి అప్పుడే చచ్చేది”

“మీరు పారిపోతున్న దొంగల్ని అంత ఈజీగా ఎలా పట్టుకుంటారు?” అడిగాడు ఓ పోలీస్
ఆఫీసర్ మరో ఆఫీసర్ని.

“వెరీ సింపుల్ సామ్మతో పారిపోతున్న దొంగకు వినపడేలా ఫిఫ్టీ ఫిఫ్టీ అన్నాను అంతే.”

“రాత్రి సెకండ్ షిఫ్ట్ నీతో వచ్చిన అమ్మాయి
చెల్లెలా?”

“అవును... నా భార్యకి”

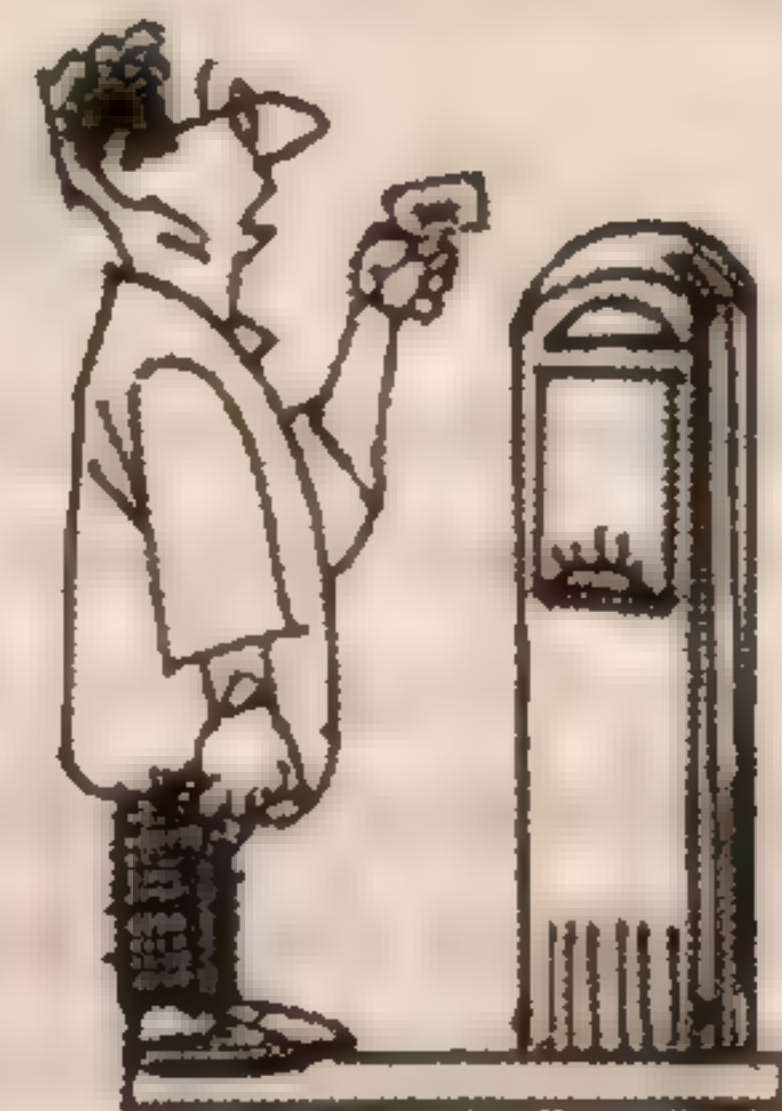
టికెట్ కలెక్టర్ అందరి దగ్గరా టిక్కెట్స్ చూస్తూ
“నీ టికెట్ ఏదీ?” అడిగాడు గోవిందాన్ని.
“టికెట్ లేకుండా తిరువతి వస్తానని ఆ
వెంకన్నకు మొక్కుకున్నా సార్”

“ఛీ! ఛీ! ఇలా దొంగతనం చేసే బదులు అడుక్కు
తినొచ్చుగా?”

“అలా అడుక్కోబట్టి ఈ ఖర్చు పట్టింది.”

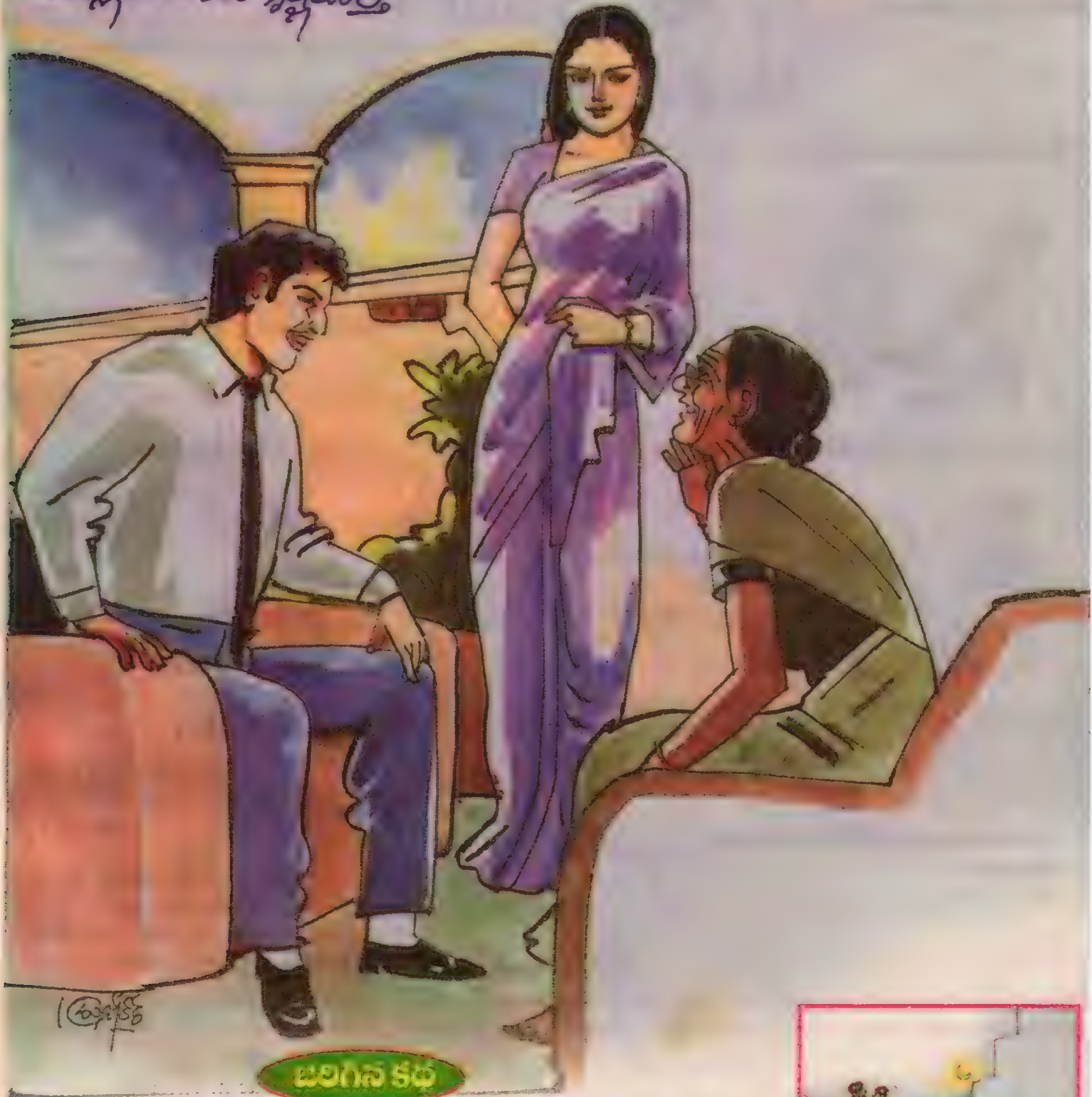

బరువు చూసుకొనే మిషన్ మీద నిలబడ్డ గోవిందం చేతిలోకి టికెట్ వచ్చింది.
తన బరువు చూసుకొని వెనక్కి తిప్పి జాతకం చూసుకున్నాడు. దాంట్లో మరో తొమ్మిది
గంటల్లో మీకు ప్రమాదం రాబోతోంది అని రాసి ఉంది. నిజంగానే మరో తొమ్మిది
గంటల్లో అతని భార్య పుట్టింటి నుంచి తిరిగి వచ్చింది.

ఈ జోక్లను పంపించినవారు : కలపర్తి సత్యం, ఏలూరు

బరిగిన కథ

అనన్య బామ్మ గారికి, గ్రామం అనే అయనకు ఆవిడ ఇల్లు గురించి కుదిరిన ఒప్పందం ప్రకారం బామ్మ బతికున్నంతకాలం ప్రతినెలా గ్రామం డబ్బు ఇవ్వాలి. బామ్మ పోయాక ఇల్లు అతని స్వంతం అవుతుంది. కాలక్రమేణా గ్రామం, అతని కొడుకులు పోతారు కానీ బామ్మ ఆరోగ్యంగా ఉంటుంది. బామ్మ చస్తే ఇల్లు తన స్వంతమవుతుందని గ్రామం మనుషులలో ఒకడైన రింగమయ్య, రియల్ ఎస్టేట్ వ్యాపారం చేసే సుబ్బారావు హారకేశం అనే కొరియి హంతకుడిద్వారా బామ్మను చంపడానికి ప్లాను వేస్తారు. హారకేశం ఓ పామును తీసుకొని రాత్రివేళ వెళుతుంటే దారిలో అతన్ని దొంగలు కట్టుబట్టారటో సహా దోచుకుంటారు. పోలీసులు పట్టుకుపోవడంతో అతని ప్రయత్నం విఫలమవుతుంది. రెండవరోజు మరోలా విఫలమవుతుంది. అనన్య ఆమె కొలిగి నిరుపమలకు ఒకరిపై మరొకరి ప్రేమ వెల్లడవుతుంది. అతను రింగమయ్య తమ్ముడన్న విషయం అనన్యకు, బామ్మకు తెలియదు. తను ఎదురు చూసే ఇల్లు బామ్మదేనని నిరుపమకి తెలియదు.

(మీ చదవండి)

మర్నాడు సూర్యోదయం అయికాగానే లింగమయ్య ఇంట్లో కాలింగ్ బెల్ మోగింది. అతని భార్య తలుపు తెరుస్తూ 'ఇవాళ ఓ లీటర్ చాలు' అన్నది. ఎదురుగా నిలబడింది పాలవాడు కాక నిరుపమ్ అవడంతో "ఓ! నువ్వు నాయనా? పాలవాడనుకున్నాను. ఇంత పొద్దున్నే వచ్చావేమిటి? అంతా కులాసానేనా?" ప్రశ్నించిందావిడ.

"కులాసానే పెద్దవదినా. బామ్మ సంగతి ఏమైందో కనుక్కుందామని వచ్చాను"

"మీ అన్నయ్య తెల్లారుఝామునే బయటికెళ్ళి ఇందాకే వచ్చి పడుకున్నారు. నిన్న రాత్రి ఆ పని కాలేదుట"

"అంటే బామ్మ బతికేవుందా ఇంకా?" కొద్దిగా బాధగా ప్రశ్నించాడు.

"హాయిగా బ్రతికే వుంది. అనలేం జరిగిందంటే... "టూకీగా వివరించిందావిడ.

"ఇవాళ రాత్రి ఖచ్చితంగా ఆ పని పూర్తి చేస్తానన్నాడుట హాతేశం... మీ అన్నయ్యని లేపనా?"

"ఒద్దొదినా. విషయం తెలుసుకుందామని వచ్చానంతే"

"నీ తొందర నాకు అర్థమైంది. అంతకు రెట్టింపు తొందరుంది నాకు. ఆ మహాతల్లికి చావు ఎప్పుడు రాసి పెట్టివుందో మనకా ఆస్తి ఎప్పటికీ దక్కనో" చిన్నగా నిట్టూర్చిందావిడ.

* * *

"వాటిజ్ దిస్ నాన్సెన్స్? నిన్న రాత్రి కూడా పని కాలేదా?" చిరాగ్గా ప్రశ్నించాడు సుబ్బారావు, లింగమయ్య చెప్పింది విని.

"కాలేదు సార్" ఆ ప్రశ్నకి బిక్కుబిక్కుమంటూ జవాబు చెప్పాడు అతని పక్కనే వున్న హాతేశం.

"నీకు పేకాటకి అర్థరాత్రి తప్ప తీరిక దొరకడం లేదా? డ్యూటీలో ఉండగా అనలు పేకముక్కలెందుకు ఆడుతున్నావ్?" అరిచాడు సుబ్బారావు అతనిమీద.

"మీ తోడు సార్. పేకాట జోలికే వెళ్ళలేదు. నిజంగా ఆ పిచ్చివాడు నా మీద పచ్చటి...."

"సర్లే. ఆపాపు" ఇంకాస్త చిరాగ్గా అరుస్తూ అడ్డుపడ్డాడు లింగమయ్య. చటుక్కున హాతేశం కింద వున్న గోనెసంచీ మూతని విప్పి దాన్ని సుబ్బారావు టేబుల్ మీదకి కుమ్మరించాడు. అందులోంచి గోడుమవన్నె తాచుపాము టేబుల్ మీదకి జారి పడింది. క్షణాల్లో అది పడగ విప్పి తలని అటు ఇటు తిప్పి చూడసాగింది. తనకి మూడడుగుల దూరంలో వున్న ఆ పాముని చూడగానే సుబ్బారావు పై ప్రాణాలు పైనే పోయాయి.

"తా... తా... పా... పా... ము... ము..."

అన్న శబ్దాలు ఆయన నోటిలోంచి వెలువడ్డాయి.

"ఏదీ అబద్ధం కాదు సార్. మా పల్లెకి వెళ్ళి నేను పాముని కొనడం నిజం. ఇది కోరలు తీసిన సినిమా పాము కాదు సార్. మాంచి కసిగా వున్న కోడెనాగు సార్. ఒక్క కాటుకి దిగే విషం నలుగురిని చంపడానికి సరిపోతుంది సార్..."

"తియ్యి. దాన్ని ముందు తియ్యి, లేకపోతే ఆయన హార్ట్ అటాక్ తో చస్తాడు" అరిచాడు తేరుకున్న లింగమయ్య రెండడుగులు వెనక్కి వేసి.

అప్పటికే అది నాలుగైదుసార్లు బుసకొట్టి ఎవర్ని కాటేయాలా అన్నట్లుగా లింగమయ్య, సుబ్బారావుల వంక తలని మార్చి మార్చి తిప్పి

కొత్త చెప్పులు ఎప్పుడు బాగా కరుస్తాయి? - ఇంటిల్లిపాదికి కొనాల్సి వచ్చినప్పుడు. ఈ జోక్కి నవ్వురాకపోతే నద్దాం ఆంటీ ఇంటికథని చదివి ఈ వక్షమైనా హాయిగా నవ్వుకోండి.

చూస్తోంది.

"దా... నీ... దా... నీ" అన్న అక్షర శబ్దాలు కూడా సుబ్బారావు నోట్లోంచి బయటకి వచ్చాయి.

ఎంతో మెళకువగా హాతేశం దాని వెనక నించి మెడ కింద మెరుపులా పట్టుకుని, దాని నోరు తెరిచి సుబ్బారావు కళ్ళకి అరడుగు దూరంలో వుంచి చెప్పాడు.

"చూడండి సార్ కోరలు"

"ముందు దాన్ని" అరిచాడు సుబ్బారావు కుర్చీలో వెనక్కి వాలిపోతూ...

హాతేశం దాన్ని తీసి గోనెసంచీలో పడేసి మూట కట్టాక సుబ్బారావు నుదుట పట్టిన చెమటని తుడుచుకుని, టేబుల్ మీది గాజుగ్లాసు మీది

మూత తెరిచి గటగట మంచినీళ్ళు తాగాడు.

"నువ్వు పాము కొనలేదని అనడం లేదు నేను. ఇంకెన్నడూ పాముని సాక్ష్యంగా తీసుకురాక."

చెప్పాడు లింగమయ్య హాతేశంతో.

"ఈ రాత్రికి పని ఖచ్చితంగా పూర్తి చేస్తాను సార్"

"లింగమయ్యా. ఇవాళ రాత్రి హాతేశంతో ఆ పని పూర్తి చేయించే బాధ్యత నీది. ఏం చేస్తావో మరి" ఆజ్ఞాపించాడు సుబ్బారావు.

"అలాగే సార్" వప్పుకున్నాడు లింగమయ్య.

* * *

ఉదయం నిద్ర లేవగానే రాజా కోఫీ కలుపుతున్న తల్లి దగ్గరికి పరిగెత్తుకు వచ్చాడు.

"మమ్మీ. రాత్రి కల్లో మళ్ళీ నాకు సాయిబాబా కనిపించాడు" చెప్పాడు ఉత్సాహంగా.

వెంటనే వాసవి మొహంలో స్వల్పంగా భయం తొంగిచూసింది. కొడుకు వంక తీక్షణంగా చూస్తూ అడిగింది.

"గుడ్ న్యూస్ చెప్పారా? లేక బ్యాడ్ న్యూస్?"

"బ్యాడ్ న్యూస్ మమ్మీ. చాలా బ్యాడ్ న్యూస్"

"అయితే నాకు చెప్పక"

"బాబా నీకు మాత్రమే చెప్పమని చెప్పాడు" గొంతు తగ్గించి చెప్పాడు రాజా.

"ఏమిటది? ఈసారి ఎవరు చస్తారట?"

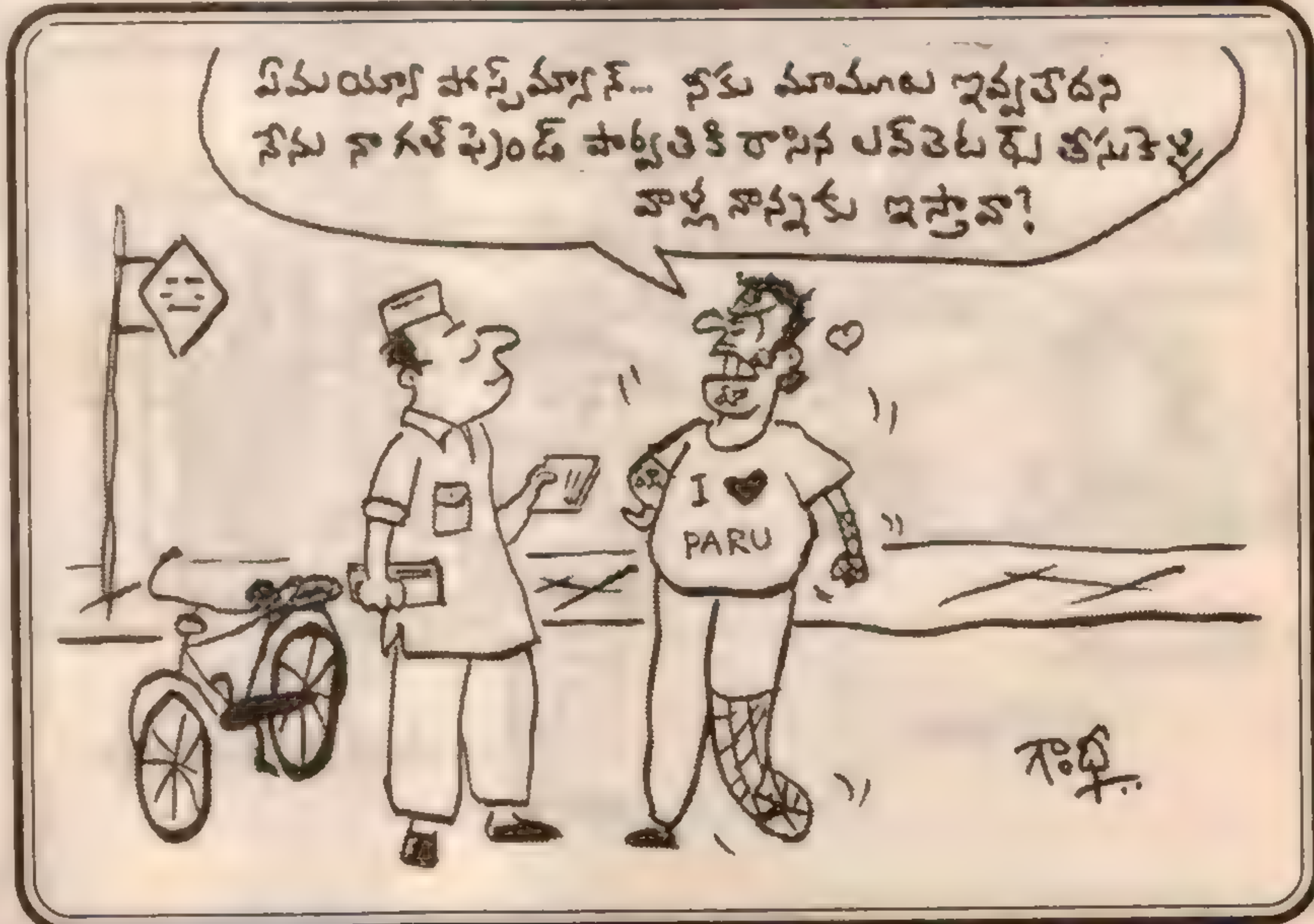
"డాడీ"

"ఏమిటి??" అదిరిపడింది.

"ఇరవై ఎనిమిది గంటల్లో నా డాడీ చచ్చిపోతాడట మమ్మీ"

వానవి నిశ్చేష్టరాలై కొడుకు వంక చూస్తూండిపోయింది. కొద్ది క్షణాల తర్వాత బలహీనమైన స్వరంతో అడిగింది.

"డాడీనా? ఇరవై ఎనిమిది గంటల్లోనా?"

"అవునమ్మా. రోడ్డు మీద ఏక్సిడెంట్లో పోతాడట" వివరించాడు రాజు.

"సరే. ఇది ఎవరికి చెప్పక" అని కొడుకు చేత ఒట్టు వేయించుకొంది వాసవి.

* * *

బామ్మతో తన ఫైనాన్స్ మేటర్స్ మాట్లాడే నెపంతో సాయంత్రం దాకా ఆగలేక ఉదయం ఎనిమిదిన్నర కల్లా బామ్మవాళ్ళింటికి అడ్రస్ వెతుక్కుంటూ వచ్చాడు నిరుపమ్.

స్కూటర్ని బయట పార్క్ చేసి గేటు తెరుచుకుని లోపలికి వెళ్ళాడు. నైటిలో వున్న బామ్మ అతన్ని చూసి చెప్పింది.

"మాకేం అక్కర్లేదు. వెళ్ళు... ఒసేయ్ అనన్య. 'నో సేల్స్మెన్' అన్న బోర్డు బయట గేటుకి తగిలించమని ఎన్నిసార్లు చెప్పాన్నీకు" అని గట్టిగా అరిచింది. అయినా వెనక్కి తిరగని అతన్ని చూసి చెప్పింది.

"మా ఇంట్లో ఫినాయిల్ వుంది చాలా. వెళ్ళమంటూంటే నీక్కాదు?"

తను ఇంటింటికి తిరిగి ఫినాయిల్ అమ్ముకునే వాడులా కనబడడంతో ఖంగుతిన్న నిరుపమ్ అంతలో తేరుకుంటూ చెప్పాడు. "నో.. నో... నేను ఏ ఫినాయిల్ కంపెనీ సేల్స్మెన్ని కాదు"

"ఫినాయిల్ కాకపోతే బాత్రూం క్లీనింగ్ ఏసిడ్. అదీ కొనం"

అంతలో ముందుగదిలోకి వచ్చిన అనన్య నిరుపమ్ని చూసి బామ్మతో చెప్పింది.

"పొరబడ్డావు బామ్మా. ఈయన నిరుపమ్ అని బాంక్లో నా కొలీగ్"

"ఓ... నిరుపమ్ అంటే నువ్వేనా?" అతన్ని ఎగాదిగా చూసి ప్రశ్నించింది బామ్మ.

"అవునండి"

"ఏమనుకోకు నాయనా! ఫినాయిలన్, టూత్ పేస్ట్, ఈ మధ్య నీలాటై కట్టుకుని ఇళ్ళకి కంపెనీ ప్రచారానికంటూ వచ్చే సేల్స్మెన్లు ఎక్కువై పోయారు. రా కూర్చో. టై బావుంది. ఎక్కడ కొన్నా వేమిటి?"

"కొనలేదండి. పుట్టిన రోజుకి ప్రజంటేషన్గా వచ్చింది"

"కొనకుండా వాళ్ళకి మాత్రం ఎక్కడ నించి వస్తుంది?"

ఇండియలో విషపూరిత పాములు నాలుగు ఉన్నాయి. ఒకటి తాచు, ఇంకొకటి కట్లపాము, మరొకటి రక్తపింజరి, ఆఖరిది?

- రాజకీయవేత్త

నిజమైన తాచుపాము ఈ పక్షం అయినా కాటేసిందా? జవాబుకై ఈ సంచికలోని ఈ సీరియల్ని చదవండి.

"బామ్మా. చెప్పడం మరిచాను. నిరుపమ్ గారి దగ్గర పాతిక లక్షల దాకా ఉన్నాయి. ఎక్కడ ఎలా ఇన్వెస్ట్ చేయాలో నీ సలహా తీసుకుందామని వచ్చారు. ఆయన క్వాలిఫికేషన్కి ఎంత కట్నం తీసుకోవచ్చో కూడా తెలీదుట. ఆ విషయంలో నా సలహా అడిగారు. నేను నిన్నే అడిగి చెప్పాలి కదా. అందుకని డ్రైక్ట్గా వచ్చి నిన్నే అడగమన్నాను. ఇవాళ సాయంత్రం వస్తానన్నారు కాని కొంచెం ఎర్లీగా వచ్చారు"

బామ్మ అతనివంక ఆదరంతో కూడిన చిరునవ్వుతో చూస్తూ మృదువుగా అడిగింది.

"పాతిక లక్షలా బాబూ?"

"కనీసం అండి"

"ప్రయివేట్ వ్యక్తులకి వడ్డీకి తిప్పుదామనా లేక..."

"నాకు అస్సలు బాంక్లు, మ్యూచువల్ ఫండ్లు తప్ప వేరే ఐడియా లేదండి"

"ప్రయివేట్ వ్యక్తులకి నెలకి నూటికి మూడు రూపాయల దాకా వడ్డీ గిడుతుంది. సపోజ్ పాతిక లక్షలు నాకే అప్పిచ్చావనుకో. నీకు లెక్క ప్రకారం దాని మీద నెలకి డెబ్బై అయిదు వేల రూపాయలు వడ్డీ వస్తుంది."

బ్రీఫ్ కేస్ లోంచి కాలిక్యులేటర్ని తీసాడు నిరుపమ్. శ్రద్ధగా దానిమీద లెక్కవేసి చెప్పాడు.

"అంటే ఏడాదికి తొమ్మిది లక్షలన్నమాట.

ఇంటూ త్రి... మూడేళ్ళలో అసలు రెట్టింపవుతుంది. ఇంటూ పోర్... అంటే ఆ తర్వాత నాలుగేళ్ళలో, అంటే ఏడేళ్ళలో కోటి రూపాయలవుతుందన్నమాట అది"

"లెక్క ప్రకారం అవును"

"ఇదేదో బావున్నట్లుందే? ఆ ప్రయివేట్ వ్యక్తులు ఎక్కడుంటారండి?" ప్రశ్నించాడు ఉత్సాహంగా.

"నీ ఎదుట ఉండగా గుర్తించలేనా బాబూ?

ఆ పాతిక లక్షలు నాకేస్తే ఈ ఇల్లు నీకు సెక్యూరిటీగా వుంటుంది."

"బామ్మా" అరిచింది అనన్య.

"వ్యవహారం మాట్లాడుతుంటే మధ్యలో అడ్డుపడకే"

అనన్య నిరుపమ్తో 'ఎక్స్క్యూజ్ అజ్' అని బామ్మని చెయ్యిపట్టుకుని లోపలికి లాక్కెళ్ళి చెప్పింది.

"నీకేమైనా పిచ్చా బామ్మా? పాతిక లక్షలు, నెలకి మూడు రూపాయల వడ్డీతో తీసుకుని ఏం చేస్తావ్? తిరిగి వడ్డీ ఎక్కడ నించి చెల్లిస్తావ్?"

"అసల్లోంచే చెల్లిస్తానే పిచ్చిదానా. నేను పోయాక వడ్డీ పోను మిగిలే అసలు నీకు ఫ్రీగా వచ్చినట్లే. లింగమయ్య, నిరుపమ్లు కుస్తీలు పడుతుంటే నువ్వు సరదాగా చూద్దువుగాని"

"అది పాపం కదూ బామ్మా?"

"త్రేతాయుగంలో అయితే పాపం. కలి ప్రవేశించిన పవిత్ర భారతదేశంలో ఇప్పుడు మనం ఇలాంటి పనులే చెయ్యాలని బ్రహ్మం గారి కాలజ్ఞానంలో రాసుంది!"

"మధ్యలో ఆ పెద్దాయన పేరు ఎత్తకు. ఇంకాస్త పాపం. నీకు చేతనైతే, అతనికి తగిన సలహా ఇవ్వు. లేదా వంపించు. ఇలా గుండమ్మ కథలో రమణారెడ్డి వేషాలేయక"

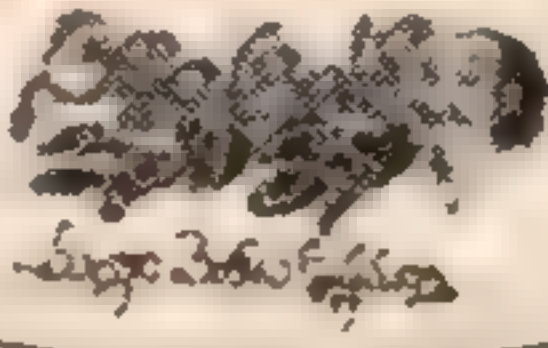
"చూసావులే మా గొప్ప బ్లాక్ అండ్ మైట్ సినిమా. లేకపోతే నీకు పెళ్ళికి కట్నం ఎక్కడ నించి తేను?"

"అసలు పెళ్ళి కొడుకు కట్నం వద్దంటాడేమో కనుక్కోవచ్చుగా?"

"సరే"

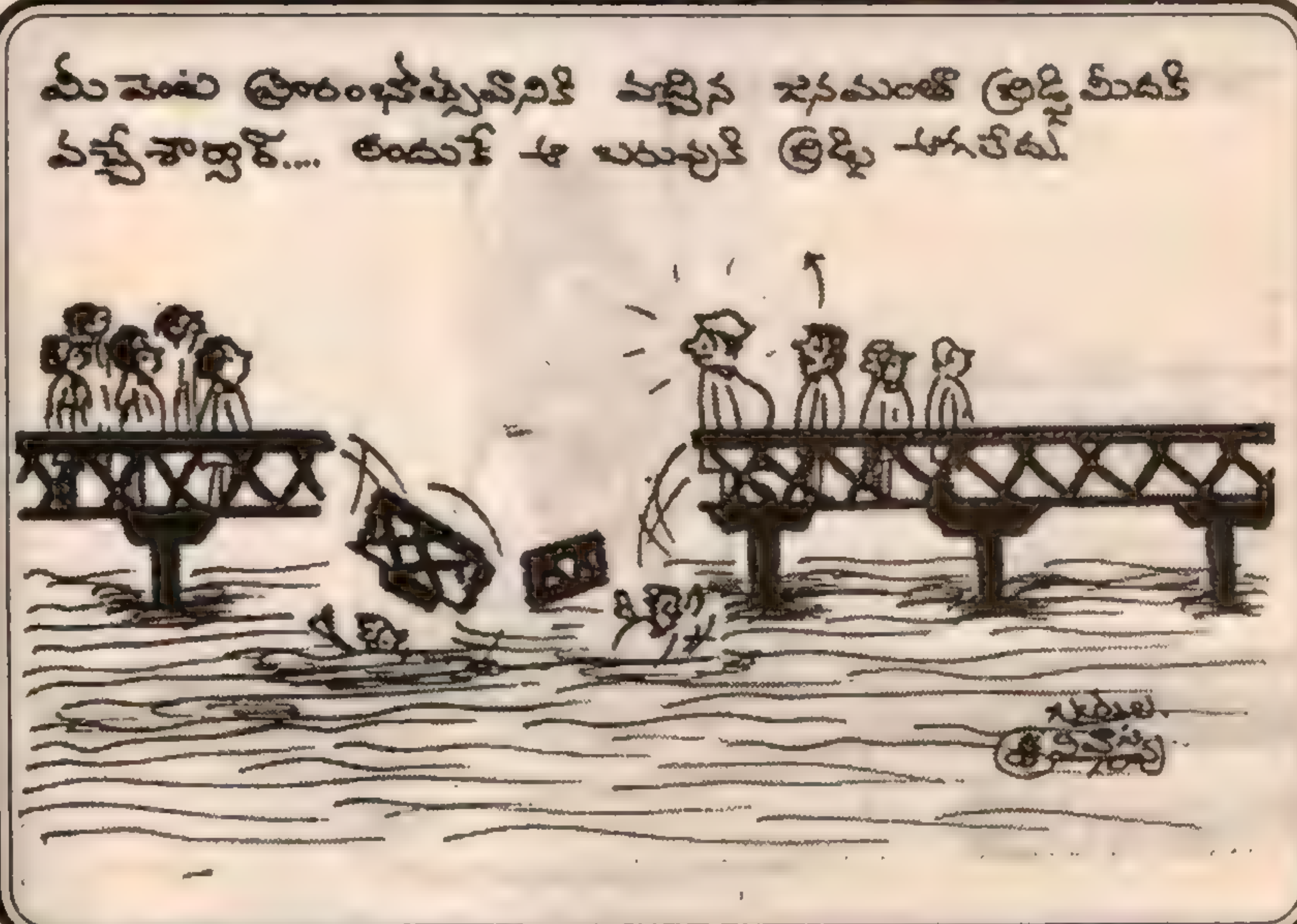
బామ్మ ముందు గదిలోకి వంటరిగా వచ్చింది.
 "అదబ్బాయ్ ఇన్వెస్ట్మెంట్ కథ. ఇంకేంటి విశేషాలు? పెళ్ళి ఎప్పుడు చేసుకుంటున్నావ్? ప్రేమలో పడడం లాంటివేమైనా చేసావా?" ప్రశ్నించింది.
 నిరుపమ్ సిగ్గుపడ్డాడు.
 "చేసానండి" చెప్పాడు.
 "ఎప్పుడు చేసావ్?"
 "చాలా కాలం క్రితం"
 "పెళ్ళి బావుంటుందా?"
 "బావుంటుందండి"
 "ఆ అమ్మాయికి నువ్వంటే ఇష్టమేనట?"
 "ఇష్టమన్నట్లుగానే చెప్పిందండి"
 "కట్నం ఎంతిస్తుందిట?"
 "అది మిమ్మల్ని అడగమంది. ఎంత తీసుకోవచ్చు నేను? నా సేలరీనేమో..."
 "ఆగాగు. ఓ అమ్మాయి ఓ అబ్బాయిలో ప్రేమ వివాహానికి వచ్చుకుందంటే. దానర్థం కట్నం ఇవ్వనని. ఇది లోకరీతి"
 "అలాగాండి?"
 "పెద్దలు కుదిరిస్తేనే కట్నం. ప్రేమ పెళ్ళిలో కట్నాలు, లాంచనాలు వుండవు"
 "అలాగాండి?"
 "సింపుల్ రిజిస్టర్ మేరేజ్, కొండొకచో ట్రెడిషనల్ మేరేజ్ విత్ సింపుల్ మీల్స్"
 "అలాగాండి?"
 "లోకరీతి చెప్తున్నాను. కట్నం ఇచ్చుకోగలిగే స్థామత వుంటే పెద్దలు కుదిర్చే సంబంధమే చేసుకుంటారు. ఇంతకీ ఆ పిల్ల పేరేంటి?"
 "అనన్య చెప్పనే లేదాండి?"
 కాఫీ కప్పులతో వచ్చింది అనన్య. పేరడిగింది వాళ్ళ అనన్యని.
 "ఆ పిల్ల పేరు అనన్య బామ్మా" చెప్పింది అనన్య. చాలా కేజువల్గా.
 "మీ మనవరాలినే నేను వివాహం చేసుకోవాలనుకుంటున్నది" చెప్పాడు నిరుపమ్.
 "వ్యావ్! నీ వెయిటెంత?" అడిగింది బామ్మ వెంటనే.
 "మొన్న శుక్రవారానికి సిక్స్టీ పౌరండి"
 "హైట్?"
 "ఫైవ్ ఫాయింట్ నైన్" అదీ శుక్రవారానికేనండి"
 "హైట్, వెయిట్ సరిపోయాయి. కట్నంగా కేష్ ఇచ్చుకోలేం. నా తదనంతరం ఈ బిల్డింగ్ మొత్తం దానికి వస్తుంది. దాన్ని కోటి రూపాయలకి కొనడానికి రెడీగా వున్నారు పార్టీలు"
 "ఇంకా ఎక్కువకే అమ్మచ్చనుకుంటానండి"

"అది మీ ఇద్దరి ఇష్టం, ప్రతిభ, అదృష్టం మీద ఆధారపడి వుంటుంది. మీ అమ్మ, నాన్నలేం చేస్తున్నారు?"
 "పోయారండి"
 "అలాగా? అక్కాచెల్లెళ్ళు?"
 "లేరండి. మా చిన్నన్న వెంకటరత్నంతో ఉంటున్నానండి. ఆయనకి పెళ్ళయింది."
 "ఈ వ్యవహారం ఆయనకి తెలుసా?"
 "ఇంకా చెప్పలేదండి"

హైదరాబాద్ ఇండస్ట్రయల్ ఎగ్జిబిషన్ లోని ఓ స్టాల్ తో డాక్టర్ మిరకిల్ ఓ మందు అమ్ముతున్నాడు. అది తాగితే రెండువందల ఏళ్ళు బ్రతుకుతారని అనౌన్స్ చేస్తున్నాడు. మైలవరం నించి వచ్చిన ఓ మేధావి అడిగాడు ఆ స్టాల్ లోని ఓ అమ్మాయిని.
 "ఈ మందు నిజంగా పనిచేస్తుందంటారా? డాక్టర్ గారికి కూడా పనిచేసిందా?"
 "ఈ మందు నిజంగానే పనిచేస్తుంది సార్.
 డాక్టర్ మిరకిల్ గారి వయసంతో నాకు సరిగ్గా తెలీదు. ఎందుకంటే నేను ఆయన్ని కలుసుకుంది 1872లో" జవాబు చెప్పిందాపిల్ల.
 దాదాపు ఆ వయసు గల బామ్మ విచిత్ర కథ తెలుసుకోవాలంటే ఈ నీరియల్ చదవాలి.

"ఆయన అనుమతి ఇవ్వకపోతే అప్పుడేం చేస్తావు?"
 "నా బాగోగులు నావేనండి"
 "కట్నం మీద ఆశుండచ్చుగా ఆయనకి?"
 "అబ్బే. కట్నం ఇచ్చినా అది నాకే తప్ప వాడికివ్వనండి. వాడేం నన్ను పోషించలేదు. చదివించలేదు కదండి"
 "మంచిది. ఇంతకీ అనన్య మీద నీకు గల ప్రేమ

శాతం ఎంత? మా కది లాభమా? నష్టమా? మేం క్యాష్ గా కాణీ కట్నం ఇచ్చుకోలేనప్పుడు?" నవ్వుతూ అడిగింది బామ్మ.
 "నాకు లెక్కలు పెద్దగా రావండి."
 "పోనీ తేలిగ్గా అడుగుతానుండు. నీకు అనన్య మీద వున్న ప్రేమ ఎత్తు ఎంత? పాడవెంత? వైశాల్యం ఎంత?"
 "ఇంక ఆ లెక్కకట్టలేదండి"
 "ఆయన్ని కన్వూజ్ చేయకు బామ్మా... నువ్వూరుకో" అనన్య చిరుకోపంగా చెప్పింది.
 "అవును. నిన్నడగనే లేదు. నీకింతకీ ఇతనంటే ఇష్టమేనట? ఇతన్ని పెళ్ళిచేసుకోడానికేం అభ్యంతరాలు లేవుగా?" ప్రశ్నించిందావిడ. తన మనమరాలిని.
 "బామ్మా. జవాబు రేపు చెప్తాను" చెప్పింది అనన్య.
 "అదేం? డాక్టర్ లా ఇరవై నాలుగ్గంటల్లో కాని ఏ సంగతి చెప్పలేవా?" నవ్వింది బామ్మ.
 "ఇవాళ తిథి అష్టమి. నాకది అచ్చిరాదు. అష్టమినాడు ఏం మొదలెట్టినా అష్టకష్టాలు పడాలి నేను. రేపు రాత్రికి నవమి వచ్చాక చెప్తాను"
 "ఊరికే చూచాయగా చెప్పండి" అర్థించాడు నిరుపమ్.
 "ఊడూ"
 "దానికి తిథుల పట్టింపులు ఎక్కువలేవయ్యా. రైలెక్కడానికి ఉద్యోగస్తులంతా హోలిడేన్ కలిసొస్తాయో లేదో చూస్తారు. ఇది మాత్రం తిథి చూస్తుంది" నవ్వింది బామ్మ.

“కొద్దిగా పాత కాలం మనిషి” చెప్పింది అనన్య కూడా నవ్వి.

“మరీ” సరిచేసింది బామ్మ.

“ఇరవై నాలుగు గంటల దాకా వేచి వుండడం చాలా ఇబ్బంది” చెప్పాడు నిరుపమ్.

“ఇంతకీ నీ ఆస్తి పాస్తుల వ్యవహారం గురించి చెప్పనేలేదు?” ప్రశ్నించింది బామ్మ.

“మాకో పెద్ద బిల్లింగ్ వుందండి”

“ఎంటుంటుందేంటి?”

“సుమారు ఇంటుంటుందండి. ఇంత పాతది కూడా” చెప్పాడు.

“ఎక్కడేమిటి?”

“ఇక్కడే రామ్ నగర్ లోనే”

“ఎక్కడుందది?” ఆసక్తిగా అడిగింది బామ్మ.

“నాకు పెద్దగా తెలీదండి. ఆ వ్యవహారాలు మా పెద్దన్నయ్య చూస్తుంటాడు”

“అలాగా? అందులో మళ్ళీ వాటాలున్నాయన్నమాట?”

“అవునండి. దాన్నమ్మితే కోటికి తక్కువ రాదు. మేం ముగ్గురం అన్నదమ్ములం కలిసి దాన్ని అమ్మి ఎవరి భాగం వాళ్ళు క్యాష్ తీసుకోవాలనుకుంటున్నాం.”

“ఇంత పెద్ద బిల్లింగ్ ఓ పట్టాన అమ్ముడు పోదు. టైం పడుతుంది.”

“అదేం లేదండి. ఓ బిల్డర్ ఆ బిల్లింగ్ కొని దాన్ని అపార్ట్ మెంట్స్ గా డెవలప్ చేద్దామనుకుంటున్నాడు. నిజానికి అతనే మా పెద్దన్నని అప్రోచ్ అయ్యాడు. ఆ డీల్ వారం పది రోజుల్లో పైనలైజ్ అవుతుంది.”

“ఇంకేం? నీ వాటా ముప్పై అయిదు లక్షల దాకా వస్తుందన్నమాట”

“అవునండి. కనీసం”

“మీ అన్నయ్య ఏం చేస్తుంటాడు?”

“ఆ బిల్డర్ దగ్గర పనిచేస్తాడండి”

“పేరు?”

“సుబ్బారావు” ఆ బిల్డర్ పేరు అడిగిందనుకుని చెప్పాడు నిరుపమ్. సుబ్బారావు నిరుపమ్ అన్నయ్య పేరు అనుకుంది బామ్మ.

“అలాగా”

“వెళ్ళాస్తానండి. రేపు రాత్రికి మళ్ళీ వస్తాను”

“మంచిది. అనన్య నాతో అఫీషియల్ గా ఈ సంబంధం ఇష్టమే అంటే కానీ మనం ముందుకు ప్రాసీడ్ కాలేం... రేపు ఈ ఇంటికి దేనికి? ఏ పిజ్జా హాట్ లోన్ మీటింగ్ పెట్టుకుందాం”

“అలాగేనండి. బంజారాహిల్స్ లోని పిజ్జాహాట్ లో రాత్రి ఏడున్నరకి కలుద్దాం. ఏం అనన్య?” ప్రశ్నించాడు నిరుపమ్.

“అలాగే” వప్పుకుంది అనన్య.

అతనెళ్ళాక అడిగింది బామ్మ.

“నువ్వు నిరుపమ్ గురించి అతనో బుచ్చిబాబుని చెప్తాంటే, నీకు అతనే తగిన వరుడనిపించి నీ ఫోటో కటింగ్స్ పంపాను. అనుకోకుండా అది క్లిక్ అయి కాణీ కట్నం ఇవ్వకుండా నీకో మంచి మొగుడు వస్తున్నాడు. ఈ జీవితంలో నా మొత్తం భారం నీ పెళ్ళీ. అదయితే ఇక నాకు నిశ్చింత” అనన్య మౌనంగా వుండిపోయింది.

“కనీసం ఇరవై లక్షలు కట్నం ముట్టచెప్తారతనికి. ఉద్యోగం, జీతం, ఆస్తులని చూసి అరకోటి ఇచ్చేవాళ్ళు కూడా వున్నారు” అనన్య బదులు చెప్పలేదు.

“మనం లక్ష్మీ! ఏమంటావ్?”

అనన్య మౌనంగానే వుంది.

“ఏం మాట్లాడవేమే?”

“రేపటి దాకా ఆగమన్నానా?”

“ఓ! అదా? అయితే చెప్పకనే చెప్పావు. నీకతన్ని పెళ్ళిచేసుకోవడం ఇష్టమే”

“నా మనసులో దూరి చూసినట్లుగా అంత గట్టిగా ఎలా చెప్పగలవు?” ప్రశ్నించింది అనన్య.

“నీకిష్టం లేకపోతే ఆ సంగతి చెప్పడానికి ఇవాళ

అష్టమైనా ఫర్వాలేదు. ఇష్టం వుంది కాబట్టే రేపటి దాకా ఆగమన్నావు”

“యస్సో, నో నో రేపే తెలుస్తుంది” నవ్వింది అనన్య.

కొద్దిసేపాగి అడిగింది బామ్మ రిమోట్ అందించి.

“నీకు నచ్చితే నోటితో చెప్పద్దు. కాని జెమిని నించి ఈటీవికి మార్పు. చాలు”

“నో. అదీ అష్టమి రోజు జవాబు చెప్పడమే అవుతుంది.”

“పోనీ ఓ సారి నవ్వు”

“ఊహా. నా నవ్వుకి నీకు అర్థాలు తెలుసు.”

“నాకు తెలుసు. నీకు నచ్చాడూలే”

“నువ్వెప్పుడూ ఆశావాదివే బామ్మ”

“మరే”

* * *

ఆ ఇంట్లో బామ్మకి తన మనవరాలి పెళ్ళి కట్నం ఖర్చు లేకుండా కుదిరిందని హుషారుగా వుంటే, ఆ ఇంటి పైనున్న వాసవికి, తన కొడుకు చెప్పిన స్వప్న వృత్తాంతానికి ఎంతో దుఃఖంగా వుంది. నిజంగా తన భర్త ఏక్సిడెంట్ లో మరణిస్తాడన్న ఆదుర్దా ఆమెలో ఉండడం సహజం. ఆ విషయం మాత్రం ఆమె తన భర్తకి తెలియజేయలేదు. ఆయనని టెన్షన్ పెట్టడం దేనికని.

“స్కూటర్ తాళం చెవులేవి?” అడిగాడు రామ్మూర్తి.

“ఏమో? ఊరెళుతూ మీరే ఎక్కడ పెట్టి వెళ్ళారో”

నిజానికి వాసవి గంటన్నర క్రితమే వాటిని దాచేసింది.

“చూడు ఎక్కడున్నాయో? ఆఫీస్ కి వెళ్ళి నా టూర్ రిపోర్ట్ సబ్మిట్ చేయాలి”

“ఇవాళ బయటకెక్కడికి కదలకండి మూడు వారాలుగా ఊళ్ళో లేరు. ఇవాళంతా ఇంట్లోనే ఉండండి. రాజుని రిక్షాలో నేనే స్కూల్ లో దింపి వస్తాను”

“ఇదేమిటివాళ?”

“ఈరోజు మనిద్దరమే ఇంట్లో వంటరిగా ఎంచక్కా ఉందామండి”

“నీకివాళేమైంది కొత్తగా?”

“ఏమైందో రేపు చెప్తాగాని ఇవాళ మాత్రం మీరు ఇల్లు కదిలేది లేదు”

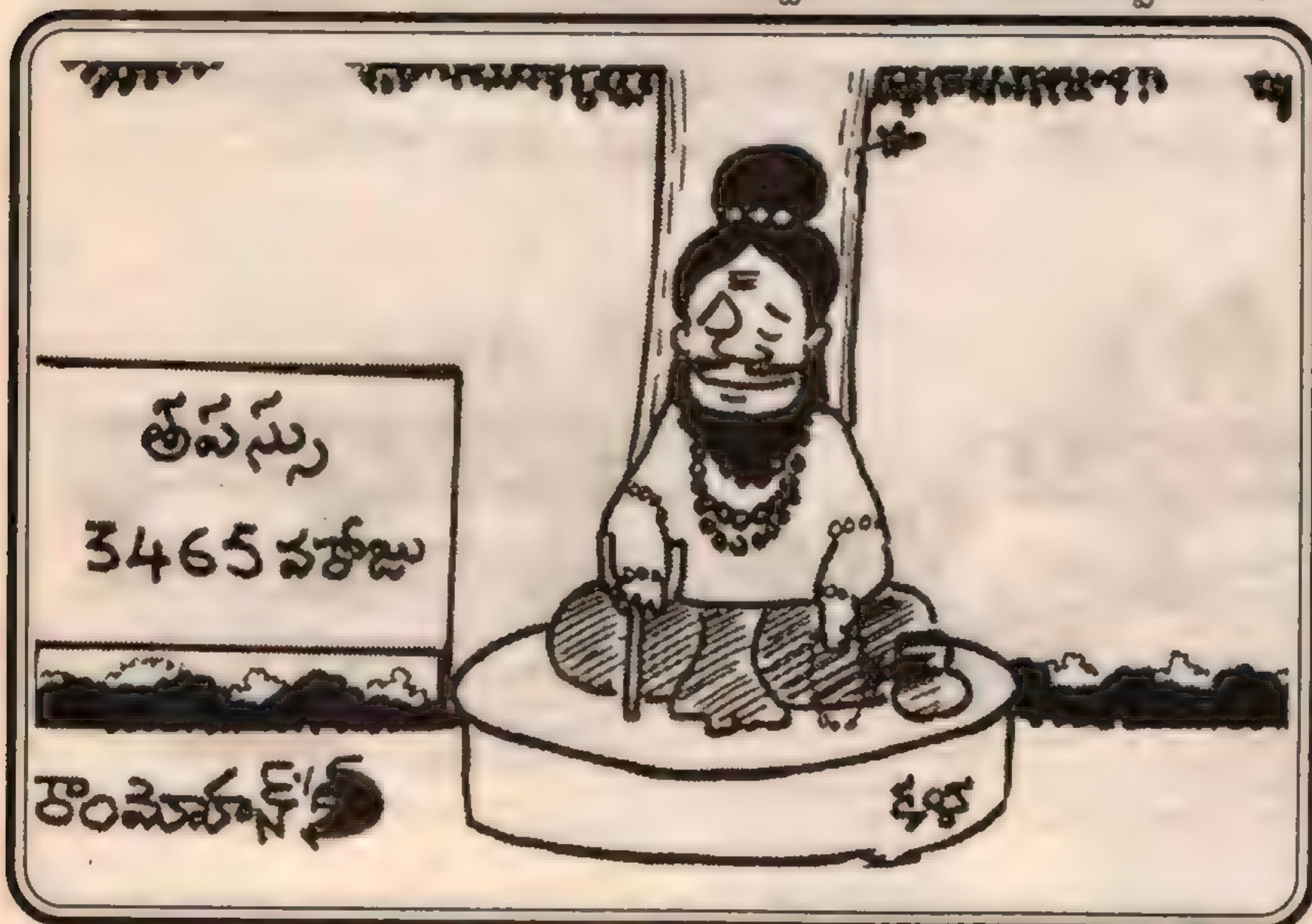
అతను స్కూటర్ తాళం చెవుల కోసం ఇల్లంతా వెదికాడు కాని అది దొరకలేదు.

“ఆఫీస్ కెళ్ళొద్దా?”

“రేపెళ్ళు కాని”

తన భార్య కొద్దిగా అన్యమనస్కుంగా ఉండడం గమనించాడు. ఎందుకో ఎంత అడిగినా వాసవి చెప్పలేదు.

(ఇంకా వుంది)

జనవరి 25 ఆదిత్యరాయణరావు గారి వర్ణంపై సందర్భంగా...

ఈనాడు సినిమాల్లో ఉపయోగించే సంగీతం కేవలం అనుకరణ ప్రధానమై హిందుస్తానీ, పాశ్చాత్య సంగీతాలతో మిళితమై పంచకూళ్ళ కషాయంలా వుంటుందనీ, శాస్త్రీయ సంగీతంపై దెబ్బ తీస్తుందనే అభిప్రాయం చాలామందిలో కానవస్తుంది. ఐతే ఇందులో సత్యం ఏమాత్రమూ లేదు. పైగా సినిమాలు వచ్చేక ప్రజలలో సంగీతంపై మోజు ఎక్కువైందనడానికి ఆధారాలు కనబడుతున్నాయి. సంగీత కళానిధి కీ॥శే॥ ప్రొఫెసర్ సాంబమూర్తి అంతటివారే ఒక సందర్భంలో ఇలా అన్నారు : "Though most of the films are stuffed with light music, they

సంగీతదర్శకుడు, నిర్మాత
మాత్రమే కాక స్వయంగా రచయిత
అయిన శ్రీ ఆదినారాయణరావు సినిమా
సంగీతపు పోకడలపై పత్రికాముఖంగా
వెల్లడించిన భావావిధి.

నూతన సాంకేతిక భావాలూ, సంప్రదాయాలూ
రాక తప్పవు. ప్రొఫెసర్ భాత్కండే లాంటి
మేధావులు యిలా

మూర్ఖున జాతి పద్ధతి విసర్జింపబడి, దాని స్థానంలో రాగ-రాగిణి లేక జన్య-జనక పద్ధతి ప్రవేశపెట్టబడింది." అన్నారు.

మన పండితులెవరూ "మేము ఆనాటి పాతకాలపు సంప్రదాయ సిద్ధమైన శాస్త్రీయ సంగీత పద్ధతినే ఈ నాటికి పాటిస్తున్నాము" అని గుండెలపై చేయి వేసుకొని చెప్పలేరు కదా! ఉత్తర హిందుస్తానపు

“సంగీతం సంప్రదాయపు సంకెళ్ళతో బంధింపబడకూడదు”

- ఆదినారాయణరావు

still have helped in making millions of people music minded" (చాలా చిత్రాలు లలిత సంగీతంతో నిండివున్నా, కోటానుకోట్ల జనాన్ని సంగీత ప్రియులను చేయడానికి సహకరిస్తున్నాయి.) భారతదేశం ఈనాడు 'మ్యూజికల్ లేబోరేటరీ'గా తయారై విభిన్న సంగీత స్వరూపాల్ని సృష్టిస్తుంది. కళలూ, భావాలూ, భాషలూ, కాలంతోబాటే కదులుతూ వుంటాయి.

"Music is a progressive art and science"- సంగీతం అభ్యుదయపథాన పోయే కళ. శాస్త్రీయ విజ్ఞానం అని పెద్దలన్నారు. దేశంలోని ప్రజల అభిరుచులను అనుసరించి సంగీతం పరివర్తన చెందుతూ, అభ్యుదయాన్ని పొందుతూ వుంటుంది. పూర్వకాలపు సిద్ధాంతాలనూ, నియమాలనూ మన దేశీయ సంగీతంలో పాటించడానికి ప్రాకులాడ్డమనేది కాలానికి ఎదురీత యీదడం వంటిది. కాలానుగుణంగా

అన్నారు : "In Desi music we cannot always pretend to stick to the orthodox theories and rules. New technical expressions and new rules are bound to come in course of time, and we must be prepared to make room for them". (మన దేశీయ సంగీతంలో పాత పద్ధతులనూ, సంప్రదాయాలనూ అంటిపెట్టుకొని కూర్చోనలేము. నూతన సాంకేతిక భావాలూ, నూతన సంప్రదాయాలూ కాలానుగుణంగా రాక తప్పవు. మనం వాటిని మన్నించక తప్పదు). ప్రొఫెసర్ టి.వి.సుబ్బారావుగారు కూడా దాదాపు ఈ అభిప్రాయమే చెప్పారు. "Practical music in a wide country like ours cannot always continue unchanged." (సువిశాలమైన మన భారతదేశంలో మనం అభ్యసించే సంగీతం ఏ మార్పు లేకుండా ఎల్లప్పుడూ సుస్థిరంగా వుండజాలదు). ప్రొఫెసర్ రత్నజన్-“శారంగాదేవుని సంగీత రత్నాకరం” నాటి నుండి మన సంగీతం ఎప్పటికప్పుడు మార్పు చెందుతూ వస్తోంది. పూర్వకాలపు గ్రామ

సంగీతం “అమీర్ ఖుస్రూ” అవతరణతో కొత్త అవతారం దాల్చిందని మన పండితులు ఒప్పుకుంటున్నారు. మరి మన దక్షిణదేశపు కర్ణాటక సంగీతం మడికట్టుకుని కూర్చుందని మన వారు వాదించబోతారు కాని, యీ వాదన సరియైనది కాదని నవాల్ చేసి చెప్పవచ్చు. ప్రొఫెసర్ భాత్కండే లాంటి సంగీత శాస్త్రజ్ఞులు “మన దాక్షిణాత్య కర్ణాటక సంగీతజ్ఞులు ఈనాడు తాము పాడే సంగీతం ఆనాటి శారంగాదేవుని కాలం నాటి శాస్త్రీయ సంగీతమేనని వాదిస్తారని నేను అనుకోను. వారి (కర్ణాటక) రాగాలు కొన్ని ఈనాడు మన ఉత్తర హిందుస్తానపు రాగాలతో మిళితమైపోయాయి” అన్నారు. లోక ప్రసిద్ధుడైన ఆంధ్ర పండితుడు, పండిత సోమనాధుడు (క్రీ.శ.1600) రచించిన ‘రాగవిబోధ’ గ్రంథంలో మనకు ‘పర్వియన్’ రాగాల పేర్లు కానవస్తున్నాయి. అవి-హునేని, నవరోజ్, జీలవ్ మొదలైనవి. ‘వేంకటముఖి’ పండితుడు ‘తోడి’ రాగం ఉత్తర హిందుస్తానానికి చెందిన రాగమని పేర్కొన్నారు. అందుచేతనే కాబోలు పండిత ‘రామామాత్యుని’ స్వరమేళ కళానిధి గ్రంథంలో మనకు ‘తోడి’ రాగం పేరే కనబడదు. ఇలా

చర్చించుకొని పోతే మన సంగీతం ఎప్పటికప్పుడు కాలానుగుణమైన మార్పులు చెందుతున్నదని చెప్పడానికి తగిన ఆధారాలు కనిపిస్తున్నవి.

చెవులకు వినసాంపుగా వుండే స్వరనమదాయల కూర్పు సంగీతానికి ఆయువుపట్టని గ్రహించిన మన ప్రాచీన సంగీత నిపుణులందరూ, ఇతర సంగీత సంప్రదాయాలలోని మేళకువలను, తళుకులను తమ సంగీత రచనలలో చొప్పించి కొత్త పద్ధతులను సృష్టించడంలో తమది, ఇతరులది అనే భేదం లేక పక్షపాతరహితంగా ప్రవర్తించినారని చెప్పడానికి ఎన్నో ఆధారాలు మనకు కనబడుతున్నవి. అపర సరస్వతీ మూర్తులనబడే శ్రీ ముత్తుస్వామి దీక్షితులవారు కాశీలో నివసించే సమయంలో ఉత్తర హిందుస్తానీ సంగీత సంప్రదాయాలను క్షుణ్ణంగా తెలుసుకుని ఆ సాంకేతిక విశేషాలను తమ కర్నాటక రాగ రచనలలో, ఆ సంప్రదాయానికి లోటు రాకుండా చొప్పించినారని పండితులు ఉద్ఘాటిస్తున్నారు. అందుకనే దీక్షితులవారి కీర్తనలు హిందుస్తానీ 'ద్రువద్'ల వంటివని మన పండితుల అభిప్రాయం. ఆయన అమీరు కళ్యాణి, హిందోళ, మాలక్, మొదలైన హిందూస్తానీ రాగాలలో కీర్తనలు చేశారు. అంతేకాకుండా పాశ్చాత్య సంగీతాన్ని విని, ఆకర్షింపబడి పాశ్చాత్య బాణీలను అనుకరిస్తూ కర్నాటక సంప్రదాయాన్ని విడువక కీర్తనలను రచించారు.

శ్రీ త్యాగరాజస్వామి వారు కూడా పాశ్చాత్య సంగీత ప్రభావానికి లోనై, యుద్ధ ప్రోత్సాహకరములైన 'మార్షల్ మార్చస్' (Martial Marches) ట్యూన్లను వాడి 'కదనకుతూహల'మనే రాగాన్ని సృష్టించి "రఘువంశ సుధాంబుది చంద్ర" కృతిలో పాశ్చాత్యమైన పోకడలు పోయారు.

అందుచేత మనకు పూజనీయులైన శ్రీ త్యాగరాజస్వామి, దీక్షితుల వారి లాంటి సంగీత సామ్రాట్టులే తమకు మంచిదని తోచిన సంప్రదాయాన్ని మన సంగీత పద్ధతులలో ప్రవేశపెట్టడానికి వెనుకంజ వేయలేదనీ మంచి ఎక్కడ వున్నా గ్రహించడంలో తప్పులేదనీ మనం గ్రహించినాడు ఈ అనుకరణ సిద్ధాంతాలపై తర్జనభర్జనలు చేయడం అర్థవిహీనమని తెలుస్తుంది.

శాస్త్రీయ సంగీత సంప్రదాయాలలో ఇటువంటి మహత్తరమైన వరిణామాలు ఎప్పటికప్పుడు వస్తువుంటే, ఇక సినిమా సంగీత విధానంలో పాశ్చాత్య రీతులను హిందుస్తానీ ఫణతులను మేళవించడం సంప్రదాయ విరుద్ధం కాదని తేలుతుంది.

మన భారతీయ సంగీతం ప్రపంచ సంగీతానికి మాతృదేవత. "Hindu music is the origin of all music, crept into Persia, Greece, then to Arabia from which it was brought back to India blending itself with the parent body"-ప్రపంచ సంగీతానికి మూలమైన హిందూదేశపు సంగీతం మొదట 'పర్షియా-గ్రీసు' దేశాలలోకి అచటి నుండి 'అరేబియా'లోకి, అచట నుండి మళ్ళీ మనదేశంలోకి దిగుమతి అయి చివరకు తన మాతృమూర్తి అయిన భారతీయ సంగీతంలో లీనమైపోయింది) అని సంగీతజ్ఞులు పేర్కొంటున్నారు. భారతీయ సంగీతంలో ఏ మార్పులు చేసి సమ్మేళన చేసినా, దాని ప్రకృతి సిద్ధమైన రాగ పద్ధతిని విడనాడి, మరొక విధానాన్ని సృష్టించడం అసాధ్యం.... దాని సంప్రదాయ శృంఖలాలను విడదీసుకొనగలమేమో కాని, దాని ప్రధాన సూత్రాల నుండి వైదొలగలేము. "In Indian music, it is not possible to build anything other than the Raga basis. We can run away from its fetters but not from its main outline" అని గురుదేవులు రవీంద్రనాథ్ ఠాగూరు చెప్పారు - తమ సంగీత పద్ధతిలో పాశ్చాత్య

విధానాల అనుకరణ ఉన్నదని విమర్శించినపుడు, ఆయన ఈ సమాధానం చెప్పారట.

మన సంగీత దర్శకులు, చిత్ర సంగీతాన్ని సంకరం చేస్తున్నారనీ, అనుకరణ ప్రియులవుతున్నారనీ విమర్శించడం అంత సమంజసం కాదని నా అభిప్రాయం. చిత్రాలు ప్రజలకు వినోదం కోసం వుద్దేశింపబడినవి. అందుచేత చిత్రాలలో ఎన్నో తమాషాలు, మాంత్రికమైన తంత్రాలు చొప్పించి ప్రజలను ఆనందింపజేస్తున్నారు. అలాగే చిత్ర సంగీతంలో కూడా ఆయా సందర్భాలకు అనుగుణంగా మన సంగీత దర్శకులు వినోదం కోసం బాణీలను సమకూర్చడం జరుగుతుంది. అయితే మక్కికి మక్కి, హిందీ చిత్రాలలోని పాటలను, ఇంగ్లీషు రికార్డులలోని ట్యూన్స్ను కాపీ చేసి యధాతథంగా పాటలను కూర్చడం సమంజసం కాదని ఒప్పుకొనక తప్పదు. అనుకరణ చేసేటప్పుడు, చేసినట్టు తెలియని విధంగా ఒరిజినాలిటీని చూపినప్పుడు ఆ సంగీత రచనకు గాని, పాటకు గాని ఒక విశిష్టత ఏర్పడుతుంది.

తెలుగు చిత్ర సంగీతపు విలువలను పెంచడానికి కీ॥శే॥ శ్రీ నాగయ్య గారు తమ సొంత బాణీలకు అనుకరణలను కూడా కొంత మేళవించి ప్రజాదరణ పొందారు. మాలపిల్ల, రైతుబిడ్డ చిత్రాలలో కీ॥శే॥ బసవరాజు అప్పారావు గారి భావ గీతాలకు కీ॥శే॥బి.ఎన్.ఆర్.గారు కూర్చిన సంగీతం ఒక నూతన ప్రయోగం అనీ, ఆయన మేధస్సుకు గీటురాయనీ చెప్పక తప్పదు.

ఇలాగే మన సంగీత దర్శకులు వారి వారి సృజనాత్మక శక్తి వున్నంత మేరకు వాడుకలో వున్న సంగీత బాణీలను తీసుకొని, చిత్రాలలోని సందర్భాలకు తగినట్టుగా తమ సంగీత బాణీలను మలచుకొని నూతన ప్రయోగాలను చేస్తున్నారు. వారి కృషిని మనం హర్షించాలి. వినోదమే ప్రధానమైన మన చిత్రాలలోని సంగీతం ప్రజలను వినోదింపజేయడమే ప్రధానం కాని, అది సంప్రదాయపు సంకెళ్ళలో బంధింపబడడం అభిలషణీయం కాదు. ఆ సూత్రాలతో చిత్ర సంగీతాన్ని సృష్టించడం అసాధ్యం. నేటి చిత్ర సంగీతం అవధిని గ్రహించి, నీరక్షిర న్యాయంగా మంచి గ్రహించి చెడును త్రోసి వేయడం రసికులకూ, విమర్శకులకు సమంజసమని నా విశ్వాసం.

కృష్ణం కృష్ణ-సంగీత కృత్య

పాత సంచికలు కావలసిన వారు కాపీకి రూ॥ 10-00 చొప్పున మాకు పంపి పోస్టులో తెప్పించుకొనవచ్చును. లేదా మా ఆఫీసులో నేరుగా గాని, స్థానిక మార్గదర్శి (ఈనాడు గ్రూపు) ఏజెంటు ద్వారా గానీ 10 శాతం డిస్కంట్ సౌకర్యంతో పొందవచ్చును.

హాసం

కాపీలు దొరటకం లేదా? స్థానిక మార్గదర్శి ఏజెంటును (ఈనాడు గ్రూపు) అడగండి.

చిత్రం: సువర్ణసుందరి (1957)

రచన: భరత్ వ్యాస్

గానం: లతా, రఫీ

కుమ కుమ బోలే కోయలియా (2)
 కుంట్ కుంట్ మె భువ్దే డోలే_గున్ గున్ బోలే_ ఆ ఆ ఆ ||కుమ||
 సక్ సింగార్ రిత్ ఆయి బసంతి (2)
 జైసేనార్ కోయి హో రన్వంతి
 సనిదమదనిస
 గమగమదనిస
 రిసని దని/సరిసని/సరిసని
 దనిని దనినిదని మదద మదదమగ
 గరిగమదని ||సక్ సింగార్||
 డాబీ డాబీ కలియోంకో తితిలియ ఛూమే
 పూల్ పూల్ పంఖడియా భోలే అమృత్ ఘోలే_ ఆఆఆ||కుమ||
 కాహే ఘటామె బిజిబీ చమేతే ||కాహే||
 హో సక్తాహై మేఘ రాక్ నే బాదరియా కా
 షామ్ షామ్ ముఖ్ చూమేలియాహో ||షామ్||
 చోరీ చోరీ మన్ పంచీ ఉడే నైనా జుడే_ఆఆఆ_ ||కుమ||
 చంద్రికా దేఖ్ ఛాయీ ప్రియ చంద్రికా దేఖ్ ఛాయీ
 చందాసే మిలకే మన్ హి మన్ మే ముసేకాయీ ఛాయీ ||చంద్రికా||
 శరద్ సుహావన్ మధుమన్ భావన్ ||శరద్||
 విరహి జనోంకా సుఖ్సర్ సావన్ (2)
 ఛాయీ ఛాయీ పూనమ్కి జతా ఘూంఘట్ హటా_ ఆఆఆ ||కుమ||
 సర్స్ రాత్మమ్ భాయే ప్రియతమా కమల్ కమల్ నిమిలే||సర్స్||
 కిరణ్ హీర్ దమ్తే
 జల్మే చాంద్ చమేతే
 మన్ సానంద్ ఆనంద్ డోలే
 మన్ సానంద్ ఆనంద్ డోలే
 నిరిగమదనిస దనిస
 సనిసగరిగ సరినిసదని మదనిస నిరినిరి
 దనిదని మదమద గమగమ గమదనిస గమదనిస దనిసా

మోసగాళ్ళకు మోసగాడు

రచన: ఆరుద్ర

గానం: సుశీల, బాలు

కోరినది నెరవేరినది
 ఓహో కలలు నిజమాయె
 కోరినది దరి చేరినది
 అహో ఎదలు ఒకటాయె
 తొలివలపే మధురసము
 మన బ్రతుకే పరవశము ||కోరినది||
 పూలతోటలై నా అందాలు పూచేసులే
 తనివి తీరగా మకరందాలు గ్రోలేనులే
 దోచుకున్న వలపు దాచుకున్న నాడే
 సుఖం సుఖం సుఖం
 తోడుగా నీడగా సాగిపో ||కోరినది||
 రాగబంధమై పెనవేసుకున్నానులే
 మూగ కోరిక నే తెలుసుకున్నానులే
 ఊసులాడు వేళ బాస చేయు వేళ
 ఇదే...ఇదే...ఇదే
 ఆడుకో ఆశలే తీర్చుకో ||కోరినది||

కళ్యాణ మంటపం

రచన: దేవులపల్లి కృష్ణశాస్త్రి

గానం: పి. సుశీల

చుక్కలు పొడే శుభమంత్రం!
 దిక్కులు నిండే దివ్యమంత్రం!
 ఎక్కడనో, ఎప్పుడో, ఎవరో
 పలికిన వేద మంత్రం!
 ఇక్కడనే ఇప్పుడే ఎవరో - నా
 చెవిలో ఊదిన మంత్రం,
 మధు మంత్రం ||చుక్కలు||
 రెక్కలపై ఆ గువ్వలజంట,
 రేకులలో ఆ పువ్వులజంట,
 సాగుచునే, ఊగుచునే,
 మధుర మధురముగ, మక్కువగ,
 చదువుకునే ఆనంద మంత్రం ||చుక్కలు||
 కన్నులు ఒకపరి మూసుకొని - నీ
 వన్నది మరి మరి తలచుకొని,
 ఒక్కతేనే - నేనొక్కతేనే
 అదే పనిగనే సదా మనసులో
 ఆలపించే ప్రియ మంత్రం ||చుక్కలు||
 కోవెల దైవం పిలిచే దాకా,
 ఆవలి ఒడ్డున నిలిచే దాకా,
 నాలోనే లోలోనే
 "నాతి చరామి నాతి చరామి" -
 అది నా ప్రాణ మంత్రం ||చుక్కలు||

భక్తతుకారాం

రచన: దేవులపల్లి కృష్ణశాస్త్రి

గానం: ఘంటసాల

హరి ఓం...హరి ఓం...హరిఓం...
 ఆ...ఆ...ఆ...
 ఘనా ఘన సుందరా కరుణా రసమందిరా ||2||
 అది పిలువో మేలుకొలువో
 నీ పిలువో మేలుకొలువో
 అది మధుర మధుర మధురమౌ ఓంకారమౌ
 పాండు రంగ పాండు రంగ ||ఘనా||
 ప్రాభాత మంగళ పూజావేళ
 నీ పద సన్నిధి నిలబడి
 నీ పద పీఠిక తలనిడి ||ప్రాభాత||
 నిఖిల జగతి నివాళులిడగా
 నిఖిల జగతి నివాళులిడగా
 వేడగా కొనియాడెద
 పాండు రంగ పాండు రంగ ||ఘనా||
 గిరులు ఝరులు విరులు తరులు
 నిరతము నీ పాద ధ్యానమే
 నిరతము నీ నామ గానమే ||గిరులు||
 సకల చరా చరా లోకేశ్వరేశ్వర
 సకల చరా చరా లోకేశ్వరేశ్వర
 శ్రీకర భవహర
 పాండు రంగ పాండు రంగ ||ఘనా||

వ్యవస్థాపక సంగీతాలపరి కిశోర్ జీవనర్సురి

- ఎమ్మెస్ స్వాతి

అక్టోబరు 13, 1987.

మరణించే నాటికి కిశోర్ వయసు 58 సంవత్సరాలు. దానిలో 40 సంవత్సరాలు బొంబాయిలోనే గడిచాయి.

1947 లో బొంబాయి చేరేనాటికి అతను అనామకుడు. పేరున్న హీరోకు తమ్ముడు. స్వయం ప్రతిభ ఏమీ కనబరచనివాడు. చదువు పెద్దగా రానివాడు.

కానీ 1987 లో బొంబాయి విడిచి పరలోకానికి వెళ్లేనాటికి అతను దేశం మొత్తంలోనే కాదు, విదేశాలలో కూడా అతని కోసం రోదించే అభిమానులను సంపాదించుకోగలిగేంత పేరుప్రఖ్యాతులను మూట గట్టుకున్నాడు.

ఇవన్నీ అతనికి ప్రసాదించినది బొంబాయి నగరమే! అక్కడ నెలకొన్న హిందీ చిత్రరంగమే అతన్ని పోషించి పెద్ద చేసింది. సినిమాలు తగ్గినప్పుడు అక్కడున్న షణ్ముఖానంద హలే స్టేజిషోల ద్వారా అతనికి అంతా లేని నీరులను కట్టబెట్టింది!

కానీ తనకు తిండిపెట్టిన బొంబాయి నగరంపై కిశోర్ కుమార్ కు మమకారం ఉన్నట్టు లేదు. జీవితంలో మూడింట రెండువంతుల భాగం అక్కడే గడిపినా ఆ నగరంతో అతను మమేకం కాలేకపోయాడు. కిశోర్ తన అంత్యక్రియల విషయంలో కోరిన కోరిక బట్టి ఈ విషయం తేటతెల్లం అయింది. తన అంత్యక్రియలు ఖాండ్వాలో జరగాలని అతను వీలునామా వ్రాసుకున్నాడు. అతని కోరికను మన్నించడానికి కుటుంబసభ్యులు నిశ్చయించుకోవడంతో కిశోర్ చనిపోయిన సాయంత్రమే అతని పార్శ్వ శరీరానికి లేపనం చేయడం ప్రారంభించారు. లేకపోతే

ఖాండ్వా చేరేలోపున శవం కుళ్లిపోయి, దుర్వాసన వచ్చే ప్రమాదం ఉంది.

కిశోర్ బెంగాలీ కదా అతను ఏ కలకత్తా మీదో ప్రేమ పెంచుకోవడం పోయి, ఎక్కడో మధ్యప్రదేశ్ లో ఉన్న ఖాండ్వా మీద అంత అభిమానం ఎందుకంటే- అది అతని జన్మస్థలం కాబట్టి!

కిశోర్ మూలపురుషుడు గజదొంగ!

కిశోర్ కుటుంబం అక్కడకు చేరిన కథ ఏమిటో తెలుసుకోవాలంటే అతని వంశవృక్షం గురించి చెప్పుకోవాలి. వాళ్ల ఇంటి పేరు గంగూలీ. అంటే బెంగాలీ బ్రాహ్మణులన్నమాట. బెంగాలీ

నాన్నగారే చెప్పారు. మా వంశం రఘునాథ్ అనే గజదొంగ నుండి ఉద్భవించిందట! బెంగాల్ లో రఘునాథ్ కి రాబిన్ హుడ్ ఇమేజి ఉంది. అతన్ని 'కురుల్ గాచ్చి రఘో' అనేవారు. అతని గురించి టాగోర్ ఓ కవిత రాసాడు కూడా. ఓ సారి బ్రిటిష్ సైనికులు అతన్ని వెంటాడితే గుడిలో వెళ్లి దాక్కున్నాడు. అక్కడే దేవుడి ముందు ఒట్టు వేసుకున్నాడు. సైనికులు లోపలికి వెళ్లి చూసేసరికి ఓ ముసలి బ్రాహ్మణుడు కనబడ్డాడు. సైనికులు మరలిపోయారు. రఘునాథ్ జీవితంలో మళ్లీ దోపిడీ దొంగతనాలు చేయలేదు. అతడిని బ్రాహ్మడిగా తక్కినవారు అంగీకరించారు. ఈ

రఘునాథ్ మునిమనుమడే మా నాన్న"

ఓ పిచ్చి మారాజు తల్లివైపు చుట్టం

1850 ప్రాంతాలలో బెంగాల్ లోని కృష్ణనగర్ ఎస్టేటులోని మునీమ్ దుర్గాచరణ్ అనే ఆయన యజమానితో పోట్లాడి బెంగాల్ విడిచి పాట్టపోసు కోవడానికి వక్కనే ఉన్న బిహార్ రాష్ట్రానికి తరలి వెళ్లిపోయాడు. భాగల్పూర్ చేరి అక్కడ ఉపాధ్యాయుడిగా పనిచేశాడు. తన కొడుకు శిబచంద్ర ను బాగా చదివించాడు. శిబచంద్ర కలకత్తా యూనివర్సిటీలో లా లో మాస్టర్స్ డిగ్రీ చేశాడు. ఇతనికి, బంకించంద్ర చటర్జీకి (వందే మాతరం వ్రాసినాయన) ఫస్టు క్లాసు ఫస్టులు రావడంతో బ్రిటిషు ప్రభుత్వం డిప్యూటీ మాజిస్ట్రేటు ఉద్యోగాలు ఇవ్వజూపింది. బంకించంద్ర ఉద్యోగానికి అంగీకరించగా శిబచంద్ర వద్దని చెప్పి స్వంత ప్రాక్టీసు మొదలుపెట్టి 12 సంవత్సరాలలో 40 లక్షలు ఆర్జించే స్థాయికి ఎదిగాడు.

బ్రాహ్మణులలో ముఖోపాధ్యాయులను ముఖర్జీ అనీ, బందోపాధ్యాయులను బెనర్జీ అనీ, చటోపాధ్యాయులను చటర్జీలనీ అంటారు. గంగోపాధ్యాయులను గంగర్జీ అనరు, గంగూలీ లని అంటారు. బ్రాహ్మణులలో కూడా శాఖా భేదాలున్నాయి. కిశోర్ కుమార్ కుటుంబాన్ని 'అమాధే' బ్రాహ్మణులంటారు. (రవీంద్రనాథ్ ఠాగూరు కుటుంబాన్ని 'పెరాల్' బ్రాహ్మణులన్నట్టు). 'మేం నిజానికి బ్రాహ్మణం కాము.' అంటాడు ఆశోక్ కుమార్.

ఆయన మాటల్లో చెప్పాలంటే - 'ఓ సారి మా

ఆ డబ్బును శిబచంద్ర భాగల్పూర్ అభివృద్ధికై ఖర్చుపెట్టాడు. అతని దాతృత్వబుద్ధి చూసి ముచ్చటపడిన ఆంగ్ల ప్రభుత్వం 'నువ్వు ప్రాక్టీసు మానేస్తే రాజా బహదూర్ అనే బిరుదు నిస్తాం' అన్నారు. శిబచంద్ర సరేనన్నాడు. ఆ బిరుదు తీసుకోవడానికి ఇంగ్లండు వెళ్లాడు. అక్కడి క్రైస్తవ మతం చూసి ముచ్చటపడ్డాడు. క్రిస్టియన్ కావాలన్న పిచ్చి పట్టుకుంది ఆయనకు. అది విని బ్రిటిష్ వాళ్లు మురిసిపోయారు. ఓ హై క్లాసు హిందూ, క్రిస్టియన్ అయితే ఇక చెప్పేదేముంది! ఆయన ఇంటికి పెద్ద హోదాలో ఉన్న యూరోపియన్స్ అందరూ వచ్చేవారు.

శిబచంద్ర పొంగిపోయేవాడు. "ఇదిగో, నేను వచ్చేవారమే క్రైస్తవమతం తీసుకుంటున్నా" అనేవాడు. అది విని బ్రాహ్మణులు 'అలా అన్నందుకు ప్రాయశ్చిత్తం చేసుకో' అన్నారు. 'నేను హిందువునయితేగా ప్రాయశ్చిత్తం చేసుకోడానికి' అన్నాడు ఈ పిచ్చిమరాజు. "అయితే నిన్ను వెలి వేస్తున్నాం" అన్నారు వాళ్లు. "క్రిస్టియన్లు హిందువులు వెలివేయడం ఏమిటి, నాస్సెన్స్" అని పొయింటు లాగాడు ఈ లాయరు గారు.

క్రమంగా శిబచంద్రకు పిచ్చి ముదిరింది. బ్రిటిషు వాళ్లకు మోజు పోయింది. ఈయన క్రిస్టియన్ అవుతానంటూనే ఏనాటికీ కాలేదు. వెలిమాత్రం ఉండిపోయింది. ఆయన మనమరాలే కిశోర్ తల్లి. కిశోర్ పిచ్చి చేష్టలకు, ఈ మూలాలకు ఏమైనా సంబంధం ఉందేమో తెలియదు.

కిశోర్ అమ్మా నాన్నల పెళ్లి కథ

రాజా శిబచంద్ర కొడుకు సతీష్ చంద్ర బెనర్జీ. ఆయన కూతురు గౌరీదేవి. చాలా అర్చకంగా ఉండేది. కనీసం అల్లుడైనా మంచి పుష్టిగా ఉండాలనుకుని సతీష్ చంద్ర వరుని వేటలో కలకత్తా వెళ్లాడు. అక్కడ లా కాలేజీలో పరీక్ష రాసి బయటకు వస్తున్న ఓ బలాధ్యుడిని చూసి ముచ్చటపడ్డాడు. తన ఫ్రెండుని పిలిచి 'అతని వెంట వెళ్లి మాట కలిపి బ్రాహ్మణబ్బాయేమో కనుక్కో' అన్నాడు. అతను కనుక్కుని వచ్చి చెప్పాడు - అతని పేరు కుంజాలాల్ గంగూలీ, ఖాండ్వాకు చెందినవాడు, అని.

ఆ ఊరి పేరు కొత్తగా ఉండడంతో సతీష్ చంద్ర హడావుడిలో దాన్ని పాండ్వాగా అనుకున్నాడు. అది ఉత్తరబెంగాల్లో మాల్దాకు దగ్గరిలో ఉంది. అక్కడికి వెళ్లి అడిగితే కుంజాలాల్ గంగూలీ అనే పేరుతో ఎవరూ లేరే! అన్నారు. ఆ తరువాత గుర్తుకు వచ్చింది. ఆ అబ్బాయి ఊరు ఖాండ్వా అని. అదెక్కడ ఉందో తెలియదు. కలకత్తాకు వచ్చి విచారిస్తే తెలిసింది సెంట్రల్

ప్రావిన్స్ లో (తరువాత మధ్యప్రదేశ్ అన్నారు) ఖాండ్వా అనే ఓ ఊరు ఉందని. అక్కడ ఓ హోటల్ లో దిగి కుంజాలాల్ గురించి వాకబు చేస్తే తెలిసింది - అతను నిజంగా ఎక్సర్ సైజులు చేసేరకమేనని. కుస్తీపోటీల్లో పాల్గొనేవాడట. ఓ సారి శాండ్ అనే వస్తాడు తన ట్రూపుతో బాటు యూరోపు తిప్పుతాను రమ్మన్నాట్ట. తండ్రి వద్దనడంతో ఈ అబ్బాయి ఆగిపోయాడట!

అల్లుడి దేహదారుడ్యం గురించి

కిశోర్ తల్లిదండ్రులు కుంజాలాల్, గౌరీదేవి

సతీష్ చంద్రకు అనుమానాలేమీ మిగలేదు. వాళ్లది డబ్బున్న కుటుంబం కాకపోయినా పిల్లనివ్వడానికి సంకోచించలేదు. 1902 లో గౌరీదేవినిచ్చి పెళ్లి చేసి చేతిలో 27,000 రూపాయలు పెట్టి 'ఏ టెన్షన్ లా లేకుండా లాయరుగా ప్రాక్టీసు మొదలెట్టు నాయనా' అన్నాడు.

కుంజాలాల్ - గౌరీదేవి

ఖాండ్వాలో స్థానికంగా ఉండే నేమాదీలతో బాటు మహారాష్ట్రవాళ్లు ఎక్కువమందే ఉండేవారు. కొద్దో గొప్పో బెంగాలీ కుటుంబాలు ఉండేవి. వాళ్లు తరతరాలుగా అక్కడ స్థిరపడ్డవారు. బెంగాలీ మూలాలు కాపాడుకుంటూనే (ప్రతీ యేటా దుర్గాపూజ చేయడం వాటిలో ఒకటి) స్థానికులతో బాగా కలిసిపోయేరు. కొంతమంది బెంగాలీ కంటే హిందీ బాగా మాట్లాడగలిగేవారు. వారిలో కుంజాలాల్ ఒకడు.

కుంజాలాల్ తన ప్రాక్టీసు అక్కడే ప్రారంభించాడు. బాగానే సాగింది. నౌకర్లు, చాకర్లుతో బాటు కారు కూడా ఉండేది. స్వతహాగా ఆయన నెమ్మదస్తుడు. హాస్యప్రియుడు. అనేక మంది స్నేహితులు ఉండేవారు. హంగూ, ఆర్పాటం లేకుండా ప్రశాంతంగా జీవితం గడిపేయడానికి ఇష్టపడేవాడు. ఎక్కువగా హిందీ లోనే మాట్లాడేవాడు.

కానీ ఆయన భార్య గౌరీదేవి దీనికి విరుద్ధమనే చెప్పాలి. పొట్టిగా, లావుగా ఉండేది. జమీందార్ల కుటుంబంలో పుట్టి తండ్రి మూర్ఖత్వం వల్ల మధ్యతరగతివాడిని పెళ్లాడవలసివచ్చినందుకు

వగచినట్లు కనబడేది. బిగ్గరగా మాట్లాడే అలవాటు, అందరినీ క్రమశిక్షణలో పెట్టాలనే తాపత్రయం. ఆడపిల్లలు చదువుకోవడం అరుదైన ఆ రోజుల్లో ఆమెకు బెంగాలీ, ఇంగ్లీషు భాషల్లో మంచి ప్రావీణ్యం ఉండేది. ఎన్నో పుస్తకాలు చదివింది. సంగీతం అన్నా, సినిమా అన్నా చాలా ఇష్టం. భాగల్పూరులో ఉండగా టూరింగు టాకీసులలో సినిమాలు చూసేది.

కుంజాలాల్, గౌరీదేవి దంపతులకు పుట్టిన నలుగురు సంతానంలో కిశోర్ అఖరివాడు. అతను పుట్టేనాటికి తండ్రికి 45 ఏళ్లు. కుర్రవాడికి 'ఆభాస్ కుమార్' అని పేరు పెట్టారు. ఆభాస్ అంటే కాంతి అనే అర్థంతో బాటు 'ఒకటి మరోదానిలా కనబడే గుణం' అనే అర్థం కూడా ఉంది. (ఇంగ్లీషులో 'పేరడాక్స్' అంటారు). తెలుగులో కూడా రసాభాసం, విరోధాభాసం అని వాడతాం కదా! కిశోర్ జీవితం విరుద్ధాల, విపరీతాల మయమే కదా! జ్యోతిష్కుడి సలహా మేరకు 'క' అనే అక్షరంతో ప్రారంభమయే కిశోర్ అనే పేరు కూడా పెట్టారు.

ఖాండ్వాలో కిశోర్ బాల్యం

కిశోర్ పుట్టేనాటికి ఖాండ్వా జనాభా 30 వేలుంటుంది. చిన్న పట్టణం కాబట్టి ఒకరి కొకరు బాగా తెలుసు - ముఖ్యంగా అక్కడున్న బెంగాలీ కుటుంబాలు తక్కువే కాబట్టి రాకపోకలు బాగా ఉండేవి. చిన్న ఊళ్లో, స్వజనాల మధ్య పెరగడం కిశోర్ కు లభించిన వరం. పైగా ముదిమిన పుట్టిన కొడుకు కాబట్టి తల్లిదండ్రులిద్దరికీ ముద్దే! చదువు విషయంలో తప్ప (పాపం కిశోర్ దాంట్లోనే వీక్!) తక్కిన అన్ని విషయాలలోనూ తండ్రి చాలా ఆప్యాయంగా ఉండేవాడు. ఆయన కొడుకుతో హిందీలో మాట్లాడితే, తల్లి బెంగాలీ నేర్పించేది. సత్యజిత్ రాయ్ తండ్రి సుకుమార్ రాయ్ రాసిన నాస్సెన్స్ లిమిరిక్స్ తో సహా నర్సరీ రైమ్స్ నేర్పించేది. ఇలా కిశోర్ కి రెండుభాషల్లోనూ ప్రావీణ్యం వచ్చింది.

చిన్నప్పటినుండి కిశోర్ కు అల్లరి చేయడం, కథలు చెప్పడం సరదా. కథలు చెబుతూ బాక్ గ్రౌండ్ ఏపెక్టుకై నోటితో రకరకాల శబ్దాలు పుట్టించేవాడు. స్కూలులో చెప్పే చదువంటే కిశోర్ కు మహా తలకాయనొప్పి. ముఖ్యంగా లెక్కలంటే మరినూ. ఆటల్లోనూ, సినిమాలు చూడడంలోనూ ఉండే మజా అతనికి చదువులో కనబడలేదు. అప్పుడప్పుడు ఊళ్లో ఉన్న క్రైస్తవ శ్మశానానికి వెళ్లి అక్కడే ఒంటరిగా కూచునేవాడు. అక్కడ నమాది వలకాల మీద రాసినవి చదువుతూండేవాడు. శుచీ, శుభ్రం లేకుండా కొడుకు ఇలా వల్లకాడు పట్టుకు తిరగడం తండ్రికి నచ్చలేదు. కొడుకును చావగొట్టాడు.

క్రైస్తవుల స్మశానంలో సమాధి ఫలకాలు చదివే అలవాటు పెద్దయినా కిశోర్ను విడిచిపెట్టలేదు. జుహూలో ఉండగా దగ్గరలో ఉన్న బీచ్ కి మార్నింగ్ వాక్ కి వెళుతూండేవాడు. ఒక్కప్పుడు అక్కడ ఉన్న సెమెటరీకి వెళుతూండేవాడు. ఓ రోజు అలా చూస్తూండగా ఓ సమాధి కనబడింది. అక్కడ ఖననం చేయబడ్డతను ఎవరా అని ఫలకం మీద చూస్తే ఆయన పోయిన తేదీ సరిగ్గా కిశోర్ పుట్టిన తేదీనే! (అది ఒక క్రైస్తవ సన్యాసిని) తాను క్రితం జన్మలో క్రిస్టియన్ పాదిరినని, అక్కడ చనిపోయి, ఇక్కడ పుట్టానని కిశోర్ కు ఎందుకోగానీ గట్టి నమ్మకం ఏర్పడిపోయింది. అనేకసార్లు అక్కడ కు వెళుతూండేవాడు. అక్కడికి వెళితే అతనికి ఏదో తెలియని ఫీలింగు కలిగేది. క్రైస్తవంలో పునర్జన్మ సిద్ధాంతం లేదు. అయినా కిశోర్ నమ్మకం అతనిదే! వాళ్ల ముత్తాత శిబచంద్ర కూడా తను క్రిస్టియన్ అనుకునేవాడు కానీ చివరివరకు హిందువుగానే జీవించాడు.

ఓ సారి ఓ చర్చి కిశోర్ కు కలలోకి వచ్చింది. అది గోవాలో ఉన్నట్టు అనిపించింది. గేట్లు తెరిచివున్నాయి. లోపల భక్తులు గానీ, స్టాఫ్ గానీ ఎవరూ లేరు. ఒకే ఒక పూజారి ఉన్నాడు. అతన్ని చూడగానే బాగా తెలుసున్న మొహంలా అనిపించింది. శ్రద్ధగా చూస్తే అది తన మొహమే! కిశోర్ కు తన క్రైస్తవ గతం గురించి ఇక సందేహమే లేదు. శిలువ బొమ్మలు, వర్జిన్ మేరీ బొమ్మలు సేకరించి తన ఇంట్లో గోడలమీద అలంకరించి పెట్టాడు. ఓ సారి అశోక్ కుమార్ తో ఈ విషయం చెప్పాడు. “ఓ సారి గోవాకి వెళ్లి ఆ చర్చి చూడరాదా, సందేహం తీరిపోతుంది”. అన్నాడు అశోక్. ‘సరే’ నన్నాడు కానీ కిశోర్ గోవాకి వెళ్లలేకపోయాడు. అన్ని దేశదేశాలు తిరిగిన కిశోర్ గోవా మాత్రం వెళ్లలేకపోవడం, మిస్టరీ మిస్టరీగా మిగిలిపోవడం ఓ తమాషా!

చదువు సంద్భా

కిశోర్ చదువు సంద్భాలు ఇలా ఏడ్చినప్పుడు మార్కులు మాత్రం ఇంకోలా ఎలా ఉంటాయి? అప్పటికీ ప్రోగ్రెస్ కార్డులో కిశోర్ చేయి చేసుకుంటూనే వుండేవాడు. ఓ సారి మాత్రం మరీ పెద్ద గొడవ అయిపోయింది. ఆ సారి మార్కులు మరీ అద్వాన్నంగా వచ్చాయి. ప్రోగ్రెస్ రిపోర్టులో బారీ ఎత్తు మార్పులే చేయవలసివచ్చింది. చేసి తండ్రికి బహుశ్రద్ధగా కార్డు అందించాడు. పరీక్షల్లో కొడుకు నిర్వాకం ఆయన కప్పుడే తెలిసిపోయింది. దారిలో వాళ్ల లెక్కల టీచరు కలిసి కుర్రవాడి మంచీ, చెడ్డా (చెడ్డే ఎక్కువ) మాట్లాడేడు. పాపం ఆ విషయం కిశోర్ కు తెలియదుగా!

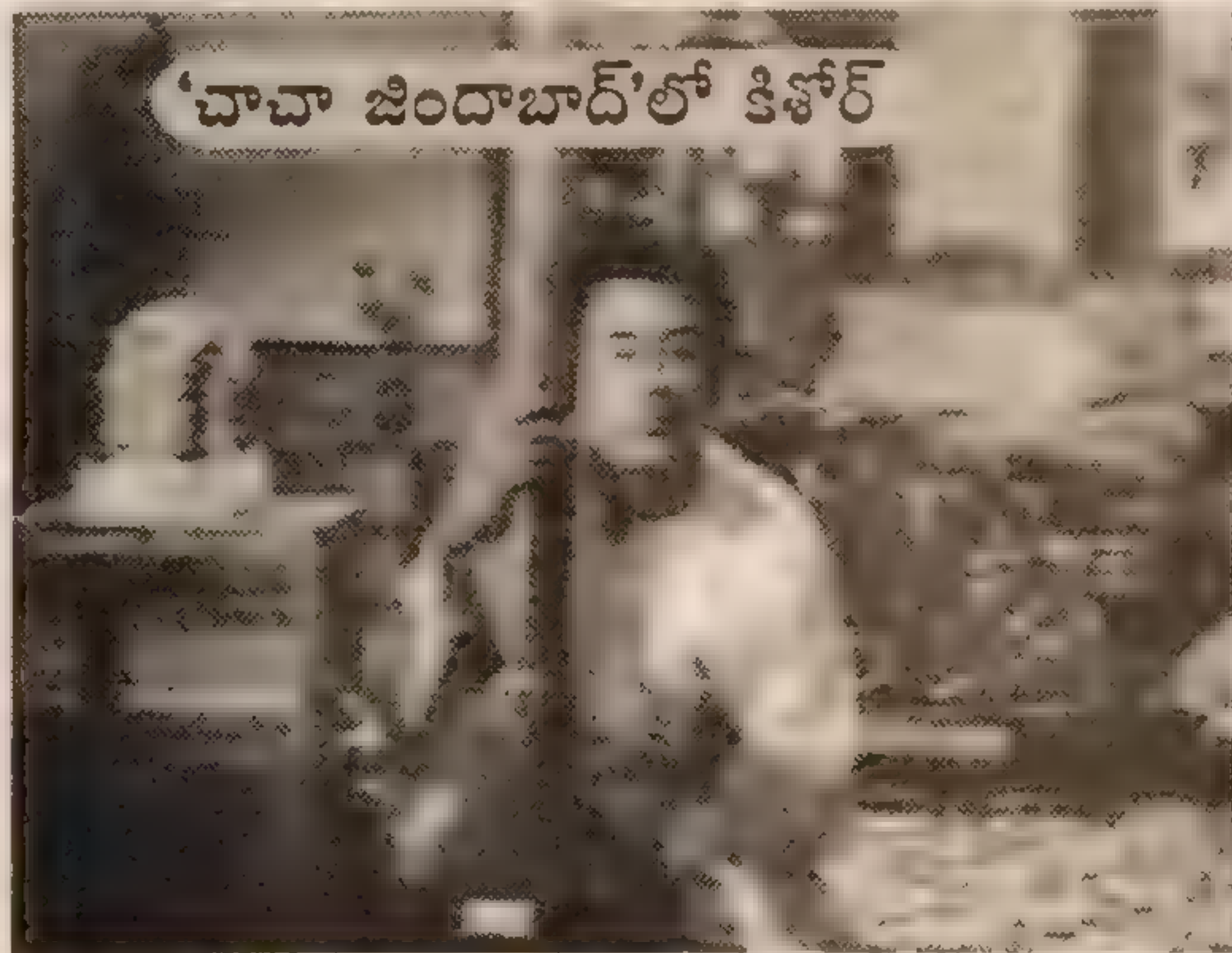
ప్రోగ్రెస్ రిపోర్టు చూసి తండ్రి చిరునవ్వు నవ్వాడు. ‘ఈ సారి బాగానే వచ్చినట్టున్నాయే’

అన్నాడు సంతోషం ప్రకటిస్తూ (ఆయనా తక్కువాడు కాదు, ముగ్గురు నటులకు జన్మ నిచ్చినవాడు). కిశోర్ వినయం నటించి, “కష్టపడి చదివా నన్నా” అన్నాడు. ‘లెక్కలది క్లౌన్ పేపరు పట్రా’ అన్నాడాయన. “అబ్బే, పరీక్షలయిపోయాక అవేమీ దాచను. పారేస్తాను.” అన్నాడు కిశోర్ బెదురుతూనే.

తండ్రి జేబులోంచి ఓ ప్రశ్నాపత్రం బయటకు లాగేడు. “ఇదేనా అది?” అన్నాడు. కిశోర్ గుండె జారింది. తలకాయ వూపాడు.

“ఈ మొదటి లెక్క ఎలా చేశావో కాస్త చేసి చూపించు.”

కుడితిలో పడ్డ ఎలుకకు వేరే గతేముంది? గుటకలు మింగుతూ పేపరు, పెన్సిలూ తీసి చేయడం మొదలుపెట్టింది. చేసింది, చేసింది, చాలా సేపే చేసి కాగితం తండ్రి ముందు పెట్టింది. తండ్రి అది చూసి తలాడిస్తూ “కాస్త దగ్గరికి రా” అని ఆప్యాయంగా పిలిచాడు.

‘చాచా జిందాబాద్’లో కిశోర్

ఏదో కుట్ర వుందని సందేహిస్తూనే కిశోర్ తలకాయ మాత్రం ముందుకు జాపాడు. చెవి మాత్రం దొరికింది తండ్రికి. అది పట్టుకుని మెలిపెడుతూ “రాస్కెల్, ఇప్పుడే మీ టీచరు కనబడి నీ ఆన్సరు షీటు చూపించాడురా”.

అతనికి లెక్కలు రాకపోవడం సామిలీలో పెద్ద షోక్ అయిపోయింది. ఓసారి అశోక్ కుమార్ సెలవులకు వచ్చినప్పుడు కిశోర్ ను పిలిచాడు, “ఒరే చిన్న లెక్క అడుగుతాను చెప్పు. పదిహేను మామిడికాయల ధర అయిదు రూపాయలయితే, ఐదు రూపాయలకు ఎన్ని మామిడికాయలు వస్తాయి చెప్పు.” అని అడిగాడు.

లెక్క అనగానే కిశోర్ కు ముచ్చెమటలు పట్టేశాయి. గబగబా వేళ్లు మడిచి, తెరిచి, తలకాయ గోక్కుని, గోక్కుని పదినిమిషాల తర్వాత ‘పాతిక’ అని తేల్చాడు!

అలాగే ఇంకోసారి కాస్త పెద్దయ్యాక కిశోర్ మరో ప్రశ్న ఎదుర్కోవలసి వచ్చింది. “ఓ ఎద్దు మూడు శేర్ల పాలు ఇస్తే, మూడు ఎద్దులు ఎన్ని శేర్ల పాలు ఇస్తాయి?” అని అడిగాడు అశోక్.

ఆ పాటికి కిశోర్ లెక్కల్లో దిట్ట అయినట్టున్నాడు. చేతివేళ్లు, కాలివేళ్లు ఉపయోగించి ‘పదిహేను’ అని చెప్పి అశోక్ కేసి ఆశగా చూసాడు. మెచ్చుకుని బిళ్ల, బిస్కట్స్ ఇస్తాడని. కానీ అశోక్ వగలబడి నవ్వాడు. - “ఎద్దులు పాలివ్వగా ఎప్పుడైనా చూశావా?” అని.

చిన్నారి కిశోర్ మెదడులో ఎన్నో సందేహాలుండేవి - అతను ఓ సారి లక్ష్మీదేవి కేలండరును పరీక్షగా చూస్తూండగా గమనించిన అశోక్ కుతూహలంగా వెళ్లి అడిగాడు - “ఏమిటా చూస్తున్నావ్?” అని. “ఈవిడ వేసుకున్న చీర ఏ మిల్లులో తయారయిందా అని చూస్తున్నాను. మిల్లు స్టాంపు ఎక్కడా కనబడటం లేదు.” అన్నాడు కిశోర్. నుదురు కొట్టుకుంటూ అశోక్ అక్కడనుండి వెళ్లిపోయాడు.

అంటూ లేచాడు.

కిశోర్ తాట ఒలవడంతో కథ పూర్తవలేదు. ముక్కు నేలను రాయించి, అవమానించడం జరిగింది. కానీ కిశోర్ చదువు బాగుపడలేదు.

కిశోర్ కు తిండియావ ఎక్కువ. ఇంట్లో తిండిపదార్థం ఏదైనా మిగిలిపోతే ‘కిశోర్ కు ఇచ్చేయండి, కానిచ్చేస్తాడు’ అనేవారు. ఓ సారి అశోక్ కుమార్ బొంబాయినుండి ఇంటికి వచ్చేసరికి రాత్రి పదకొండు అయింది. కిశోర్ మగతనిద్రలో ఉన్నాడు. తనను ఎలా లేపాలో అశోక్ కు బాగా తెలుసు. “ఒరే కిశోర్ ఆమ్లెట్ తింటావా?” అన్నాడు మెల్లగా. చటుక్కున లేచి కూచున్నాడు కిశోర్! బకాసురుడి స్టయిల్లో ‘ఎక్కడ? ఎక్కడుంది ఆమ్లెట్!’ అంటూ అరిచాడు.

కిశోర్ కు సినిమాలంటే పిచ్చి. అప్పట్లో టికెట్ ఖరీదు కానీ (రూపాయికి 64 కాన్సు) ఉండేది. సినిమా చూసి, ఇంట్లో పాటలు పాడి, అభినయించి చూపి పాకెట్ మనీ సంపాదించి

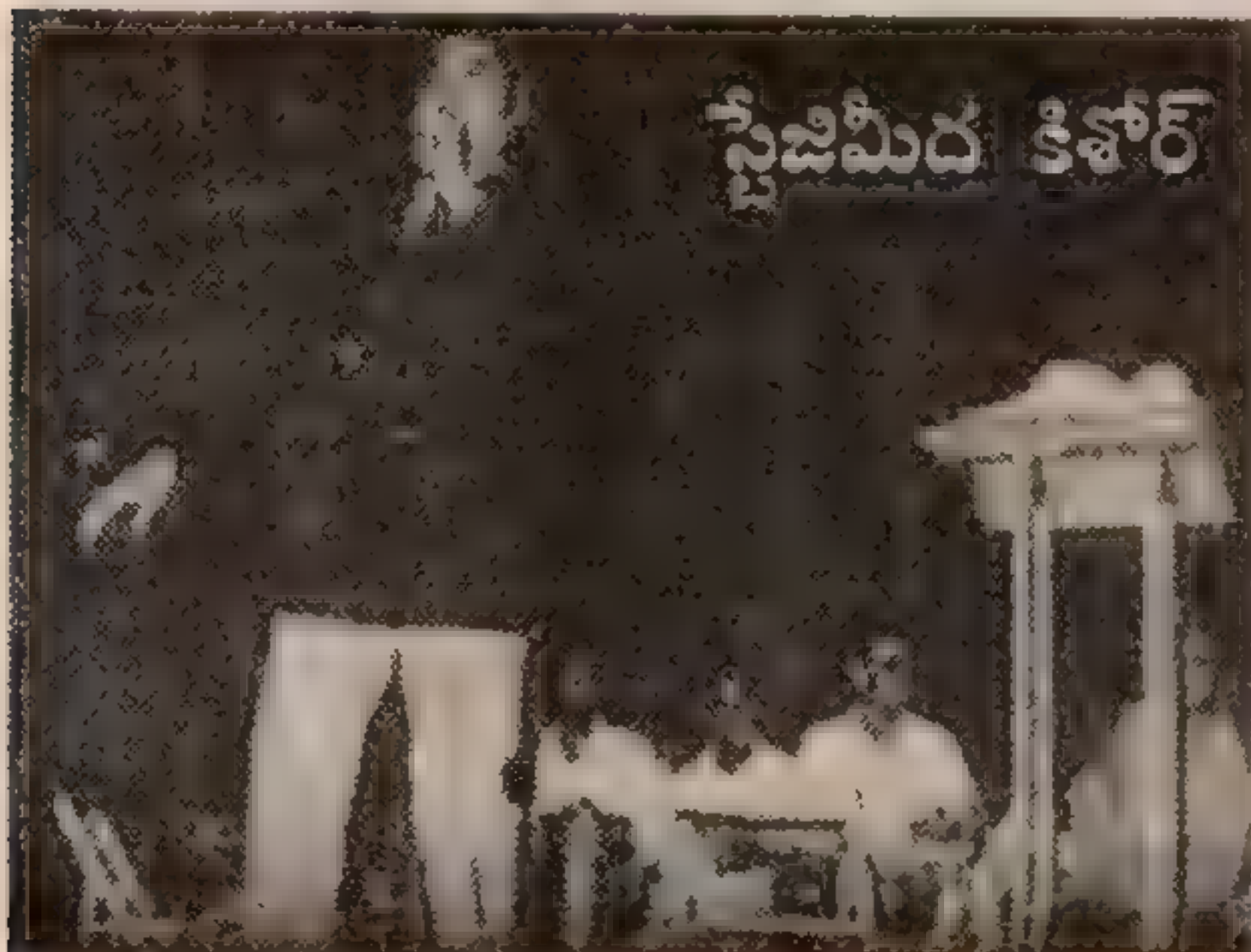
దాన్ని మళ్లీ సినిమాలకు ఖర్చుపెట్టేవాడు. పాడేటప్పుడు కుదురుగా ఉండడం కిశోర్ తరమయ్యేది కాదు. అటూ, ఇటూ తిరుగుతూ కనీసం పదడుగుల దూరం కవర్ చేసేవాడు. చివర్లో ఓ రెండు మొగ్గులు వేయడం తప్పనిసరి!

ఎక్కువగా హిందీ సినిమాలే చూసేవాడు. ఇంగ్లీషు సినిమాలు అర్థమయ్యేవి కావు. హిందీపాటలే నోటికి పట్టేవి. మాటలు మర్చిపోతే నోటికి వచ్చినవి పెట్టేసేవాడు. 12 యేళ్ల వయసు వచ్చేసరికి వాళ్ల అశోక్ అన్నయ్య పాడిన పాటలే కాక, సైగల్ పాటలు కూడా మాస్టర్ చేసేశాడు. వాళ్ల ఇంట్లో రేడియోలో బాటు, 78 ఆర్.పి.ఎమ్. రికార్డులు వేసే గ్రామఫోన్ ఉండేది. కానీ ఆ రికార్డులు బెంగాలీ భక్తిగీతాలు.

రవీంద్రగీతలు. కిశోర్ కు గ్రామఫోన్ మీద మోజు లేదు. రేడియో పాటలే వినేవాడు. తల్లి దగ్గర్నుంచి హార్మోనియం నేర్చుకున్నాడు. గాయకుడు కావడమే జీవిత ధ్యేయంగా పెట్టుకున్నాడు.

వీటన్నిటితో బాటు కిశోర్ కథలు కూడా రాసేవాడు. హిందీలో రాసుకునేవాడు. స్క్రీన్ ప్లేలు, విజువల్స్ అన్నీ రాసి పెట్టుకుని ఎవరికీ

చూపించేవాడు కాదు. అతను పెద్దయి, సినిమాలు తీసేటప్పుడు ఈ ఐడియాలు కొన్ని వాడుకున్నాడు.

కాలేజీలో కిశోర్

ఇంటర్ చదవడానికి కిశోర్, అనూప్ ఇండోర్ వెళ్లి హాస్టల్ లో ఉండేవారు. కాలేజీ రోజుల్లో కిశోర్ సన్నగా ఉండేవాడు. తన బాడీ చూసి ఎవరైనా నవ్వుతారనే భయంతో కిశోర్ చొక్కా మీద ఓవర్ కోట్ వేసేవాడు, కింద పైజమా, శాండల్స్. మెడచుట్టూ మఫ్లర్. ఈ వేషధారణ చూసి సాటి విద్యార్థులు నవ్వేవారు కానీ అతను పాడగలడన్న విషయం బయటకు పక్కాగానే కుర్రాళ్లు అతన్ని ఆదరించ సాగారు. సినిమా పాటలు అనుకరించడమే కాక, అప్పటికప్పుడు ఏ సబ్బక్టు మీద నైనా ట్యూన్ కట్టి పాడగలడని తెలిసిన దగ్గర్నుంచీ మరీ వెరెక్సిపోయారు.

ఈ విషయం లెక్కరల్ల దాకా వెళ్లేసరికి కాలేజీదే నాడు ఈ కుర్రవాడి చేత స్టేజీమీద ప్రదర్శన ఇప్పించాలని నిశ్చయించారు వాళ్లు. కానీ కిశోర్ 'నాకు స్టేజీ ఫీయర్, అంతమంది ముందు పాడలేన'న్నాడు. 'పోన్లే తెర వేసి వుంచుతాం. వెనకనుండి పాడు.' అన్నారు. అన్నారే కానీ పాట నగంలో ఉండగా తెర ఎత్తేశారు. కిశోర్ కి ముచ్చెమటలు పోశాయి. ఎలాగో ఉగ్గబట్టుకుని పాట ముగించేసి, గ్రీన్ రూమ్ లోకి పారిపోబోయాడు. కానీ అంతలోనే అందరూ చుట్టుముట్టేశారు. అందరికీ అతని పాట తెగ నచ్చేసింది.

ఇక అప్పటినుండి హాస్టల్ లో ఉన్న ఇంటర్ కుర్రాళ్లు రాత్రి అతని రూముకు వచ్చి పాటలు పాడేమని చంపేవారు. అంతా కలిసి ఇవ్వాలిలు పాడుతూంటే ఓ రోజు హాస్టల్ సూపరింటెండెంట్ మందలించడానికి వచ్చాడు. వచ్చినవాడు కిశోర్

హాస్య చిత్రాలలో అందమైన చేయి హాస్యకేళి

ఎన్.టి.ఆర్. స్మారక అవార్డు (2000) పొందిన హ్యాపీకేక్ ముఖర్జీ దర్శకత్వం వహించిన సినిమాలలో సెంటి మెంటల్ చిత్రాలతో బాటు హాస్య చిత్రాలు కూడా

చాలా ఉన్నాయి. సున్నితమైన హాస్యానికి పెద్దపీట వేసే హ్యాపీకేక్ సినిమాలన్నీ కుటుంబ నేపథ్యం లోనే నడుస్తాయి. హ్యాపీకేక్ మార్క్ కామెడీ చూడాలంటే అనాడీ (1960) బుడ్డా మిల్ గయా (1972) బావర్చి (1973) చువ్కే, చువ్కే (1976) గోల్ మాల్ (1980) ఖాబ్ సూరత్ (1981) నరమ్, గరమ్ (1982) కిసీ సే న కహీనా, రంగ్ బిరంగీ (1986) చూసి తీరాలి.

హాస్యాభిమాని భానుమతి

ఎన్.టి.ఆర్. స్మారక అవార్డు (2001) స్వీకరిస్తున్న డా.భానుమతి రామ కృష్ణ సంగీతంతో సహా అనేక కళలలో అందే వేసిన చేయి. అయినా ఆమె హాస్య ప్రియత్వాన్ని చెప్పుకుతీరాలి. సాహిత్య అకాడమీ అవార్డు లభించిన 'అత్తగారి కథలు' ద్వారా ఆమె సృష్టించిన అత్తగారు పాత్రను తలచుకున్నప్పు డలా పాఠకుల పెదవులపై మందహాసాలు వెల్లి విరుస్తాయి. అంతేకాదు, తెరపై కూడా ఆమె 'చక్రపాణి', 'వరుడుకావాలి' వంటి హాస్యభరిత చిత్రాలు నిర్మించి హీరోయిన్ గా నటించారు.

రఘుపతి వెంకయ్య అవార్డు లభించిన హాస్యనటుడు

అర్థశతాబ్ది క్రితం 'పుట్టిల్లు' ద్వారా తెలుగు సినీసీమకు వచ్చి ఇప్పటివరకు 1023 సినిమాలలో నటించి 1,116 సినిమాలలో నటించడం తన లక్ష్యమంటున్న అల్లు రామలింగయ్య గారికి రాష్ట్రపభుత్వం 2001 వ సంవత్సరానికి గాను రఘుపతి వెంకయ్య అవార్డు ప్రకటించింది. ఆయన వేసిన పాత్రలలో వైవిధ్యం ఉన్నప్పటికీ ప్రధానంగా అవి హాస్యపాత్రలే! స్వర్గీయ రేలంగి తర్వాత మళ్లీ పద్మశ్రీ లభించిన హాస్యనటుడు అల్లు, రఘుపతి వెంకయ్య అవార్డు గెలుచుకున్న తొలి హాస్యనటుడయ్యారు. సామాజిక చింతన కూడా కలిగిన శ్రీ అల్లు రాజమండ్రిలో హోమియో కళాశాల స్థాపించారు.

2000 రఘుపతి వెంకయ్య వెంకయ్య అవార్డు పొందిన శ్రీ టి.ఎల్.కాంతారావు 300 చిత్రాలలో నటించారు. సంగీతప్రాధాన్యత కలిగిన 'సప్తస్వరాలు' వంటి సినిమాలు నిర్మించారు.

పాటలు విని ముగ్ధుడయిపోయి తనూ వచ్చి కూచునేవాడు. ఇక కుర్రాళ్లు రెచ్చిపోయారు.

ఇదంతా వీళ్లకు బాగానే ఉంది కానీ డిగ్రీ కుర్రాళ్లకు తలకాయనొప్పిగా ఉండేది. పరీక్షల రోజుల్లో కూడా గోల ఆగకపోవడంతో ఆదికారులకు ఫిర్యాదు చేశారు. స్థానికంగా వెలువడే పత్రికలో హాస్యశ్ల గానాబజానా క్లబ్బులుగా మారిపోతున్నాయని వార్తలు రాయించారు. ఆ వార్త పేపర్లో వచ్చిన రోజున కిశోర్ మండిపడ్డాడు. అందరూ సమావేశమై రోజూ కంటే గట్టిగా పాడాలని తీర్మానించారు. జీవితాన్ని చదువుకి బలిచేస్తున్న గ్రాడ్యుయేటు కుర్రాళ్లను వెక్కిరిస్తూ అప్పటికప్పుడు ఓ ఉర్దూ కవిత రాసేశాడు ఓ కుర్రాడు. ఆ రాత్రి ముప్పై మంది కుర్రాళ్లు తారస్థాయిలో గంటల తరబడి ఆ పాటా, ఇంకా కొన్ని కొక్కిరాయి పాటలు బృందగానం ఆలపించారు. ఆ పేట పేటంతా

ఆ పాటలతో మారుమోగింది. ఆ రాత్రి డిగ్రీ విద్యార్థుల చదువు అస్సలు సాగలేదు. కొరివితో తల గోక్కేవడం ఎందుకనుకున్నారు. రాజీపడ్డారు. రోజూలాగే కాస్త తగ్గుస్థాయిలో పాడుకోమని వేడుకున్నారు.

ఇలాటి పరిస్థితుల్లో చదువు ఎంతబాగా సాగివుంటుందో ఊహించవచ్చు. ఇంటర్ పాసవగానే కిశోర్, అనూప్ ముక్తకంఠంతో చెప్పేశారు - 'మేం ఇక పై చదవం' అని. బొంబాయిలో అన్నగారు అశోక్ వద్ద కు ప్రయాణం కట్టారు. అక్కడికి వెళ్లి గాయకుడి నవుదామనుకుంటున్నాను. ఎంకరేజ్ చేయమంటే అశోక్ చాల్లే అన్నాడు. కాలేజీలో ప్రదర్శించిన గానకళ అన్నగారిని ఇంప్రెస్ చేయలేకపోయింది.

ఆ మాటకొస్తే కిశోర్ మంచి గాయకు డవుతాడని కుటుంబ సభ్యులెవ్వరూ అనుకోలేదు, అనలేదు- అరుణ్ కుమార్ ముఖర్జీ తప్ప!

(ఇంకా వుంది)

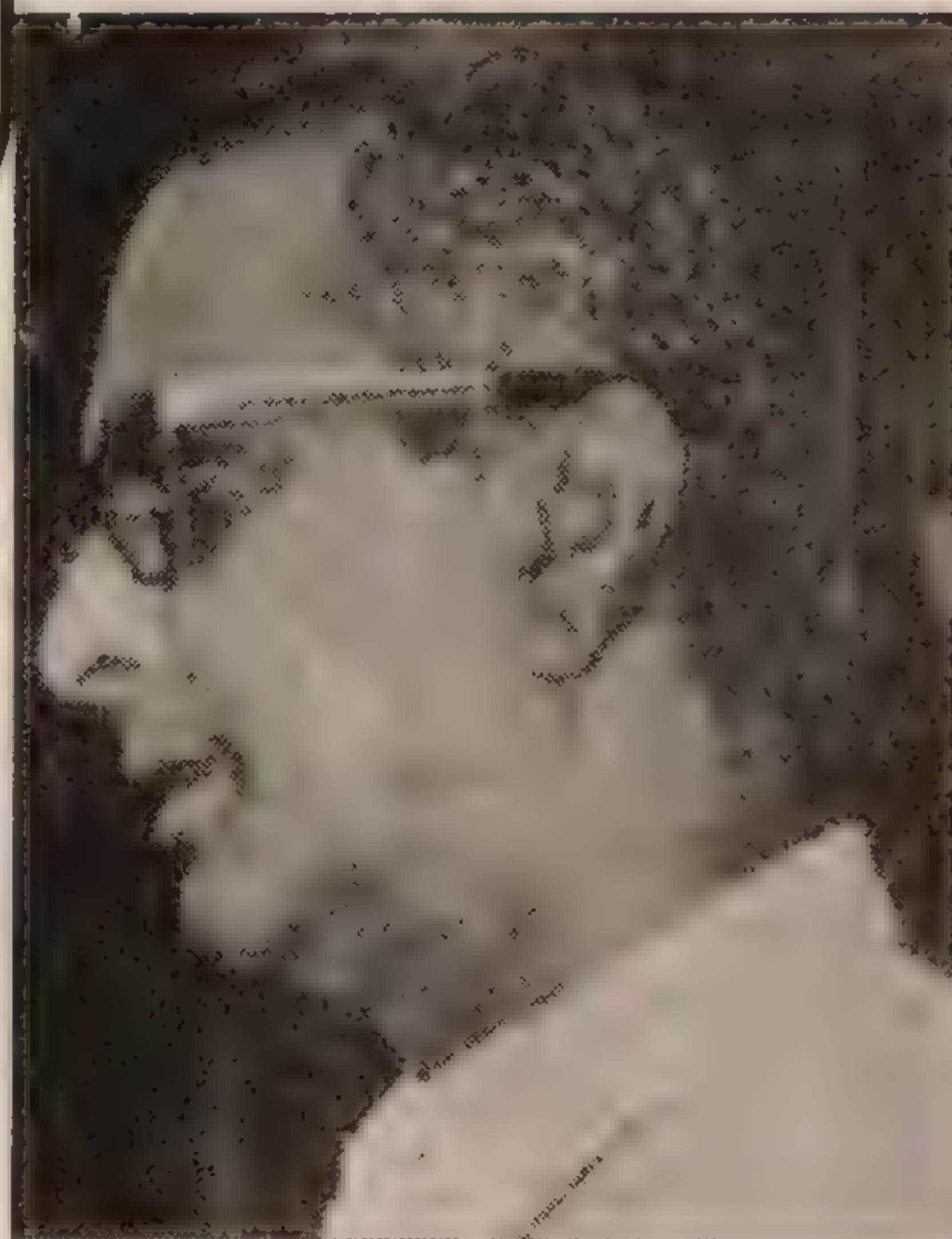

నలభై ఏళ్లుగా సినీ పరిశ్రమ
తీరుతెన్నులపై అధ్యయనం
చేసిన రచయిత, జర్నలిస్టు నటుడు
రావి కొండలరావు

రాసిన న్యాయమిది

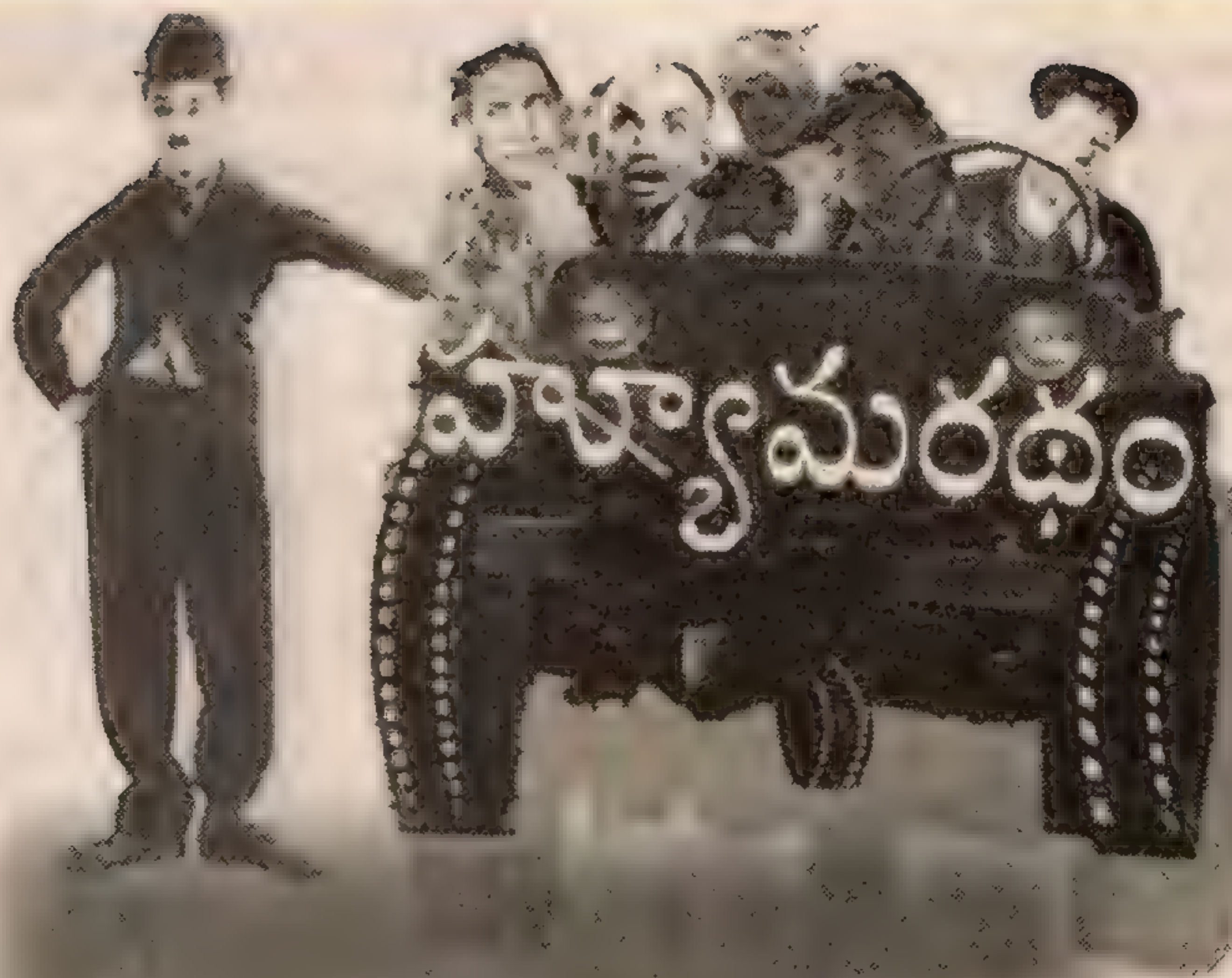
కె.ఎస్.ప్రకాశరావు గారు నటుడు, నిర్మాత, దర్శకుడూ. తర్వాత స్టూడియో అధిపతి. రాఘవేంద్రరావులాంటి గొప్ప దర్శకుణ్ణి కనడం కూడా ఆయన గొప్పదనాలకి పట్టం కడుతుంది. ప్రకాశరావు గారిలో నటుడు, దర్శకుడూ, రచయితా కూడా ఉన్నారు. 'ద్రోహ' సినిమాలో ఆయన ఎంత సహజంగా నటించారో, నటీ నటుల్ని కూడా అలాగే సహజంగా చెయ్యమనే వారు. షూటింగులో స్క్రిప్టు చూస్తూ కృతకంగా కృత్రిమంగా వున్న డైలాగుల్ని కొట్టేసి, సహజంగా వుండేలా రాసేవారు. ఒకసారి ('భలేపాప' సినిమా అనుకుంటాను) నలుగురు పాత్రలతో సీను. అందరం రెడీగా కూచున్నాం. షాటు తీయడం లేదు. "ఇంకా తీయ్యరేం? డైలాగులు ఇవ్వరేం?" అని గొణుక్కుంటున్నాం. విషయం ఏమిటంటే, సీను ఇంకా రాలేదు, అది కొత్తగా అనుకున్న సీనుట. రైటర్ గార్ని రాయమన్నారు. ఆయన దొరకలేదో, దొరికినా రాయలేదో ఏదో అయింది.

ప్రకాశరావు గారు ఇక లాభంలేదని, సీను చెప్పి "మొదట డైలాగు ఇలా చెప్పు" అని ఒక నటుడితో అన్నారు. "దీనికి నువ్వేం చెబుతావు?" అని ఇంకోణ్ణి అడిగారు. "నువ్వేం చెబుతావు - చెప్పు" అని ఇంకొక నటుణ్ణి అడిగారు. అలా అందరం చెబుతూవుంటే, ఆయన అక్కడక్కడ డైలాగులు సర్ది - పూర్తిగా మళ్ళీ పలికించి, "ఒకే షాటులో తీస్తాను. కావాలంటే ఇంకో రెండు రిహార్సలు చేసుకోండి" అని వ్యవధి ఇచ్చి, షాటు తీసారు. మొదటి బేకులోనే ఓకే చేశారు. "బాగా వచ్చిందయ్యా - సహజంగావుంది. స్క్రిప్టులేకుండా ఇలా తీయకూడదనుకోండి. కానీ, ఇదో ఎక్స్ పరిమెంటు" అన్నారు - ఏ టెన్షన్లు పెట్టుకోకుండా నవ్వుతూ, ఆడుతూ, పాడుతూ సినిమా తీసే ప్రకాశరావు గారు.

విన్న జోకు:

ఆయన "మేలుకొలుపు" తీస్తున్న రోజుల్లో (ఆ సినిమా ఆఫీసు మద్రాసు కచేరీ రోడ్డులో - ఒక సందులో వుండేది. ఇప్పుడు మాలతీచందూర్

గారున్న ఇంటికి దగ్గరలో) ఆయన ఆఫీసులో కూర్చుని పనిచేసుకుంటున్నారు. ఒక్కరే వున్నారు. ఎవరో ఒకాయన ఆయన రూము ముందు తొరట్లాడుతున్నాడు. వస్తున్నాడు, ఆయన్ని చూస్తున్నాడు, అటు వెళ్తున్నాడు, మళ్ళీ వస్తున్నాడు, ఆయన్ని చూస్తున్నాడు. ఆ తొరట్లాటని ఆపిద్దామని ప్రకాశరావు గారు అతన్ని "ఇదిగో" అన్న పేరుతో పిలిచి, "ఎవరి కోసం?, ఎందు కోసం? ఎవరు మీరు?" అని అడిగినట్టు అడిగారు. అతను వల్లెటూరివాడిలా వున్నాడు. తడుముకోకుండా -

"ఇక్కడ మడుసుల్ని తీసుకుంటారటగా" అన్నాడు. వెంటనే ప్రకాశరావుగారు అన్నమాట - "మరి నువ్వొచ్చేవేం?"

* * *

భానుమతి గారు సెట్లో ఉంటే సందడిగానే వుంటుంది. ఆవిడని అందరూ "మాడమ్" అనే పిలుస్తారు. షూటింగ్ లో భర్త రామకృష్ణగారు కూడా ఒక్కోసారి "మాడమ్" అనే అనేవారు. ఆమె ఆయన్ని "మొదలాళి" అని పిలిచేవారు. మొదలాళి అన్నది తమిళపదం. యజమాని, అధిపతి అని అర్థాలు. భానుమతిగారికి తన, మన, పర భేదాల్లేవు. తక్కినవాళ్ల షూటింగ్ లకి ఆలస్యంగా వెళ్ళడం, తన సొంత సినిమా షూటింగ్ లకి మాత్రం తొందరగా రావడం-లాంటిదేంలేదు. అందరూ ఒకటే. "గృహలక్ష్మి" షూటింగ్ జరుగుతోంది. రామకృష్ణగారు దర్శకుడు. తెల్లటి పాంటు, తెల్లటి ఇన్ షర్టు, తెల్లగా మనిషీ, తెల్లటి సిగరెట్టు కాలుస్తూ తెల్లగా నవ్వేవారు. మంచి సెన్సాస్ హ్యూమరు. టెన్షన్లుండేవి కావు. ఎప్పుడూ ప్రశాంతంగానే ఉండేవారు. "అది నా అదృష్టం. భానుమతిని చేసుకున్నాక ప్రశాంతికాక ఇంకేముం టుంది?" అన్నారొకసారి ప్రశాంత దరహాస చంద్రికలు ప్రసరిస్తూ.

"మూగమనసులు" సినిమా రజతోత్సవం

హైదరాబాద్ లో. భానుమతిగారు ముఖ్య అతిథి. నటీనటులు, టెక్నిషియన్లందరికీ సన్మాన పత్రాలు, మెమెంటోలూ ఇచ్చారు. ఆ సన్మాన పత్రాన్ని ఆదుర్తి సుబ్బారావుగారు నన్ను రాయమన్నారు. అప్పటికి నేనింకా సినిమా నటుణ్ణి కాలేదు. ఆనందపడిపోతూ సన్మాన పత్రం రాశాను. ఆయన దగ్గర చదివాను. మార్పులూ, చేర్పులూ చెప్పారు. ఆ మహోత్సవంలో నన్నే చదవమన్నారు. "అహో! అద్భుతం! ఏమి నా భాగ్యమూ" అని పాట రాసుకుని నేనే పాడేసుకున్నాను. ఆ మహోత్సవానికి అందరూ బయల్దేరారు-మద్రాసు నుంచి.

విమానాశ్రయం అంతా దాదాపు సినిమా సందడి. "మూగమనసులు" తారా, టెక్నిషియన్ల బృందంతో కలకల్లాడుతూ విమానాలు ఎగురుతున్న చప్పుడుని కూడా వినిపించ నివ్వలేదు. పలకరింపులు, నవ్వుల చిలకరింపులూ సందడి సందడి. భానుమతిగారు రామకృష్ణ గారూ నిదానంగా వచ్చారు. "పూటింగ్ కాదుగా. ఆలస్యమైతే విమానం వెళ్లిపోదూ! అందుకే టైమ్ కి వచ్చాం" అన్నారు రామకృష్ణ ఆవిడవేపు చూస్తూ.

విమానంలో విండో సీట్లో సావిత్రి కూచుని వుంటే "మాడమ్" ఆమె పక్కనే కూచోబోతూ వుంటే రామకృష్ణగారు జోక్ పేల్చారు- సావిత్రిని చూసి. "అమ్మా అమ్మా - మాడమ్ ని ఆ చివర కూచోబెట్టు, నువ్వు ఈ వక్క వచ్చి కూచో- విమానం బాలన్స్ అవుతుంది!" అని. అందరూ గొల్లుమన్నారు. ఫైలట్ నటనందోహాన్ని చూసి ఆనందపడిపోతూ వుంటే - "స్టేజ్ డోన్స్ గో టు ది మూన్. ఆల్ స్టార్స్ ఆర్ హియర్" అని రామకృష్ణగారు, ఫైలట్ ని

నవ్వించారు.

భరణివారి ఒక మాటింగులో డైరెక్టరు, ప్రొడ్యూసర్ రామకృష్ణగారు వెయిటింగు. రెండు పెట్టెల సిగరెట్లయిపోయాం. పాటుకి "దీపారాధన" కూడా అయిపోయింది. మాడమ్ రావాలి. సాధారణంగా పూటింగ్ ఫ్లోర్ కి వుండే పెద్ద తలుపులు తియ్యరు. మధ్యలో ఒక చిన్న తలుపుంటుంది - సెంట్రల్ జైలుకి వున్నట్టు. అందరూ దాంట్లోంచే వెళ్లడం, రావడం. రామకృష్ణగారు మూడో సిగరెట్టు పెట్టి విప్పి ఓ సిగరెట్టు నోట్లో పెట్టేసుకొని, ఫ్లోర్ పెద్ద తలుపులు తెరుచుకున్నాయి. ఆయన ఒక్కసారి అటుచూసి "ఏం?" అని అడిగారు. "క్రేన్ లోపలికొస్తోంది" అన్నాడు ఫ్లోర్ ఇన్ చార్జ్. "అంతేనా! మాడమ్ వస్తున్నారేమో అనుకున్నాను" అని జోక్ పేల్చారు.

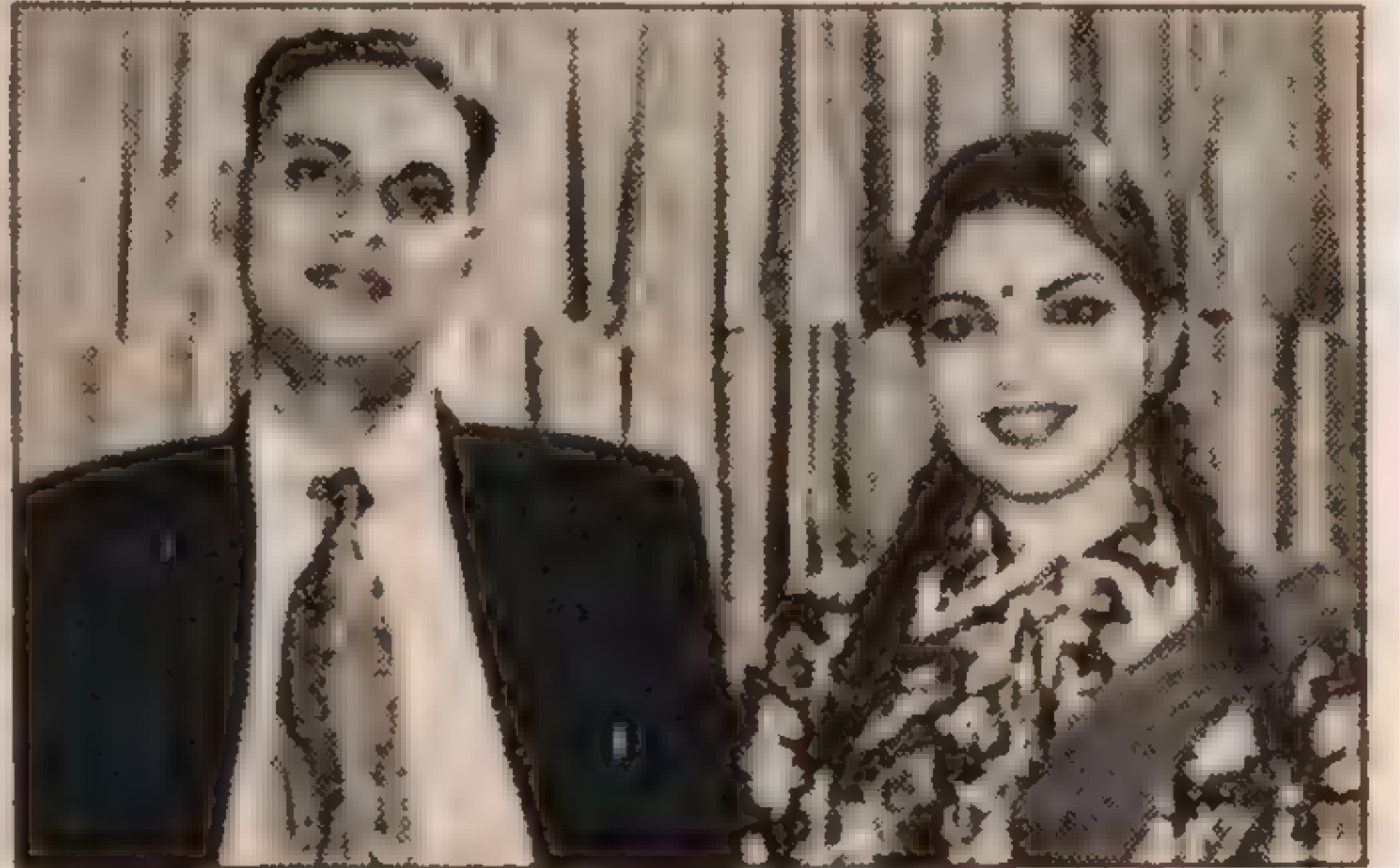
"మంగమ్మగారి మనమడు" పూటింగులో భానుమతిగారు, డైరెక్టరు కోడిరామకృష్ణని - "ఇదిగో నాయనా కోడీ! నేను పాటులో ఇక్కడ నిలబడితే సరిపోతుందా?" అని, "కోడీ, నా లుక్ కరెక్టా?" అని అడుగుతున్నారు. "మేడమ్! అదేంటి కోడీ కోడీ అని పిలుస్తున్నారు?" అని అడిగితే - "రామకృష్ణ అని ఎలా పిలవను? మా ఆయన పేరది. ఏకవచనంలో ఆ పేరు నేనెందుకు పిలుస్తానూ?" అన్నారామె.

కోడిరామకృష్ణగారు కూడా మంచి సెన్సాస్ హ్యూమరున్నవారు. ఆయన లెటర్ హెడ్ ఎవరైనా చూసారో లేదో, పైన ఆయన పేరుండదు. కోడి బొమ్మ, బాణం, పుట్టు బొమ్మలుంటాయి. కింద మాత్రం "మూవీ డైరెక్టర్" అని వుంటుంది. ఈ మాట భానుమతిగారితో చెప్తే "అమ్మ! బాగుందే!! గట్టివాడు." అని అభినందించారామె.

"తోడూనీడా" సినిమాలో నేను డాక్టరుని. భానుమతిగారిని ట్రీట్ చేస్తూ ఇంజెక్షన్ ఇవ్వాలి. ఆమె చెయ్యిపట్టుకుని ఇంజెక్షన్ ఇస్తావుంటే - "ఏమిటీ చెయ్యి వణుకుతోంది?" అని అడిగారు. ఏంలేదన్నాను. "భానుమతి చెయ్యి పట్టుకోవాలంటే ఎవరైనా వణుకుతారు" అన్నారామె మళ్ళీ. "అదేంకాదు మాడమ్ - దగ్గరగా పాను తిరుగుతోంది కదా, ఆ గాలి ఫోర్స్ కి సిరంజ్ కదుల్తున్నట్టుంది. ఫాన్ ఆపేయమంటారా?" అన్నాను. వద్దన్నారు. "నేనున్నాను కాదామ్మా పెద్ద ఫాన్ ని" అన్నాను నేను. "మీరంతా గాలిరాని పాన్సు. నేను ఆ పానుకి పానుని" అన్నారు భానుమతి. దర్శకుడు ఆదుర్తిగారితో సహా అంతా నవ్వే.

"జీవన తరంగాలు" సినిమా విజయోత్సవం విజయవాడలో జరిగినప్పుడు భానుమతిగారు ముఖ్య అతిథి. ఉదయం ఉత్సవం జయప్రదంగా జరిగి పోతుంది. అయిన తర్వాత అందరూ లంచ్, అది బఫే. అందరం ప్లేట్లు పట్టుకుని వరసగా వెళ్తువుంటే, మాడమ్ వెనకాలవున్న నేను, "మనుచుగాతా ఖుదా తోడై నిలచుగాతా నిరతమూ" ఆమెకి వినిపించేలా పాడాను. "మాడమ్ - మీ 'లైలా మజ్నూ' సినిమాలోనిపాట. అందులో అందరూ ఇలాగే బొచ్చెలు పట్టుకుని పాడుతూ మీ దగ్గరకొస్తారు. మీరు వడ్డిస్తారు - నాకు గుర్తొచ్చి పాడాను" అన్నాను.

"అవును. ఇవాళ ఆ భానుమతే ప్లేటు పట్టుకుని వరసలో వెళ్తోంది. అయితే అది ముష్టి బీదవాళ్ళు. ఇది హోటలు, పురానా! అందరూ ఉన్నవాళ్ళే. ఈ ప్లేట్లో, వాళ్ళేదో అన్నం కలగాపులగం చేసి పడేస్తారు. పట్టుకుపోయి ఓ మూల కూచుని ఈ 'కూడు' తింటాం. ఇదీ ఒక రకమైన పురానా ముష్టిలాంటిదే. నా ఉద్దేశంలో 'బువ్వ' అని మనం అనుకునే మాటే బఫే అయిందేమో!" అన్నారు భానుమతిగారు. పక్కనే ఉన్న జగ్గయ్యగారూ ఫకాలున నవ్వారు.

భానుమతికి గర్వం అనీ, అహంకారం అనీ అంటారు. "కాదు. వినయం, నమ్రతా వుండాలిగాని, అలా నటించడం నాకు చేతకాదు. నేను ఏదైనా ముఖం మీదనే అంటాను. వెనకాల అనడం నాకు చేతకాదు. దాన్నే అహంకారం అంటారా? అనండి" అంటారు ఆమె - "నాకేంపోయింది" అన్నట్టు.

ఒక విషయం గుర్తొస్తూ వుంటుంది - సినిమా అభిమాన సంఘంవారు అనుకుంటాను-ఒక సంవత్సరానికి ఆమెను ఉత్తమనటిగా ఎన్నుకుని, ఆ మాట ఆవిడకి చెప్పడానికి వెళ్తే "నేను వస్తానా రానా అని కాదుగాని, మీ టేబు గొప్పది. అందుకు మిమ్మల్ని నేను అభినందిస్తున్నాను" అన్నారుట. అదొక 'జోక్' లాగా కొందరు తీసుకుంటే, కించిదహంకారం అని కొందరు భావిస్తారు. "భానుమతి వ్యక్తిత్వం భానుమతిది. అదెందుకు మారాలి? మారితే భానుమతి భానుమతి కాదు. ఆమెలో మతి వుంది; ఆమెకు మతి వుంది." అంటారామె.

పద్మనాభం

సీరియల్ 9

రాజకీయ నాయకులు ప్రజాశ్రేయస్సుకై కృషిచేయాలని నాకు గట్టి నమ్మకం. అధికారంలో ఉన్నవాడు బీదా, బిక్కి, గురించి ఆలోచించాలి. నేను నటించిన అన్ని చిత్రాలలో నాకు నచ్చిన చిత్రం 'శ్రీశ్రీశ్రీ మర్యాదరామన్న'. ఎందుకంటే ఈ సినిమా కథలో మర్యాదరామన్న అనే ఒక సామాన్యుడు రాజభవనానికి వెళ్ళి తన చిక్కు, ప్రశ్నల ద్వారా రాజును మెప్పించి ఆరు నెలలు

మన్నుడుగా చంద్రమోహన్ వేశాం. రతీ మన్మథ ద్యాన్సు సన్నివేశం 'రాగమయం అనురాగ మయం ఈ జగమే సుందర ప్రేమాలయం' మాటింగు ప్రసాద్ స్టూడియో లో జరుగుతోంది. బ్రహ్మ, విష్ణు, మహేశ్వరులు, ఇంద్రుడు (ఈనాటి ప్రఖ్యాత కార్టూన్ నటుడు చలపతిరావుకు మొదటి చిత్రం) నవ గ్రహాలు, సకల దేవతలు, ఋషులు ప్రేమ స్వరూపులైన రతీ మన్మథులను పూజిస్తారు.

పేరుగాని, ఇంటిపేరు గాని తెలియదు. ఆమె తన తండ్రి ఆత్మకూరి కేశవ అని చెప్పుకోవడం వల్ల ఆమె జన్మస్థలం, నెల్లూరు మండలం లోని ఆత్మకూరని అంటారు. ఆమె జీవించిన కాలం గురించి కూడా ఎన్నో సందేహాలు ఉన్నాయి. ఆమె

ఎస్.పి.బాలసుబ్రహ్మణ్యాన్ని గాయకుడుగా పరిచయం చేసినది 'శ్రీశ్రీశ్రీ మర్యాద రామన్న' చిత్రం. బాలసుబ్రహ్మణ్యం రేఖా మురళి ఆర్ట్సులో నెలకు 250/- జీతానికి కుదిరాడు. పాట నేర్చుకొని, వచ్చిన ఆర్టిస్టులకు పాట నేర్పడం అతని పని. ఘంటసాల గారి తల్లికి సుస్తీగా వుండడంతో ఆయన ఊరు వెళ్ళారు. మర్యాద రామన్న పాట రికార్డింగు విజయా గార్డెన్స్ లో చేస్తున్నాం. ఘంటసాల గారికి ట్రాక్ బాలసుబ్రహ్మణ్యం చేత పాడించారు కోదండరామ. నలుగురు హీరోలు శోభన్ బాబు, హరనాథ్, రామకృష్ణ, కృష్ణ-శోభన్ బాబులకు ఎస్.పి.బాలసుబ్రహ్మణ్యం పాడారు. గొంతు అద్భుతంగా ఉంది. పాట ఓకే చేశాం. అదే ఉంచేశాం. సంగీతాకాశంలో ఒక తార వెలిసింది. ఈ పాటతో ఎస్.పి. దశ తిరిగింది. గాయకుడిగా, సంగీతదర్శకుడిగా, నటుడిగా పలుభాషలలో, అనేక అవకాశాలతో ప్రపంచ ఖ్యాతి గాంచాడు.

తాను రాజై పరిపాలిస్తాడు. సేనాధిపతి, మంత్రులు చేసే సీచమైన రాజకీయాన్ని అంతమొందించి రాజ్యంలో అవినీతిని తుడిచిపెట్టి పేదా, గొప్పా తేడా లేకుండా అందరికీ సమానమైన హోదా కల్పిస్తాడు. రామరాజ్యాన్ని నెలకొలిపిన ఘనతను దక్కించుకుంటాడు. అవినీతిని రూపు మాపి సత్య పరిపాలన చేస్తాడు రామన్న. 400 సినిమాలలో నేను నటించింది ఒక ఎత్తు. ఈ సినిమా ఒక ఎత్తు. అందరూ మర్యాద రామన్నలైతే ప్రపంచంలో పేదరికం వుండదు. రామరాజ్యం ఆవుతుంది.

'శ్రీరామకథ' వీటూరి గారునాకు చెప్పారు. దర్శకత్వం వహించి చూడాలనిపించింది. అంతకుముందు ఎవరి వద్దా అసిస్టెంటుగా పనిచేయకపోయినా, అనేక సినిమాలలో నటించిన అనుభవం, పరిశీలనా స్వభావం ఉపకరించాయి.

'శ్రీరామకథ'లో హరనాథ్ విష్ణువు, రాముడు.. ఆనాటి అందాలనటి, నేటి తమిళనాడు అధినేత్రి జయలలిత, భూదేవి పాత్ర వేసింది. మూడుసార్లు ఊర్వశి అవార్డు అందుకున్న శారదకి లక్ష్మీ వేషం. ఇంకా గుమ్మడి వెంకటేశ్వరరావు, అంజలి గారు హిట్ పెయిర్ శ్రీరేలంగి, సూర్యకాంతమ్మ, బాలకృష్ణ, ప్రభాకర్ రెడ్డి, నేను నారదుడు, తుంబురుడుగా రామకృష్ణ రతిగా, గీతాంజలి

రతీ మన్మథులను పూజించే ఆ దేవతలందరినీ అపహాస్యం చేస్తాడు నారదుడు. ఈ సన్నివేశం తీస్తున్నప్పుడు హిందీ హీరో దిలీప్ కుమార్ వచ్చి చూశారు. "వైకుంఠం సెట్ బాగున్నది. హీరాలాల్ డాన్స్ కంపోజింగ్ బాగుంద"ని మెచ్చుకున్నారు. వైకుంఠం సెట్ ప్రసాద్ లో వేశాం. ఆ మాటింగ్ కు శ్రీ దిలీప్ కుమార్ వచ్చి అందరినీ అభినందించి వెళ్ళారు. రిలీజయ్యాక ఆశించినంత విజయం సాధించకపోయినా ఒక మంచి చిత్రమని పేరు పొందింది.

నా డైరెక్షన్ లో వచ్చిన రెండో చిత్రం, నాకు అవార్డు తెచ్చిపెట్టిన 'కథానాయిక మొల్ల' (1969) గురించి చెబుతాను. తెలుగుసాహిత్య చరిత్రలో కనబడే మొట్టమొదటి కవయిత్రి మొల్ల. ఆమె రామాయణాన్ని 6 కాండాల పద్యకావ్యంగా రచించి శ్రీరామచంద్రునికి అంకితం చేసింది. దానినే 'మొల్ల రామాయణం' అంటారు. ఆమె భర్త

తన కవిత్వంలో పదినైదవ శతాబ్దిలో ఉన్న శ్రీనాథుని మాత్రమే పేర్కొంది కాబట్టి 16 వ శతాబ్దానికి చెందినదని అంటారు. కృష్ణదేవరాయల కాలం నాటిదని అంటారు.

ఇటువంటి విషయాలపై పరిశోధన చేసి, ఆమె చరిత్రను ప్రముఖ జర్నలిస్టు ఇంటూరి వెంకటేశ్వరరావు గారు "కుమ్మరి మొల్ల" నవల అనే పేరుతో గ్రంథస్తం చేశారు. అది జనాదరణ పొందిన నవలగా పేరు పొందింది. సినిమా తీయడానికి దీని రైట్స్ ఎల్.వి.ప్రసాద్ గారు తీసుకున్నారు. పండితవంశంలో పుట్టకపోయినా ఆమె 'మొల్ల రామాయణం' వ్రాయగలిగింది. పండిత పామరులను మెప్పించ గలిగింది. మనకున్న రచయిత్రులు తక్కువ. వారిలో మొల్ల

'శ్రీశ్రీశ్రీ మర్యాద రామన్న' చిత్రం వెలువడిన నాటి ముచ్చట. ఆనాటి అసెంబ్లీలో శ్రీ కాసు బ్రహ్మానందరెడ్డి గారు, జలగం వెంగళరావు గారు, నీలం సంజీవరెడ్డి గారు 'మనం ప్రతి చిన్న విషయానికి కొట్టుకుంటున్నాము. పేదరికం, అవినీతిని అరికట్టలేక పోతున్నాం. ఒకసారి మర్యాదరామన్న సినిమా చూస్తే మనం రాజ్యాంగాన్ని ఏ విధంగా వడపాలన్నది తెలుస్తుంది' అని చమత్కరించారు.

నటుడిగా, నిర్మాతగా మారిన నేను దర్శకుడిగా మారాను కూడా - 'శ్రీ రామ కథ'లో! అదే నేను ప్రథమంగా దర్శకత్వం వహించిన సినిమా! దేవత, పాట్లీ ప్లేడరు, శ్రీశ్రీ మర్యాద రామన్నకు దర్శకుడు మిత్రులు కె.హేమాంబరధరరావు గారు. అంత వరకు (1968) నాకు దర్శకత్వం వహించాలని అభిప్రాయం లేదు.

తాతినేని ప్రకాశరావుగారి 'చరణదాసి' మాటింగ్ సమయంలో సరదాగా వెల్లి క్లాప్ కొట్టేవాణ్ణి. దర్శకత్వంలో నాకు స్ఫూర్తి శ్రీ గూడవల్లి రామబ్రహ్మం, శ్రీ ఎల్.వి.ప్రసాద్, శ్రీ కె.వి.రెడ్డి, శ్రీ బి.ఎన్.రెడ్డి గార్లు. ఇంకా అనేక దర్శక మహానీయుల దగ్గర నటించినవాణ్ణి. ముఖ్యంగా 'పాతాళభైరవి' శ్రీ కె.వి.రెడ్డి గారి స్క్రిప్ట్, డిసిప్లీన్ రామారావు గారిని, నన్ను ఎంతో ఆకర్షించాయి.

పేరు తప్పకుండా చెప్పి తీరాలి. వెనుకబడిన జాతికి చెందిన మహిళ గురించి సినిమా తీయాలంటే ధైర్యం కావాలి. ఇందులో కథా నాయకుడు లేడు. పైగా చారిత్రాత్మక నేపథ్యం గల కథ కాబట్టి, జానపదాల్లా స్వేచ్ఛ తీసుకుని పాత్రలు సృష్టించడానికి వీలులేదు. చరిత్రను రసవత్తరంగా చెప్పాలి, అదే సమయంలో

(మా తాతగారు సుబ్బయ్య గారు మాకు బాల్యంలో చెప్పేవారు.) కొన్ని చొప్పునాము.

అలా పెట్టిన వాటిలోదే ఓ నర్తకి కథ. ఆమె శ్రీకృష్ణ దేవరాయలు ఆస్థానంలోకి వచ్చి 5 బాషలలో అంటే తెలుగు, తమిళం, కన్నడ, మహారాష్ట్ర, హిందీలలో పాడుతుంది. ఆమె మాతృభాష ఏది అని ప్రశ్న? అష్టదిగ్గజాలు

నాగభూషణం, అల్లు రామలింగయ్య, రామచంద్రరావు, మిక్కిలినేని వంటి వూరిపెద్దలు మొల్లకు తిక్కన్నతో (రాజబాబు తిక్కనగా వేశాడు) వివాహం తలపెడతారు పెద్దలు. దేవుణ్ణి పెళ్ళి చేసుకుంటానని అడవులకు పోయి దేవుణ్ణి సాక్షాత్కారం పొంది వివాహం చేసుకొని వస్తుంది. అంతా నవ్వుతారు.

తెనాలి రామలింగడు ఆమె కవిత్వాన్ని మెచ్చుకొని రామాయణం రాయమంటారు. 5 రోజులలో రామాయణం రాసి శ్రీకృష్ణ దేవరాయలు వారి మెప్పును పొంది, శ్రీరామునిలో ఐక్యం అవుతుంది.

ముందుగా జమున గారిని మొల్ల క్యారెక్టర్ కు అడిగాం. ఆమె అప్పుడు గర్భవతిగా ఉండడం వల్ల వాణిశ్రీని తీసుకున్నాము. గుమ్మడి, నాగభూషణం, అల్లురామలింగయ్య, రాజబాబు, ప్రభాకర్ రెడ్డి, సత్యనారాయణ, బాలకృష్ణ, గీతాంజలి, హేమలత, మిక్కిలినేని, కోళ్ళ సత్యం, రామచంద్రరావు వగైరాలు తక్కిన పాత్రధారులు.

'కథానాయిక మొల్ల' సినిమాకు .
సి.నారాయణరెడ్డి చక్కటి పాటలు వ్రాశారు.

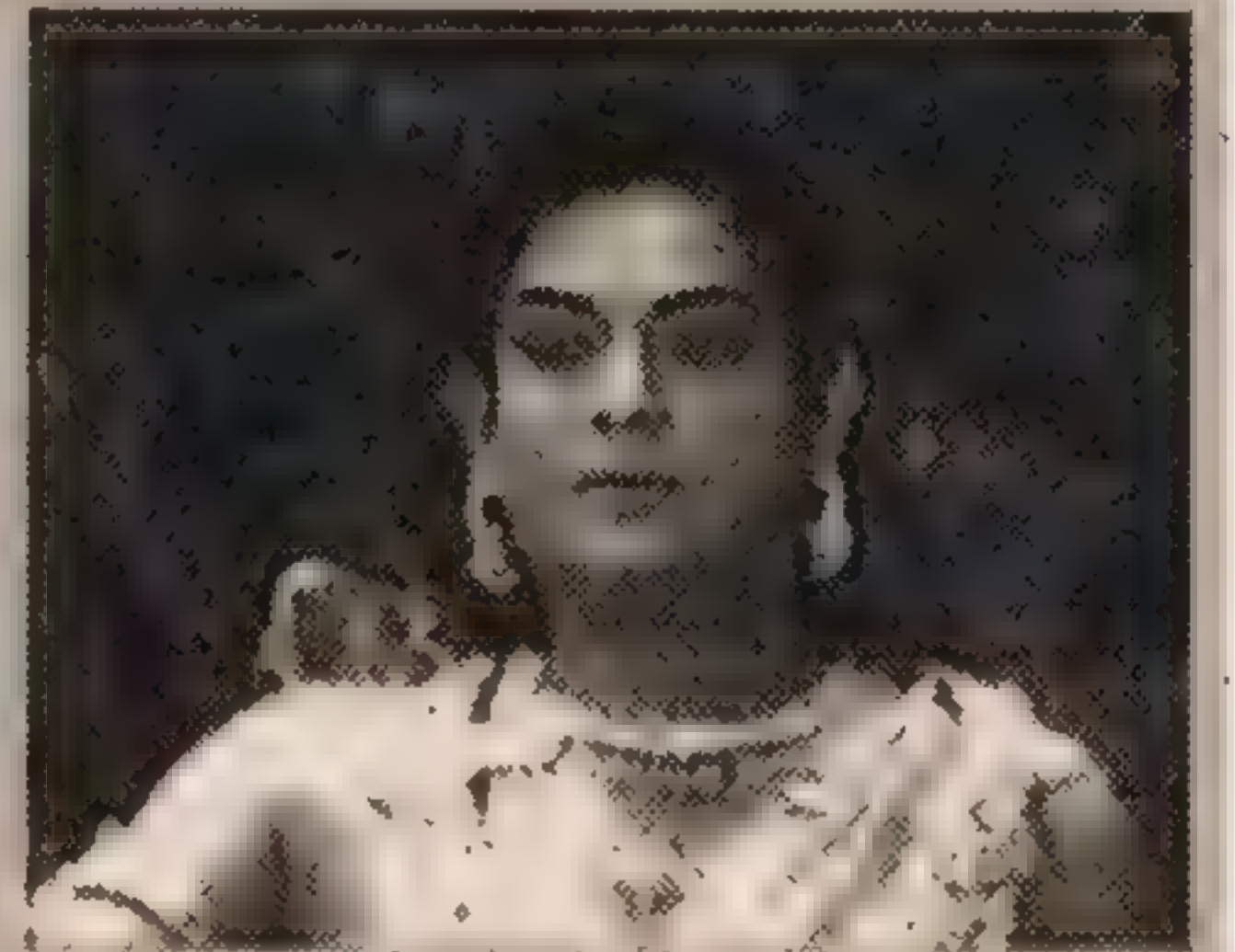
రఘుకులతలకా! నీ ఆనతి
రచియించితి రామాయణ సత్ప్రతి-ఆ
కృతి వరియించిన పతివి నీవే
అతులిత కైవల్య గతివి నీవే'
జగమే రామామయం-మనసే
అగణిత తారక నామమయం.
నీల జలద రమణీయరూపం,
నిగమాంచలమందిర మణిదీపం,
సుందర జానకీ వందిత చరణం
సురమువిశరణం! భారతాపహరణం!
॥జగమే॥

ఆ చిరునవ్వే-అమృతపుజల్లు
ఆఖిలజగములేలు-ఆ చేతి విల్లు
అతని గానమున-అలరారు కావ్యం
అన్ని యుగాలకు-నవ్యాతనవ్యం.... ॥జగమే॥
ఎవని కమలకమనీయపదము-చూ
పించె ఆహల్యకు ముక్తిపదము
ఎవని చంద్రికామృదులకరము-అం
దించెను శబరికి దివ్యవరము
ఎవని ఏలుబడి-ఇంటికొక్క గుడి నిలిచెనో
ఎవని రాజ్యమే-రామరాజ్యమై వెలిసెనో,
ఆ రాముడు నా అంతరంగమున నిండగా.
అహము మరచి ఈ-యిహము మరచి
జన్మాంతరబంధములెల్ల విడిచి

ఆ మహర్ష్యోతిలో లీనముకానా
ఆ మహా ప్రభునిలో లీనముకానా
ఓరామా! రఘురామా! కైవల్య ధామా!

'శ్రీరామకథ' లో శ్రీరాముడు, శ్రీమహా విష్ణువు పాత్రకు హరనాథ్ ను ఎంచుకున్నాం. అది డిస్ట్రిబ్యూటర్స్ కు నచ్చలేదు. "రాముడి వేషం అంటే పవిత్రంగా కనబడాలి. ఈయన తాగుబోతు, ఆ వేషానికి అతను పనికిరాడు. వేరే ఎవరినైనా చూడండి" అన్నారు. "ఏవో పత్రికలు దుమారం చెలరేపినంత మాత్రాన మనం అతన్ని తీసివేయకూడదు. అతను మంచి నటుడు". అని వాదించి వారిని ఒప్పించాను. తర్వాత కొన్నేళ్లకు హిందీలో హిట్ అయిన 'కాజల్' సినిమాను తెలుగులో 'మా ఇంటి దేవత' గా హరనాథ్ పునర్నిర్మించాడు. హిందీలో ధర్మేంద్ర ఒకహీరో. తాగుబోతుగా నటించిన రాజ్ కుమార్ పారలెల్ హీరో. నిర్మాత అయిన హరనాథ్ ధర్మేంద్ర పాత్ర కష్టపిచ్చి రాజ్ కుమార్ పాత్ర తాను ధరించేడు. నేనా చిత్రానికి దర్శకత్వం వహించాను.

కమ్మర్తియల్ ఎలిమెంట్స్ కోసం వాస్తవాలను వక్రీకరించకూడదు. ఇలాంటి సబ్జెక్ట్ లో సినిమా తీయడానికి చాలా ధైర్యం కావాలి. దీనికిముందు తీసిన సినిమా ఆర్థికంగా విజయం కాకపోయినా, సాహసం చేయడానికే నిశ్చయించుకున్నాం.

ఇంటూరి గారిని కలిసి కథకు రైట్స్ మాకు కావాలంటే ఆయన ప్రసాద్ గారి పర్మిషన్ తీసుకొని నాకు ఇచ్చారు. శ్రీ వెంకటేశ్వరరావు గారు, బి.ఎల్.ఎన్.ఆచారి, అప్పలాచారి, ఆదుర్తి నరసింహమూర్తి, నేను కలిసి స్క్రీన్ ప్లే రాశాం. మొల్ల తెనాలి రామలింగడికి సమకాలికురాలు కాబట్టి, ఇందులో తెనాలి రామలింగడి కథలు

కూడా చెప్పలేకపోతారు. సామ్రాజ్యానికి పరువు పోయే పరిస్థితి!

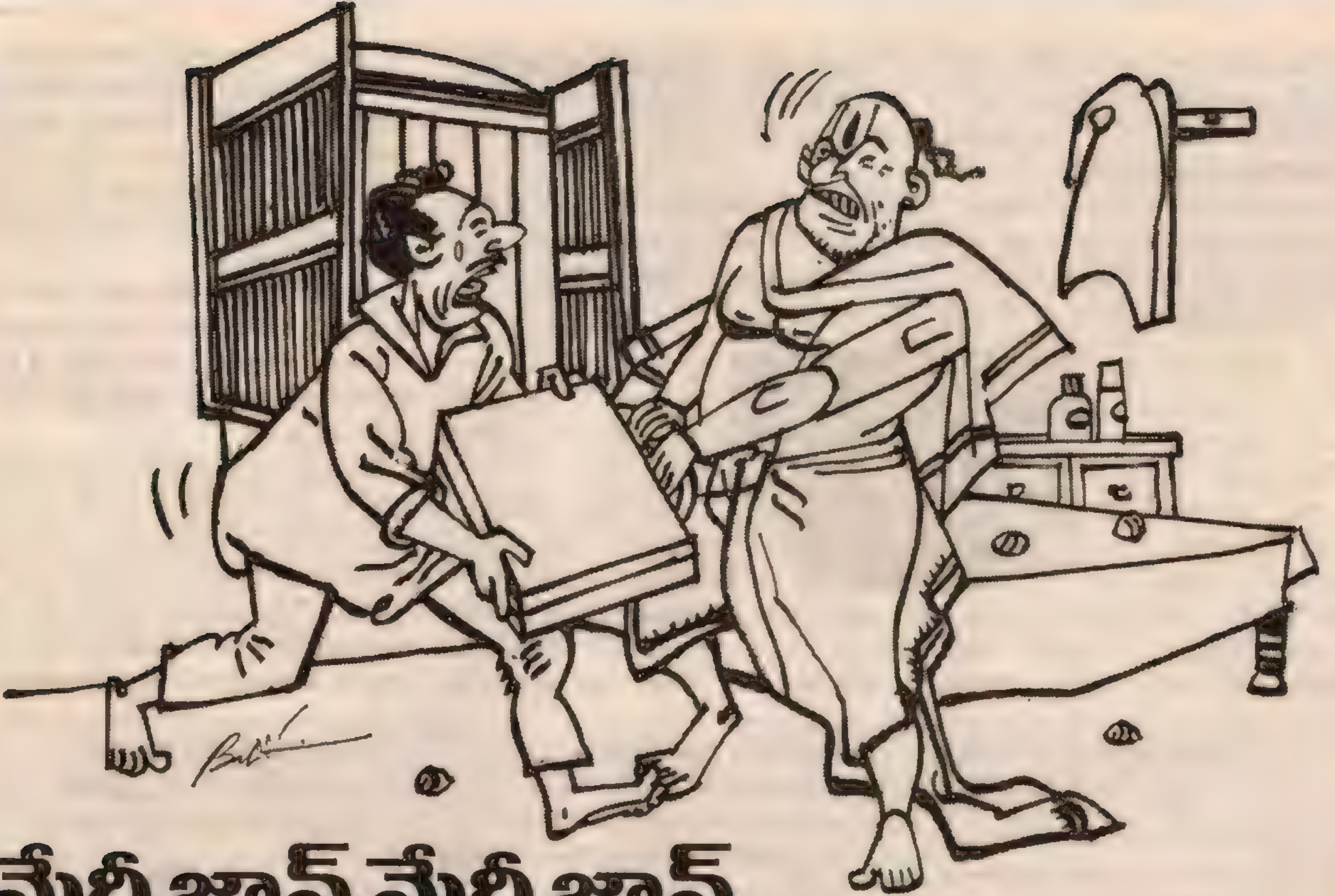
తెనాలి రామలింగడు లేస్తాడు. దగ్గరకు వెళ్లినట్టే వెల్లి, హఠాత్తుగా గట్టిగా ఆమె కాలు తొక్కుతాడు. వెంటనే ఆ నర్తకి బాధలో ఒళ్లు మరిచిపోయి, తమిళంలో 'అడే పావి, కాలు మెరచిటి ఏడా' అని అరుస్తుంది. సాధారణంగా బాధను వ్యక్తపరచేటప్పుడు మనం మాతృభాషను ఉపయోగిస్తాం కాబట్టి ఆమెను తమిళ స్త్రీగా గుర్తిస్తాడు రామలింగడు. ఔనని ఒప్పుకుంటుందామె. తెనాలి రామలింగడుగా నేను వేశాను.

ఇందులో తెనాలి రామలింగడి (నా పాత్ర ద్వారా) ద్వారా, పెద్దనమాత్యుల ద్వారా ఎంతో హాస్యం పుట్టింది. గెస్టుగా హరనాథ్ నటించారు.

ఈ సినిమాకు ఆంధ్రప్రదేశ్ గవర్నమెంటు 1970 బంగారు నంది అవార్డును ప్రకటించింది. అవార్డు వచ్చిన శుభవార్త నాకు అంజలిదేవి గారు ఫోన్ చేసి చెప్పారు. మాది బసవరాజు వంశం. ఆ బసవవేళ్ళుడే బంగారు నంది రూపంలో మా ఇంటికి వచ్చాడనుకున్నాను. రవీంద్రభారతిలో శ్రీ జలగం వెంగళరావు గారి చేతులమీదుగా బెస్ట్ డైరెక్టర్ గా నేను, బెస్ట్ ప్రొడ్యూసర్ గా పురుషోత్తం అవార్డులను అందుకున్నాము.

(ఇంకా ఉంది)

మేరీ జాన్ మేరీ జాన్... ...అండే కీ అండే..

- కండ్లకుంట నరేంద్రచంద్రు

డీ.ఎస్సీ 'తెలుగు' పండిట్ల పరీక్షకు... మా జిల్లా నుండి... ఈ ఏడు... ఇంచుమించు ఓ వెయ్యిమంది క్యాండిడేట్లు హాజరయ్యుంటారు. ఉన్న పోస్టులేమో అష్టదిగ్గజాల కోసమన్నట్లుగా... ఎనిమిదే! మరి... అందులోని ఓ పోస్టును... నేనే భర్తీ చెయ్యగలగడం... అదృష్టం కాక మరేమిటి?! అనుకుంటూ కొలుపు నిర్వర్తించవలసిన ఊరు... రామాపురం అనీ... ఒక కుగ్రామం ఉందిలెండి. సరాసరి అక్కడికెళ్ళి, ఉద్యోగంలో చేరాను.

... ఇప్పుడు గూడు వెతుక్కోవాలి.

'గూడు' గురించి మా పాఠశాలలోని మిగతా ఉపాధ్యాయులను వాకబు చేయగా.... ఆ ఊళ్ళో... ఒకే ఒక ఇంట్లో... ఒకే ఒక గది ఖాళీగా ఉందన్నారు. కాకపోతే... అక్కడ ఒకానొక చిక్కుందన్నారు. ఆ చిక్కు వల్ల... మానవమాత్రుడెవడూ ఆ ఇంటిని భరించలేడ!

'ఇల్లంటే... ఇటుకలు కాదోయ్! ఇల్లంటే... ఇంట్లోని మనుషులోయ్!'

అదన్నమాట సంగతి.

"నేను వెళ్ళి, ఇల్లు అద్దెకిమ్మని అడుగుతాను" అన్నాన్నేను.

"వద్దయ్యా బాబూ...! వాళ్ళ చాదస్తానికి తట్టుకోలేవు. నీకు, నూరు కాలాల పాటూ... ఈ

పృథ్వి మీద సంచరించాలనే ఆశ లేదా!" అన్నాడు సీనియర్ తెలుగు పండిట్.

"ఎందుకు లేదూ...! భేషగా వుంది. మేమూ ఆచారవంతులమే! ఇంటి సభ్యులకు రుడిసి, ఇల్లడగడం మానుకుంటామటండీ.... మీ పిచ్చిగాకపోతే! నేను వెళ్ళి తీరతాను. నాకు సాయంగా మిరెవరైనా వస్తారా?!" అన్నాను.

"హమ్మో...! పిల్లలు గలవాడ్ని...! పిచ్చెక్కించుకోవడం.... నాకేమైనా సరదానా...! ఛస్తే రాను!" అన్నాడు సీనియర్ తెలుగు పండిట్.

"బిన్లాడెన్ను పట్టుకుంటే... చూడాలనుంది. ఇప్పుడే... నేను పిచ్చోడినైతే... ఆ అవకాశం రాదు." అన్నాడు సోషల్ మేష్టరా.

"నాకింకా... బోల్డన్ని తెలుగు సీనిమాలు చూడాలనుంది. ఇప్పుడే... నేను చచ్చిపోతే... అవన్నీ చూసేదెవరు?" అన్నాడు లెక్కల మాస్టరు.

"హాసం పత్రిక స్వర్ణోత్సవాలు చూసాక గానీ... నేను చావను. ఇప్పుడే నేను పిచ్చోడ్ని అయితే... హాసం పత్రికకు ఓ పాఠకుడు తగ్గిపోడూ! ఛస్తే... రాను" అన్నాడు సైన్సు మేష్టరు. వెళ్ళవలసిన ఇంటి గుర్తులు కనుగొని బయల్దేరాను. ఓ పావుగంట నడిచాక, ఇల్లు చేరుకున్నాను.

ఇల్లు, ఇంటివాళ్ళలాగానే ... పాత కాలంది!

వృద్ధాప్యంలో వుండవలసిన సమస్త రోగాలూ ఆ ఇంటికున్నాయి. నెమ్మదిగా గేటు తెరుచుకుని లోపలికి వెళ్ళాను.

పల్లెటూరు కదా...! ఇంటి తలుపు తెరిచేస్తుంది.

"ఎవరండీ లోపల...!" అన్నాను గట్టిగా.

ప్రతిచర్య జరగలేదు.

"అమ్మా...! తల్లీ...! ఎవరైనా వున్నారా లోపల!" ఈసారి మరింత గట్టిగా కేకేసాను.

"వెధవ! ఎన్నిసార్లు చెప్పాలిరా...! ఇంకా ఆరగింపే కాలేదు. అప్పుడే తయారయ్యావు! వెళ్ళు...!" లోపలి నుండి ఓ ముసలి ఆడకంఠం కసిరింది.

"ఎవరోచ్చారే...!" అంది ఓ ముసలి మగకంఠం.

"ఆ... ముష్టెంకడు. వాడికి వేళాపాళా లేదు. మీరు తిరుమంజనం కానివ్వండి" అంది, ఆడకంఠం.

ఇక లాభం లేదనుకుని, తలుపు గొళ్ళాన్ని పైకి లాగి, వదిలేసాను. 'ఫట్!' శబ్దం వచ్చింది. ఆ శబ్దానికి, ఇల్లుగలాయన ఇవతలికి వచ్చాడు.

మనిషి ఎర్రగా దబ్బుపండులా ఉన్నాడు. అతడ్ని గిల్లితే... వొంట్లోంచి నెయ్యి మాత్రమే కారుతుంది. నిట్ట నిలువుగా నామాలు దట్టించి,

కాషాయ రంగులో ఉన్న మడిపంచె, బంగారు రంగులో ఉన్న ఉత్తరీయం ధరించి ఉన్నాడు.

తలకాయ బోర్లించిన ఇత్తడి గిన్నెలా వుంది. బుర్రలో గుజ్జుందో లేదో తెలీదు గానీ... తలపై మాత్రం... కేశాలు లేవు. వెంకటేశ్వరుని భక్తుడనుకుంటాను. అందుకే కాబోలు... వెంకటేశ్వరుడు, “ఎన్నిసార్లు గుండు కొట్టించుకుంటావు, ఇక చాల్లే...” అనే నీ శాశ్వత గుండు ప్రసాదించినట్లున్నాడు.

బట్టతలను నిమరుకుంటూ, మంత్రాలు పఠిస్తూ, నా దగ్గరికి వచ్చి ఏమిటన్నట్లు కనుబొమ్మలు ఎగరేసాడు.

“అయ్యా...! మరేమో... అద్దె కోసం వచ్చానండీ” అన్నాను.

“ఏ అద్దెనాయనా...! దేనికి అద్దె ఇవ్వాలి?” అన్నాడాయన తెల్లబోతూ.

“చాచ! నామతిమండ...! అద్దె కోసం కాదండీ...! అద్దె ఇంటికోసం వచ్చాను. మీ పై పోర్టన్లో గది ఖాళీగా ఉందటగా!” అన్నాను.

అతడు, నా కాలివేళ్ళనుండి తలదాకా... ఏడుసార్లు ఎగాదిగా చూసాడు.

“అన్నట్లు మీరు... వైష్ణవులేనా?”

“చిత్తం! శ్రీ వైష్ణవులం”

“ఏదీ... ఓసారి ప్రవరచెప్పు”

“ఇదేమిటా నాయనా! ఇల్లిమ్మంటే... ప్రవర చదవమంటాడు.” మనసులో అనుకున్నాను.

“ఊ! చదువు” అన్నాడు.

‘తప్పవుతందా! చాదస్తవు పిండమనుకుంటాను... ఈయన వాలకం చూస్తుంటే...! అనుకుని గడగడా చదివి, నమస్కారం పెట్టాను.

“సరే, మీరేం చేస్తుంటారు?” అడిగాడు

“బతకగలిగి... బడిపంతులు ఉద్యోగం చేస్తున్నాను”

“భేష్! ఈ ఇంట్లో వుండాలనుకుంటే... కొన్ని నియమాలుంటాయి” అన్నాడు.

“నియమ నిబంధనలా...! నాకు తెలుసునులెండి! గోడలకు మేకులు కొట్టద్దు! రాత్రిళ్ళు సెకండ్ షోలకు వెళ్ళద్దు. కరెంటు ఎక్కువగా కాల్చద్దు...! ఇంతేగా.. ఇవన్నీటికీ సరే!” అన్నాను.

అతడు, చిద్విలాసంగా నవ్వి, “ఇవి నాకవసరం లేదు. మేకులు కొట్టడానికి నీకసలు స్థలమే ఉండదు. ఇల్లంతా మేకులమయం! అయినా... ముచ్చటపడికొట్టాలనుకుంటే... కొట్టుకో! మాకేమీ అభ్యంతరం లేదు. మేమేమీ అనం! ఇల్లు పాతది కదా. సుత్తి దెబ్బలకు నీ గది కూలిపోవచ్చు. ఇక

కమల్ ప్రశ్న - డమాల్ కార్డున్

ఉత్తరాలు రాయడానికి పనికిరాని కార్డు?

రికార్డు

సెకండ్ షోలంటావా... ఈ ఊళ్ళో సినిమా థియేటర్ లేదు. ఇక కరెంటు సంగతి! నీ ఇష్టమొచ్చినట్లు వాడుకో...! ఎందుకంటే... ఈ ఊళ్ళో... అందరిళ్ళలోనూ దొంగ కరెంటే” అన్నాడు.

“మరి మీ నిబంధనలు వేటిగురించి...?”

“వస్తున్నా... వస్తున్నా... అక్కడికే వస్తున్నా! ప్రతిరోజూ ఉదయం బ్రహ్మ ముహూర్తంలో లేవాలి. అంటే... నాలుగు గంటలకన్నమాట. ఆ తర్వాత స్నానం చేసి, సంధ్యా వందనం చేసుకుని... నాలోపాటూ... విష్ణు సహస్రనామపారాయణ చెయ్యాలి. ప్రతి

శనివారం... సాయంత్రం...

వెంకటేశ్వరస్వామి సహస్ర నామావళి, గీతా పారాయణం చేయాలి. మా మనుమడు, మీ బడిలోనే ఎనిమిదవ తరగతి చదువుతున్నాడు. వాడికి ఫ్రీగా ట్యూషన్ చెప్పాలి. ఇక చిట్టచివరి నిబంధన! లాస్ట్ బట్ నాట్ లీస్ట్...! ఈ ఇంటి ఆవరణలోకి ఉల్లిపాయ, కోడిగుడ్డు, మాంసం లాంటివేవీ... తీసుకురావద్దు. ఈ మధ్య కొందరు బ్రాహ్మణులు... తమోగుణవ్రధానమైన ఆహారాన్ని స్వీకరిస్తున్నారు. నువ్వు అలాంటి కోవలో వుంటే... తక్షణమే... సాత్వికాహారిగా మారిపో!

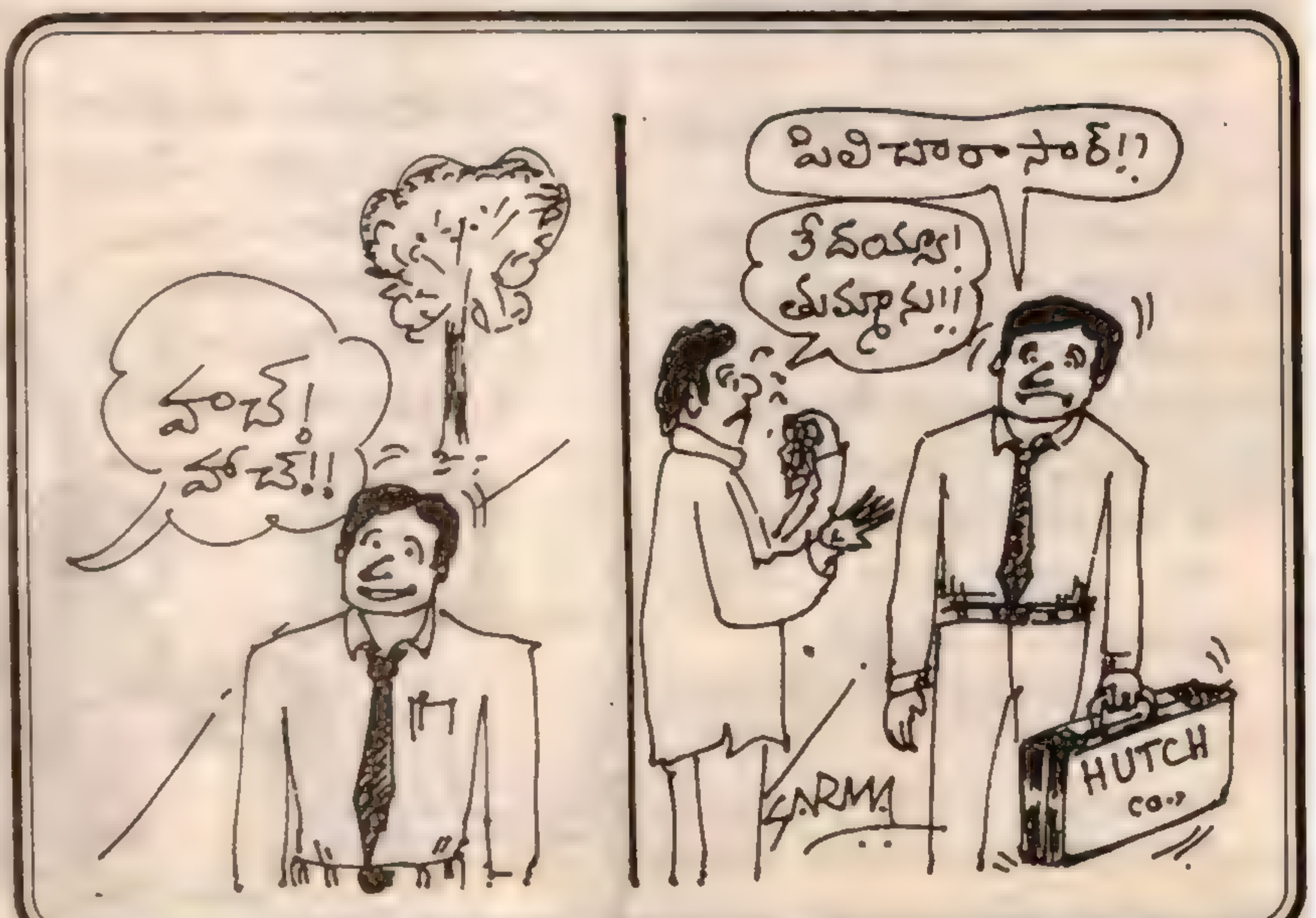
ఇంటి ఆవరణలో... నేను చెప్పిన ఆ మూడు నిషేధ వదార్థాలలో ఏది అగుపించినా సరే... నిర్దాక్షిణ్యంగా, నిర్మోహమాటంగా... నీ పెట్టబేడా... వీధిలో నాట్యం చేస్తాయి. అందుకిష్టమయితేనే చేరు. అద్దె నూరు రూపాయలు! ” అన్నాడు.

“అద్దె.... నూరు రూపాయలు!” ఆహా ఎంత ప్రియంగా వుంది... ఈ వాక్యం! “అయితే రేపే వచ్చి చేరతాను!” అన్నాను.

“శుభం!” అన్నాడాయన.

* * *

ఆ రోజు సాయంత్రం వాహ్యాళికి వెళ్ళి, ఇంటికొచ్చేసరికి, గేటువద్ద ఇంటాయన ఉగ్రనరసింహావతారంలో నిలబడున్నాడు. ఆయన ముక్కుమటాలు కోవంతో అదురుతున్నాయి. కళ్ళు... ఎర్రచందనంతో నింపిన చందంగా... ఎర్రబడుతున్నాయి. పళ్ళు పటపట కొరుక్కోసాగాడు.

“ఉన్నవే నాలుగు పళ్ళు! అవి కూడా పోతే... కారప్పుస, జంతికలు లాంటివి తినే భాగ్యాన్ని కోల్పోతాడు.

“ఏమిటండీ అలావున్నారు? మీ మనవడేమైనా అల్లరి చేసాడా?” అన్నాను.

“నోర్మయ్! మా పిల్లాడు అల్లరి చేస్తే... నాలుగు బాది వదులుతాం. తప్పు నీ వల్లే జరిగింది” అన్నాడు.

“హేమిటి...! నా వల్లా...! నేనేం చేసానండీ...!” అన్నాను. గదిలో చేరి కొద్ది రోజులే అయింది. తెల్లవారిరూమున లేవడం విషయంలో కాస్త అటూ, ఇటూ అయినా మొత్తం మీద వారి నిబంధనలకు తగినట్లుగానే నడుచుకుంటున్నాను. వాళ్ళ మనుషడికి పాఠాలు చెప్పడానికి నా దుంప తెగుతున్నా నోరెత్తకుండా భరిస్తున్నాను.

“హమ్మా...! వామ్మా...! ఎంతటి అమాయకత్వం నటిస్తున్నావ్. చేసిందంతా చేసి... ..!” అన్నాడు.

“అయ్యో... తెలిసి నేనే తప్పు చేయలేదండీ. తెలియక ఏమైనా చేసిందే... చెప్పండి సరిదిద్దుకుంటాను” అన్నాను.

“నేను పెట్టిన నిబంధనను అతిక్రమించావు. ఇంట్లోకి ఉల్లిగడ్డలు తెచ్చుకున్నావు. ఔనా!” అన్నాడు గద్దిస్తూ...

“హవ్వా...! నేనా...! ఉల్లిగడ్డా...! తెచ్చానా...! ఎవరో నేనంటే గిట్టని వాళ్ళు నాపై తప్పుడు ప్రచారం చేశారు. అధ్యక్షా...! దీన్ని నేను తీవ్రంగా ఖండిస్తున్నాను” అన్నాను.

“ఏమిటి ఖండించేది... ఉల్లిగడ్డా!” అన్నాడు.

“హయ్యో...! నా మాట వినండి. అలాంటిదేం లేదు” అన్నాను.

రెండుసార్లు ముక్కు ఎగజేది, “అదిగో... నీ గదిలో నుండి వచ్చే వాసన ఏమిటి?” అన్నాడు.

“వదండి. కావాలంటే... ఇల్లంతా వెతుక్కోండి!” అనేసి, గబగబా మెట్లక్కి తలుపు తెరిచాను.

తెరవగానే.. లోపల ఉల్లిపాయలుంటే... నేనెక్కడ దాచేస్తానోనని, గబగబా ఇంట్లోనికి దూరాడాయన. అటూ, ఇటూ చూసి నా మంచం మీదున్న రెండు ఉల్లిగడ్డలను, నేల మీద పడి వున్న మరో ఉల్లిగడ్డను చూపించాడు.

నేను కళ్ళు నులుముకుని మరీ చూసాను.

కళ్ళు నులుము కుంటే... నత్యం అసత్యమవుతుందా! అవి ఉల్లిగడ్డలే.

“ఇవి నా గదిలోనికి ఎలా వచ్చాయి!” అన్నాను.

“ఎలా వస్తాయి. కొనుక్కొన్నే వస్తాయి.” అన్నాడు మండిపడుతూ. “లేకపోతే ఆకాశం నుండి రాలడానికి ఇవేమైనా వడగళ్ళా?” అంటూ

కమాల ప్రశ్న - డిమాల్ కార్మిన్

తినడానికి రుచిగా ఉండని ద్రాక్షలు? రుద్రాక్షలు

నా పెట్టె తీసుకుని మెట్లు వైపుకు నడిచాడు.

“నేను కొనలేదండీ.. ఒకవేళ ఆకాశం నుండి రాలితే ఆ వార్త రేపు పేపరులో ‘నమ్ము, నమ్మకపో’ శీర్షికలలో వస్తుందేమో.. రేపటిదాకా చూసి...” అని అనునయించబోయాను.

“ఎకసెక్కాలాడకు. ఆకాశం నుండి ఉల్లిపాయలు ఎగిరొస్తాయా?” అని ఆయన అంటూండగానే.. “చటుక్కు...” మంటూ ఓ ఉల్లి గడ్డ కిటికీలోంచి వచ్చి ఆయన బట్టతల మీద స్వేచ్ఛయ్యి... ఓ వందగజాలు పైకెగిరి.... పక్కకు పడింది.

ఆయన కెప్పున అరిచి, ఆ పెట్టెను వదిలేసి,

బట్టతలను కసాబీసా రుద్దుకుంటూ “ఇదెక్కడించొచ్చింది?” అన్నాడు.

“సదరు ఆకాశం నుండే..” అంటూ మా గది కిటికీ దగ్గరికి వెళ్ళి అవతలికి తొంగిచూసా. నా వెనుకనే ఆయనా!

మా ఇంటిని అనుకుని, ఓ చిన్న ప్లేగ్రౌండ్ వుంది. అక్కడ, కొందరు పిల్లకాయలు, ఉల్లిగడ్డలను బంతులలా ఉపయోగిస్తూ క్రికెట్ ఆడుతున్నారు. ఓ పిల్లాడి చేతిలో ఉల్లిగడ్డల బుట్టవుంది.

ఇంటాయన కు జ్ఞానోదయం అయింది. “రేయ్...! ఉల్లి గడ్డలతో ఆటలేంట్రా అప్రాచ్యపు వెధవల్లారా!!” అరిచాడు ఇంటాయన తల తడుముకుంటూ.

“ఆ....! బంతికొనుక్కోవడానికి నాన్న డబ్బులివ్వలేదు. అమ్మ నడిగితే నాన్న మీద కోపం కొద్దీ దీంతో ఆడుకోమని ఉల్లిగడ్డల బుట్ట ఇచ్చింది. పోనీ మీరు బంతి కొనడానికి డబ్బులిస్తారా, తాతయ్యా” అడిగాడు ఓ పిల్లాడు.

ఇంటాయన నమాధానం ఇవ్వలేదు. రుసరుసలాడుతూ మెట్లు దిగి వెళ్ళిపోయాడు.

* * *

ఇంకో పదిరోజుల తర్వాత - నేను స్కూల్ నుండి ఇంటికి వచ్చాను. ఇల్లంతా ఊడ్చి, చెత్త తీసుకెళ్ళి, బాల్కనీలో ఉన్న నా చెత్త బుట్టలో వేసాచ్చి, “కొద్ది క్షణాలలో ప్రళయం!” అనే పుస్తకం చదువుతూ కూర్చున్నాను.

ఆ ‘కొద్దిక్షణాలు’ గడిచాయి.

ఇంటాయన విసురుగా లోవలికి

రోమంట్ షోగానా చెరువైనా మేకు పెళ్ళయ్యి ఇవే పెళ్ళయ్యి... పిల్లలు పుట్టకపోవడానికి కారణం??!

దూసుకొచ్చాడు.

నా చేతిలోని పుస్తకాన్ని లాగి, గోడకేసి విసిరాడు.

“ఏమైందండీ...!?” అంటూ లేచి నిలబడ్డాను.

“ఏమైందా...! నా పిండాకూడదయ్యింది! బుద్ధిగలవాడివని నమ్మి ఇల్లిస్తే... ఇదటయ్యా నువ్వు చేసే నిర్వాకం! హవ్! హవ్...!” అన్నాడు.

మళ్ళీ “ఏమైందండీ...!?” అన్నాను.

“ఏమవుతుంది...! నీ పెళ్ళి... నాశ్రద్ధం! ఇంట్లోనికి కోడిగుడ్లు తేవడం మర్యాదైన పనేనా... అంట! నేను చెప్పిందేమిటి... నువ్వు చేసిందేమిటి...!” అన్నాడు.

“నేనా...! కోడిగుడ్డా...! తెచ్చానా...! ఎప్పుడూ?” అనన్నాను.

“అ...! అ...! అదే వద్దనేది. అమాయకపు పేసు పెడతే... నిజం కాస్తా అబద్ధమవుతుందా!”

“పక్కింటి కుర్రాళ్ళు..” అనబోయాను.

“కోడిగుడ్లతో ఎవరూ క్రికెట్టు ఆడరు. ఆ సంగతి కనుక్కునే వచ్చా... చెప్పు... నీ చెత్తబుట్టలోనికి కోడిగుడ్ల డొల్ల ఎలా వచ్చింది” అన్నాడు.

“ఏమిటండీ... పెద్దవారయి వుండి అబద్ధలాడతారు. కొన్ని నిమిషాల ముందే, నేను ఇల్లాడ్చి, చెత్త తీసుకెళ్ళి బుట్టలో వేశాను. బుట్టలో దుమ్ము తప్ప మరేం లేదు.” అన్నాను.

“అయితే పద! చూద్దాం గానీ...!” అన్నాడు.

ఉత్తరం వైపున్న బాల్కనీలోనికి ఇద్దరం నడిచాం.

నేను చెత్త బుట్టలోనికి తొంగిచూసాను.

ఆశ్చర్యం....! మహదాశ్చర్యం....!!

ఆ చెత్తబుట్టలో, ఓ పరమ చెత్త కాగితంలో... కోడిగుడ్ల డొల్ల అగుపిస్తోంది.

“ఇది... ఎలా... వచ్చిందీ...!” అన్నాను.

“ఎలా వస్తుంది? ప్రశ్న బ్రహ్మాండంగా ఉంది.. అండాలను భక్షించే నిమిత్తమై... తమరే తెచ్చుంటారు.” అంటూ హాల్లోనికి పరుగెత్తి నా పెట్టె తీసుకుని, బాల్కనీలోనికి వచ్చాడు.

“బాబోయ్...! వద్దు...! నా పెట్టె విసిరేయొద్దు! నాకూ... ఆ గుడ్లకూ ఏం సంబంధం లేదు” అన్నాను ఏడుపుమొహంతో.

“..ఇకపై ఈ గదికీ.. నీకూ..కూడా ఏ సంబంధమూ లేదు. మర్యాదగా... అడ్డులే! దీన్ని విసిరేస్తే గానీ... నా మనసు శ్వాంతించదు” అన్నాడు రంకేస్తూ.

పరుపుకోసం, పెట్టెకోసం, నేను ఆయనతో పెనగులాడుతూండగానే మా పక్కింటి పెరట్లో నుంచి ఎవరివో మాటలు వినిపిస్తున్నాయి.

“అక్కయ్యా! కోడిగుడ్ల డొల్లను పాట్లంలో కట్టి విసిరేయమన్నావు గదా! నేను స్టేల్ గా విసిరేసాను. అది కాస్తా, పక్కింటోళ్ళ బాల్కనీలోనికి

దూసుకెళ్ళింది. ఇప్పుడేలా!” అంటున్నాడో కుర్రకుంక.

“అయ్యో! ఎంత పని చేసావురా... ఆ ఇంట్లో వుండే బాపనయ్యకు తెలిస్తే... అమ్మో... ఇంకేమైనా వుందా! కొంప మునుగుద్ది!” అని ఖంగారుపడుతోంది ఓ అమ్మాయి కంఠం.

“వెదప పారుగు..” అంటూ పెట్టె నా గదిలోకి విసిరేసి వెనక్కి తిరిగి చూడుకుండా వెళ్ళిపోయాడు ఆచార్యులు గారు.

*****

వారం రోజుల తర్వాత ఉదయం ఏడింటికి గుడికి వెళ్ళి, ఓ గంట అక్కడ గడిపి, ఇంటికొచ్చాను. మా ఇంటాయన నావైపు మిరి మిరి చూస్తూ వాకిట్లో నిలబడున్నాడు. ఆయన వైపు చూసి చూడనట్లుగా మెట్లవైపు నడిచాను.

“అగు!” అన్నాడు గట్టిగా.

నేను ఆగాను. “ఏకంగా... కోడినే ఇంటికి తేవడంలో... నీ ఉద్దేశ్యమేమిటి? ఆ అమాయక ప్రాణిని కోసుకుని వండుకు తినాలనుకున్నావు కాబోలు!” అన్నాడు.

“మీరేం చెప్తున్నారో నాకు అర్థం కావడం లేదు” అన్నాను.

“అర్థం కాకపోవడానికి ఇదేమైనా సంస్కృతమా? చెప్పు... మా కన్ను గప్పి కోడిని ఇంటికెప్పుడు తెచ్చావు” అన్నాడు గాండ్రిస్తూ...

“నేనా...! కోడినా...! తెచ్చానా...! ఎప్పుడూ...!” అన్నాను.

“క్యోక్యో... క్యోక్యోక్యో... క్యోక్యోక్యోక్యో...” నా గదిలో నుండి కుక్కుటేశ్వరుని పిలుపు వినిపిస్తుంది.

నేను గబగబా వెళ్ళి తాళం తీసాను.

కోడి, ఇవతలికి పరుగెత్తుకొచ్చింది.

“చెప్పు! ఏమిటి నీ సమాధానం! ఆ కోడిని

ఏం చేద్దామని తెచ్చావు. అనేసి, గబగబా లోపలికి వెళ్ళి నా సామానంతా తీసుకొచ్చి గేటు బయట విసిరేయసాగాడు.

“హయ్యో...! ఇదేం అన్యాయమండీ...! చెయ్యని తప్పుకు శిక్ష విధిస్తారా...! గతం గుర్తుకు తెచ్చుకోండి. ఆవేశపడకుండా ఆలోచించండి.” అని మొత్తుకోసాగాను.

“అన్ని విధాలా ఆలోచించాను. కోడితో ఎవరూ క్రికెట్ ఆడరు. కోడిని చెత్తకాగితంలో పెట్టి ఎవరూ విసిరేయరు. నువ్వు, నీళ్ళు వట్టుకోవడానికికో, దేనికో వెళ్ళినప్పుడు పక్కింటివాళ్ళ కోడి నీ మంచం కింద దూరి దాక్కుని ఉంటుందన్న కథలు చెప్పుకు. అడిగి చూశా. చుట్టుపట్ల ఎవరి కోడి తప్పిపోలేదు..”

ఆయన అరుస్తూండగానే నాకు గుర్తుకు వచ్చింది, వాళ్ళ మనుమడు నిన్న చేసిన శపథం! చదువు సరిగ్గా చదువుకోకపోతే ఓ రెండు వాయిం చా. అప్పుడే అన్నాడు ‘మిమ్మల్ని రేపటికల్లా ఇల్లు ఖాళీ చేయించకపోతే నా పేరు మార్చుకుంటా’ అని.

వాడే ఏ ప్రెండు ద్వారానో నా గదిలోకి కోడిని పంపివుంటాడు. గది తాళంచేవి డూప్లికేటు వాళ్ళింట్లో ఉంటుందిగా!

కానీ మనుమడి గురించి ఫిర్యాదు చేస్తే ఆయన వినిపించుకోడు. పైగా నా వద్ద సాక్ష్యం లేదు. అప్పటికే చుట్టుపక్కల ఇళ్ళలోని వారు బయటికి వచ్చి చోద్యం చూస్తుంటే నా నోరు పెగలలేదు.

నా ఆలోచనలలో నేనుండగానే... ఆయన, నా సామానుతో పాటూ... నన్ను కూడా విసిరేసాడు. ఇంత అవమానం జరిగేక ఇక అక్కడ ఉండడం అనవసరం!

రిక్షాకోసం చూస్తూండగానే అంతలో ఆయన

ఇక నీ చుట్టూ తిరిగి ఏమీ కనుగొనలేము అయితే... ఇప్పుడేమి నీ చెప్పు.... నన్ను ప్రేమిస్తున్నావే....? కిడి.....?

భార్య బయటికి పరుగెత్తుకొచ్చి "బాబోయ్...! పాము... పాము...! మా ఆయనను రక్షించండి" అంటూ కేకలేసింది.

కొందరు ఆమె కేక విని, పరుగెత్తుకొచ్చారు. సరాసరి, మా ఇంటాయన కూర్చున్న పూజ గదిలోనికి వెళ్ళారు. వారి వెనకే నేనూ వెళ్ళాను. ఓ యువకుడు మమ్మల్ని తోనుకుంటూ ముందుకు వచ్చాడు.

పూజగదిలో పీటమీద కూర్చున్నాడు మా ఇంటాయన. ఆయనకు ఒక అడుగు దూరంలో కట్ల పాముంది. కదిల్తే... కాటేసేలా వుంది.

ఆ యువకుడు, పెన్నూ పేపరూ తీసుకుని, "తమరి పేరేమిటి?" అన్నాడు మా ఇంటాయన నుద్దేశించి.

"రక్షించండి బాబూ...!" మా ఇంటాయన ఏడుస్తున్నాడు.

"ముందు మీ పేరు చెప్పండి" మళ్ళీ అడిగాడా యువకుడు.

"రాఘవాచార్యులు! రక్షించమంటే... పేరడుగుతావేం!" అన్నాడు ఇంటాయన.

"మీ వయసు?"

"నీ ఇంటిని దొంగల్తోలా! రక్షించమంటే... వయసునడుగుతావేం!.. 69.." అన్నాడు ఇంటాయన వణుకుతూ.

"మీరు, మానవాళికిచ్చే అంతిమ సందేశమేంటి?" అన్నాడా యువకుడు.

"ఆ కట్లపాము... నిన్ను కాటేయ్య! రక్షించవయ్యా అంటే... అంతిమ సందేశం అంటావేంటి...?" అన్నాడు ఇంటాయన ఏడుస్తూ...

"నేను... ఫలానా పత్రిక జర్నలిస్టును. పామంటే... నాకూ చచ్చేంత భయం. దాని జోలికి పోను. పైగా అది ఇంటర్వ్యూ ఇవ్వదు. మీ మరణవార్త ప్రచురించేటప్పుడు.... మాకు రిలయబుల్ డేటా కావాలి గదా! అందుకనే ఈ

ప్రశ్నలు. ఊ! చెప్పండి... అంతిమసందేశం? ప్రపంచాని కిస్తారా? లేక ఉట్టి ఈ గ్రామానికే పరిమితం చేస్తారా? క్విక్..!" అన్నాడు ఆ జర్నలిస్టు యువకుడు తొందరపడుతూ...

అంతలో నలుగురు మహిళామణులు, జర్నలిస్టును వెనక్కి లాగి, ముందు కొచ్చి పాముకు పూజచేసే నిమిత్తమై... నేల మీద ముగ్గులేసి సమాయత్తమవుతున్నారు.

ఓ మహిళ, పాలగిన్నె అక్కడ పెట్టి, భక్తిగా చేతులు జోడించి, "నాగరాజా...! ఆ పాలు తాగు. మమ్మల్ని చల్లగా చూడు" అంది భయం భయంగా వెనక్కి జరుగుతూ.

"నీ మొహం! కట్లపామును పట్టుకుని... నాగరాజా అంటావేంటి?" అన్నాడు ఆమె భర్త.

"పాములు పాలు తాగవు!" అన్నాడొక సత్యాన్వేషకుడు.

"ఎందుకు పాలు తాగవు!" అన్నాడు మరో సందేహాత్ముడు.

"తాగవని ఎవడన్నాడు? నాగుల చవితికి... పుట్టలో పాలు పోస్తాం కదా! ఎన్ని లీటర్ల పాలైనా... ఇట్టే తాగేస్తాయి" అంది ఓ భక్త నారీరత్నం.

"అన్నలు... తాగవని! కావాలంటే... చూడండి... బెట్! ఇప్పుడు పాము ఆ పాలు తాగితే... మీకు వంద రూపాయలిస్తాను. తాగకపోతే... మీరు నాకు వందివ్వాలి!" అన్నాడు.

ఇంతలో పక్కంటి క్రికెట్ కుర్రాడు సైన్సు పుస్తకం తీసుకుని లోపలికి వచ్చాడు.

"తాతగారూ! మీరేం భయపడకండి. పాము కాటుకు ప్రథమ చికిత్స ఎలా చెయ్యాలో నాకు తెలుసు. పాము కాటేసాక... ఆ భాగాన్ని కత్తితో గానీ బ్లేడుతో గానీ కోసి, రక్తాన్ని పీల్చి ఉమ్మేయ్యాలి! ఖతం.. ఈ ఐడియా చెప్పినందుకు మీరు నాకు బంతి కొనివ్వాలి." అన్నాడు.

"ఈ ప్రథమ చికిత్సలు వేస్తే! ఆ మధ్య పాము మా బావగారిని కాటేసింది. అంతే... అరగంటలో

బుసబుసమని అరకిలో నురగ కక్కుకొని తారున చచ్చారుకున్నాడు" అందో స్త్రీ.

"బాబూ...! నువ్వైనా నన్ను రక్షించు" అన్నాడు ఇంటాయన ఏడుస్తూ.

"రక్షిస్తాను! అందుకు ప్రతిగా... మీరొకటి చెయ్యాలి!" అన్నాను.

"చెప్పు! ఏం చెప్పినా చేస్తాను" అన్నాడు పామువైపు భయంగా చూస్తూ...

"నా సామానంతా... తిరిగి నా గదిలో పెట్టించాలి."

"నేనే పెట్టేస్తాను. త్వరగా రక్షించవయ్యా బాబూ... వా...!"

"హమ్మా...! మిమ్మల్ని నమ్మడానికి వీలేదు. దేవుడిపై ఒట్టేయ్యండి." అన్నాను

"వా... శ్రీమన్నారాయణునిపై ఆన! నీ గదిలోకి ఆవుల్ని, వందుల్ని తెచ్చుకుని కోనుకుతిన్నా ఏమీ అనను. సరేనా!? " అన్నాడాయన గొల్లుమంటూ.

నేనిక క్షణం ఆలస్యం చెయ్యలేదు. పక్కంటికి పరుగెత్తి "అర్జెంటుగా రెండు గుడ్డివ్వండి" అన్నాను. వారు రెండు కోడిగుడ్డిచ్చారు.

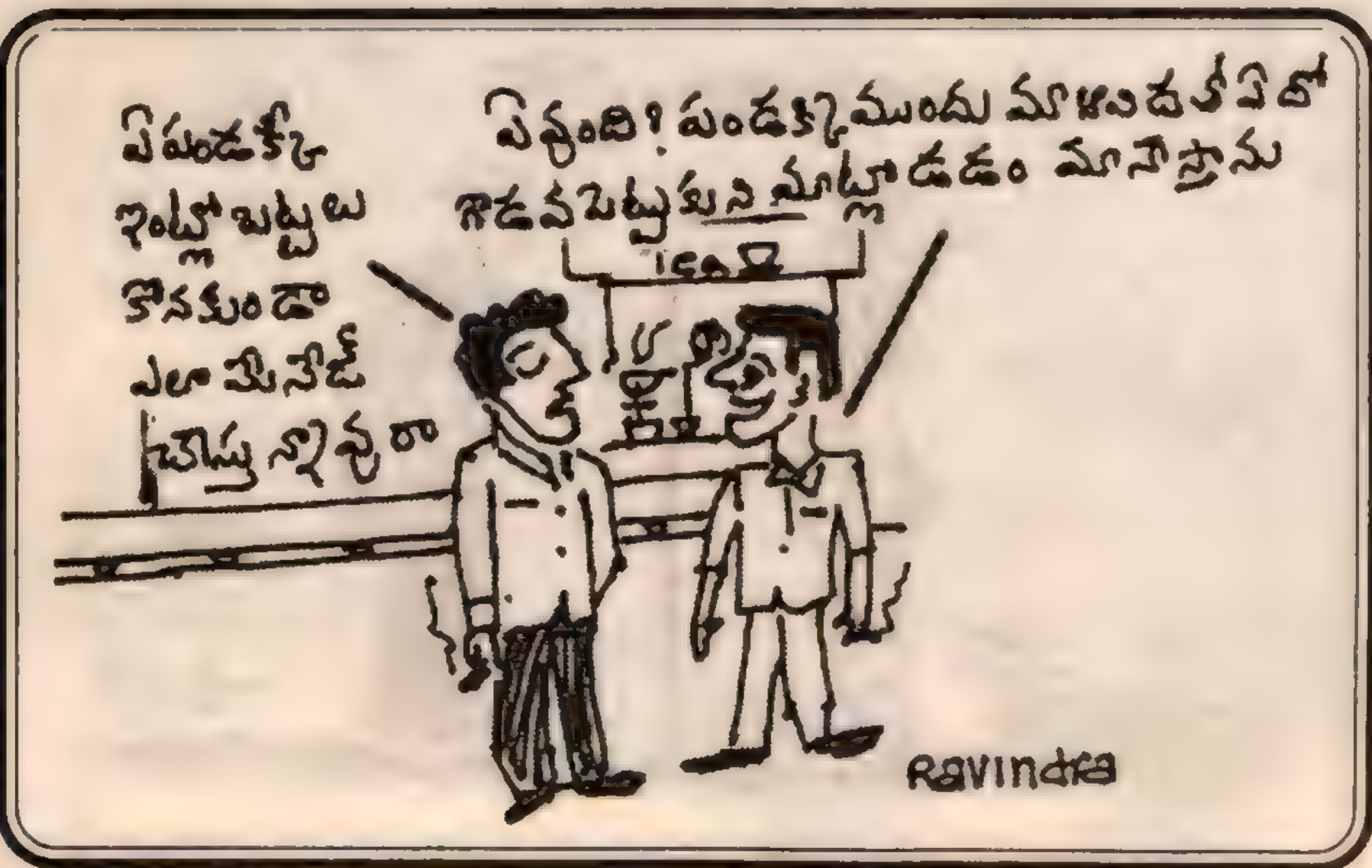
మళ్ళీ ఆయన పూజ గదిలోనికి వచ్చాను. వణుకుతున్న ఇంటాయనకు దూరంగా ఓ కోడి గుడ్డును పాముకు నాలుగడుగుల దూరంలో వేసాను. అది చప్పున ... ఆ గుడ్డు వైపు పాకింది.

నేను, ఈయన గారికి ఇవతలికి లాగాను. అప్పటికే ఆ పాము గుడ్డును మింగింది. మరో గుడ్డును అందుకుని గడప అవతలికి విసిరాను. అది సర్రున పాకుతూ వెళ్ళి ఆ గుడ్డును అందుకుని... బయటికి వెళ్ళిపోయింది.

ఆయన నా రెండు చేతులూ పట్టుకుని... "ఆవుని తెచ్చుకుని కోనుకుని తినేటప్పుడు మాత్రం కాస్త ముందుగా చెప్పు నాయనా, మా తోడల్లుడి ఊరికి వెళతాం." అన్నాడు ఏడుపు మొహం పెట్టి.

"ఛ, ఛ. మీరూరుకోండి. అసలు పాము ఎలా వచ్చిందాని నేనాలోచిస్తాంటే.." అన్నాను నేను. అప్పుడు మా శిష్యరత్నం, ఆచార్యులు గారి మనుమడూ నీళ్లు నములుతూ ముందుకు వచ్చాడు - 'మరేం, మాష్టారిని తరిమేయాలంటే ఆయన గదిలోకి పాము పంపి భయపెట్టాలా, లేకపోతే కోడి పెట్టేసి తాత చేత తిట్టించాలా అని మా ఫ్రెండ్స్ నడిగాను. ఇద్దరూ హెల్ప్ చేసినట్టున్నారు. కోడి ప్లాను సక్సెస్‌వడంతో పాము తెచ్చిన ఫ్రెండు కోపం వచ్చి దాన్ని ఇక్కడే పడేసి పోయాడు." అన్నాడు.

"హరి పిడుగా, కోడి పెట్టింది నువ్వా" అని నేను, 'పాముని ఇంట్లోకి తెస్తావుట్రా భడవా'. అని ఆచార్యులు గారూ విరుచుకుపడడంతో తుర్రు మని పారిపోయాడు ఆ కుర్రాడు.

తెలుగు సినీమా పాటకు ఓ లాభిత్యాన్ని అద్ది- ఆ పాటను పదిమంది పాడుకునే స్థాయినుంచి సాంస్కృతిక రంగంలో ప్రతిభా పాటవ ప్రదర్శనా స్థాయికి తీసుకువెళ్ళిన సంగీత దర్శకుల్లో ఎస్.రాజేశ్వరరావు స్థానం అపూర్వం. ప్రేక్షక శ్రోతలలో ప్రతి ఒక్కరూ 'ఇది రాజేశ్వరరావు ముద్ద' అని ఎవరికి వారే-తమకు మాత్రమే పరిచయమున్నంత సాధికారంగా చెప్పగలరు ఆయన బాణీల గురించి. అంతగా మన హృదయాలతో పెనవేసుకుపోయాయి ఆయన పాటలు. 1957లో వచ్చిన నరసు వారి

భలే అమ్మాయిలు

చిత్రంలోని పాటల్ని అందుకు ఉదాహరణగా చెప్పుకోవచ్చు. సినీమా రచన విభాగానికి సంబంధించిన వారంతా మాటలూ, పాటలూ కలిపి రాన్ రచయితలుగా ఉంటున్న ఆ రోజుల్లో కథకి అంటూ ప్రత్యేకంగా తయారై 'కథా శివబ్రహ్మం'గా పేరు తెచ్చుకున్న రచయిత సదాశివబ్రహ్మం, జానపద రసరాజుగా పేరొందిన కొసరాజు ఈ చిత్రంలోని పాటలను రాశారు.

గోపాల జాగేలరా నన్ను లాలించి పాలింప రావేలరా బాలగోపాల జాగేలరా
దరిజేర చలమేలరా... ఆ.....

దరిజేర చలమేలరా ||2||

నన్ను దయజూడ విధియేమిరా

||దరి||

మొర వినవేల కనవేల మురళీధర కరుణాకర గిరిధర

||గోపాల||

కనుగవ అరమోడ్డి శృతి గూర్తి మురళి

||కనుగవ||

అనుపమ సంగీత మొలికించు సరళి

కనుగొని ప్రేమించి నిను జేరినా... ఆ.....

చనువున నేనెంతో బ్రతిమాలినా

||కనుగొని||

కనికరించి పలుకరించవేలరా

మురళీధర కరుణాకర గిరిధర

||గోపాల||

సరిగపద

||గోపాల||

సదపగరి సరిగపద

||గోపాల||

పగరిసదా సరిగపద

||గోపాల||

దాసరి పాదస పా సరిగపద

||గోపాల||

గరిగరిసా రిసరిసదా రిసదప గరిగపద

||గోపాల||

సాస దదసాస గపదసాస రిగపదసాస సరిగపద

||గోపాల||

ప్రణ్వులు ప్రియ

రీగ రిగ రీరీ... ఆ.....

రిగ రిరిసనీని దనిగరిసనీ దనిరిసనీ దనిని దపమ

పదప పనిద దసని నిరస సగరి నిరిస దసని పనిదా

గమపదని

||గోపాల||

నిస్సనినిసా... ఆ.....

నిరిస నిసదా పగరిసదా పరిసదా పసదా పదపదని

దనిదనిస నిసనిసరి సరిగగరీ నిసరిరిసని దనిస సనిద

పమాపదని

॥గోపాల॥

కాంభోజి

గగమ గమగా గామగమ రిమగ గరిస గరిస నిదరిస నిద

సనిదపపా దసరిగా... ఆ.....

రీగరిగరీరీ రిమగగారిస గరిరీస దరిస సానీదాప దసరిగరీ... ఈ.....

రిగమ రిగమామ సరిగ సరిగాగ దసరి పదమగారి సనిద పదగరీస

నిద పద రిసా నిద పసనిద పనిద మదపమ గరిసరి గమ పద సరిగ ॥గోపాల॥

మగపదస మాగా మగగరిస దాసా దరిసనిదపాదా సనిదపద ॥జాగేలరా॥

మధ్యమావతి

రిమపనిస రీరి రిమరిమ రిరిసని ససరి నినిస పపని రిసని పమ రిరిమమ

నినిరీ... ఆ.....రీపమరిసని సమరి మసరి నిరిసరి నిప మపనిసరి

మారీ రిసని రీసా సని పసారీ మపని ॥గోపాల॥

మోహన:

గాగరిరిగ రిగరిరిస సదగగ రిగగ సరిరి దసస పదరిసరి దసదప పాదా

సారిగా...గగప గప గగరి రిరిగరిగరిరిస ససరిసరిససద పాపదగరీ...

రీరీ గరిసద సానా రిసదప దాదా సదపద గపద గరిసా

దగారి సాదప రీసాదాపగ సాదాపా గసరిగ పసదా

గారీరీసా రిసదపదసా...రిరిసారిరిదా సదప గపదా...

గరిసదగరీ...సదపగసదా...సదసపదగా...గపదాగరిసా

గరిసాపగరీ దపగా సదపా రిసగరి పగ దపసదరిస రిగరిగ సరిస

దసద పద గారీ సద రీసా సదప సారీ గపద ॥గోపాల జాగేలరా॥

ఈ పాటను ఎమ్.ఎల్.వసంతకుమారి, పి.లీల పాడగా సావిత్రి, గిరిజ, రేలంగిపై చిత్రీకరించారు. శాస్త్రీయ సంగీత కచ్చేరీల స్థాయిలో సినీ గీతాలను కూడా స్వరపరిచి ప్రదర్శించవచ్చుననే నమ్మకాన్ని కలిగించే పాట యిది. ఎమ్.ఎల్. వసంత కుమారి వంటి శాస్త్రీయ సంగీత విద్వాంసురాలితో పాడించుకున్నది కూడా అందుకే! ఈ పాటను స్వరాలతో సహా తప్పులు దొర్లకుండా పాడి మెప్పించగల గాయనీ గాయకులెవరికైనా సరే ఏ పాటైనా పట్టుపడితీరుతుంది. తెలుగు సినీ గీతాల్లో తరాల తరబడి నిలిచిపోయే అతి గొప్ప గీతమిది. ఈ పాట పల్లవి, చరణాలు, చివరి స్వరాలను-మోహనరాగంలోనూ, మధ్యన వచ్చే స్వరాలను-ఋషభాశ్రయ, కాంభోజి, మధ్యమావతి రాగాలతోనూ రూపొందించారు. సుస్వర సంగీతానికి చెవి యొగ్గి వినే ప్రతివారింటా ఉండదగ్గ గీతమిది.

గిరిజ : అందాల రూపమూ!! ఆనందదీపమూ

కందోయి విందుసేయు మంద మందహాసము

అందుకే ఆ మోహమూ! యిందుకే యీ స్నేహమూ ॥అందాల॥

ప్రేమ తరంగమూ నా అంతరంగమూ

చెంగుచెంగున దూకే-పసిడితురంగమూ

వినువీధులలో-విహరించేటి ॥విను॥

ఆ చందమామమీద అట్టే నిలిచిపోయెనూ

అందుకే ఆ మోహమూ యిందుకే యీ స్నేహము ॥అందాల॥

నీ కనుసన్నలూ-నీ చిరునవ్వులూ

అరవిరిసిన విరజాజి మల్లెపువ్వులూ

నీ మురిపాలూ-నీ సరసాలూ

వేమారు మరువలేక వెర్రిదాననైతిని

అందుకే ఆ మోహమూ

యిందుకే యీ స్నేహమూ ॥అందాల॥

ఈ పాటను సుశీల పాడగా గిరిజ, జగ్గయ్యపై చిత్రీకరించారు. విన్నవారెవరికైనా సరే... పాటలో ఓం ప్రథమంగా ఆకట్టుకునేది సుశీల గొంతులోని 'ప్రేమనేన్... స్వచ్ఛత! కొన్ని కొన్ని పాటలను వింటున్న కొద్దీ పరిజ్ఞానం పెరుగుతూ ఉంటుంది. ఎన్నో పాటల ఛాయలు మనసుని స్పృశించి పోతుంటాయి. ఈ పాటలో ఇన్ని ఫ్రేజ్లు ఉన్నాయా... ఈ ఫ్రేజ్తో తర్వాత ఇంకో పాట తయారయిందా... అని అనిపించే రాగానుభావంతో హృదయం సుసపన్నం అయిపోతూ వుంటుంది. అటువంటి అనుభూతిని కలిగించే పాట యిది.

పల్లవి రెండు లైన్లతో పాటు తొలి చరణంలోని 'ప్రేమ తరంగమూ-నా అంతరంగమూ' అనే లైనుకి, మలి చరణంలోని 'నీ కనుసన్నలూ-నీ చిరునవ్వులూ' అనే లైనుకి జత పడిన ట్యూన్ ఆలపిస్తూ వుంటే... 'సుభాకా తారా'(1954) సినిమాలో 'గయా అందేరా-హువా వురూలా' పాట గుర్తొస్తుంది. ఈ పాటను సంతానం (1955) సినిమాలో 'సంతోషమేలా సంగీతమేలా' పాటకు వాడుకున్నారు. (ఈ పాటకు సంబంధించిన విశ్లేషణ 1-15 జూన్ 2002 సంచికలో ప్రస్తావించటం జరిగింది). అలాగే తొలి చరణంలోని రెండవ లైను 'చెంగు చెంగున దూకే పసిడి తురంగము', మలి చరణంలోని

రెండవ లైను 'అరవిరిసిన విరజాజి మల్లెపువ్వులూ' వింటుంటే-హాస్యనటుడు భగవాన్ నిర్మించిన 'అల్వేలా' సినిమా కోసం సి.రామచంద్ర స్వరపరిచి చిత్రీకర్ పేరుతో లతాతో పాడిన 'షోలాజో బడ్డే-దిల్ మేరా ధడ్డే' పాట పల్లవిలో 'దర్ద్ జవానీ కా సతాయే బడ్ బడ్డే' అనే మూడవ లైను గుర్తొస్తుంది.

ఇక తొలి చరణంలోని మూడవ లైను-'విను వీధులలో విహరించేటి' మలి చరణంలోని మూడవ లైను-'నీ మురిపాలూ-నీ సరసాలూ'... ఈ రెండు లైన్ల ట్యూన్ ని వింటుంటే తర్వాతి రోజుల్లో రాజేశ్వరరావు 'అమాయకురాలు' సినిమా కోసం స్వరపరిచిన సన్నజాజి పువ్వులు-చందమామ కాంతులు-చిన్నారి పాపా నవ్వులు' అనే పాట గుర్తొస్తూ వుంటుంది.

ఇలా చరణాలలోని ఒక్కొక్క లైను ఒక్కొక్క ప్రేజ్ ని గుర్తు చేస్తున్నా అవన్నీ రాజేశ్వరరావు గారి తెలివితేటల మీద గౌరవాన్ని పెంచే విధంగానే వుంటాయే తప్ప ఆయన స్వరకల్పనా సామర్థ్యాన్ని ఎక్కడా తక్కువ చేసే విధంగా వుండవు. ఇన్ స్పిరేషన్ ని తీసుకొని పేర్లల్ గా క్రియేట్ చేయడం అంటే ఇలా వుండాలి అని అనిపించేట్టు ఉంటాయి.

జిమ్మీ : చకచక ఝుణతా-తకధిమికిటతా
పకపక నవ్వుతా-పంతమాడతా
ఎంటెంటి తిరుగుతున్న జంటసోకు సూడరే ||2||

కోరన్ : హేయ్! చకచకఝుణత-తకధిమికిటతా
పకపక నవ్వుతా-పంతమాడతా
ఎంటెంటి తిరుగుతున్న జంటసోకు సూడరే ||2||

జిమ్మీ : పక్కనున్న పిల్లా! పంచదారబిళ్ళ
టక్కులెన్నో చేస్తున్నది

కోరన్ : ఆ అందగాణ్ణి బుట్టలోన వేసుకున్నది

జిమ్మీ : మనసు లాగినాది! వయసు దోచినాది
మచ్చుమందు చల్లినాది

కోరన్ : అబ్బబ్బ పుచ్చువేసి పట్టినాది-హైహో||చక||

జిమ్మీ : సూదంటురాయలై! లాగుతున్నదీ!! వాలు
సూపుల్లో లోకుర్ని వూపుతున్నది

కోరన్ : వాలుసూపుల్లో లోకుర్ని వూపుతున్నది

జిమ్మీ : హొళ్ళు తెలియనీయకా! కళ్ళు గాననీయకా
గీటు దాటకుండ కన్ను గీటుతున్నదీ

కోరన్ : దీని నాటకాలు తెలిసినని నవ్వుతున్నదీ

జిమ్మీ : మంచికులుకులాడీ

కోరన్ : తళుకుబెళుకులాడీ

జిమ్మీ : మంచికులుకులాడీ

కోరన్ : తళుకుబెళుకులాడీ

జిమ్మీ : బలే వన్నెచిన్నెలెన్నో చూపు వగలాడీ

కోరన్ : ఆహా! వలపుజూపీ !! మోసపుచ్చుమాయలాడీ

జిమ్మీ : మురిసిపోయే రాజా!! ముచ్చటైన రోజా
అంతు తెలిసి అడుగువెయ్యవోయ్

కోరన్ : ఒహోహో అందమంత అనుభవించవోయ్ ||చక||

ఈ పాటను జిక్కి, బృందం పాడగా పద్మినిప్రియదర్శిని గ్రూప్ డాన్సర్లతో అభినయించింది. సన్నివేశ ప్రాధాన్యంగా ఎన్.టి.ఆర్., సావిత్రి కూడా అభినయంలో పాలు పంచుకుంటారు. ఇక్కడ ఓ రెండు మూడు విషయాల్ని ప్రస్తావించి తీరాలి. ఈ చిత్రానికి మాతృక అయిన బడీ బెహన్ (1949)లో 'చుప్ చుప్ ఖడె హో జరూర్ కొయి బాత్ హై' అనే పాట లత, ప్రేమ్ లత కలిసి పాడినది వుంది. ఆ పాట ఆ రోజుల్లో ఎంతగా హిట్ అయిందంటే- ఏ.వి.యం. వారి 'జీవితం' సినిమాలో 'టిక్కుటిక్కు టక్కులాడి' అనే పల్లవితో యధాతథంగా తీసుకోక తప్పదనేటంత స్థాయిలో హిట్ అయింది. తెలుగు వెర్షన్ 'భలే అమ్మాయిలు' సినిమాకొచ్చేసరికి ఆ సన్నివేశానికి ఆ హిందీ ఒరిజినల్ పాట ప్లేన్ లో తెలుగుపాట ఇంకొకటి చేసి తీరక తప్పదు. అటువంటి పరిస్థితుల్లో రాజేశ్వరరావు సృష్టించిన పాట-'చక్ చక్ ఝుణతా'!

మోహన రాగాన్ని అవసరం అయిన చోట మిశ్రమం చేసుకుంటూ ఆయన ఈ పాటను ఎంత ధీటుగా స్వరపరిచారో తెలుసుకోవాలంటే ఒరిజినల్ సినిమాలోని 'చుప్ చుప్ ఖడె హో' పాటని, 'చక్ చక్ ఝుణతా' పాటని పక్కపక్కన పెట్టుకుని వింటే తెలుస్తుంది.

మరో విషయం ఏమిటంటే-ఈ పాటలో 'సూదంటు రాయలై లాగుతున్నది-వాలుసూపుల్లో లోకుర్ని వూపుతున్నది' అనే లైనుకున్న ట్యూన్ ని ఇప్పుడు గనక వింటే రాజేశ్వరరావుగారబ్బాయి కోటి 'పెదరాయుడు' సినిమా కోసం చేసిన 'అబ్బ దీని సోకు చూసి వచ్చా వచ్చా' అనే పాట పల్లవి గుర్తొస్తుంది.

ఇంకో విషయం ఏమిటంటే ఈ 'పెదరాయుడు'లోనే కోటి స్వరపరిచిన 'కదిలే కాలమా కాస్సేపు ఆగుమా' అనే పాటొకటి వుంది. అందులో 'తాతయ్య తేజం, పెదనాన్న నైజం' అనే చరణం వింటే రాజేశ్వరరావు గారు 'డాక్టర్ చక్రవర్తి' సినిమా కోసం స్వరపరిచిన 'ఓ బొంగరాల బుగ్గలున్నదానా' పాటలో 'నీకైపు కళ్ళతో నీ కొంటె నవ్వుతో గారడి చేశావు' అనే చరణం యధాతథంగా స్మృతి పథంలో సాక్షాత్కరించి 'రసాలూరు జీన్స్' అంటూ మనచేత అనిపించేస్తాయి.

ఒహో బంగరు చిలుక

అహో ఎందుకే అలుకా

ఇలా చూడవు మాటాడవు మోమాటమా

॥ఒహో॥

చెరువు మీద అలకైతే చెడేదెవ్వరో

॥చెరువు॥

ఫలహారం మాని బాధపడేదెవ్వరో

॥చిరు॥

చిరునవ్వు నవ్వితే రతనాలు రాలునా

ఒక మాటకు వరహాలు ఒలికిపోవునా

॥ఒహో॥

వరాలొలికి పోవునా

కనికారం లేదా-కన్నెదుట నిలచినా

॥కని॥

అనురాగం రాదా-నోరార పిలచినా

॥చిరు॥

చిరునవ్వు నవ్వితే రతనాలు రాలునా

ఒక మాటకు వరహాలు ఒలికిపోవునా

॥ఒహో॥

'ఒహో బంగరు చిలుక' పాటను జిక్కి గానం చేయగా సావిత్రి, యన్.టి.ఆర్.పై చిత్రీకరించారు. ఈ పాట పీల్చా, అభేరి రాగాలపై ఆధారపడింది. ఈ పాటలో రాజేశ్వరరావు ముద్ర చాలా చోట్ల కనబడుతూ వుంటుంది. 'కనికారం లేదా కన్నెదుట నిలచినా' అనే రెండవ చరణానికి ముందు వచ్చే ఆలాపనను ఆలపించుకొంటూ పోతే 'భలేరాముడు' సినిమాలోని 'ఒహో మేఘమాలా... చల్లగా రావేలా' అనే పాటలో తేల్తాం... అలాగే రెండు చరణాలలోనూ 'చిరునవ్వు నవ్వితే రతనాలు రాలునా' అనే వాక్యం తర్వాత వచ్చే ఫ్లాట్ బిట్ను ఆలాపించుకుంటూ పోతే 'చెంచులక్ష్మి' సినిమాలో 'కానగరావా ఓ శ్రీహరి రావా' పాటలోని మొదటి చరణంలోని 'వేచి వేచి కనులేమో కాయలు కాచే' తర్వాత వచ్చే ఫ్లాట్ బిట్ దగ్గర తేల్తాం. ఈ రెండు ఉదాహరణలు ఎందుకు చెప్పాల్సి వచ్చిందంటే-ఒక్కొక్క సంగీత దర్శకుడికి తనదైన శైలి ఉంటుంది. ఆ ముద్ర ద్వారా ఆయనను గుర్తించవచ్చు. శాస్త్రీయ సంగీతం అభ్యసించకుండా సినీ సంగీతం ద్వారా రాగాలతో పరిచయం ఏర్పర్చుకోవాలనే వారికి ఈ రకమైన సాధన వుపకరిస్తుంది. ఈ పాటలోని 'చెరువు మీద అలకైతే' అనే ప్రయోగం సభ్య ప్రపంచంలోని విలువల దృష్ట్యా అప్పట్లో చాలా మందికి కాస్త ఇబ్బందిగానే అనిపించింది.

మది ఉయ్యాల లూగే

నవ భావాలేవో రేగే

మానస మానంద మాయెనహో ॥మది॥

ప్రేమతో గగన వీధులలో

హాయిగా ఎగిరి పోవుదమా ॥ప్రేమతో॥ ॥మది॥

తీయని కోరికలూరెను నాలో

తెలియదు కారణమేమో

ప్రేమ ఇదేనా ప్రణయ మిదేనా ప్రణయమిదేనా ॥ప్రేమ॥

నూతన యవ్వన సమయమున ॥మది॥

చిన్నతనమేలా సిగ్గు పడనేలా

మన్ననలెందుకు మనలోనా ॥చిన్న॥

ప్రేమలో కరిగిపోవుదమా

భేదమే మరిచిపోవుదమా ॥ప్రేమ॥ ॥మది॥

ఓ చెలియా మన జీవితమంతా

పున్నమ వెన్నెల కాదా

రేయి పవలు-నే-నినుమురిపించి

నిను వలపించి

ప్రేమ జగానికి కొనిపోనా ॥మది॥

'మది ఉయ్యాలలూగే' పాటను ఘంటసాల, లీల గానం చేయగా ఎన్.టి.ఆర్., సావిత్రి అభినయించారు. ఈ పాటలో 'ప్రేమతో గగన వీధులలో' దగ్గర, 'చిన్నతనమేలా' దగ్గర, 'ఓ చెలియా మన జీవితమంతా' దగ్గర ఘంటసాల పాడిన పద్ధతి వింటే అన్ని స్థాయిల్లోనూ గాత్రాన్ని సంపూర్ణంగా ఆవిష్కరించడం అంటే ఏమిటో అవగాహనకు వస్తుంది. రేంజీకి తగ్గట్టుగా వాయిస్‌ని మలచుకోవడం తెలుస్తుంది. ఇది ఇలా ఉండగా ఈ పాటలో లీల పాడిన విధానాన్ని జాగ్రత్తగా గమనిస్తే-'మది ఉయ్యాలలూగే నవభావాలేవో రేగే మానస మానంద మాయెనహో' అని అనిపించి పల్లవి అనుభవంలోకి వస్తుంది. 'ప్రేమలో కరిగిపోవుదమా-భేదమే మరిచిపోవుదమా' లైన్ల దగ్గర లోబేస్‌లో ఆమె ఇచ్చిన పెర్ఫార్మెన్సే అందుకే తిరుగులేని సాక్ష్యం. ఇక సంగీత దర్శకునిగా రాజేశ్వరరావు ముద్రని పల్లవిలోను చరణాలలోనూ పట్టుకోవడం కష్టం. వెస్ట్రన్ కార్పేతో కూడిన ఇంటర్‌లూడ్స్ వింటే తరువాత రోజుల్లో ఆయన చేసిన-'నీకో తోడు కావాలి నాకో నీడ కావాలి' (చదువుకున్న అమ్మాయిలు), 'ఎగురుచున్నది యవ్వనమూ' (దొరికితే దొంగలు)-పాటలు గుర్తుకు వస్తాయి. బిళహరి, కమాన్ రాగాల ఆధారంగా ఈ పాట స్వరపరచబడింది. సాహిత్యపరంగా చూసుకుంటే కవులకు గౌరవం ఇచ్చే రోజులు కాబట్టి 'పున్నమ వెన్నెల' అనే పదాల్ని యధాతథంగా ఉంచారు. ఈ రోజుల్లో అయితే 'పొరపాటున గుడి పెట్టడం మర్చిపోయి ఉంటారు' అని నిర్ధారించేసుకుని ఎవరికి వారే కవులైపోయి 'పున్నమ వెన్నెల' అని దిద్దేస్తారని వేరే చెప్పనవసరం లేదు కదా!?

వెంకట్రా : అహా! నిసరిమపా! సరిమపా! రిమపా! మపా! పా

రత్నమ్మ : చీటికి మాటికి చీటికట్టి వేధించేవానాడు
లాటరీలోన లక్షలు లక్షలు సాధించేవీనాడు

వెంకట్రా : చీటికిమాటికి! చీటికట్టి వేధించేవానాడు
లాటరీలోన లక్షలు లక్షలు సాధించేవీనాడు

రత్నమ్మ : చెంగావీ చీరకట్టి! రంగైన రైక తొడిగి వెంకట్రా : అహ...అహ...అహ...అహ...

రత్నమ్మ : చెంగావీ చీరకట్టి రంగైన రైక తొడిగి
బంగారు రవ్వల నగలు సింగారింబి జోరుగా నేనీతో వస్తూ జోడుగా

వెంకట్రా : ఒహో! చిలకా గోరింకల్లాగ-అలుమగలంహాయిగా...ఆ...

రత్నమ్మ : నిసరిమపా, సరిగపా, రిమపా, మపా, పా,

వెంకట్రా : అహ! చిలకా గోరింకల్లాగ ఆలుమగలం హాయిగా
చీకుచింతా లేకుండా యిక-ఆడుతు పాడుతు వేడుక చేద్దాం

నీలయ్య : గురువా వెంకట్రా : శిష్యు

నీలయ్య : నిసరిమపా, సరిమపా, రిమపా, మపా, పా

రత్నమ్మ : ఛీ పా ||చీటికి||

రత్నమ్మ : కోరిన కోరికలన్నీ తీరేను ఒకటేసారి వెంకట్రా : హా! హా! హా...

రత్నమ్మ : కోరిన కోరికలన్నీ! తీరేను ఒకటేసారి
సాటివారందరిలోన! రాణీలాగవుంటాను మహారాణీలాగ వుంటాను

వెంకట్రా : ఓహో! రాణీలావుంటే నువ్వు రాజాలా నేనుండనా...ఆ...

రత్నమ్మ : నిసరిమపా, సరిమపా, రిమపా, మపా, పా

వెంకట్రా : అహ రాణీలావుంటే నువ్వు రాజాలా నే నుండనా
రాణీ నీవు, రాజా నేను చేతిలో బెల్లం వున్నంత కాలం

నీలయ్య : గురువా వెంకట్రా : ఛీపా

ముగ్గురు : నిసరిమపా, సరిమపా, రిమపా, మపా, పా

లాటరీలోన లక్షలు లక్షలు లాభించే ఈనాడే.

ఇద్దరు : మోటారుమీద యిద్దరమింకా పోదామా యీనాడే
యిక పోదామా యీనాడే టూర్ పోదామా యీ నాడే

ఈ పాటను పి.బి.శ్రీనివాస్, జిక్కి పాడగా రేలంగి, సూర్యకళ, హాస్యనటుడు బాలకృష్ణపై చిత్రీకరించారు. పి.బి.శ్రీనివాస్, జిక్కితో పాటు బాలకృష్ణకు ప్లేబ్యాక్ పాడిన వారి పేరు టైటిల్స్ లో గాని, క్యాసెట్ ఇన్ లే కవర్ పై గాని ఎక్కడా పేర్కొనడం జరగలేదు. ఈ పాటకు మధ్యమావతి రాగం ఆధారం. 'నిసరిమపా' అనే స్వరాల దగ్గర కాని, 'చిలకా గోరింకల్లాగ ఆలుమగలం హాయిగా', 'రాణీలా వుంటే నువ్వు రాజాలా నేనుండనా' అనే వాక్యాల వద్ద వున్న రాగాలాపన దగ్గర కాని మధ్యమావతి రాగం సుస్పష్టంగా కనిపిస్తుంది. ఈ పాటను సాధన చేస్తే మధ్యమావతి రాగంపై ఖచ్చితంగా మంచి పట్టు వస్తుంది. పి.బి.శ్రీనివాస్ కంఠం రేలంగికి నప్పుతుందని నమ్మిన సంగీత దర్శకుడు యస్.రాజేశ్వరరావు అందుకే 'భలేరాముడు'లో ఒక పాట పాడిస్తే ఈ సినిమాలో రెండు పాటలు పాడించారు. అంతేకాదు-అంతకుముందు గాని, ఆ తర్వాత గాని పి.బి.శ్రీనివాస్ గళంలో మనం చూడని జిలుగుల్ని కూడా రాబట్టారాయన. ఈ సినిమాలోనే రేలంగికి పి.బి. పాడిన 'నాణేమైన సరుకుంది లాహిరి' అనే పాటను వింటుంటే రేలంగిని పి.బి. మిమిక్ చేసినట్టు వుంటుంది. ఇక ఈ లాటరీ పాటలో అయితే- ఫోక్ టైమ్ లో 'అహ/అహ' అని అనటంలోనూ, పై స్థాయిలో రాగాలాపన తీయటంలోనూ పి.బి.శ్రీనివాస్ లోని గాయకుణ్ణి రాజేశ్వరరావు బాగా రెచ్చగొట్ట గలిగారనిపిస్తుంది.

సరోజ : దాగుడు మూతలు చాలునురా-నీ

ఆగడమంతా తేలెనురా-దొరికావేలేరా నీ దొంగవేషాలు మానరా

కోరన్ : వేషాలింక మానరా-నీ మోసాలు మాకు తెలిసెనురా ||దాగుడు||

సరోజ : కలకలలాడుతూ-కిలకిల నవ్వుతూ ||కల||

వలపించి మోసగించే-వయ్యారి రాజా...హోయ్...

కోరన్ : వలపించి మోసగించే వయ్యారి రాజా ||దాగుడు||

సరోజ : మురిపించు మాటలా పులకించుపాటలా ||2||

మరపించి మాయచేసే-మన్నధరాజా

కోరన్ : మరపించి మాయచేసే మన్నధరాజా ||దాగుడు||

సరోజ : వన్నెలు చూచి-కన్నెల మనసుదోచే వాడవోయీ

కోరన్ : కన్నెల వయసుదోచే వాడవోయీ

సరోజ : నీటైనవాడా-నీ నాటకాలు యికసాగవోయి

కోరన్ : నీ బూటకాలు యిక సాగవోయి ||దాగుడు||

ఈ పాటను జిక్కి, బృందం పాడగా సావిత్రి ప్రధాన పాత్ర ధారిణిగా అభినయించింది. కిషోర్ కుమార్, వైజయంతిమాల హీరో హీరోయిన్లుగా నటించిన న్యూఢిల్లీ (1956) అనే సినిమా కోసం శంకర్-జైకిషన్ స్వరపరిచి లతతో పాడించిన 'తుమ్ సంగ్ ప్రీత్ లగాయి రసియా' అనే పాటను ఇంటర్ లూడ్స్ తో సహా యధాతథంగా ఈ పాటకు వాడుకున్నారు. దేశం మొత్తంమీద ఆ హిందీ పాట ఎంత హిట్ అయిందో-మన తెలుగు ఆడియన్స్ ఎంతవరకు ఉన్నారో అంతవరకు ఈ తెలుగు పాట కూడా హిట్ అయింది.

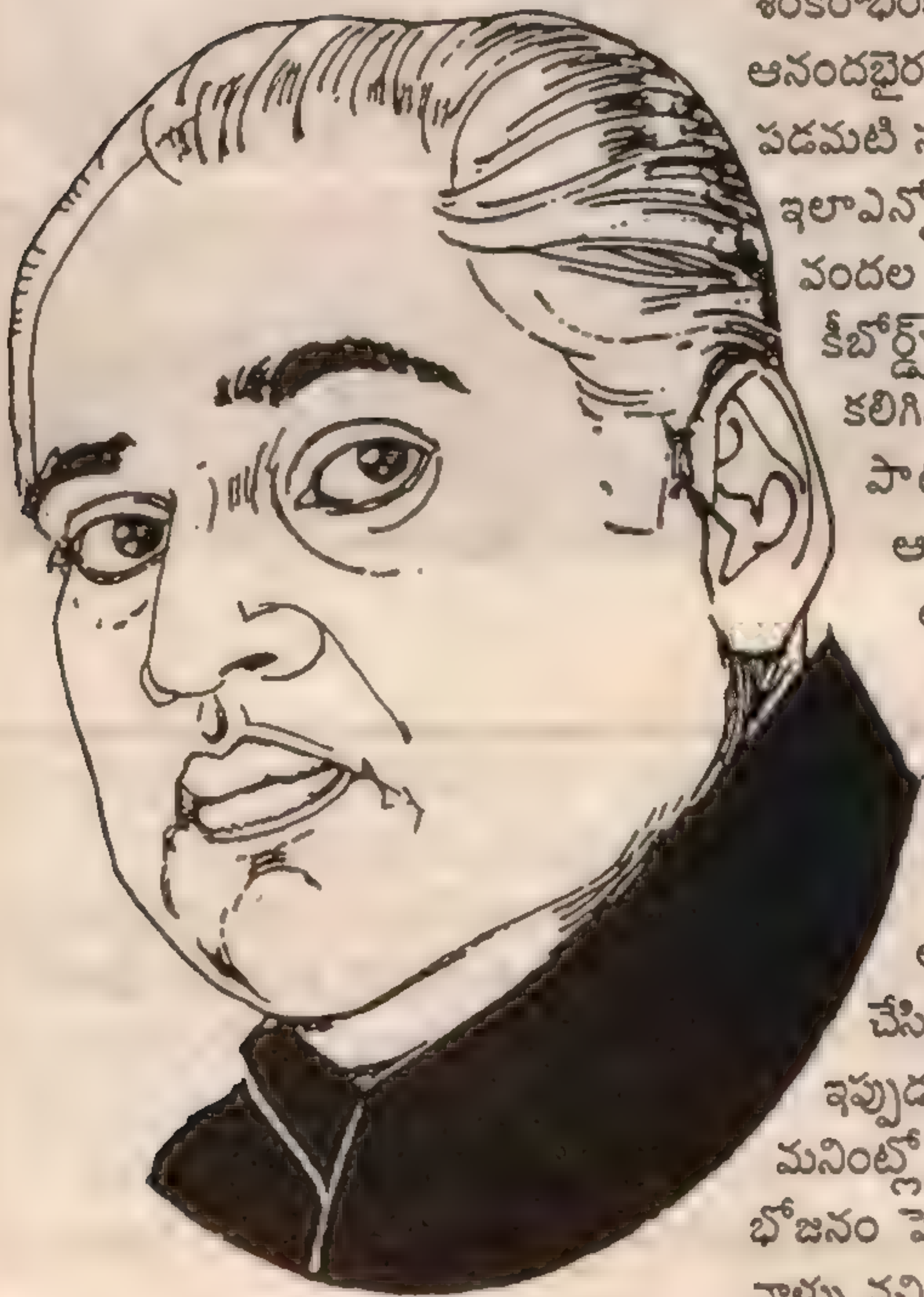
సినీ సంగీతం ద్వారా శృత పాండిత్యాన్ని సాధించవచ్చు. అయితే అందుకు శ్రవణ సంస్కారం తోడవ్వాలి. అటువంటి శ్రవణ సంస్కారానికి దోహదం చేసే పాటలుగా ఈ 'భలే అమ్మాయిలు' సినిమాలోని పాటల్ని చెప్పుకోవచ్చు.

సరిగ్గా-గలగలలు

మధ్యపెద్ది సురక్ష

(నిరసనకు దృక్పథం)

మధ్యం. ముఖ్యంగా 'శంకరాభరణం'లో అన్ని పాటలకీ, ఆనందభైరవి, శ్రీవారికి ప్రేమలేఖ, పడమటి సంధ్యారాగం, సప్తపది, ఇలా ఎన్నో సినిమాలకి కొన్ని వందల గొప్ప పాటలకి నేను కీబోర్డ్ ప్లే చేయటం నాకు కలిగిన అదృష్టం. అసలు ఆ పాటలన్నిటికీ 90% ఆర్కెస్ట్రా మెంబర్స్ అందరం, గాయకులూ

కలిసి పనిచేసేవాళ్ళం. ఒక విధంగా చెప్పాలంటే మన ఇంట్లో పండక్కి అందరం కలిసి క్రింద కూర్చోని సరదాగా కబుర్లు చెప్పుకుంటూ ఆత్మీయంగా, ఆనందంగా భోజనం చేసినట్లు ఉండేది. ఎంతో తృప్తిగా ఉండేది. ఇప్పుడు రికార్డింగ్ పద్ధతి ఎలా వుందంటే మనింట్లో డైనింగ్ టేబుల్ వుంటుంది, దానిపైన భోజనం పెట్టి ఉంటుంది. ఎవరికి ఆకలి వేస్తే వాళ్ళు వచ్చి భోజనం చేసి వెళ్తుంటాము. అలా వుంది. ఆత్మీయత, తృప్తి తగ్గుతోంది. ఒక రకంగా నేను అదృష్టవంతుణ్ణి. ఎందుకంటే ఎన్నో సినిమాలకి (సుమారు తొమ్మిది భాషల్లో) ఎందరో మహానుభావులు కలిసి ఎంతో రుచిగా చేసిన వంటలో పాలుపంచుకొనే భాగ్యం కలిగినందుకు చాలా ఆనందంగా వుంటుంది.

అన్నయ్య రమేష్ కి సుందర రామమూర్తి గారితో చాలా అనుబంధం వుండేది. చక్రవర్తి గారి వద్ద అన్నయ్య న హాయి కుడిగా పనిచేసేప్పుడు కోటి, (ప్రముఖ సంగీత దర్శకుడు) అన్నయ్య లంబు, జంబులుగా ఉండేవారు గురువుగారికి. ఆయనకి బాలూగారంటే వల్లమాలిన అభిమానం. ఒక తల్లి కడుపున పుట్టకపోయినా ఇద్దరూ అన్నదమ్ములే. పైగా వాళ్ళిద్దరి కాంబినేషన్ గొప్పది. అలాగే వేటూరి గారికి రాజన్ నాగేంద్ర,

మహదేవన్, రమేష్ నాయుడు, చక్రవర్తి గార్లంటే ఎంతో ప్రేమ. ఆయనలో ఉన్న గొప్ప సుగుణాలలో ఒకటి ఏమిటంటే వయసుతో భేదం లేకుండా అందరితో కలిసిమెలసి ఉండటం.

నా జీవితంలో వేటూరి వారితో కలిసి పని చేయటం నా అదృష్టం. మొట్టమొదటి సారిగా ఆయన్ని అన్నయ్యే పరిచయం చేశాడు. 'బాబాయి హోటల్' మేమిద్దరం కలిసి పనిచేసిన మొదటి చిత్రం. అందులో చిత్ర పాడిన లాలిపాట రాశారు. తరువాత పర్వతాలు-పానకాలు, ప్రేమా జిందాబాద్ చిత్రాలకి ఇద్దరం కలిసి పనిచేశాము. ప్రేమా జిందాబాద్ లో బ్రహ్మానందం గారికి ఒక పాట రాశారు. ఆ పాట రికార్డింగ్ 7-1 కాల్ పీట్. (ఎస్.పి.కైలజ పెళ్ళికి 2, 3 రోజుల ముందు) గురువు గారు 8 నుండి 9 గంటల లోపు పూర్తి పాట ఇచ్చారు. (తననాలకి రాసింది)

ఎబిసి రాని ఏ బ్రాసిరో వాడు
ఓ అంటే ధం రాని సన్నాసిరో
రూపంలో కోతి, రాగంలో కాకి,
పప్పు సుద్దోయమ్మా

ఇలా ఉంటుంది పల్లవి. నేను 'ఏంసార్? నా గురించే ఈ పాట రాశారా?' అంటే జంధ్యాల, వేటూరి గారు నవ్వేశారు, ముసిముసిగా. తరువాత గురువు గారు శ్రీ కృష్ణార్జున విజయం, పుట్టింటి గౌరవం, మేడమ్ ఇలా చాలా సినిమాలకి నాకు చాలామంచి పాటలు రాశారు. తరువాత ఆయన రచించగా వెలువడిన డివోషన్ క్యాసెట్

మినిస్టర్) రవీంద్రభారతిలో జరిగింది. చలనచిత్ర పరిశ్రమ అంతా ఆ సభకి తరలివచ్చింది. భద్రాచలంలో సీతారాముల కళ్యాణం చూసినంత త్వస్తిగా ఆ సభ జరిగింది. (వేటూరి గారి సతీమణి పేరు సీతమ్మ గారు) జీవితంలో గుర్తు పెట్టుకొనే చాలా ముఖ్యమైన వేడుకల్లో అదొకటి. ఇటువంటి సభకు నేను

(కోటి వేల్పుల అండ-కోటప్పకొండ) నాకు మంచి పేరు తెచ్చింది. అందులో ఒక గొప్ప పాట రాశారు. (పాడింది None other than బాలు గారు) 'అమ్మతోడు అందరివాడు, అమ్మతోడు ఎరుగని వాడు' (పల్లవి) వేటూరి గారికి చాలా ఇష్టమైన పాటల్లో ఇది ఒకటి కావటం నా అదృష్టం. కలియుగ దైవం వెంకటేశ్వర స్వామి సేవలు వర్ణిస్తూ రాబోయే ఒక టీవీ సీరియల్ కి ఆయన రచించగా నేను సంగీత దర్శకత్వం వహించాను. ఈ పాట కంపోజింగ్ మా ఇంట్లో జరిగింది. దానికి వేటూరి వారు, జానకి గారు, నేనూ కలిసి కూర్చోని కంపోజింగ్ చేయటం నేను జీవితంలో మరచిపోలేని సంఘటన. గురువు గారికీ, జానకి గారికీ ఇష్టమైన వంట చేసింది నా భార్య. ఆయన మంచి భోజన ప్రేమిడు. మంచి పాటని ఎంత ఆస్వాదిస్తారో మంచి భోజనాన్ని కూడా అలాగే అనుభవించి త్వస్తిగా తింటారు. (ఎస్.జానకి గారు కూడా అంతే).

హాజరవటం నా అదృష్టం. ఆ రోజు అందరూ ఎంత బాగా మాట్లాడారో మాటల్లో వర్ణించలేను. ముఖ్యంగా రామోజీరావు గారి ప్రసంగం హైలెట్. గురువు గారికి మల్లాది రామకృష్ణశాస్త్రి గారన్నా, ఆత్రేయ గారన్నా, కణ్ణదానన్ గారన్నా, సింగళిగారన్నా ఎంతో అభిమానం, గౌరవం. అలాగే అందరు కవులకీ ఆయనకి నత్సంబంధాలున్నాయి. ఆయనకి, సీతమ్మ గారికి ముగ్గురబ్బాయిలు. పెద్దబ్బాయి రవి వాళ్ళ నాన్న గారి బాటలో ప్రయాణిస్తూ ఉండటం ఎంతో ముదావహం. ఇప్పుడు వేటూరి గారిని చూస్తే నాకు ఒక మహా యోగిలా ఉన్నారు. జీవితంలో ఎన్నో అనుభవాలు పొందారాయన. ఎంతోమంది హీరోలకీ, సంగీత దర్శకులకీ, గాయకులకీ

స్కూలు వార్షికోత్సవ సందర్భంలో ఎంతో ఘనంగా సన్మానించారు. మాటల్లో చెప్పలేని గొప్ప అనుభూతిని పొందాను. పైగా వేటూరి గారు మా కాలేజ్ (ఎస్.ఆర్.ఆర్.& సి.వి.ఆర్. ప్రభుత్వ కాలేజీ, విజయవాడ) ఓల్డ్ స్టూడెంట్. ఆ సభకి అధ్యక్షత వహించింది శ్రీ పేరాల భరత శర్మ గారు (ఇటీవలే ఆయన మరణించారు.) ఆయన మాకు లెక్చరర్. ఎ.కె.ఖాన్ గారూ (ఎస్.పి) ప్రముఖ న్యాయవాది శ్రీ డి.వి.సుబ్బారావు గారూ పాల్గొన్నారు. అలాగే చిత్తూరులో జరిగిన ఒక సభకి (చిత్తూరు కల్చరల్ అకాడమీ, సెక్రటరీ శ్రీ రాజశేఖర్ నాయుడు ఏర్పాటు చేశారు.) వేటూరి గారు, రామానాయుడు గారూ, కె.విశ్వనాథ్ గారూ, ఎస్.పి.బాలసుబ్రహ్మణ్యం గారూ, జయసుధ గారూ, అల్లరామలింగయ్య గారూ, నేను పాల్గొన్నాము. ఆయా శాఖల్లో గొప్ప పేరు సంపాదించిన ఆ మహానుభావులకి ఎంతో

ఘనంగా సన్మానం జరిగింది.

ఆ సభలో వేటూరి గారు చేసిన ప్రసంగం 'న భూతో న భవిష్యతి'. మంత్రవర్యులు బోజ్జల గోపాలకృష్ణారెడ్డి గారు అధ్యక్షులు. సుమారు 2 గంటల సేపు ఆయన మాట్లాడిన తీరు అందర్నీ కదిలించి వేసింది. చిత్తూరికి ఉన్న ప్రాముఖ్యత, అక్కడ జన్మించిన మహానుభావుల గురించి వేటూరి గారు ఎక్కడా తడుముకోకుండా అత్యద్భుతంగా మాట్లాడారు. గొప్ప సభ అది.

వేటూరి గారి 60వ జన్మదినోత్సవం నేను మరచిపోలేను. అప్పుడు విజయగార్డెన్స్ లో 'పుట్టింటి గౌరవం' రీ రికార్డింగ్ జరుగుతోంది. సుమారు 45 మంది ఆర్కెస్ట్రా మెంబర్స్ 'హ్యాపి బర్త్ డే' వాయిచిన తరువాత గురువుగారికి పుష్పమాల, ఫలాలు సమర్పించి అందరం ఆయనకి పాదాభివందనం చేసి ఆయన ఆశీర్వాదం పొందాము. నేనూ, సౌండ్ ఇంజనీర్ కొల్లి రామకృష్ణ (గురువు గారికి చాలా ముఖ్యమైన శిష్యుల్లో ఒకడు) గురువు గారూ కలిసి భోజనం చేశాము. ఆయన ఎంతో ఆనందించారు.

ఇటువంటి గొప్ప వ్యక్తి గురించి రాయటం నా అదృష్టం.

ఒకసారి వేటూరిగారికి హైదరాబాద్ లో ఘనమైన సన్మానం జరిగింది. శ్రీ ఎన్.టి.రామారావు గారు అధ్యక్షులు (అప్పటి చీఫ్

'కళాభిక్ష' పెట్టారు. ఆయనంటే మా ఇంట్లో అందరికీ ప్రాణం. ఆయనకీ, నాకూ విశాఖపట్నంలో వాణీ ప్రభాకర్ గార్లు వాళ్ళ

వేటూరి అనువాద గీతాలు

సఖి

సంగీతం: ఎ.ఆర్.రెహమాన్

గానం: సాధనా సర్గమ్

కో! నిన్న మునిమాపుల్లో || 2 || నిద్దరోపు నీవాళ్ళో
గాలల్లే తేలి పోతానో ఇలా డోల లూగేనో
ఆనందాలర్థ రాత్రి అందాల గుర్తుల్లో
నిన్ను వలపించా మనం చెదిరి విలపించా...
కురుల నొక్కల నలుపే చుక్కల్లో... || 2 ||
గర్వం అణిచెనులే నా గర్వమణిగెనులే
మ! స్నేహితుడా స్నేహితుడా రహస్య స్నేహితుడా
చిన్న చిన్న నా కోరికలే అల్లుకున్న స్నేహితుడా
ఇదే సకలం సర్వం ఇదే వలపు గెలుపు
శ్వాస తుది వరకు వెలిగే వేదం
వాంఛలన్నీ వరమైన ప్రాణబంధం || స్నేహి! ||
చ! చిన్న చిన్న హద్దు మీర వచ్చునోయ్
ఈ జీవితాన పూలపుంత వెయ్యవోయ్
మనసే మృదువోయ్ పువ్వుకోసే భక్తుడల్లే మెత్తగా
నేను నిద్రపోతే లేత గోళ్ళు గిల్లేయ్ సందేల్లో తోడువోయ్
అయిదు వేళ్ళు తెరచి ఆపు వెన్న పూసి సేవలు శాయవలెరా
ఇద్దర మొకటై కన్నీరైతే తుడిచే వేలందం || స్నేహి! || నిన్ను! ||
చ! శాంతించాలి పగలించి పనికే... || శాంతి! ||
నీ సాంతానికి తెచ్చెనింక పడకే వాలేపొద్దు వలపే
పుల్లెన్ చొక్కా ఆరబోసే వయసే
నీతో చెమ్మచెక్కలైనా నాకు వరసే ఉప్పుమూటై అమ్మయినా
ఉన్నట్టుండేత్తేస్తా ఎత్తేసి విసిరేస్తా కొంగుల్లో నిన్నే దాచేస్తా
వాలని పొద్దు విడుదల చేసి వరమొకటడిగేస్తా || స్నేహి! ||

దేవరాగం

సంగీతం: కీరవాణి

గానం: చిత్ర, బాలు

మ! యా యా యా యా నెమలి కన్నుల కలయా
యా యా యా యా మురళి మోహన కళయా
చిలిపిగా ఓలమ్మో ఏదో తాళం
కడవలో పొలన్నీ తోడే రాగం కన్నా... కన్నా...
జితై కలిసినలయా కౌగిళ్ళ నిలయా కవ్వించుకోవయ్యా || యా! ||
ఆ! నీ లీలలే నా డోలల్లే వేడి ఈల వేసే వేణుగానమల్లే
వాలు సందేవేళ చందనాలు జల్లే
మోమాటమే పై పెదవిలో తేనెటీగలొచ్చి కుట్టినట్టు గిల్లే
లేత చెక్కిలింక ఎర్రముగ్గు జల్లే
గోపిక మునుపాడే గోవులకన్నుల్లో
వెన్నెల తెరవేసే కొమ్మల నీడల్లో
విరిసిన పూలే జల్లి దీపుల్లోన తడిపొడి తానాలాడించే
ప్రియా చిలికినదయా చిలిపొదయా కౌగిళ్ళ నిలయా || యా! ||
అ! ఈ నాటిదా ఈ సంగమం
చూసి చూడలేని చూపులమ్మ చుంబనం
కంటిరెప్ప చాటు లేపరమ్మ శోభనం
ఆ! నీ మాటలే సై ఆటల్లే కొల్లగొట్ట నేల కోకమాటు వగలే
కన్ను కొట్టనేల కాముడల్లే పగలే
అ! యదుకుల గోపమ్మ ఆ! ఆ...
అ! ముసి ముసి మురిపాలు ఆ! ఆ...
అ! యమునల వరదమ్మ ఆ! ఆ...
అ! అడిగెను రాధమ్మ ఆ! ఆ...
ఆ! అతి సుఖ రాగాలెన్నో ఆలాపించే
సాయంత్రాల నీడల్లో జితై కలిసి అలయా కౌగిళ్ళ నిలయా
కవ్వించుకోవయ్యా || యా! ||

రథమ్

సంగీతం: ఎ.ఆర్.రెహమాన్

గానం: ఉన్నికృష్ణన్, కవితా సుబ్రహ్మణ్యం

అ! గాలే నావాకిటికొచ్చె
మెల్లంగా తలుపే తెరచే
ఐతే మరి పేరేదన్నా "లవ్వే" అవునా
నీవూ నిన్నెక్కడ వున్నావ్ గాలీ అది చెప్పాలంటే
శ్వాసపు నువ్ నాలో వున్నావు అమ్మా అవునా!
తుళ్ళ పడుగాలి కళ్ళపడదాయె ఎంకి పొట పొడూ
ఇల వున్న వరకూ నెలవంక వరకూ గుండెలోకి వీచూ
ఆ! గాలే... వీచూ
అ! ఆపొడ మాసం వచ్చి వానోస్తే నీవే దిక్కు
నీ వోణీ గొడుగే పడతావా
ఆ! అమ్మో నాకొకటే మైకం అనువైన చెలిమే స్వర్గం
కన్నుల్లో క్షణమే నిలిపేనా
అ! నీ చిరు సిగ్గుల వడి తెలిసె నేనప్పుడు మదిలో వొదిగితే
నీ నెమ్మదిలో నావునికే కనిపెడతానా
ఆ! పువ్వులలోనా తేనున్న వరకూ కదలను వదిలి
అ! భూమికి పైనా మనిషున్న వరకూ కరగదు వలపు || గాలే! ||
ఆ! చిరకాలం చిప్పల్లోనా వన్నెలు చిలికే ముత్యం వలెపే
నా వయసే తొణికిసలాడినదే
అ! తెరచాటు నీ పరువాల తెర తీసే శోధనలో
ఎదనిండా మదనం జరిగినదే
ఆ! నే నరవిచ్చిన పువ్వుయితే నులి వెచ్చని తావైనావు
ఈ పడుచమ్మను పసిమొగ్గను చేస్తావా
అ! కిర్ప మంచమడిచే కుర్చు దుయ్యలంటే సరియా సఖియా
ఆ! చిన్న పిల్లలై మనం కుర్చు ఆటలాడితే వయసా వరసా || గాలే! ||

మెరుపు కలలు

సంగీతం: ఎ.ఆర్.రెహమాన్

గానం: హరిహరన్, సాధనా సర్గమ్

అ! వెన్నెలవే వెన్నెలవే మిన్నే దాటి వస్తావా
విరహానా జోడి నీవే
నీకు భూలోకులా కన్ను సోకే ముందే
పొద్దే తెల్లారే లోగా పంపిస్తా || వెన్నెల! ||
అ! ఇది సరసాల తొలి పరువాలా జత సాయంత్రం
సై అన్న మందారం (2)
చెలి అందాల చెలి ముద్దాడే
చిరు మొగ్గుల్లో సిగ్గోన పున్నాగం
పిల్లా... పిల్లా... భూలోకం దాదాపు కన్ను మూయువేళ
పొడేను కుసుమాలు పచ్చ గడ్డి మీన
ఏ పూవుల్లో తడి అందాలో అందలే ఈ వేళ || వెన్నెల! ||
ఆ! ఎత్తైన గగనంలో నిలిపే వారెవరంట
కౌగిట్లో చిక్కుపడే గాలికి అడ్డెవరంట
అ! ఇది గిల్లి గిల్లి వసంతమే ఆడించే
హృదయంలో వెన్నెలలే రగిలించే వారెవరూ
ఆ! పిల్లా... పిల్లా... పూదోట నిదరోమని పూలే వలించు వేళ
పూతీగ కలలోపల తేనే గ్రహించువేళ
అ! ఆ వయసే రసాల విందయితే ప్రేమల్లే ప్రేమించు
ఆ... ఆ... || వెన్నెల! ||

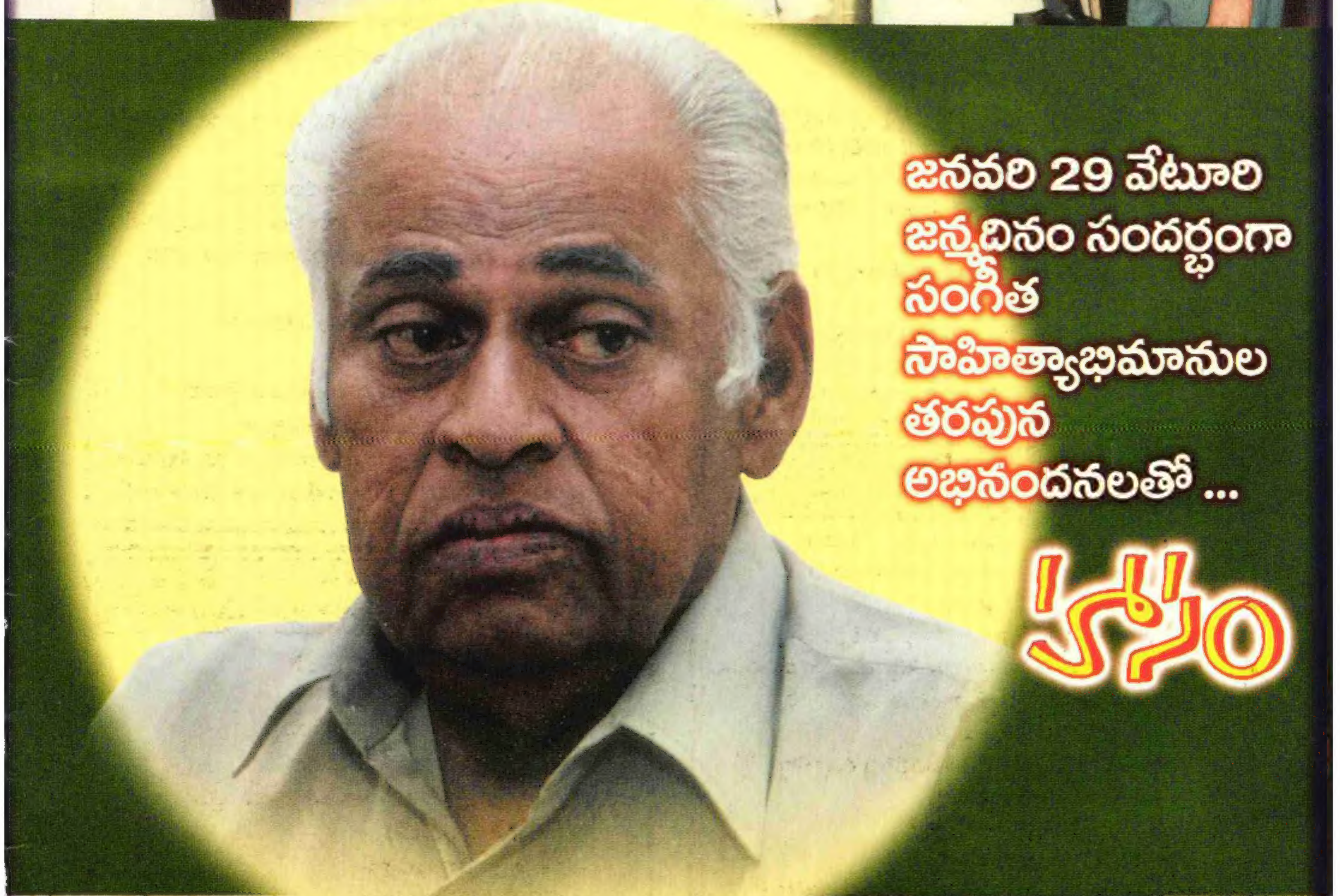

మహాదేవన్

సత్యం

చక్రవర్తి

జనవరి 29 వేటూరి
జన్మదినం సందర్భంగా
సంగీత
సాహిత్యాభిమానుల
తరపున
అభినందనలతో ...

స్రూం

రమేష్ నాయుడు

బాలు

శ్రీ వెంకటేశ్వర సినిమా

ఈ అబ్బాయి చాలా మంచిదే

నిర్మాత
జి.వి.ఎస్.ఎస్.ప్రసాద్

కథ, మాటలు, స్క్రీన్ప్లే-దర్శకత్వం

అగస్త్యన్

EE ABBAI CHALA MANCHODU

DIGITAL
dts
SOUND

ఎం.ఎం.కీరవాణి

చంద్రబోస్ రాజేశ్వరన్ కోటగిరి వెంకటేశ్వరరావు యోగమగి రామ్మోక్షన్ కె.వి.సుబ్బారావు